

Căile lui Hristos

Iisus Hristos, spiritualitate si pamantul:

Căile lui Iisus Hristos, contribuția Sa la conștiința umană precum și la schimbările intervenite în evoluția omenirii și a lumii: o pagină informativă independentă, cu aspecte din variate sfere ale experienței și cercetării, ce conține sfaturi practice pentru dezvoltarea personală.

<http://www.ways-of-christ.com/ro>

Căile lui Hristos în conștiința umană și pe Pământ

Cuprinsul tuturor părților

Pentru capitolele următoare trebuie să așteptați ca pagina să se încarce complet.

Căile lui Hristos 1

Partea 1: 25 capitole despre Căile din Evanghelii. 3

INTRODUCERE în sensurile și modul de utilizare ale acestui text	3
Indicații metodice*** pentru practica (rea) meditației creștini	4
Aceste texte în relație cu diversele orientări teologice în istoria religiilor	7
„La început a fost Cuvântul (grecescul Logos) ... și Cuvântul s-a făcut trup” (Ioan 1)	11
Nașterea lui Iisus din Nazareth	12
Există lucruri semnificative în anii de tinerețe ai lui Iisus?	13
Notă pe marginea controverselor pe tema „doi prunci Iisus”:	14
Despre botezul în apele Iordanului de către Sfântul Ioan Botezătorul	14
Liniștea din pustie	17
Ispiririle și adunarea ucenicilor/ discipolilor	19
Nunta din Canaa	21
Puncte de vedere referitoare la sexualitate, simpatie, empatie și dragoste	23
„Zelul sfânt”/ „Mânia divină” (și puncte de vedere referitoare la sentimente)	25
Despre Predica de pe Munte (cu puncte de vedere referitoare la rațiune/ înțelegere)	27
Schimbarea la față a lui Iisus pe Muntele Tabor (Matei 17)	29
Misterul „semnelor/ minunilor”	30
Învierea lui Lazăr	31
„Oile”	32

Hristos și „spălarea picioarelor”, și ungerea cu mir în Betania 33

Cina cea de Taină, intrarea lui Iisus în Ierusalim, prinderea și biciuirea 35

Cununa de spini și cuvintele de rămas-bun 36

Răstignirea și punerea în mormânt 37

Înapoi la cuprinsul acestei pagini Misterul mormântului gol, al „pogorării în Iad” și al „urcării în Paradis” 42

Învierea 44

„Înălțarea la cer” 49

Praznicul Rusalilor 52

Un chip al lui Iisus 56

Partea a 2-a: 12 capitole despre Apocalipsa după Ioan 56

Apocalipsa după Ioan 56

Cum să abordăm profețiile 58

Despre conținuturile Apocalipsei lui Ioan: Cele șapte Biserici 60

Revelațiile și Bisericile 70

De ce am nevoie de o religie sau de o comunitate 72

Cele șapte peceți 73

Cele șapte trâmbițe 73

Cele șapte tunete și cei doi profeți 74

Femeia și balaurul 74

Fiara cu șapte capete din mare 75

Fiara cu două coarne de pe pământ 75

„Ultimele zece urgii” și sfârșitul „Babilonului”; ...Revenirea lui Hristos 76

(Adevărata) „Împărăție a păcii de 1000 de ani” 78

„Noua împărăție a cerurilor, noul pământ și „noul Ierusalim” ” 79

Capitol de încheiere: Creștinismul 81

Tabel : o atitudine creștină - „În lume” dar „nu din lume”, o a treia cale 82

Partea a 3-a: alte teme 84

O rugăciune pentru pace, viață și pământ 84

Principiile valorilor morale 85

Completare: Scurtă rectificare la recente povești de genul „Dezvăluiri: Totul despre Iisus” 87

Științele naturii și credința în Dumnezeu 90

Conștiința, cercetarea creierului uman și liberul arbitru. 92

Informații despre: Iisus Hristos și întrebările privind alimentația	94
Iisus Hristos și tămăduirile – și în zilele noastre	96
Despre binecuvântarea creștină.	98
Plângerea ca posibilă componentă a practicii creștine	99
O cale creștină pentru pentru prelucrarea evenimentelor vieții.	100
Puncte de vedere creștine privind problemelor economice și sociale	101
Puncte de vedere generale creștine privitoare la societate și politică *)	103
Creștinism și filosofie: Comentariu la discursul lui Habermas „Credință și cunoaștere” *)	104
Puncte de vedere creștine generale cu privire la probleme ecologice *)	105
Viață nenăscută *	107
Partea a 4-a: Despre Vechiul Testament; și contribuții la dialogul cu alte religii	109
Despre Vechiul Testament și religia evreilor (Iudaismul)	109
Zarathustra	111
Informații despre: Iisus Hristos și Islam	112
Informații despre: Iisus Hristos și Buddhism	115
Informații privitoare la: Iisus Hristos și hinduism	118
Informații: Iisus Hristos și taoismul & confucianismul	121
Puncte de vedere generale referitoare la religiile naturale	124
Religia ¹⁾ ca "reînnoare a legăturii" oamenilor cu Dumnezeu – urmând căile lui Iisus Hristos	126
Ajutor pentru o cercetare a sinelui în cadrul lucrului cu textele principale ale "Căilor lui Hristos"	130
Observații privind ediția în alte limbi și drepturile de autor, E-mail:	130

Partea 1: 25 capitole despre Căile din Evanghelii.

INTRODUCERE în sensurile și modul de utilizare ale acestui text

De două mii de ani încoace – iar dacă includem și profețiile de dinainte, chiar de mai multe mii de ani – există oameni care își mărturisesc experiențele directe, foarte complexe, cu Iisus Hristos. În ciuda firilor lor diverse, a mediului religios, filozofic sau științific diferit, toți au ceva în comun. Ei relatează de fiecare dată despre realitatea prezenței tangibile a lui Hristos; și unii dintre ei chiar despre posibilitatea pentru alții de a se pregăti pentru a avea la rândul lor revelații de această natură. De asemenea ei vorbesc despre noile calități inspirate de Hristos și date de către El în folosul progresului umanității pe parcursul celor 2000 de ani, și care nu trebuie interpretate doar în sensul transiterii lor cultural-istorice. În lucrarea de față vom analiza în amănunt toate aceste etape nu doar teoretice, ci ușor de urmărit în plan real, ale acestui "progres". Urmând pașii străbătuți de Iisus, putem descoperi semnificația acestor pași în diferitele domenii ale vieții.

În secolul XII Starețul italian Joachim de Floris a proorocit venirea unei „ere a Sfântului Duh”, în care o astfel de relație directă cu Dumnezeu a fiecărui om luat în parte, independent de instituții (bisericești) va fi un bun comun. În zilele noastre există în întreaga lume tot mai multe strădării de a găsi nu numai o întrupare de acest fel a lui Hristos în oameni, ci care văd individul ca celulă cu o conștiință ce prinde contur în „trupul lui Hristos”.

Cea de-a „doua venire a lui Iisus” văzută parțial ca legată de aceste strădării, precum și „Apocalipsa” din prezent ca întâmplări generale, indică un fenomen mult mai amplu decât o „reîncarnare” pe care și-o închipuie oamenii.

Prezenta lucrare este o încercare de a oferi puncte de pornire în găsirea unor răspunsuri la întrebarea: Ce posibilități specifice de dezvoltare pentru omenire și viață există azi pe Pământ, care nu au existat înainte de venirea lui Iisus pe pământ.

Tocmai într-o perioadă în care

- fenomenul Iisus Hristos este revendicat de către multe și diferite teorii ([teologii](#)) și dogme, și analizat din punct de vedere lingvistic, istorico-critic, arheologic și paleografic, politic, al sociologiei religiei, al psihologiei abisale, științelor naturale ș.a.m.d.,
- la fel ca în vremurile creștinismului timpuriu, a apărut, pe lângă lumea materială, o complexă sferă spirituală, apariția acestor două sfere având drept rezultat atât trecerea spre creștinism cât și diverse delimitări,
- când au loc fenomene uluitoare, ca de exemplu existența simultană în prezent a mai multor presupuși Iisusși întrupați, și când, în același timp se comit fapte discutabile și chiar de-a dreptul rele în numele lui Iisus, ar putea fi oportun să încercăm să aflăm în ce măsură Iisus ar fi putut contribui la toată această situație complicată.

Pentru aceasta ne vom raporta atât la experiențe proprii, cât și de la alte surse, mistice și de altă natură. **Am aplicat aici o perspectivă interdisciplinară – apelând la diverse domenii ale cercetării și experienței, nu doar la teologie.** În cazul abordărilor spirituale nu este vorba nici într-un caz de o încercare de a abate oamenii de la conștiința lor politică prin apelarea la o pseudo-interiorizare. Tocmai de aceea nu putem accepta ca limită a orizonturilor noastre dogmele gândirii mecaniciste asupra lumii caracteristică științelor naturale din secolul XIX. La fel de puțin ne putem însuși concepțiile orientale care pornesc de la premisa că nu există nimic în univers care să nu fie menționat deja în Vedele indice, iar Iisus nu este decât un „învățător de mâna a treia” al acestora. Ideile prezentate aici nu sunt derivate din literatura menționată. Acestea sunt intenționate doar ca trimiteri pentru completări și comparații. Pentru înțelegerea acestui text nu este necesar să fi citit aceste cărți, după cum nu aveți nevoie nici de cunoștințe de teologie. (Acest lucru este valabil și pentru cei interesați de studiul teologiei și care doresc să își întocmească o listă de lecturi în acest domeniu, vezi Links.) **Nimic din ce este scris aici nu trebuie privit ca dogmă sau ca opinie a vreunei organizații religioase. În același timp nimic nu este îndreptat împotriva vreunei biserici sau comunități religioase, precum nici împotriva crezului apostolic. În textul de față – care este absolut liber de dogmatism și de superficialitate materialistă – se regăsesc lucruri utile și pentru cei dintr-un alt mediu religios sau cu o concepție diferită asupra lumii, dar sincer interesați în a dobândi noi cunoștințe despre spiritualitatea creștină. Tocmai din această cauză am inclus în această lucrare și observații despre relația dinter metodele creștine și cele de altă natură. Într-un mod oarecum asemănător Evangheliei după Ioan, în care elementele specific creștine sunt relevate într-un limbaj accesibil contemporanilor doritori de cunoaștere, am încercat să oferim o lucrare care să lase libertatea cititorilor de azi de a-i pătrunde sensurile prin diferite „porți”. Această libertate se poate observa și în stilul textului. Suntem de părere că cercetarea este ceva diferit de misionarism. Acei creștini care preferă o credință simplă, limpede, fără analize sofisticate, pot afla din această scriere cum se poate intra în dialog și mai ales cum putem conviețui pașnic cu oameni de altă credință, fără să apară la tot pasul neînțelegeri.**

Acest text dorește să se adreseze cititorului doar prin ideile și informațiile conținute în el.

„Mai am să vă spun multe lucruri, dar acum nu le puteți purta. Când va veni mângâietorul, Duhul adevărului, are să vă călăuzească în tot adevărul” (Ioan16:12-13). Proiectul nostru este animat de acest Spirit.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Indicații metodice*** pentru practica (rea) meditației creștine

Textele noastre au fost concepute, între altele, în urma contemplării meditative a textelor biblice. În consecință, ele constituie - pe lângă conținutul pur informativ - în special un punct de pornire pentru contemplarea meditativă a capitolelor Evangheliei.

Cele 37 de capitole ale textului principal urmează etapele din Evanghelii și din Apocalipsa după Ioan. Se recomandă să le prelucrați chiar în această ordine, pe baza Evangheliei după Ioan și a Apocalipsei. Studiul Bibliei, adică cititul textelor, analiza lor lingvistică și în context este doar una dintre metode. Studiul textelor, și nu în ultimul rând Dumnezeu, pot ajuta la o cunoaștere mai aprofundată.

Pagina web constă dintr-un text mai lung ale cărui capitole pot fi accesate și direct de la cuprins. Pentru un studiu mai aprofundat este recomandat ca textul să fie listat: în funcție de setările programului de navigare (browser) și ale imprimantei se ajunge la cca. de 60 de pagini.*

Cei care, dincolo de simpla lectură, sunt interesați mai îndeaproape de o metodă de aprofundare integrantă – incluzând nivelele neglijate ale sufletului – pot citi respectivul capitol (de ex. Evanghelia după Ioan) după studierea uneia dintre aceste reflexii concentrate, și pot medita asupra lui. Sfântul Apostol Ioan, respectiv ucenicii săi au fost deosebit de preocupați de semnificația spirituală profundă a evenimentelor.

Detalii despre practica meditației

Pentru meditație există mai multe posibilități; în primul rând sunt valabile aceleași premise ca pentru orice alt tip de meditație: înainte de toate atenția trebuie eliberată cu totul de probleme ce distrag atenția și de indispozițiile de moment, fie conștientizându-le, fie discutând despre ele cu cineva, astfel încât mintea să fie din nou limpede. De asemenea este necesar să nu fiți influențați de factori cum ar fi foamea, oboseala, sau efectele acute ale alcoolului, tutunului etc. Ideal ar fi ca în timpul meditației să nu puteți fi deranjați de telefon și altele asemenea. Alegeți un loc agreabil, deci nu în apropiere de surse de aparate care produc unde electromagnetice generatoare de stress (vezi linkuri: arhitectura ecologica: [pagini in germana](#)). Cei cu experiență se pot concentra chiar și într-o piață aglomerată, dar la început este oportun să se țină seama de aceste indicații. Înainte, în cadrul unei astfel de meditații evanghelice se obișnuia să se recite o parte a textului (de ex. rozariul**) cu ochii închiși. Textul era învățat pe de rost, pentru ca atenția să nu se concentreze asupra cuvintelor ci asupra conținutului. Există și o variantă în care textul era însoțit de gesturi euritmice. O altă posibilitate este aceea de a citi textul și apoi, închizând ochii, a-l lăsa să acționeze asupra noastră. În acest răstimp gândirea nu va fi activată, în orice caz meditația propriu-zisă începe abia după gândire. Dacă gândurile continuă să ne dea târcoale, le vom „vizualiza” pentru un timp scurt, fără să le mai aprofundăm în continuare. Acest lucru este valabil și pentru acele gânduri care nu au - aparent sau într-adevăr - vreo legătură cu meditația. (Dacă aceste gânduri se referă la planuri exterioare, ele pot fi de exemplu notate, pentru a le amâna cu folos și a putea reveni mai târziu asupra lor, eliberând astfel pentru moment spiritul). Pe cât posibil, evenimentele importante din timpul meditației vor fi ulterior, notate, astfel putându-se urmări și documenta mai ușor propriul progres. Analiza (contemplarea, meditația) poate duce la o aprofundare a conștiinței de sine, însă aceasta nu are loc în mod automat și nu se întâmplă întotdeauna.

De asemenea poate fi util ca atunci când vă treziți să aveți la îndemână un bloc pentru notițe, pentru a vă nota cuvintele-cheie. Pe de o parte aceasta vă ajută să vă amintiți de vise în general, iar pe de altă parte, pe baza acestor notițe aveți posibilitatea de a vă putea urmări mai bine evoluția viselor. Dacă notați simbolurile onirice în timpul zilei, acest lucru va contribui la intensificarea propriei dvs. deschideri spirituale. Astfel veți putea constata că nu toate visele pot fi explicate prin experiențele din cursul zilei și prin asimilarea lor psihică, inclusiv că la acest nivel se petrece ceva care este, într-un alt mod, la fel de important ca și evenimentele trăite în timpul zilei.

Aici nu este nicidecum vorba de ritualuri oculte. E vorba doar de a lăsa timp și sufletului – nu doar gândurilor - să se deschidă în fața înțelesurilor profunde, respectiv a lui Dumnezeu. Desigur că intelectul nu este nici de neglijat și nici ne semnificativ, atâta doar că el nu este suficient pentru a înțelege lumea de unul singur. În timp toate nivelele ființei umane, inclusiv voința, ba chiar și trupul pot fi influențate și transformate de acest factor. Abia atunci când apare, spre exemplu, o nouă cunoaștere, imagini simbolice relevante în timpul meditației, vise inspirate de ele ori întorsături ale sorții, abia atunci, deci, se poate afirma că ceea ce poate fi cuprins cu mintea din acel capitol și-a găsit măcar un ecou vag în interior. Atunci se poate merge mai departe, cu atât mai mult cu cât resimțim nevoia. Pentru asta ne-ar trebui o săptămână întreagă - mai bine ar fi o lună –, timp pe care să-l dedicăm unui singur capitol. În schimb nu este necesar să fi pus în practică întregul conținut, deoarece etapele nu mai sunt complet delimitate. Dumnezeu îl lasă pe om să trăiască experiențe atunci când El (Dumnezeu) dorește; prin meditație un „moment de răscruce” poate fi cel mult pregătit, în nici un caz însă forțat să apară. Cu toate acestea nici o teologie nu are capacitatea de a suplini un astfel de exercițiu interior care să și conducă la înțelegere reală în loc să rămână o teorie searbădă. Chiar făcând abstracție de posibilitățile unei astfel de meditații, sunt tot atâtea căi care conduc spre același rezultat câți oameni sunt.

Alte forme de meditație văzute în context creștin

În vreme ce o formă a meditației ca cea descrisă mai sus, specific creștină prin conținut, este oferită în zilele noastre foarte rar în cadrul vreunei biserici, în interiorul lăcașurilor special amenajate pentru adunări ale enoriașilor se oferă în schimb tot mai des alte forme de meditație. Căci, pe bună dreptate, oamenii sunt dornici de experiențe. Pe de altă parte însă, de-a lungul secolelor bisericile și-au îngropat în mare parte propriile tradiții spirituale și, implicit, pe cele meditative. Acum se văd nevoite să și le redescopere. De aceea, ca alternativă, au început prin a modifica formele de meditație, cum ar fi cele budhiste (ca Zen, o formă simplă a meditației tăcute) și prin a le îmbina cu o inițiere creștină sau neutră.

Se mai practică asimilarea în liniște a unor imagini, icoane, versete izolate din Biblie sau enunțuri ale unor mistici creștini. În acest text, la capitolul „Liniștea din pustie” este menționată o practică rămasă încă vie a călugărilor greco-ortodocși de pe Muntele Athos care constă în repetarea cuvintelor „kyrie eleison” (Doamne miluiește). Și cântecele pot deveni meditative. Cel mai simplu și, de fapt, cel mai eficace ar fi dacă bisericile ar da un exemplu pozitiv prin introducerea unor momente de reculegere în timpul liturghiei, de exemplu înainte de rugăciune, în timpul acesteia sau după ea – pentru a primi un răspuns. La fel s-ar putea proceda după predică sau în timpul consilierii spirituale ș.a.m.d. Astfel elementul meditativ nu ar rămâne ceva izolat, ci valoarea sa ar putea fi resimțită din plin în context. În esență, dincolo de astfel de pregătiri specifice pentru a primi lucrarea lui Dumnezeu, tot ce face parte din viață poate primi un caracter meditativ – lucru mult îngreunat în lumea noastră agitată. În orice caz ar fi absurd și o dovadă a unei considerabile lipse de cunoștințe, să categorisim toate formele de meditație, fără deosebire, ca fiind „necreștinești”, numai pentru că anumite forme ale meditației practicate de grupări necreștine sunt mai cunoscute decât cele creștine.

Chiar și aceia care, în căutarea unor experiențe interioare au luat-o pe calea greșită și periculoasă a consumului de droguri, ar putea – alegând mai bine calea meditației și renunțând la droguri – să aibă parte de trăiri mai aducătoare de împliniri.

*... Studiul concentrat al textelor tipărite previne urmările atribuite de către cercetători independenți consumului excesiv de internet și "multitaskingul"-ui (= efectuarea simultană a mai multor sarcini).

** Spre exemplu în școala creștină rosicruciană "*Universitas Esoterica*" din Berlin (Wolfgang Wegener), care a existat aproximativ până în 1984.

*** O înțelegere (mai aprofundată) a acestor pagini pornește de la premisa luării în considerare a naturii acestora, depinzând și de metodele corespunzătoare, aplicate suplimentar (vezi mai sus).O

astfel de atitudine față de studierea textelor va fi considerată pe de altă parte și în domeniul filozofiei ș.a.m.d. drept linie directoare generală pentru munca serioasă ("principle of charity" - "principiul carității"), Donald Davidson, "On the Very Idea of having a Conceptual Scheme", in "Proceedings and Adresses of the American Philosophical Association", Vol.47, 1973-1974, S. 19.).

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Aceste texte în relație cu diversele orientări teologice în istoria religiilor

1. Orice încercare de a readuce la lumină profunzimi spirituale ale creștinismului în mare parte dispărute, trebuie, în mod firesc, să înceapă cu învățăturile, viața și semnificația lui Iisus Hristos, și a primilor creștini; și anume incluzând trăsăturile lor „apocaliptice”, și nu doar selectând ceea ce convine unei anumite teologii. Prin aceasta devine evident că trebuie luată în considerare și imensa varietate a primilor creștini, - așa cum au făcut-o deja Evangheliști *****) înșiși, pentru a putea înțelege astfel sensurile mai largi ale influenței lui Iisus. *)

2. **Vechile religii** ale secolelor următoare erau în cea mai mare parte dominate de autoritatea tratatelor voluminoase ale „**Părinților Bisericii**”. Aceștia (Părinții Bisericii" primare), prin intermediul – între altele – al limbii și culturii grecești au făcut accesibile europenilor tradițiile religioase primordiale. Aceștia încă știau multe despre vechile scrieri care astăzi sunt dispărute. La fel ca în toate fazele creștinismului, și în aceasta au existat polemici legate de ce este cu adevărat creștin și ce nu. Multe din cunoștințele pe care aceștia și le-au însușit, și care mai târziu au fost uitate, merită să fie re-evaluate, desigur și comparându-le cu originile. De altfel, au existat și pe mai departe creștini care trebuie să fi propovăduit nu atât mântuirea prin intermediul unei biserici, cât mai degrabă accesul individual la Dumnezeu prin rugăciune și meditație - de ex. în Egipt, cf. și scrierile (sulurile de piele cu texte biblice) de la Naq Hamadi. Unele dintre aceste elemente s-au perpetuat într-o mare măsură, anume în „teologia mistică“ ortodoxă din zilele noastre.

3. **Scolastica** și canonistica medievală au condus la o sistematizare teologică prin deducții, respectiv concluzii abstracte, în fapt de natură religios-filozofică. Părinții Bisericii erau considerați în continuare o autoritate, dar numai în măsura în care modul lor de gândire corespundea cu aceste expuneri de idei. Chiar dacă, relativ la acea epocă, în acele concluzii se găsea o bogată sursă de hrană spirituală, ceea ce sperie la ele este logica intelectuală adesea unilaterală, cu judecăți absolute și exclusiviste – care trebuie delimitată de dimensiunea religioasă propriu-zisă. Ea a conservat credința sub forma unor învățături și dogme, dar în aceleași timp a condus și la practici inchizitoriale. Prin prisma creativității unui căutător spiritual sau mistic contemporan, se poate observa că, în anumite puncte, aceeași metodă intelectuală ar fi putut conduce - și uneori chiar a condus - la alte concluzii; respectiv faptul că dezvoltarea spirituală reală presupune o conștiință mai flexibilă și cuprinzătoare, și nu una închisă. Metoda scolastică strictă a rămas până astăzi un punct de pornire esențial în teologia sistematică, mai ales în cea catolică. Cu toate acestea au apărut în cadrul ei anumite deschideri față de altfel de abordări, respectiv față de cele ecumenice (de ex. Yves Congar). Nu se pune problema unei critici unilaterale a vreunei dintre orientările religioase. Încă din stadiul de început al lucrului la textul principal al „Căilor lui Hristos” au fost analizate posibilitățile de structurare sistematică oferite de prezentul material. Singura posibilitate rămasă a fost aceea de a urmări succesiunea „pașilor lui Iisus” descriși în Evanghelii! Căci tocmai în acestea se reflectă o succesiune cu adevărat arhetipală a etapelor evoluției umane și a sferelor conștiinței, inclusiv în relație cu lumea din jur. Aceasta este o abordare nouă, interdisciplinară.

4. Într-o perioadă în care tradiția religioasă se acumulase peste elementele originare, au apărut **reformatorii** care au încercat să re-așeze biserica pe temeliiile elementelor biblice originare. Însă, acest lucru nu le-a reușit decât într-o foarte mică măsură, ei fiind fiii ai acelor timpuri și având cunoștințe extrem de puține despre curentele spirituale și mistice din istoria creștinismului. De asemenea s-a renunțat la tradiții care cel puțin în esență lor erau valoroase, cum ar fi adorarea Fecioarei. A rămas în sarcina câtorva teologi ai acelei perioade, cum ar fi teologul evanghelist J. V. Andreae, să-și asume libertatea de a se consacra unor experiențe spirituale mai profunde, care pot eventual fi caracterizate drept „creștin-esoterice”, și pe care să le redea sub forma romanțioasă a unor trăiri onirice. Faptul că elementul creștin nu putea fi identificat cu ușurință se datora tocmai acestei forme alese din motive de siguranță.

Nici protestantismul nu era întotdeauna chiar atât de tolerant cum s-ar putea crede. Contra-reforma, războaiele religioase ș.am.d. și-au pus și ele pecetea. Cu toate acestea, diversele abordări teologice ale acelor timpuri aveau multe în comun. Astăzi, când însăși în cadrul bisericilor protestante există confesiuni separate, cum sunt bisericile luterane, reformate (calviniste), și cele unitariene, reprezentanții acestora se văd nevoiți să admită că, deși această delimitare mai poate servi controverselor pe tărâm teologic, din punctul de vedere al propriilor credincioși sistemul e ceva de mult depășit. **)

5. Nici în următoarea **perioadă, cea a noii filozofii, a iluminismului și a științelor naturale** nu s-a produs vreo alăturare între vechea teologie sistematică de sorginte intelectuală și o teologie a experienței spirituale. Ba dimpotrivă, chiar și **teologii istorico-critici** se orientau tot mai mult, conștient sau nu, către concepția promovată de științele naturale, o concepție de asemenea intelectuală și pe deasupra unilateral materialistă. Teologia a devenit parțial o ramură a cercetării filologice și lingvistice – ceea ce nu este greșit, doar că este unilateral. Nimic nu stă în calea luării în considerare a acestei specii literare - dar atunci măcar într-un mod pe cât posibil adecvat și nu schematic; vezi, de ex. pagina noastră referitoare la așa-numita Evanghelie după Filip: Noile noastre pagini în [germana](#) / [engleza](#).) De asemenea, este necesară, din multiple puncte de vedere, realizarea unei comparații între enunțurile scripturii și condițiile acelor vremuri - avându-se însă grijă să se evite a se aplica afirmațiilor făcute la acea vreme a priori o atitudine depreciativă ce își are originea în spiritul contemporan al timpurilor. Și conexiunea cu comunitatea în devenire poate ilumina sensul - acest lucru însă nu trebuie să ducă la o limitare a viziunii care să cuprindă astfel doar istoria pur umană, în care Dumnezeu, care era de importanță primordială pentru oameni, nu își mai are locul. Faptul că un mesaj a fost transmis unei anumite persoane nu exclude în niciun caz universalitatea sensului mesajului respectiv. Căutarea sensului tradiției este în zilele noastre importantă pentru noi - cu toate acestea, întregul conținut al acesteia ni se va dezvălui numai atunci când vom lua în serios , sau cel puțin vom încerca să luăm în serios, relevanța celor promise pentru omul modern.

(În această situație reprezentanții contemporani ai vechii teologii sistematice s-au regăsit în postura de nucleu ale teologiei propriu-zise, în jurul cărora se puteau grupa noile metode de cercetare. Dar oare aveau ei capacitatea reală de a fi astfel de nucleu integratoare?)

Raportarea complexelor descoperiri științifice la dogmele religioase ar fi, cu siguranță, o inițiativă parțial îndreptățită. Dar atunci, consecvent ar fi să facem asta și în prezent. Însă de cele mai multe ori nu așa s-a întâmplat. Ar trebui să ținem seama de noua imagine a lumii, respectiv paradigma care se profilează din noile curente ale științelor interdisciplinare, care nu mai sunt azi atât de materialiste, cum ar fi fizica atomică, biofizica modernă, geo- și astrofizica, și, cu preponderență din științele cum este parapsihologia. Este absurd să raportăm teologia de contemporană la o concepție asupra lumii bazată pe descoperirile științifice ale secolului XIX! ***)

6. În secolul XX **s-au făcut multe încercări în direcția găsirii unor noi fațete ale teologiei, pe care ea nu le aprofundase suficient până atunci, dar și acestea excludeau dimensiunea mistic-spirituală** – a cărei necesitate fusese deja recunoscută de *Karl Rahner*. Aceste încercări în sfera catolică și în cea evanghelică au avut o contribuție pozitivă

În societate, prin faptul că au abordat problemele practice ale omenirii: de ex. *Karl Barth (teologia dialectică), teologia politică și teologiile eliberatoare ale lumii a treia, precum și teologia creaționistă ****), teologia feministă...* În cazul unora dintre aceste orientări, cum ar fi „*Teologia demitologizării*” a lui Bultmann s-a cam exagerat, în sensul că s-a redus credința la o concepție materială asupra lumii, care, așa cum am menționat, devenise între timp din nou perimată. Meritul ei era că accentua ideea că credința nu are nevoie de o obiectivare științifică. Mai târziu Drewermann a încercat o explicare a Evangheliilor prin psihologie arhetipală. Aceasta ar putea fi, ce-i drept, o cale care să ne scoată din universul lipsit de suflet al concepției materialiste despre lume. Numai că psihanaliza nu reprezintă nici într-un caz dimensiunea spirituală a Bibliei, și tocmai de aceea folosirea acestor două domenii total diferite, una împotriva celeilalte, nu are nici un rost. Discuția este dominată până în zilele noastre de disensiunile dintre fundamentalism și relativism.

În afară de aceasta, în afara sferelor teologice, un rol ce nu poate fi ignorat este jucat de poveștile de senzație, acele pretinse „dezvăluiri despre Iisus”, fapt care nu contribuie deloc la ameliorarea imaginii de ansamblu a disputelor din zilele noastre.

7. Până în momentul de față se poate vorbi prea puțin despre o teologie „postmodernă” a secolului XXI. O **regenerare a posibilităților spirituale ale creștinismului – cu păstrarea atât a vechii intensități a credinței, cât și a prudenței acumulate de-a lungul vremurilor** – presupune o transformare mult mai complexă și profundă a conștiinței. ****) Este necesară o limpezime spirituală și o privire diferențiată asupra societății și lumii, în loc de a ne limita numai la a lua la cunoștință pasiv de existența domeniilor de cercetare ale teologiei și științei religiilor - o cale spre un creștinism „total” în locul fragmentării, din zilele noastre. *****

*) Ele au recunoscut intenționat, de exemplu nu doar acel „Izvor Q”, de care cercetătorii au ținut seama mai târziu. (Ea conține numai cuvintele lui Iisus din Patimile Mântuitorului, cu acea etică dincolo de multe convenții sociale, care este astăzi adesea asociată cu Predica de pe Muntele Tabor. Chiar și strâns înrudită și ca atare autentică Evanghelie după Toma ne arată că circulau și alte mărturii ale lui Iisus, în funcție de predicator și/sau de ascultători. Ultimilor pași în viața lui Iisus – începând cu învierea lui Lazar ș.a. - nu i-au putut urma decât puțini pe atunci, și puțini au putut depune mărturie autentică. Și totuși căutătorii i-au putut găsi.

**) În ultima, în Germania vreme se încearcă limpezirea acestei situații ... Pentru diferitele religii vezi de asemenea pagina „*Cele șapte Comunități (ale Apocalipsei) și religiile contemporane*”.

***) Vezi între altele și pagina „*Științele naturii și credința în Dumnezeu*”. [Update English/ Deutsch](#). Pentru evoluția creștinismului vezi și Prof. Hans Küng, *Das Christentum. Wesen und Geschichte, Sonderausgabe 2007 (Creștinismul. Esență și dezvoltare, ediție specială 2007)*. El aspiră la o cercetare integrativă care, în ciuda descoperirilor arheologice și a cercetării critice, ia în serios vechile scrieri ca surse în ceea ce privește conținutul. Nu împărtășim aceeași părere privitor la toate concluziile rezultate din cercetarea istorico-critică redată acolo. Spre exemplu, întâmplări cu Iisus apar uneori prea mult ca trăiri pur subiective; Küng este însă deschis pentru o realitate independentă, încă nu pe deplin cercetată a acestor trăiri. Însă în rest, metoda sa, interesantă în sine, de cercetare a etapelor de dezvoltare a creștinismului (paradigmelor), nu apreciază suficient semnificația direcțiilor care, în ansamblu, nu au devenit până în prezent preponderente - cum ar fi misticismul -; dar acestea au revelat căi foarte importante pentru exploatarea întregului potențial al creștinismului. Aici mai trebuie menționat faptul că, în general, oamenii cu o "misiune" interioară spirituală, respectiv misticii, adesea nu pot fi înțeleși printr-o simplă analiză istorico-critică, și asta din cauza faptului că, dincolo de biografia exterioară, palpabilă, aceștia au mai ales o biografie interioară spirituală independentă. De aceea, probabil, încercarea de a-i lua în serios e mult mai productivă decât cea de a-i sfâșia în bucăți.

****) Vezi de ex. "*Oekologische Theologie*" („*Teologie ecologistă*”) Editura Kreuz.

*****) Chiar și numai aluzia la o „Evanghelie veșnică” dăruită de Duhul Sfânt în *Apocalipsa după Ioan* 14:6, presupune o conștiință mai puternică decât ar permite-o intelectul singur...

*****) **Completare: Iisus și diversele teologii...**

În Noul Testament se regăsesc perspective diferite. Este însă foarte probabil că autorii acesteia le-au combinat conștient și intenționat. Ei au pătruns faptul că Iisus are mai multe fațete. Este, de aceea,

nevoie de mai multe perspective teologice pentru a-L putea înțelege.

El a propovăduit pe de o parte intuiția **socială** a liberalilor, sau din cadrul teologiei eliberatoare – de asemenea a propovăduit și principiile călăuzitoare **individual-etice** ale teologilor conservatori (deși nu într-un mod formal și fără a fi orientat spre puterea statului).

El stăpâna atât atitudinea **spirituală** a misticilor creștini sau a creștinilor esoterici (cf. teologia mistică a bisericilor ortodoxe răsăritene) - precum și concepția că discipolii trebuiau să facă față provocărilor propriei existențe **în această lume tangibilă, fizică** (aceasta din urmă fiind subiectul principal abordat de majoritatea teologilor și sfetnicilor spirituali contemporani, mai ales a celor evanghelici.)

Iisus avea o **relație „supranaturală” cu Dumnezeu**, (de la botez și până la răstignire și înviere; după cum, de ex. este exprimat în amintirile lui Ioan, respectiv a discipolilor acestuia în Evanghelia după Ioan); acest aspect nu poate fi explicat de către teologi cum este Bultmann, prin recurgerea la conștiința intelectuală. Cu toate acestea, Iisus a trebuit să traverseze **existențe umane**, accesibile și cercetătorilor din domeniul științelor naturale.

Multe dintre evenimente pot fi înțelese de **psihologia profunzimilor** din zilele noastre; multe sunt însă **spirituale** într-un sens care depășește posibilitățile de cunoaștere oferite de psihologia profunzimilor.

Multe dintre perspective au dispărut aproape cu desăvârșire, de când mulți aparținători ai creștinismului timpuriu au fost persecutați ca „eretici” (azvârliți în aceeași oală cu cei care comiteau adevăratele abuzuri religioase). Toate erau unilaterale, dar nu în mai mare măsură decât oricare dintre religiile existente, fiecare în felul ei.

Această unilateralitate nu este neapărat negativă. Elementele constructive ale tuturor acestor orientări ar fi până la acest punct corecte – dacă nu ar considera fiecare că ea este singura care are dreptate în vreme ce toți ceilalți s-ar afla foarte departe de adevăr.

Evangheliile individuale și teologia.

Evangheliile – și, de ex. cea parte a Evangheliei după **Marcu** ce este denumită "Sursa Q" – reprezintă diferite perspective. Din această cauză se poate afirma că ele au fost scrise pentru oameni de diferite formații și provenind din medii diferite. **Marcu**, spre exemplu, era important pentru intelectul analitic al romanilor și pentru traduceri în limbile romanice. (Dar Prof. Morton Smith numește o „parte secretă” a acestei Evanghelii care își avea originile în scrierile lui Petru și care era folosită numai pentru oamenii cu experiență; cuprinzând învierea lui Lazăr ș.a.) Misticul austriac Jakob Lorber a scris că **Marcu** a fost un mesager apreciat între discipoli. Astfel este foarte probabil că el știa exact ce se întâmplase. El prezintă trăsături ale unui teolog care își pune întrebarea: cine este Iisus?

Evanghelia originală, aramaică, a lui **Matei**, care s-a pierdut, respectiv nu a fost încă descoperită, trebuie să fi fost adresată evreilor; aceasta, ca și Evanghelia după **Matei** cunoscută nouă astăzi, se adresează în fond tuturor celor care doresc descrieri pline de viață ale faptelor lui Iisus.

Situația este similară în cazul Evangheliei după **Luca**, doar că aceasta prezintă profunzimi emoționale. Evanghelia după **Ioan** a fost scrisă pentru creștinii spirituali (de ex. cu o biografie a misterelor greacă), iar ceea ce este specific creștin este prelucrat în limbajul familiar acestora.

Ioan interpretează cu deosebită claritate viața lui Iisus în lumina evenimentelor pascale; **Matei** descrie mai limpede viața. Ambele sunt corecte; dar crucea și învierea sunt cele care au cele mai semnificative consecințe pentru vremurile ce vin.

"**Evanghelia apocrifă a lui Filip**" nu este de fapt o evanghelie, ci o contribuție a creștinismului timpuriu, un comentariu la discuția cu oameni aparținând unor orientări teologice diverse – ocupând un loc propriu între acestea. (Nu este o scriere gnostică așa cum ar putea presupune unii). „Evanghelia apocrifă a lui Toma” nu este nici ea o evanghelie, ci o culegere, în cea mai mare parte probabil autentică, a vorbelor lui Iisus; inclusiv anumite afirmații care au fost dedicate oamenilor cu astfel de interese spirituale.

Reprezentanți ai diferitelor popoare și-au putut asimila mai bine unul sau celălalt aspect.

Metode de cercetare.

În mod similar, diferitele metode de cercetare sunt, fiecare în limitele sale, utile, atunci când sunt aplicate împreună (interdisciplinar). Atunci însă când cineva încearcă să clădească teologia practic pe o singură ramură a științei (cum ar fi lingvistica sau arheologia), rezultatul va fi parțial fals. În afară de aceasta, este necesară includerea metodelor meditative, lucru care nu este făcut aproape deloc.

Dincolo de aceasta există - mai mult sau mai puțin independent de teologia creștină - știința generală a religiilor, precum și filosofia, ambele aflate într-o anumită măsură într-o relație de concurență cu teologia atunci când se apleacă asupra aspectelor religioase, greu accesibile cercetătorului dacă acesta alege să ignore contextul religios. În măsura în care se stabilește relația cu o căutare sinceră a lui Dumnezeu, aceasta poate constitui o completare fructuoasă. O mai mare compatibilitate a acestor domenii ale cunoașterii s-ar putea releva în timp dacă religiozitatea ar fi recunoscută ca o calitate de bază aparținând ființei umane. (v. "Religia...")

Adnotare la problematica „unitatea în treime” a lui Dumnezeu.

În cazul concepțiilor religioase despre o trinitate, respectiv unitate în treime a lui Dumnezeu (trinitate) trebuie să se facă următoarea diferențiere: dacă oare cel care o predică, leagă de ea o trăire pe care ar putea-o transmite cumva, sau dacă este vorba pur și simplu despre o învățătură pur intelectuală (doctrină) despre treimea divină. "Căile lui Hristos" descrie între altele, pe Dumnezeu, Iisus și Duhul Sfânt în caracterul lor, și în relațiile lor care pot fi rețrăite, și nu se ocupă cu dispute nefructuoase despre noțiuni cum ar fi "unitatea în trinitate".

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

„La început a fost Cuvântul (grecescul Logos) ... și Cuvântul s-a făcut trup” (Ioan 1)

Acest mod de reprezentare nu era îndreptat împotriva unei imagini a lui Iisus* ca model uman, ci indica legătura Sa profundă cu Dumnezeu și Creația. Natura acestei legături poate fi interpretată în diferite feluri. Dar a refuza din start explicarea sa, afirmând că este un fenomen obscur și ne-autentic, ar fi o eschivare inadmisibilă. Astfel de reprezentări se găsesc în *Evangelia după Ioan*, 1 Ioan 5, Ioan 6:69, Ioan 7... , în *Evangelia după Matei* 16:16, în *Epistolele către Coloseni și către Efeseni ș.a.m.d.*; ele existau chiar și pe vremea vechilor învățați/învățători, la mistici precum Jakob Böhme, la Rudolf Steiner (Helsingfors 1912), și au reapărut în „Învățăturile esoterice” ale înțeleptului/gânditorului/filosofului creștin Daskalos precum și în cărțile teologului american Matthew Fox: „Marea /imensa binecuvântare” și „Viziuni ale unui Iisus universal”.

Religia catolică și anumite părți ale Bisericii evanghelice au încercat să conserve prin dogme pur teoretice dispariția apropierei de o asemenea tradiție. Alte ramuri ale Bisericii evanghelice, care au recunoscut într-o măsură mai mare influența socială a lui Iisus, au considerat necesar să renunțe la trăsăturile divine ale lui Iisus. În învățăturile de origine hinduistă acest „Logos” este comparat cu „avataruri” (incarnări divine) aflate pe diferite trepte ale evoluției. Prin aceasta se face referire la oameni care se află pe pământ nu pentru propria lor împlinire, ci pentru a contribui, din proprie voință, la dezvoltarea unei națiuni sau a omenirii întregi - asemeni unui strop de „desăvârșire divină”. În aceste credințe deosebirile între astfel de „avataruri” consecutive adesea pălesc, în timp ce în concepția iudaică și în cea creștină accentul se pune pe un „Dumnezeu al tuturor timpurilor”, pe aspectul evoluției și rolului deosebit al lui „Messia” în acest context.

Trebuie să menționăm și Coranul, în care Iisus Hristos este recunoscut drept profet trimis de Dumnezeu și „Cuvânt” al Domnului, „creat la fe ca Adam”. Chiar și Islamul vede în Iisus mai mult decât acei teologi moderni creștini pentru care Iisus e redus la un reformator social. Ceea ce Coranul respinge, este ideea de Iisus ca fiu al lui Dumnezeu propovăduită de învățăturile Sfântei Treimi, această reprezentare fiind interpretată la modul foarte concret de către creștinii de pe timpurile lui Mohammed. Deja pe atunci existau extrem de puțini creștini care să fi putut explica ce se înțelege prin Sfânta Treime astfel încât să poate fi înțeleasă și de oameni provenind dintr-un mediu spiritual diferit. (Vezi pagina extra „Iisus și Islamul”)

Se cuvine înainte de toate să subliniem faptul că acest element al misterului legat de Iisus își are originea nu în gândirea speculativă, cât în experiențele transcendente, lucru evident de ex. la Jakob Böhme care avea capacitatea rar întâlnită de a reda foarte limpede și inteligibil cele asimilate. Este adevărat că orice experiență de natură spirituală necesită o analiză (auto-)critică, dar evaluarea consecințelor acestor experiențe fără a admite că într-adevăr există un nivel de percepție spiritual, este o cale care nu duce nicăieri.

Meditația evanghelică este descrisă în introducere, la capitolul „Indicații metodice” . Acest text a fost alcătuit nu pentru a intra în contact cu puteri presupus creștine, ci pentru a ne

transpune în starea sufletească propice primirii lui Iisus, cu spiritul și mintea deschise și receptive.

În același timp, oamenii care au o misiune mistică, respectiv spirituală evidentă nu pot fi înțeleși cu adevărat atunci când sunt analizați printr-o perspectivă pur istorico-critică, scoși din contextul social, fără a se lua în considerare evoluția lor independentă, spirituală.

*) Viața lui Iisus ca ființă umană, ca personalitate istorică, este relativ bine documentată. Istoricii din secolul I d. Hr., cum ar fi Iosephus și Tacitus, confirmă existența Sa reală. În evangheliile biblice însele, în cazul mai multor evenimente este numit timpul și locul. Spre exemplu, sunt numiți mai mulți cârmuitori și dregători ai acelor timpuri (de ex. *Evanghelia după Luca 3:1, 2, 23*), astfel putând fi identificat anul în care Iisus și-a început activitatea de Învățător. Aceiași pot fi găsiți și în scrierile istorice. Astfel, mărturiile biblice sunt mai mult decât pure povestiri mitologice. Scrierile "apocrife", neincluse în Sfânta Scriptură, adică Evangheliile creștine neincluse în canon, printre altele texte din primele secole, adesea pun preț nu atât pe raportarea exactă a evenimentelor, cât mai degrabă pe interpretări ale acestora, date de respectivii autori.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Nașterea lui Iisus din Nazareth

După Evangheliile urmează să abordăm acum evenimente mai pământești. Nașterea lui Iisus este asociată prin tradiție cu sărbătoarea Crăciunului – chiar dacă de multe ori acest lucru nu mai este peste tot și întotdeauna evident în modul de a sărbători acest eveniment – *Luca 1, de la 26 încolo, Matei 1 de la 18 încolo*. Având în vedere importanța fundamentală a celor „trei ani de învățături” ai lui Iisus, întrebarea care se pune este de ce teologi contemporani se străduiesc într-atâta să conteste zămisirea fără de păcat a lui Iisus. În vreme ce gnosticismul timpuriu – care considera materialitatea ca semn al deteriorării - susținea teza conform căreia Dumnezeu suprem trimite un eon primar, și anume pe Hristos, care intră în trupul unui om numit Iisus, la alte orientări se întâlnește o relativă unitate în convingerea că Iisus a trebuit să traverseze toate etapele unei vieți umane ca expresie a unor modele de existență. Ceea ce lasă de dorit la aceste dispute este lipsa flexibilității, atât de necesară atunci când adevăratul motiv este căutarea adevărului. Într-o epocă în care, în contextul transformărilor suferite de concepțiile despre sexualitate și dragoste, apar noi puncte de vedere, inspirate parțial din obiceiurile orientale și amintind de practicile din templurile străvechi, acceptarea unui sâmbure de adevăr în această tradiție nu ar trebui să fie considerat ca fiind ceva deplasat. Budhiștii – ei înșiși susținători ai ideii nașterii lui Budha în împrejurări neobișnuite - nu au nici cea mai mică rețineră în acceptarea zămisirii fără de păcat a lui Iisus și, evident, nici în acceptarea unei neprihăniri în sens preponderent spiritual afirmate de ex. de Steiner. Coranul vorbește despre Iisusca un trimis al lui Dumnezeu, pe care Dumnezeu, prin Mama Sa, Maria, "I-a creat ca pe Adam" – în mod similar cu felul în care Biblia vorbește despre un înger care a vestit nașterea neprihănită a lui Iisus.

S-ar putea ca până la urmă să se contureze ideea naturii aparte a lui Iisus – imposibil de fixat în vreo schemă rigidă. Totuși, calitățile Lui specifice sunt mai ușor de recunoscut pe parcursul vieții Sale. Aici vom descoperi și importanța posibilității unei „re-nașteri” *) prin Iisus încă în timpul vieții.

De la bun început, viața și faptele lui Iisus se află în strânsă corelație cu istoria omenirii. Acest fapt este evident încă din momentul ordinului împăratului Imperiului Roman de înscriere a întregii populații la recensământ în cetatea de origine, fapt care i-a obligat pe părinții lui Iisus să călătorească spre Bethlehem, loc de însemnătate profetică, unde s-a născut pruncul Iisus. Literatura teologică ține cont de acest lucru atunci când este vorba de explicarea semnificației universale a lui Iisus.

În paginile în limbile engleză și germană urmează un fragment din Evanghelia după Ioan 3, 5:8 ... O nouă naștere.

[Isus i-a răspuns: Adevărat, adevărat îți spun, că, dacă nu se naște cineva din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu Ce este născut din carne, este carne, și ce este născut din Duh, este duh. Nu te mira că ți-am zis: Trebuie să vă nașteți din nou. Vântul suflă încotro vrea, și-i auzi vuietul; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. Tot așa este cu oricine este născut din Duhul." Nicodim l-a zis: Cum se poate face așa ceva?" Isus l-a răspuns: Tu ești învățătorul lui Israel, și nu pricepi aceste lucruri?]

Aceasta nu este o parabolă. Este unul din acele pasaje „greu de înțeles „ din Biblie, cu un sens foarte exact și de o însemnătate deosebită pentru cei care au experiența și cunoștințele necesare pentru a-l putea înțelege. Isus nu nu a vorbit doar unora aleși, puțini la număr, și nu a spus lucruri al căror înțeles nu l-ar fi putut pătrunde și pe care să nu le fi putut folosi. Pe parcursul capitolelor textului principal, de ex. „Botezul”, „Liniștea din Pustie”, și „Schimbarea la Fața” sunt descrise câteva aspecte care pot face mai accesibilă ideea unei „noi nașteri”.

Chiar și pentru aceia care nu sunt în mod necesar și direct interesați de acest aspect Sărbătoarea Crăciunului a fost dintotdeauna legată de această „nouă naștere”, mai ales în vremurile mai liniștite din vechime. Sărbătorile „anului bisericesc”, în acest caz perioada Adventului (cele patru duminici care preced Crăciunul), pregăteau lumea pentru o interiorizare plastică a nașterii Domnului, într-un mod asemănător postului care pregătește oamenii sufletește pentru Sărbătoarea Paștelui. Astfel, pe parcursul anilor oamenii puteau păstra legătura sufletească cu o sferă a divinului – chiar dacă nu o puteau înțelege pe deplin - lucru pentru care în vremurile noastre este nevoie de meditație intensivă sau de perioade lungi de rugăciune.

În sens mai larg Crăciunul este o sărbătoare a bucuriei și iubirii, în amintirea faptului că Dumnezeu a dăruit omenirii pe Isus. Asta însă nu afectează sensul primordial al Crăciunului, dat fiind că toate etapele vieții pământești ai lui Isus pot fi urmărite. Referitor la acest fapt cf. Și capitoul „Și Cuvântul s-a făcut trup” în textul principal.

Creștinii renăscuți în sensul dat de bisericile libere contemporane ș.a.

- trebuie totuși să continue să își consolideze zilnic credința, pentru a se putea astfel apropia de perfecțiune.
- Acum, aceștia au datoria de a defini un nou mod de abordare a tuturor aspectelor vieții; majoritatea vor trebui, prin aceasta, să facă foarte multe schimbări.
- După cum, într-un stadiu viitor, "*Iată, Eu fac toate lucrurile noi*" (Apocalipsa 21, 5), tot așa este important să reflectăm încă de pe acum asupra tuturor lucrurilor.

Întrebare :

Pot eu - în cazul în care nu am avut încă această experiență - să îmi doresc o înnoire interioară având la sursă pe Dumnezeu ca origine a tuturor lucrurilor ?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Există lucruri semnificative în anii de tinerețe ai lui Isus?

Și acestei întrebări i se acordă, de data aceasta în anumite texte spirituale moderne, o importanță oarecum exagerată. În Biblie găsim numai imnul de slavă și preamărire al înțeleptului Simeon și despre uimirea învățaților la vederea copilului de doisprezece ani – *Luca 2, 29:51*. Cea mai autentică dintre „evangheliile copilăriei”, „Evanghelia lui Iacob” (Epistole), păstrată numai în fragmente și repovestiri, conține ce-i drept, întâmplări și întâlniri simbolice, dar nu și ideea – susținută de o teorie modernă – conform căreia Isus ar fi învățat tot ceea ce știa de la Efeseni sau de la comunitatea din Qumran, parțial înrudită cu efesenii. O altă teorie susține că Isus ar fi învățat în templuri egiptene, respectiv grecești, sau hinduse ș.a.m.d. Ar putea fi util ca, pornind de la puncte concrete, să lăsăm liberă fantezia creatoare, dacă aceasta nu ne conduce la noi noi teorii pripite, la dogme. Astfel s-ar ajunge la o imagine și mai slab conturată a unui Isus, imagine care ar răspunde nevoilor nu doar uneia, ci tuturor

orientărilor spirituale importante ale perioadei respective. Prin aceasta în fiecare ar ieși la suprafață acel ceva pentru care simte nevoia interioară, și nu neapărat ceea ce consideră alții că trebuie descoperit. Aceasta este un sentiment fundamental, familiar unora dintre noi, și care poate fi ușor înțeles la scară mică. Ea răstoarnă concepțiile unilaterale despre „formare” și comportament. Primele semne ale unei astfel de înclinații apar adesea încă din fragedă copilărie fiind caracteristic celor cu o individualitate pronunțată precum și misticilor.

R. Steiner prezintă în așa-numita „A cincea Evanghelie” o scenă în care Iisus, înainte de botezul în Iordan, își dă seama cu o limpezime zguduitoare de posibilele efecte negative ale modului de acțiune rupt de realitate al unor ordine esoterice cum erau esenienii. Zelul cu care se supuneau legii - implicând diverse norme de purificare fizică și spirituală – îi scutea de influențe negative, dar în același timp afecta cu atât mai mult mediul în care trăiau. În următorii ani ai vieții lui **Iisus găsim și un impuls, fundamentat prin textul biblic, al ființei Sale „în lume, dar nu din lume”, precum și al includerii lumii în propria Sa existență și dezvoltare. De aceasta ține, printre altele, și faptul că, în fond, Iisus ne învață lucruri care în trecut ar fi fost păstrate secrete;** ceea ce nu contrazice faptul că anumite învățături au fost explicate pe îndelete mai întâi ucenicilor mai bine pregătiți.

Comparativ cu tradițiile străvechi bazate pe păstrarea strictă a secretelor, acesta este un element nou, cu un puternic impact istoric. Într-un mod cu totul singular, un fenomen similar a apărut mai târziu de ex. în noile orientări ale Budhismului Mahayana, în care se pune un mare accent pe compasiunea universală. Dar abia în vremurile noastre a apărut posibilitatea pentru oricine de a accesa profunzimi spirituale. Nimeni nu poate afirma că nu a auzit vreodată de această posibilitate, dar, dat fiind că esoterica propagată în cărți de doi bani este încă foarte superficială, se poate afirma că această libertate nu este încă pe deplin transpusă în fapte. Este limpede că, în acest sens, practica păstrării secretelor, tipică de ex. bibliotecii Vaticanului, pare de natură pre-creștină.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Notă pe marginea controversei pe tema „doi princi Iisus”:

Aici ar mai fi de menționat interpretarea lui R. Steiner, care, pornind de la faptul că informațiile legate de descendența lui Iisus nu coincid în Evangheliile lui Luca și cea a lui Matei, susține existența a doi princi Iisus. Dat fiind că în nici una din aceste evanghelii nu se contestă faptul că natura divină a lui Hristos s-a manifestat într-o singură ființă umană, este oarecum amuzant de constatat cum intelectul joacă feste atât antroposofilor cât și teologilor, lăsându-i să alunece pe panta unei dispute pe tema „Neînțelegerii principale”. Alta era aici problema, și anume întrebarea dacă, pe parcursul existenței Sale pe pământ Iisus - și cei din jurul Său - au avut cunoștință despre învățăturile înțelepților diverselor culturi:(...) Dat fiind că obiectele cercetării spirituale pot fi mult mai complexe decât s-ar putea exprima în reprezentări concrete, pământești, nici informațiile detaliate în literatură nu sunt întotdeauna cu mult mai exacte decât astfel de puncte de vedere generale.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Despre botezul în apele Iordanului de către Sfântul Ioan Botezătorul

La origine, botezul cu apă nu reprezenta un gest simbolic, și nici nu implica apartenența la o comunitate religioasă. Cel botezat era scufundat de cineva cu experiență, în acest caz Ioan Botezătorul, și adesea era aproape de moartea prin înec – botezul era, deci, o experiență

reală și extremă. În acest sens botezul amintește de „inițierile”, respectiv „probele de inițiere” din antichitate, doar că în acest caz experiențele de natură trupească nu constituie un scop în sine, nici nu reprezintă o modalitate de a depăși teama de moarte, ci prin botez se pecetluia chemarea la „pocăință”, exprimată mai exact prin „convertirea” la voința Creatorului a cărui „Împărăție cerească” era prevestită – *Matei 3, Ioan 1*.

Când Iisus îi cere să-L boteze, Sfântul Ioan nu se simte vrednic să Îl ajute, se învoiește totuși, dar nu are nici un control asupra celor întâmplătoare, și nu-i rămâne decât să asiste la transformarea prin care trece Iisus, un fenomen mult mai intens decât ar fi putut el să provoace. Dacă a putut prevedea posibilitatea unui botez mai sublim prin focul spiritului, prin cel care vine după el, acum îi era dat să vadă „Duhul Sfânt” pogorându-se asupra lui Iisus. Esotericii creștini văd în aceasta nașterea propriu-zisă a lui „Mesia în Iisus”. Aceasta însă nu justifică teoria susținută de unii, conform căreia Iisus și Hristos (Mesia) ar fi fost până în acel moment două ființe distincte.

În general, botezul, și mai ales cel spiritual, „nașterea în Duh” - termen utilizat în diferite sensuri, de ex în bisericile libere - poate fi văzut ca primul pas spre „re-naștere” – *Ioan 3*. Vom încerca aici să evităm termenul mai des folosit în orientările creștine, acela de „re-naștere”, din cauza posibilei confuzii cu reîncarnarea. Nu dorim să afirmăm prin aceasta că în Biblie nu este abordată ideea de reîncarnare – pentru aceasta se poate studia mai îndeaproape de ex. *Matei 11:14*.

În loc de a se încerca rezolvarea unor dispute teologice pur teoretice legate de caracterul botezului, ar fi de dorit ca interesul să se îndrepte spre descoperirea semnificației concrete a acestei „re-nașteri” în viața fiecărui om. Acesta poate, pornind de la un nivel mai profund al ființei sale, să își înceapă viața din nou, să o trăiască din plin, să o înțeleagă în profunzime, fiind devotat lui Dumnezeu. Dumnezeu poate „se poate întrupa” în om, astfel oamenii fiind mai ușor de văzut ca fiind creați „după chipul și asemănarea Sa”., sau, după cum exprimă misticii acesta, „scânteia divină” prinde viață și începe să crească în oameni. Prin meditație acest lucru poate fi perceput ca imaginea unui copil care crește, sau aceea a unui copil cu mama sa, ca o reflectare a sufletului. Spre deosebire de o imagine interioară efemeră rezultat al exercițiului, aici este vorba despre o evoluție reală care oglindește progresul spiritual și care nu poate fi declanșată la comandă. Acest „copil al sufletului” poate, mai târziu, să crească și să devină apoi în mod conștient o prezență permanentă.

În cazul celor cu o predispoziție mai redusă spre imaginație, același fenomen se poate manifesta mai mult prin senzații interioare, impresii de natură intelectuală sau pur și simplu prin schimbări în viața reală. Este posibil ca unele capodopere, cum ar fi *Madonna Sixtină*, să fi fost inspirate de revelații, de aceea contemplarea lor ne poate ajuta să găsim calea spre realități interioare. (...)

Vezi și reflexia meditativă asupra Evangheliei după Ioan, respectând indicațiile metodice din capitoul introductiv.

Un alt atribut important al unei căi în spiritul lui Iisus este faptul că dezvoltarea personală și criteriile acesteia sunt lăsate la libera alegere a individului . Fiecare dintre noi poate să se dezvolte dinspre interior și în contact cu exteriorul, fără să trebuiască să apeleze la o instituție de mediere a mântuirii. Aceasta însă nu exclude întrajutorarea și consultarea cu cei din jur. Calea aceasta este concepută ca emulare, ca „imitare” a lui Hristos.

Trăirea „interioară” este concepută ca substitut al rugăciunii adresate unui Dumnezeu „exterior”: „Rămâneți în Mine, și Eu voi rămâne în voi” – *Ioan 15*. După ce Iisus și-a început activitatea ca „Învățător”, și mai ales după „botezul spiritual” al praznicului Rusaliilor (pogorării Sfântului Duh), nu a mai fost neapărată nevoie să se continue practica botezului

cu apă. Deja la Iisus însuși botezul a fost doar manifestarea exterioară a unei faze de dezvoltare deja desăvârșite. Mișcarea baptistă a mai propovăduit: „pocăiți-vă și botezați-vă”, discipolii lui Iisus au predicat, după contopirea cu această mișcare: „credeți”, aceasta însemnând: deschideți-vă sufletele în fața puterii credinței, și „botezați-vă”. Aceasta era, între altele, o concesie făcută adeptilor „Botezătorului. Cel puțin acum se pornea de la aspectul pozitiv. Amândoi botezau adulți, care puteau lua această decizie în mod conștient. Desigur prin aceasta nu se exclude posibilitatea existenței acum 2000 de ani a unei binecuvântări a pruncilor nou-născuți, dar ar fi oportun să nu se confunde această binecuvântare cu botezul propriu-zis și nici cu apartenența la o anumită religie. Astfel controversele pe această temă ar dispărea de la sine.

Ca urmare inevitabilă a interpretării omniprezente în vechiul Israel a lui Mesia ca împărat, botezul a fost considerat primul pas către noua împărăție. Nu s-a reușit în întregime să se explice oamenilor din acele vremuri că, în realitate nu va fi vorba despre o împărăție pământescă, și nici despre o biserică concretă, palpabilă, ci despre comuniunea tuturor celor care îl recunosc pe Dumnezeu ca Tată ceresc, iar pe sine se consideră fii și fiice re-născuți în suflet prin acest Părinte divin. Această certitudine, împreună cu un comportament frățesc al acestor „fii” și „fiice”, unii față de alții, și față de Iisus Fiul Omului și Fiul lui Dumnezeu constituiau miezul învățăturilor oferite ca model demn de urmat. În vechiul Israel exista ce-i drept, pe lângă reprezentările străvechi, mai puțin tangibile ale lui Dumnezeu, și imaginea unui Dumnezeu Tatăl. Dar în această reprezentare Dumnezeu era perceput mai degrabă ca părinte al lui Avraam și al descendenților acestuia. Dumnezeu era părinte al indivizilor numai în măsura în care era părintele poporului. Este posibil ca în acele vremuri doar un număr mic de indivizi să-l fi perceput pe Dumnezeu ca părinte al fiecărui om în parte, această reprezentare fiind oferită pentru prima oară de Iisus: percepția unei ființe umane individuale care se lasă îndrumat pe căile vieții de influența spirituală a lui Dumnezeu, care poate încerca oricând să comunice cu Dumnezeu, și care, prin legătura sa cu Dumnezeul etern, poate avea revelația nemuririi propriului suflet. Această idee este consolidată pe parcursul Căii lui Iisus. Acest aspect urmează a fi ancorat mai explicit în continuarea căii lui Iisus, bazele sale fiind însă puse de pe acum.
(...)

Teologii liberali au interpretat botezul lui Iisus ca manifestare a chemării divine. În interpretarea teologiei tradiționale în schimb, a fost tematizată încadrarea calendaristică și profetică în istoria omenirii (*de ex. Luca 3:1-4 împreună cu referința la Isaia 40:3-5;*); profeția se referă la o faptă divină cu menirea de a salva omenirea.

(Extras/ Fragment din Matei 28, 18-28 – cu observații referitoare la botez în zilele noastre (pagina extra în limbile germană și engleză)

„Iisus* S-a apropiat de ei, a vorbit cu ei, și le-a zis: Toată puterea Mi-a fost dată în cer și pe pământ. Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i** în Numele Tatălui și al Fiului și al*** Sfântului Duh.”

*) înviat **) la Sfântul Ioan asociat mai degrabă cu căința, în vreme ce la Iisus cu pregătirea pentru a fi primit în „Împărăția Cerurilor”. ***) alte posibile interpretări: „în Sfântul Duh” – în sensul unui botez deja prevestit de Sfântul Ioan – cu Spiritul/Duhul, în loc de apă, oferit de cel care „vine după” el, adică Iisus.

În zilele noastre se botează prin stropire cu apă sau prin scufundare în apă. Bisericile își recunosc reciproc măcar botezul, și prin aceasta creștinismul credincioșilor. Bisericile libere consideră important ca botezul să aibă loc la maturitate, urmare a unei alegeri conștiente, sau măcar să aibă loc o rebotezare când credincioșii sunt deja adulți. În cadrul acestor religii se pune preț pe experiența profundă a botezului spiritual (Inițial erau botezați numai adulți. Acest lucru nu excludea însă ca și copii să primească o binecuvântare, dar aceasta avea o semnificație diferită de cea a botezului).

La origini botezul nu implica primirea într-o anume confesiune, cum este practică azi de majoritatea religiilor principale. De regulă bisericile acceptă botezul oficiat de orice creștin de rând, în cazuri excepționale, când nu avem la dispoziție un preot: „Te botez în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Amen”

Întrebare:

Pot eu - în cazul în care nu fac asta deja - să îmi pun viața în mâna lui Dumnezeu?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Liniștea din pustie

La începutul lucrării Sale ca Hristos* respectiv Messia – în ebraică „Unsul/Alesul” – Iisus este singur. De aceasta ține botezul și cele 40 de zile în pustiu cu isпитirile – de ex. *Marcu 1, 12:13*. După aceasta are loc adunarea ucenicilor.

Pustia simbolizează în plan concret și abstract izolarea de lume care face posibilă purificarea conștiinței și stabilirea unei legături puternice cu divinitatea omniprezentă. Această pregătire pentru cele ce urmează este esențială pentru oricine alege sincer calea credinței, a unei legături re-înnoite cu esența divinității. Desigur această pregătire doar începutul drumului. Și Iisus a trecut la rândul Său prin această fază, într-un mod mai profund decât cel accesibil nouă, acela al momentelor zilnice de introspecție.

Bisericele, chiar și acelea care vorbesc adesea de „interiorizare” – și abuzează de această noțiune folosind-o de ex. ca opusul manifestărilor exterioare de pace – nu încearcă măcar să deschidă oamenilor o cale spre această „pace interioară”. În nici una dintre serviciile religioase a peste 30 de religii diferite nu am găsit într-o măsură cât de cât satisfăcătoare elementul de liniște fie sub forma introspecției în tăcere sau a așteptării în liniște după rugăciune. Cântări, predică, rugăciune, psalmi, pe cât posibil concomitent cu o neîntreruptă colectă de bani menită parcă să distragă atenția - aproape că este o ilustrare a vieții agitate din societatea contemporană în care oamenii, conștient sau nu, își distrag atenția de la sufletul lor neexplorat. Abia recent, având în vedere nevoia de experiențe, indiferent de ce natură ar fi ele, a multora dintre oameni, s-au făcut câteva progrese. Spre exemplu, au loc seminare la sfârșit de săptămână sau alte activități de acest fel, organizate altfel decât slujbele, corespunzând astfel nevoilor măcar unora dintre oameni de a primi răspuns la anumite întrebări, sau li se fac trimiteri la un studiu biblic, sau li se dau referințe pentru lectura individuală. Dar chiar și așa adesea lipsește îndrumarea directă. Unii, pe de o parte, ar putea să admită că, pentru o mai mare apropiere de Dumnezeu este nevoie de o „odaie liniștită”, iar alții faptul că valorile lor sociale, cum ar fi capacitatea de analiză auto-critică, toleranța, respectiv virtutea de a trăi în pace cu ceilalți presupun întreruperea din când în când a activităților exterioare. Desigur că nu este destul ca această decuplare de la agitația și stressul zilnic să aibă loc doar în timpul unei liturghii, dar chiar și aceasta ar putea fi un imbold de a recunoaște această nevoie adesea suprimată a omului.

Misticul Jakob Lorber scrie despre un sfat al lui Hristos dat oamenilor privind „*calea cea mai scurtă spre re-naștere*”, care azi – pentru a evita neînțelegerile – poate fi descrisă ca „o nouă naștere”, așa cum a fost descrisă în articolul precedent. *Vezi și, „Despre vocea interioară, vocea liniștii” – ed. Lorber (germană):*

„Practica este următoarea: cât de intens dorește cineva ca Iisus să îi dăruiască o viață nouă, cu atâta sinceritate trebuie să își mărturisească păcatele – adică tot ceea ce îl desparte de Dumnezeu. Aceasta nu este același lucru cu a se lăsa convertiți prin vorbe. Pentru o adevărată re-naștere omul trebuie să simță o căință sinceră și profundă, în exterior, cât și în interior, și să-și propună sincer o convertire. De asemenea, trebuie să își propună să ‚rupă cu lumea’ – prin lume înțelegând aici complicațiile egoiste, nu viața activă în lume – și ‚să Mi se dăruiască cu totul Mine și în dragostea sa să-i fie dor de Mine, și pentru a-și potoli aleanul să se retragă zilnic din lume și din treburile lumesti, și să stea cel puțin șapte sferturi de ceas cu ușile și ferestrele închise, fără a se ruga, fără a citi ceva, ci pur și simplu în liniște absolută să petreacă acest timp ocupându-se în adâncul sufletului doar de Mine.” După o formulă îmbietoare de adresare potrivită, „retrageți-vă în liniște și creșteți în dorul și dragostea de Mine! Dacă veți exersa puțin timp, va spun ca veți vedea curând fulgere și veți auzi

tunete, dar nu vă speriați și nu vă fie teamă! Pentru că acum vin Eu la fiecare dintre voi, întâi ca judecător în furtună, fulgere și tunete, și abia apoi în adieri line ca Tată!... vedeți, aceasta este calea cea mai scurtă și mai potrivită spre o re-naștere, din care veți câștiga viața veșnică. Orice altă cale durează mai mult și este mai nesigură, pentru că există multe căi lăturalnice...cel care nu are o „armură” puternică și nu este „înarmat”, anevoie va ajunge la capătul drumului”. Este posibil ca rugăciunea să fie adresată pentru a dobândi purificarea și iluminarea prin Duhul Său

Yoghinii de exemplu știu că oamenii susțin că „nu au timp”. De aceea, ei obișnuiesc să reducă timpul pe care îl recomandă pentru exercițiu – de la câteva ore la 11 minute, adică până acolo unde nimeni nu mai poate să spună că nu are timp pentru el/asa ceva. Chiar și un interval de liniște extrem de scurt, în care celelalte gânduri, sentimente și senzații nu sunt suprimate, ci observate oarecum din exterior, fără a se intra în detalii, își are rostul și efectul, mai ales atunci când este îmbinată cu o orientare spre Dumnezeu. Aceste momente nu înlocuiesc însă meditația de durată. În Biserica de Răsărit – pe Muntele Athos, de ex – se folosește ca ajutor pentru concentrare formula „Kyrie (inspirație) eleison (expirație) – adică ‚Doame miluiește’ – cf. de ex. *Kreichauf: Pelerin pe Muntele Athos (germană)*.

O provocare aparte este și aceea de a nu scoate nici o vorbă pe parcursul unei Zen-Sesshin stricte de 6 zile – o meditație zen, a cărei practică a fost răspândită într-o oarecare măsură în mănăstirile creștine. De regulă după trei zile mulți dintre cei fără experiența abia mai rezistă, pentru ca în cea de-a patra zi – comparabil cu efectul postitului – să „respire ușurați” și să înțeleagă sensul profund, care niciodată nu poate fi pe deplin exprimat în cuvinte.

Liniștea creează sinceritate. Conexiunea cu Dumnezeu ajută la păstrarea acestei deschideri sufletești. După meditație poate fi necesară o re-adaptare la condițiile curente, când, în funcție de împrejurări, poate fi mai bine să fim mai puțin deschiși.

Important ar fi, desigur, să aducem cu noi și în lume ceva din această liniște, pentru a învăța să menținem o anume limpezime a conștiinței. Pentru fiecare om în parte aceasta ar însemna în primul rând ca la anumite intervale, apărute în funcție de sentimente, respectiv după experiențe complicate sau cât se poate de curând după acestea, să lase un moment de liniște interioară să pună stăpânire pe ei, pentru a-și aduna și ordona gândurile. Aceasta înseamnă să absorbim în întregime conținuturile, inițial fără a le analiza, să lăsăm sentimentele să se liniștească (iar mai târziu să notăm cele pe care dorim să le analizăm), și să relaxăm și părțile corpului într-o anumită ordine. Toate acestea se vor face însă cu păstrarea conștiinței de sine ca ființă umană întregă/integrală, scopul nefiind acela de a obține/atinge senzații de plăcere izolată.

În cazul întâlnirilor, al lucrului și al sesiunilor, ca să numim doar câteva, aspectul descris mai sus ar însemna nu acumularea epuizantă de teme, ci inserarea de scurte pauze, care nu trebuie să servească numai pentru discuții, conversație, ci în primul rând pentru a avea posibilitatea de a ne detașa de cele întâmplate, și pe cât posibil, a le prelucra, pentru a putea trece în mod conștient la o altă temă. În mod similar, este util ca în timpul meselor să percepem conștient fiecare fel de mâncare separat. Aspectele cercetate de știința alimentației și „hrana” sufletească, respectiv spirituală se află în corelație

Procedeu acesta, care poate fi descris ca „a lăsa lucrurile să se așeze”, și care ajută la acumularea de energie pentru a putea înfrunta prezentul și viitorul, nu este, așadar, o simplă înlăturare superficială a problemelor. Prin el se creează un punct de pornire, și abia de aici se poate vorbi de o prelucrare eficientă a tuturor trăirilor. Nici în cazul evenimentelor reale nu este vorba aici de pierdere de timp, ci în fond se economisește timp, deoarece totul poate fi luat mai ușor și făcut mai bine. Mulți oameni, chiar și cei cu o gândire spirituală, nu observă cât de mult pierd fără această liniște interioară.

Această trăire spirituală simplă, ascunde în sine mistere de o mare profunzime spirituală. Atingerea acestei profunzimi presupune însă o cale de parcurs. Hristos

Însuși subliniază în primul rând necesitatea de a descoperi mai întâi simplitatea umană, a cărei cale duce apoi spre orizonturi tot mai vaste și mai complexe, și tocmai în această complexitate iese la lumină simplitatea esențială.

De exemplu, în liniștea concentrată, un succes tocmai obținut, respectiv dăruit poate fi mai bine fixat, în sensul că acesta nu mai poate fi „ros de molii”, vezi de ex. Matei 4. Acesta se va potrivi perfect în mozaicul format de progresele anterioare ale Sinelui. Liniștea poate merge până acolo încât ajunge la un punct în care simțim că „prinde viață” un ansamblu de trăiri prin care spiritul nostru poate asimila arhetipul divin. Aceasta este o modalitate de a avea experiența acelei părți din noi care „renaște prin Dumnezeu”. O idee despre această posibilitate putem avea atunci când, în timpul deconectării conștiinței, simțim cum mintea ni se limpezește – și, poate chiar avem o revelație – , devenim mai conștienți de ritmul bătăilor inimii, iar picioarele ni se relaxează. Atunci putem afirma că se petrece ceva, chiar dacă este vorba numai de un aspect mărunț al vieții. Pe de altă parte, fără această liniște, nu putem vorbi despre un progres: multe lucruri importante rămân neprelucrate, „blocate” , iar aceasta poate doar provoca nu doar probleme în vis – unde ele nu pot fi prelucrate decât parțial și limitat -, ci și probleme de sănătate sau de altă natură.

* Hristos este, de fapt, un titlu. În creștinismul timpuriu au coexistat diferite variante de scriere a numelui „Hristos”, variante a căror semnificație era și ea diferită. Varianta cea mai cunoscută este grecescul „Christos” care corespunde termenului ebraic „Messias” = „Unsul Domnului”. A existat însă și varianta, tot grecească, „Chrestos” = cel Bun, cel Sfânt; și, mai rar, e drept, „Chrystos” avându-și originea în cuvântul grecesc „chrysos” = aurit (strălucitor).

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Ispitirile și adunarea ucenicilor/ discipolilor

Și Iisus, în atributele Sale umane, a trebuit să se inițieze, și să apropie aceste atribute tot mai mult de Dumnezeu. După 40 de zile de post în pustie lui Iisus I s-a arătat „ispititorul”^{**} - cf. de ex. *Matei 4 1:11*.

În viață și pe căile sufletului apar, chiar și la scară mai mică, forțe malefice care – ca toate forțele - pot fi percepute ca ceva real. În primul rând este vorba de însăși tendințele umane originare, devenite independente, care nefiind guvernate de influența esențială a sufletului, sunt lipsite de Dumnezeu. La această rupere de Dumnezeu, mai întâi a gândirii, și ca urmare și a voinței, se referă expresia „a gusta din fructul pomului cunoașterii”.

Pe de o parte este vorba de trăsături - fixate adânc în subconștient - care transformă oamenii în ființe insensibile, avide doar de bunuri materiale. Aceste trăsături pot fi recunoscute și chiar există lucruri care li se pot contrapune, dar ele vor fi doar cu greu depășite cu adevărat. Un exercițiu pentru învingerea acestor puteri este acela de a învăța renunțarea conștientă și a accepta ideea că ceva poate fi obținut, în loc de aceea că ceva trebuie obținut. De asemenea este necesar ca relația cu bunurile materiale să fie guvernata de morală.

Dorințele opuse acestora, în schimb, au ca rezultat evadarea de realitate și rezolvarea problemelor materiale prin retragerea în sfere spirituale într-o atitudine inertă, chiar sarcastică. Uneori se ignoră faptul că aceasta este de fapt doar reversul aceleiași medalii „negative”, ... după „principiul balansului pendulului”. Această a doua latură a personalității este azi mai ușor de identificat, deci este și mai ușor de purificat. O metodă spre această convertire este compasiunea, dăruirea unei iubiri eliberatoare și fără limitări.

O altă caracteristică corelată cu celelalte două ar fi legată de setea de putere. Transformarea acestei iluzii cere curajul unei sincerități necondiționate și, pe baza acestei sincerități, toleranță și solidaritate în relația cu semenii.

Celor vizați aici le lipsește în general o personalitate puternică și în același timp generoasă care ar putea umple aceste laturi în locul tendințelor care duc la însușiri negative.

În Evanghelia după Matei 4 ni se descrie cum Iisus este expus unor astfel de imbolduri deviate, numite aici „Satana” respectiv „Diavolul”. El (Iisus) nu numai că face referire la opusul fiecăreia dintre tentații, ci recurge la ceva mai sublim, ceva mai presus de agitația forțelor negative: la „Cuvântul Domnului”, la „Domnul, Dumnezeu”, spunând: „Domnului, Dumnezeului tău să te închini și numai Lui să-I slujești”. **Hristos se află mai presus de dualitatea întuneric - (falsă) lumină, și le lasă în urma Sa alegând o a treia cale, calea Sa proprie, supraordonată celorlalte**, așa cum se poate vedea din faptele Sale ulterioare.(...) *Vezi și în Partea a treia capitolul „Zarathustra”, și de ex. Partea a doua, Tabel: „o conduită creștinească...”*)

R.Steiner a descris cele două forțe fundamentale negative ca pe întrupări separate, de genul celor care pot fi trăite în lumea viziunilor. După cum am menționat înainte, este desigur oportun să luăm în considerare ambele posibilități, dar în afara trăirilor de acest fel nu este pe deplin îndreptățită atitudinea antroposofilor care neagă posibilitatea reprezentării creștine conform căreia una și aceeași ființă malefică poate să conțină amândouă aspectele. Înclinațiile apar și ele ades într-atât de amestecate, încât cele „fără Dumnezeu” pot fi considerate ca un întreg – cărora nu li se opun mai mulți zei, ci Domnul Hristos împreună cu tot ceea ce acționează în spiritul Său.

Mai există însă și alte orientări spirituale, care realmente „închid un ochi” și consideră tot ceea ce plutește în sfere spirituale ca fiind de natură divină.

În sfârșit, teologii evanghelici moderni, aproape la fel ca anumite alte orientări spirituale, închid amândoi ochii și neagă existența unor ființe malefice, bazându-și argumentația pe faptul că astfel de ființe sunt menționate în foarte puține locuri în Biblie. Aceștia par să treacă cu vederea tocmai faptul că nu este vorba doar de reprezentări abstracte, ci de trăiri concrete, care nu au existat exclusiv în antichitate.

Datorită termenului „stăpânitorul lumii acesteia” - *de ex. Ioan 14:30* - , unele grupări creștine mai mici au presupus că acestuia i-ar „aparține” lumea aceasta, iar oamenii nu pot decât să i se sustragă; cu toate că în realitate Noul Testament nu face decât să numească rolul său ademenitor și posesiv. *Ioan 12:31: "Acum are loc judecata lumii acesteia, acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară."*

Acolo unde nu există teamă, și alte sentimente negative, forțele malefice nu au nici o putere directă; în acest sens o măsură de protecție – chiar și împotriva spaimelor răspândite de biserică – poate fi aceea de a nu cobi. Astăzi, percepția spirituală ar putea să dezvăluie că **așa-zisa acumulare de cicluri negative reprezintă în definitiv doar răscolirea unor tendințe existente de mult, dar rămase ascunse**. Capacitățile realmente pozitive, dimpotrivă, pot spori cu adevărat, chiar dacă ele se dezvoltă pe fundalul unui arhetip deja existent.

Însă astfel de „puncte vulnerabile” individuale reprezintă în același timp, în funcție de circumstanțe, o suprafață de rezonanță pentru forțe exterioare de aceeași natură. Urmele acestora se găsesc în toate societățile: în occident, spre exemplu, în situații în care banii și egoismul sunt valorile supreme, mai ales în vechea formă unilaterală a capitalismului, când nu exista siguranța socială; de asemenea în unilateralitatea naționalismului și a național-socialismului – manifestate în special prin aroganță și nepăsare față de restul lumii - , în activitățile „religioase” destructive precum și în formele extreme ale stalinismului – de ex. în

egalitarismul său abrutizant. Aceasta însă nu dorește a fi o condamnare generală a tot și tuturor în aceste societăți.

Iisus nu ne învață „opoziția directă împotriva răului”, dar în același timp este adevărat că el nici nu susține necesitatea Răului „de dragul echilibrului” (cum susțin unele învățături orientale), și nici necesitatea forțelor răului pentru a se putea recunoaște, prin antiteză, binele divin. Nici măcar o înfruntare directă – adesea necesară – a „răului” nu mai este obligatorie pentru toți. Pentru unii cel puțin este posibil să funcționeze calea descrisă și recomandată în „știința creștină” de *Mary Baker-Eddy*. Aceasta nu dovedește că nu ar exista forțe care se opun, ci doar că acestea pot fi pe această cale transformate. Pentru Iisus nu există nici damnarea veșnică, **toate puterile răului pot fi în cele din urmă transformate**, până la venirea acelei vremi descrise în ultimul capitol al Apocalipsei după Ioan, unde se spune că nu va mai exista întuneric (vezi capitolul respectiv).

După timpul petrecut în pustie a urmat **Chemarea ucenicilor** - *Ioan 1, Matei 4, 18:22, Matei 10*.

* În mod tradițional, teologia ia în considerare, și în cazul relatării ispitirii lui Iisus, corelația încărcată de simboluri cu istoria omenirii: imaginea deșertului, a pustiei populate de fiare sălbatice periculoase, prezentată ca un contrapunct la imaginea Paradisului adamic; pustia reprezintă o stare care poate și trebuie să fie depășită prin Iisus ca "noul Adam". În cazul primei ispitiri, prefacerea pietrelor în pâine, este vorba despre alegerea între valorile materiale și cele spirituale, divine. (Când, mai târziu, e vorba de înmulțirea pâinilor pentru hrănirea celor mulți, sau de minunea învierii morților, nu mai vedem în acestea ispitiri). În cazul celei de-a doua ispitiri, provocarea de a se arunca de pe acoperișul templului, este vorba de transcenderea aroganței, a disprețului față de greutățile vieții umane și de alegerea mântuirii pe calea smereniei. Iisus a trecut toate încercările la care a fost supus (până când a fost mântuit prin Înviere). În cazul celei de-a treia ispitiri este vorba de provocarea supremă, cel rău arătându-i lui Iisus pe munte toate împărățiile lumesti și slava lor, oferite ca ademenire supremă în schimbul "Împărăției Cerurilor". (În cursul ulterior al evenimentelor s-ar putea însă și ca "Împărăția păcii", prezisă în profeții, și care are și o relevanță terestră, să aducă transformarea setei de putere prin credința în Dumnezeu.)

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Nunta din Cana

Aici – *Ioan 2, 1:12* - găsim primul exemplu care ilustrează cum discrepanțele își au originea nu atât în traduceri greșite, sau în primele „corecturi” ordonate de către Biserică, a Evangheliilor, ci pur și simplu în interpretările unilateral sentimentale și cu nuanță patriarhală ale acestora. Vorbele lui Iisus adresate Fecioarei Maria: „Femeie, ce am a face Eu cu tine?” [*Ioan 2:4*] au fost mai târziu judecate drept un gest de dispreț. Cel care se transpune în textul Evangheliei și vede cum Iisus face tot ceea ce Maria dorește, poate să își dea seama cu ușurință că atitudinea lui este mai degrabă una admirativă, care ar putea fi exprimată mai bine prin vorbe:”Femeie, ce mult am eu a face cu tine!” Expresia originală, ne-redată în limba aramaică, pe vremea aceea mult mai simplă, trebuie să fi fost interpretată în traduceri grecești: ”Femeie, eu cu tine” – fără transpunerea în context, sensul acestor cuvinte era, deja pe timpul lui Iisus, interpretabil în multe feluri.

De aici și până în momentul răstignirii trăirile lui Iisus și cele ale Mariei sunt strâns legate între ele între ele. Fecioara Maria reprezintă pentru Iisus o sursă de inspirație, trăiește alături de El evenimentele importante ale vieții Sale și trece astfel și ea printr-o transformare sufletească.

Dacă termenul de „mireasa lui Hristos” este folosit azi de către călugărițe adesea doar cu o semnificație exterioară, acesta indica la început un model real de viață.

„Întruparea” lui Hristos în oameni, așa cum este menționată în capitolul despre Botezul în Iordan, se suprapune aspectului masculin al sufletului (**Animus**). El se poate împreuna cu elementele „feminine” ale sufletului nostru printr-o „nuntă spirituală” sub semnul divinității. Acest lucru poate avea efecte transformatoare profunde **chiar și în plan fizic și al vitalității. Chipul Fecioarei Maria poate, prin analogie, simboliza aspectul feminin al sufletului (Anima)**.**

Pentru bărbați, calea era, deci, uneori cea a Fecioarei Maria, respectiv una apropiată de ea*. Dar de fapt atât bărbații cât și femeile pot alege calea prin Maria, sau prin Iisus, sau ambele căi, deoarece nu există nici o ființă umană care să fie – de la suflet și până la hormoni - în totalitate determinată de structura (sufletească sau hormonală) a sexului de care ține. Cu toate acestea există oameni cărora le este deschisă mai degrabă una sau cealaltă dintre căi. În cele din urmă se va instaura deplinătatea interioară. În religia Catolică a existat practica, azi aproape uitată, a venerării Inimii lui Iisus și a „inimii neprihănite a Fecioarei Maria”. Acest progres spiritual nu se cramponează de probleme cum ar fi, de exemplu, faptul că autorul acestor rânduri nu este catolic, deci a avut, cel puțin în aparență, doar un contact redus cu cultul Fecioarei – în schimb nu este afectat nici de prejudecățile caracteristice multora dintre aceia care practică adorarea Fecioarei.

Doar acela care pornește pe o astfel de cale transformatoare, poate reuși să meargă „singur” pe propriul drum, fără represiuni. Dar nici acesta nu trebuie neapărat să meargă singur; relația cu o persoană de sex opus este posibilă pe baza unei libertăți interioare, ba chiar o relație mult mai aproape de perfecțiune decât fără această libertate. În acest context trebuie să menționăm că și trăsăturile sufletești moștenite de la ambii părinți sunt parte integrantă a personalității fiecăruia din noi.

Este absolut posibil să asociem elemente de psihologie abisală cu experiențe religioase. Acest lucru l-a încercat într-un alt mod și Eugen Drewermann. La o analiză mai atentă, însă, experiențele religioase fundamentale vor apărea la un nivel separat, de unde acționează asupra proceselor psihologice. Există tendințe moderne care consideră **căutările religioase un „impuls vital, integrativ, de dezvoltare a sensurilor vieții” propriu în fond tuturor oamenilor**, vezi *Hubertus Mynarek: Posibilitățile sau granițele libertății, 1977*. Ar trebui însă făcută delimitarea între un impuls spiritual în stare brută și impulsul religios în sensul concret de re-ligio (lat.), adică re-legarea, respectiv o nouă conectare a oamenilor la originea Divină, cu „Tatăl” ceresc – lucru posibil pentru creștinii convinși prin legătura cu Hristos.

Dumnezeu, ca misterul cel mai mare al universului, poate fi explicat desigur nu atât prin limitarea la o singură știință, un anumit mod de trăire sau un fenomen unic, care, toate pot releva eventual aspecte izolate, ci prin încercarea de a admite mai multe metode de abordare, și de a le privi în interdependență. Până acum acest lucru a fost realizat decât într-o măsură redusă. Dacă procesul de transformare profundă menționat mai sus, și odată cu el și capacitatea de a utiliza simultan ambele emisfere ale creierului, (ceea ce se încearcă azi prin diverse metode) ar fi asimilată și de către creștinii în felul lor, dând naștere unei „cunoașteri creativ-afective”, disputele între diferitele religii ar deveni istorie. Specializarea pe anumite aspecte specifice ar fi în continuare posibilă, dar aceasta ar fi recunoscută ca atare și nu ar mai avea pretenția la valabilitate exclusivă. Oamenii ar avea doar de profitat de pe urma compensării reciproce a calităților fiecăruia.

Cei care în același timp ar putea trăi conform principiului fundamental al lui Iisus „lubește-ți aproapele ca pe tine însuși”, ar putea în timp să obțină același lucru, sau poate chiar mai mult. Cu toate acestea, cel care se străduiește să trăiască conform acestui principiu, al iubirii de sine și de semni, va observa că tocmai această calitate trebuie mai întâi învățată. Autoperfecționarea interioară la rândul ei va netezi calea spre această iubire.

O altă întrebare care poate apărea și în legătură cu nunta din Canaa, este aceea a „minunilor”; ea este discutată mai în detaliu într-un capitol separat. În ceea ce privește aspectele divine feminine ale Mariei-Sophia (Înțeleapta) vezi capitolul „Primul Praznic al Rusaliilor”.

Teologia tradițională a interpretat acest eveniment ca o substituție a vechiului cult dionisiac, sau ca ecou simbolic al întâlnirii lui Israel cu Dumnezeu *”în cea de-a treia zi...”, 2. Exod 19:16)*, precum și ca premoniție a Patimilor lui Hristos, unde vinul primește o semnificație mai profundă.

* În vreme ce **Maria, mama lui Isus** este văzută ca o mamă spirituală, de suflet a acelor care doresc să fie călăuziți de ea, **Maria Magdalena** este, pentru aceia care o adoră, asociată mai degrabă cu iubirea pământească.

Maria Magdalena (Maria din Magdala) a fost o femeie care l-a urmat pe Isus. În baza tradițiilor mulți cred că ea ar fi fost o prostituată care, prin Isus, și-ar fi schimbat modul de viață. Însă Isus a spus:

”[ea] a iubit mult”. Aceasta nu înseamnă neapărat mult sex, ci – sau cel puțin și capacitatea atotcuprinzătoare de a iubi oamenii, de a le împărtăși sentimentele și de a fi bună și generoasă cu ei. Ea l-a iubit pe Isus în sensul că l-a slăvit pe bărbatul Isus și l-a admirat ca maestru spiritual (/păstor duhovnicesc). Conform literaturii mistice (Jakob Lorber) ea și-ar fi purificat tot mai mult sentimentele față de Isus în sensul unei iubiri spirituale. Astfel, iubirea a fost calea ei de a-L înțelege tot mai bine pe Isus și Dumnezeu (într-un fel poate, asemenea Clarei, femeia care, în jurul anului 1100 l-a iubit pe călugărul Francisc din Assisi/ Sfântul Francisc de Assisi – care inițial a respins-o, dar apoi a acceptat iubirea ei, aceasta odată devenită o dragoste pur spirituală. (Există despre acesta și un film interesant în limbile engleză și germană).

Există o tradiție specială care are legătură cu Maria Magdalena: Legenda „Sfântului Gral”: Iosif din Arimatea și Maria Magdalena, împreună cu alți ucenici ai lui Isus au dus Gralul – inițial potirul folosit pentru a strânge sângele lui Isus când acesta era răstignit pe cruce – în sudul Franței sau în Anglia.

Multe minuni au fost inspirate de acest Gral. (Gralul este de altfel și un simbol al iubirii divine). Mai există și alte speculații în legătură cu Maria Magdalena, de ex. ideea că aceasta ar fi avut un copil cu Isus, copil care ar fi stat la originea unei dinastii europene timpurii (dinastia Merovingienilor). Nimeni nu vă poate însă aduce dovada acestor speculații vehiculate în romane moderne, care caută să facă senzație.

**) Termenii menționați, „Anima și Animus”, nu sunt strict legați de credință. Există, între altele, experiența multor oameni, fie ei creștini sau nu, cum că atât bărbații, cât și femeile, au în structura lor sufletească componente așa-numite „masculine” și „feminine”, componente ce provin, cel puțin în parte, de la tată, respectiv mamă, cu care au crescut; componente pe care fiecare poate învăța să le integreze în personalitatea sa. Conceptul de „Animus și Anima” este probabil nu pe deplin identic cu această realitate, însă el reprezintă o încercare a adepților psihologiei abisale de a le înțelege în contextul mediului determinant din care se trag.

Întrebare:

Pot eu oare să îmi îmbunătățesc cu ajutorul lui Dumnezeu, relația cu sexul opus?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Puncte de vedere referitoare la sexualitate, simpatie, empatie și dragoste

Evoluția luărilor de poziție ale Bisericii față de sexualitate, precum și a reacțiilor - atât în sfera Bisericii cât și în afara ei - dă impresia că oamenilor le este extrem de greu să își dea seama care ar putea fi soluția pentru o relație mai omenească sau chiar „creștină”. Interdicțiile morale formale și-au pierdut din anii ,60 încoace o mare parte a efectelor; iar religiile nu au reușit nici ele să aducă la lumină în tradiții esența morală care ar fi putut fi aplicată societății contemporane. „Revoluția sexuală” apărută ca reacție la sexualitatea reprimată a dus în extrema cealaltă la o nouă ideologie care propovăduia obligativitatea performanțelor sexuale - o risipă de energie vitală – și nerespectarea aspirației înnăscute la relații responsabile și în plan sufletesc-intelectual având ca efect de la schimbări permanente de parteneri și până la

incapacitate de muncă. De aici tot ce a mai rămas, cel târziu până în anii 80, au fost renunțările de tot felul; și cu greu ar fi fost posibil să se păstreze o idee fundamentală măcar parțial utilă pentru dezvoltarea societății dincolo de aceste extreme. S-ar putea ca faptul respectiv să-și aibă în depășirea „gândirii posesive”. Din experiența a secole de zăbucium ale omenirii se poate trage concluzia că cele două aspecte - răspunderea și libertatea - nu pot fi materializate, sau măcar îmbinate armonios în relații de orice fel între bărbați și femei fără năzuința către o împlinire absolută a personalității umane. Faptul că armonizarea responsabilității cu libertatea a reușit, aparent sau realmente, în cazul unor cupluri, ne arată că este posibil să găsim aceste idealuri în suflet.

Hristos în orice caz se adresează esenței umane, capacității omului de împlinire, de perfecționare – ceea ce în sine este deja un fundament al libertății adevărate. **El nu propovăduiește dezbinarea în continuare a sufletului omenesc, și așa puternic distrămat, în concluzie nici trăirea euforică, fără frâu, a tuturor impulsurilor, ci mai degrabă reintegrarea/armonizarea acestora cu „înțelepciunea inimii”. De asemenea El nu este nici un susținător al necesităților inerente, al formelor exterioare și a supraaprecierii acestora, după cum nu este nici adeptul abuzării de noțiunile de răspundere, fidelitate și cinste cu scopul atenuării invidiei, geloziei sau lăcomiei; pentru El important este spiritul în care oamenii acționează.** Nici căsnicia nu implică în mod automat și necesar că totul este perfect - ceea ce este considerat un fapt negativ.

A iubi pe Dumnezeu – și pe semenii noștri – ca pe noi înșine, deci și pe noi înșine, acea normă de comportament prin care Hristos a înlocuit logica prohibitivă a Vechiului Testament, înseamnă în primul rând o conduită generală care îmbină toate cele trei aspecte. În contextul respectiv dragostea de semenii este mai mult decât grija instinctivă pentru cei apropiați (familie etc.) – dar poate bineînțeles include și familia. În virtutea acestui rol al omului, acela de ajutor afectuos acolo unde este nevoie, dragostea de sine nu este ceva egoist, ci este dragostea îndreptată către propria persoană – inclusiv propriul trup ca instrument – prin care este slujit Dumnezeu și ceilalți oameni.

Iubirea în forma ei cea mai înaltă este necondiționată. Vezi chiar și dragoste pentru „dușmani”, Matei 5, 43: 48 – care nu înseamnă renunțarea la înțelepciune.

Acestea fiind spuse, este limpede că lumi întregi despart acele teorii care pun pur și simplu sexualitatea pe același plan cu iubirea, sau dragostea de sine cu auto-erotismul și fanteziile erotice de abordare lui Hristos.

Aspectul care reprezintă mai degrabă o izolare interioară a unor puteri specifice, și interpune imagini false între oameni și cei din jur, este una din multele imperfecțiuni ale oamenilor, din care însă se pot trage învățăminte, dar care nu trebuie să constituie un scop în sine.

Europenii de azi pot avea experiența transformării sexualității mai ales atunci când doi oameni vin în contact intelectual și spiritual pe parcursul unor activități comune și învață să facă față undelor de simpatie și antipatie. Ele nu sunt primordiale, dar totuși și ele trebuie luate în considerare în înfăptuirea unor relații. Abia mai târziu se adaugă și aspectul fizic, el neținând neapărat de orice prietenie sau amiciție. Sentimentele venite din inimă pot atrage după sine și energie sexuală, dar aceasta nu trebuie risipită într-o explozie de extaz așa cum se obișnuiește mai nou, datorită condiționării socio-culturale contemporane. O stare de spirit precumpănitor afectivă este indispensabilă.

Multe tradiții spirituale proclamă – în locul unei amănări sau al unei trăiri permanente – o transformare a sexualității, care poate fi mai mult decât „sublimarea” freudiană.(...) Vechile tendințe orientale aveau, între altele, neajunsul că uneori porneau de la bun început de la elementul erotic, în loc de a lăsa întotdeauna oamenii să se descopere în deplinătatea ființei lor, de a „începe de sus”, adică a lăsa oamenii să se cunoască întâi intelectual și spiritual –

ceea ce ne-ar scuti azi de multe tehnici. Valabil din concepțiile orientale rămâne faptul că o împreunare liniștită – și nu una orientată spre orgasmul masculin sau feminin - poate contribui la armonizarea laturii erotice cu ființa umană în complexitatea ei. Și în sfera tradițiilor creștine au existat încercări în acest sens – după cum se poate vedea din anumite tradiții rămase de la Minnesänger-i și trubaduri – încercări uitate azi, dar care trebuie regăsite și prelucrate din nou.

Dat fiind că sexualitatea – ca experiență extremă – poate produce complicații subconștiente, ea este asociată în cele mai diverse religii cu noțiunea de cuplu, pentru ca în doi oamenii să îi poate face față mai ușor. Cei care doresc să trăiască această experiență numai în legătura strictă a căsniciei, pot reuși dacă abordează împreună și din timp acest subiect, clarificând ceea ce își doresc și ce nu, și susținându-se reciproc în decizii. E o concepție străveche, pe care o admite și Iisus. O privire pofticioasă aruncată de exemplu partenerei altuia, condamnată și care exclude posibilitatea ca simpatia reciprocă imediată a doi străini care se întâlnesc pentru prima oară să aibă o sursă mai sublimă – iată un lucru care se întâmplă în realitate mai des decât am crede, chiar dacă el nu este perceput și înțeles corect de cei vizați: „Unde doi sau trei se adună în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor” (sau, într-o traducere de asemenea corectă: „în ei). Nu este nevoie de o reuniune bisericească, nici de vreo pregătire specială, ca o astfel de întâlnire să poată avea loc. „Spiritul lui Hristos” face căile a doi oameni să se întâlnească. Este de o importanță vitală să preluăm și să aprofundăm această concepție, păstrând cugetul absolut curat, atunci când este vorba de un bărbat și o femeie, mai ales dacă ei se plac, și chiar dacă acest lucru nu este întotdeauna ușor. Nu este neapărată nevoie de o relație sau de sex, ci important este ca cei implicați să descopere ce fel de legătură are loc între ei.

Viața pe pământ a lui Iisus dovedește că El a fost liber de convenții. S-ar putea să iasă la iveală că este nevoie de convenții atâta timp cât El „nu este în mijlocul lor”. O condiție prealabilă – care și ea poate fi, desigur, perfecționată – pentru stabilirea unor relații noi între oameni este, în mod firesc, o analiză a propriei personalități, inclusiv a propriei „aure”, respectiv charisme. Astfel, chiar și într-un cuplu oamenii își păstrează personalitatea. În orice caz Hristos nu pretinde ca cei care formează un cuplu să renunțe la propria personalitate.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

„Zelul sfânt”/ “Mânia divină” (și puncte de vedere referitoare la sentimente)

În *Ioan 2 13:25*, după Nunta din Canaa este descrisă „curățarea templului”. Iisus, într-o dezlănțuire de mânie, îi alungă din Templu pe negustori și schimbătorii de bani. Prin gestul respectiv El dorește să dea un exemplu împotriva fățărniciei oamenilor care numesc templul Casa Domnului, dar în același timp asta nu îi împiedică să desfășoare acolo tocmelele lor triviale. Dat fiind că nici de la preoții iudei (autoritatea religioasă), nici de la autorități nu se putea aștepta la sprijin, intervine El, fiind singurul care se simte responsabil în „Casa Tatălui” Său – un gest de revoltă socială, fără însă a răni oameni. „Să te supui mai mult lui Dumnezeu decât oamenilor” este de altfel atitudinea Lui întotdeauna, o atitudine deloc umilă. Chiar și când spune: „Dați Cezarului ce este al Cezarului (și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu)”, atitudinea nu este aceea de supușenie, cum au încercat unii să o interpreteze, ci mai degrabă încercarea de a-i scuti pe ucenici de conflicte inutile cu puterile sociale lumești. Religia și politica își au fiecare propriile legi. A-i sluji pe semeni, și a „servi interesele cetății” nu înseamnă să fii slugarnic. În acest context ne putem întreba cum putem cel mai bine să ne stăpânim impulsurile. Pentru că impulsurile majorității oamenilor nu sunt de aceeași natură sublimă ca cele ale lui Iisus, care a trăit permanent cu „frică de Dumnezeu” și

compasiune față de oameni, și a cărui mânie izvora doar din intențiile cele mai bune. La oamenii de rând aproape toate sentimentele sunt inițial combinate cu procese subconștiente de stimulare-reacție – care se manifestă diferit de la om la om, dar care sunt în fond foarte asemănătoare ca structură fundamentală. A descoperi mereu noi astfel de procese prin propriile noastre pureri, fără a ne mulțumi cu interpretările altora, a analiza aceste mecanisme pentru ca în final să le putem controla respectiv a le pune în slujba lui Dumnezeu, iată ce este un proces de învățare de durată.**

Chiar dacă aici avem de-a face cu psihicul, trebuie spus că analiza psihanaliza obișnuită, respectiv metodele de terapie psihologică nu reprezintă calea adecvată pentru cei care-L caută pe Dumnezeu, respectiv Adevărul. Psihologia poate deveni o piedică în calea dezvoltării pe cale spirituală, atunci când ne lăsăm influențați de modele de interpretare unilaterale care reduc problemele psihice la sexualitate și la experiențele avute în copilărie. În afară de asta, în loc de a accentua - așa cum a făcut Eric Fromm - capacitatea de dezvoltare a oamenilor, adevăratele „motive” ale slăbiciunilor oomenești devin „justificări”, doar pentru a putea rămâne neschimba și pentru a nu fi obligați să ne schimbăm personalitatea.

Atunci când psihologia, adică „știința sufletului”, stimulează analiza fenomenelor sufletești, și când sufletul este considerat a fi mai mult decât o funcție electro-chimică a creierului – ceea ce se întâmplă rar - , studiul ei poate fi util. Psihanaliza ar face mai mari progrese dacă ar fi gata să accepte cunoștințele respectiv presupunerile orientărilor psihologice alternative. Încercarea de a prelucra imediat întregi complexe de probleme pe căi deja cunoscute nu este deosebit de eficace. Mult mai eficient ar fi să se caute întâi elementele individuale ale unui astfel de complex, și în același timp să se facă diferențierea conștientă între „grinda din propriul ochi” și „așchia din ochiul celuilalt”, stabilindu-se astfel cine este răspunzător de starea lucrurilor. Anumite școli creștine pun accentul pe cea dintâi, adică pe „grinda din propriul ochi”, deoarece a-și analiza mai întâi propriile probleme este un lucru mai dificil, care trebuie învățat, și pentru că aceste probleme le putem corecta și noi înșine; spovedania are, din acest punct de vedere, în afara aspectului spiritual, și un efect terapeutic. În practica psihanalizei este mai frecvent ca cealaltă perspectivă – cea de victimă – să stea pe prim plan. Dar în cele din urmă devine, sau ar trebui să devină evident că, totuși, ambele perspective își au rolul lor. Spre exemplu, practicile spirituale orientale subliniază legătura între cele două aspecte ca fiind sursa destinului, „karma”.

Atunci când este vorba de depășirea efectelor unei zile grele, o serie de metode descoperite de R. Steiner pot fi folositoare: o privire retrospectivă asupra zilei, pornind de la evenimentele serii înapoi spre dimineața. După această trecere în revistă a celor întâmplate va fi cu atât mai ușor să revenim în prezent.

O altă posibilitate existentă este aceea de a ne face o „oglină a sufletului”, care nu este altceva decât o listă de calități dezirabile, care fac din noi oameni mai buni. Să parcurgem această listă cât mai des e o practică verificată din sfera mistică.

Progresele realizate în sfera spirituală au ca efect, de exemplu, îmbunătățirea comunicării între oameni. Prin aceste progrese se reduc, în general, multe prejudecăți și judecățile pripite, prin aceea că fiecare devine mai transparent pentru sine și scapă de mult balast sufletească. Iisus acordă mare importanță preceptului „nu judeca pe alții”, și „cuvântului ce iese pe gură” – acestea nefiind pretenții morale imposibil de realizat, ci o condiție pentru a începe acest proces de învățare. (Aceasta presupune adesea ca, în loc de a continua disputa, să ne retragem în tăcere pentru a discuta apoi în liniște unul cu celălalt. *Vezi și capitolul „Liniștea din pustie”*).

În acest context trebuie să menționăm acele căi spre cunoaștere, practicate de anumite școli europene, care introduc, sub alte denumiri, elemente preluate din yoga cum ar fi chakra, centre ale nervilor și conștiinței (Antroposofia, Viața universală ș.a.). Astfel de eforturi nu

sunt neapărat „ne-creștinești”, cum afirmă bisericile, ci aceste centre ale ființei umane erau cunoscute încă de teosofii creștini din Evul Mediu (*J. G. Gichtel*), și pot fi recunoscute ca existente în toate structurile energetice cunoscute; după cum cunoșterea punctelor de acupunctură, provenită din China, nu sunt în mod automat „tao-iste” – deoarece existența în corpul omenesc a acestor puncte a fost de mult demonstrată cu ajutorul aparatelor de măsură, și mai recent și cu ajutorul histologiei.

**) Aici trebuie făcută distincția între adevăratul înțeles al "râvnei" și râvna pentru Dumnezeu, dar "fără pricepere" (*Romani 10,1-3*).

Tot la această temă vezi pagina extra „Bazele valorilor morale”: [Pentru Partea a treia.](#)

Întrebare:

Pot eu oare, cu ajutorul lui Dumnezeu să îmi prelucrez mai bine trăirile?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Despre Predica de pe Munte (cu puncte de vedere referitoare la rațiune/ înțelegere)

Despre răsturnarea vechilor (și prezentelor) valori ale societății prin Predica de pe Muntele Tabor s-a scris extrem de mult. Cf. *Matei 5, 7:29*). Unii autori le consideră salutare în contextul activităților sociale. Alții le minimalizează, considerându-le o „etică a caracterului” și preferă „etica responsabilității” cu acele amenințări cu represalii (militare sau de alt fel) care își au rădăcinile în vechiul Testament. Unii încearcă pur și simplu să traiască conform acestei etici. Dar Predica de pe Munte a fost apreciată și în afara sferei creștine (de ex. de către Gandhi).

Și din punctul de vedere al analizei conștiinței se poate recunoaște că Predica de pe Munte se adresează mai ales acelor oameni pentru care conștiința poate însemna mai mult decât analiza rațiunii umane, și care înțeleg că viața nu se reduce numai la sfera personală. Cei „săraci în Duh”, deci cei care „știu că nu știu nimic (sau știu foarte puțin)” și sunt receptivi la relativizarea permanentă conform căreia Dumnezeu știe mai multe decât ei îi poate învăța multe, aceia, deci, sunt „fericiți”, „a lor este Împărăția Cerurilor”. Această atitudine se poate dovedi a fi un permanent impuls de dezvoltare, mai mult decât orice atitudine considerată „inteligentă” de oameni.

„Cei ce plâng” poartă adesea nu doar povara propriului destin, ci își asumă destinul întregii comunități în loc de a trece peste toate cu indiferență. Unii poartă poveri grele, care includ destinele întregii comunități în mijlocul căreia trăiesc, și în cele din urmă destinul unor popoare întregi, a întregii omeniri. Adesea e vorba aici nu de oameni de stat, ci de membri de rând ai unor mișcări reformatoare - și cine oare le arată compasiune, cine se roagă pentru ei, în loc de a se ruga întotdeauna numai pentru cei puternici, cei faimoși, cei cu influență economică?

„Cei blânzi” sunt în modul cel mai evident cei care aleg de bună voie să fie blânzi (deci nu lașii). „Ei vor moșteni Pământul” și, într-adevăr, numai sub stăpânirea lor acesta nu este în pericol de distrugere și se poate dezvolta.

„Cei flămânzi și însetați după neprihănire” – nu invidia ci căutarea dreptății pentru sine și pentru ceilalți deschide drumul oamenilor „în sus”/spre ceea ce este „deasupra” lor, ei vor primi mai devreme sau mai târziu un răspuns, chiar dacă acesta nu este întotdeauna cel

așteptat. „Cei milostivi” îi susțin de bună voie pe semenii lor pe drumul în sus și vor fi astfel, la rândul lor, ajutați de Dumnezeu.

„Cei cu inima curată”, adică aceia care și-au dat seama de „ochelarii de cal” ai propriului sufletului, adică de propriile prejudecăți, și au renunțat la ele, „îl vor vedea pe Dumnezeu!” Aceasta este semnificația mai profundă a cuvintelor: „Nu judecați pe alții!”

„Cei împăciuitori” – cei care aduc pace, în sensul rugăciunilor pentru pace ale Sfântului Francisc din Assisi, evidențiază pentru ceilalți jur faptului că aici intervine cu siguranță o forță superioară, alta decât acele forțe care afectează de obicei viața. Ei „vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu”.

„Cei prizonieri din pricina neprihănirii” și cei care vor fi „ocărâți și prizonieri” din „pricina Mea”, adică din pricina lui Iisus, vor fi mult lăudați și va fi „ferice de ei” căci „răsplata le va fi mare în ceruri” – și într-adevăr, de multe ori acei creștini care au fost prizonieri de societate au simțit această fericire și răsplată sufletească în timp ce erau trupul lor era chinuit. Asta nu înseamnă însă că suferința trebuie să devină un scop în sine.

Cei cărora li se adresează aceste cuvinte ale lui Iisus trebuie să își împlinească rolul de „sare a pământului” și de „lumină a lumii”. Tocmai în acest capitol se referă Iisus la „Legile” și Proorocii Vechiului Testament. El preia ceea ce a fost bun înaintea venirii Lui pe pământ și fructifică aceste lucruri într-un mod nou, pentru timpuri noi, în care nu legile în sine, ci izvoarele lor ar putea sta în prim plan, și în care fiecare om poate să își stabilească propriile legi fundamentale sufletești.

Cel care „râvnește împărăția cerurilor”, aceluia tot restul „i se va da”. Și aici se poate observa **că nivelul gândirii raționale nu trebuie distrus, ci deschis pentru a putea absorbi și ceea ce își are originile în logica sublimă (divină), spirituală. Cu toate acestea, nu este vorba aici de refuzarea necesităților inerente lumesci de dragul de a ne izola într-o stare spirituală a conștiinței. Intuiția trebuie pusă față în față cu conștiința și viața reală, până când lumea va fi transformată.**

Limpezimea conștiinței se păstrează vie, sau apare abia atunci când omul – în relație cu anumite întrebări – traversează toate etapele: de la ne-cunoaștere, prin speculație, presupunere, teorie, convingere și până la cunoaștere. Aceasta constituie una din fundamentele dezvoltării și este, deci, una din deosebirile față de, spre exemplu, aspirația pură spre extaz prezentă în anumite orientări spirituale mai vechi.

Această gândire divină din Predica de pe Munte (*vezi și capitolul următorul*) se adresează prin conținut în primul rând acelor oameni care nu doresc să o folosească numai pentru reorganizarea activităților lor spirituale individuale. Calea aceasta (deschisă de Iisus) se referă în primul rând la viața personală, în care se poate apoi căuta un partener, sau un „semen”, așa cum este descris acest aspect în capitolele referitoare la „Botez” și la „Liniștea din pustie”. Apoi se face referire în special la nivelul relațiilor între bărbați și femei, pentru a continua prin tentative de analiză a interacțiunilor sufletești între mai mulți oameni. Aceste aspecte au fost descrise deja în capitolele „Nunta din Canaa” și „... dragostea”. În capitolul de față, despre Predica de pe Munte, se face din nou referire la aspectul sufletesc și etic, oferindu-i o deschidere intelectuală care face posibilă împlinirea acelor scopuri care ar putea contribui la crearea unei comunități bazate pe relațiile dintre oameni. Această structură corespunde simbolic raportului între părți: sunet, interval, acorduri și gamă – și întreg.

În cadrul teologiei a fost analizată corelația cu enunțurile din Vechiul Testament : de ex. *Psalmi 1 și Ieremia 17:7f.* Conform *4. Exod 12:3*, în combinație cu *Matei 11:20* Iisus este văzut ca noul Moise. În baza profeției din *Zaharia 9:9f.* „*va stăpâni de la o mare la cealaltă*” a fost abordată semnificația universală a Împărăției anunțate a lui Dumnezeu. Era imposibil să nu se observe cum, în Predica de pe munte, El transformă legile din Vechiul Testament, nu o dată, în ceva nou: „...eu însă vă spun

vouă...". Adică el vorbește nu ca un rabin care explică sau interpretează Scriptura, ci grăiește din conștiința unei misiuni divine. Și tocmai această calitate profetică și mesianică a fost contestată de aceia care se bazează pe Vechiul Testament.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Schimbarea la față a lui Iisus pe Muntele Tabor (Matei 17)

Multe fapte ale lui Iisus, de la discuția cu Nicodim – *Ioan 3* – prin Predica de pe Munte și pâna la vindecarea orbului și hrănirea a peste 5000 de oameni pe munte, reprezintă în simbolistica lor, mediul exterior a ceea ce este exprimat lăuntric prin „Schimbarea la față”. Această schimbare la față este înrudită cu noțiunea estică de iluminare. Spiritul va fi iluminat. Totuși, la Iisus, precum și la oamenii care sunt conștienți de această posibilitate, această schimbare la față se referă la o altfel de relație cu Dumnezeu, care nu este văzut doar ca divinitatea absolută abstractă, ci și ca ființă reală. „Gândirea pozitivă” în sine, atunci când nu este egocentrică și megalomană, și este practică fără manipulare tehnică, ar putea, ce-i drept transpune gândurile într-o stare mai apropiată de cea care ar putea proveni de la Dumnezeu; ar putea, deci, deschide spiritul. Însă în literatura acestei orientări lipsește în mare parte atenția pentru acest aspect, de aceea efectul obținut poate fi adesea auto-mistificarea.

Dar aceasta nu este încă „schimbare la față”. În cazul unei adevărate „schimbări la față” nu este vorba doar de a adăuga la și așa complicata complexitate de „programe” mentale proprii fiecărui om un surplus de programe pozitive ca să rezulte un excedent de programe pozitive – ceea ce, în sine, ar fi un exercițiu absolut realizabil. O adevărată „schimbare la față” eliberează spiritul prin aceea că îi învață pe oameni să vadă sursele gândurilor. Spiritul este curățat de distorsiuni și de lucrurile neimportante, care induc în eroare. Astfel devine evidentă o ordine divină, sublimă, în tot ce ne înconjoară. Dacă urmărim cum maturizarea oamenilor poate lua și aceasta direcție, vom observa că ea nu este altceva decât aprofundarea proceselor de purificare spirituală descrise în capitolul „Mânia divină”. Totul va fi iluminat prin prisma unui strat mai profund de înțelegere. Revelațiile nu sunt același lucru cu gândirea. Ele pot apărea asociate cu gândirea (sau în lipsa acesteia), nu pot fi forțate să apară, și au o putere eliberatoare. Dar, spre deosebire de alte căi, această cale nu presupune suprimarea gândirii. Gândirea va fi eliberată de tiparele instinctive de reacție, iar gândirea analitică și cea sintetică, ușor de controlat, vor deveni mai repede instrumentul conștiinței raționale superioare ei. Diferențierea în gândire merge înainte – fără să devină prin aceasta mai indecisă. Astfel oamenii vor putea înțelege de exemplu, ce este potrivit în diferite situații.

În cazul lui Iisus însuși trebuie să pornim de la premisa că El nu a trebuit să înfrunte toată acea lipsă de intuiție care desparte oamenii obișnuiți de sfera divină. Cu toate acestea a existat și pentru El o claritate tot mai mare. În rugăciunea arhierescă (rugăciunea lui Iisus pentru Sine, pentru apostoli și pentru credincioși), El cere acea „slavă” pe care a avut-o la Dumnezeu înainte de a fi lumea. (*Ioan 17*).

Unii teologi interpretează Schimbarea la față și mărturisirea lui Petru pe fundalul sărbătorii evreiești simultane a Zilei Ispășirii, respectiv a consecutivei Sărbători a Corturilor. (Ziua Ispășirii - Yom Kippur, era singura zi a anului în care marele preot rostea numele lui Dumnezeu în sanctuarul templului). Alții au văzut aici o legătură cu urcarea lui Moise pe muntele Sinai (2. *Exod 24:16*).

Întrebare:

Pot eu oare, cu ajutorul lui Dumnezeu, să îmi reordonez gândurile în spiritul rațiunii?

Misterul „semnelor/ minunilor”

Faptele lui Iisus nu provin din dorința de a satisface setea de senzație a multora, și cu atât mai puțin din aceea de a atrage oamenii la credință prin gesturi concrete. Întregul Său destin este traversat de conștiința clară a ceea ce avea de făcut în orice situație – deci el nu a acționat „din pricina uneia sau altei împrejurări, sau pentru a atinge un anumit scop”.

Vindecările/Tămăduirile erau adesea „semne”, gesturi la nivel mai mic care simbolizau ceva mai profund, mai important. Când l-a vindecat pe orbul din naștere Iisus a răspuns: „N-a păcătuit nici omul acesta, nici părinții lui; ci s-a născut așa, ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu”. *Vezi Ioan 5, 6:9, Ioan 6, Ioan 3 ș.a. vezi și în partea a treia capitolul „Iisus și tămăduirea”.*

În același timp zdruncinarea vechilor tipare de gândire și o reflectare asupra semnificației mai profunde a acestor fapte este în acest caz un efect secundar de dorit. Iisus recunoaște ca există oameni care pentru a crede au nevoie de dovezi concrete: să vadă cu ochii lor, să măsoare, să cântărească – exemplul clasic fiind cel al lui Toma, care poate fi considerat „tipul omului de știință” între ucenici (...) (*vezi capitolul „Științele naturii și credința în Dumnezeu”*). Iisus nu a dorit nici să oblige pe nimeni să creadă, ceea ce ar fi avut caracterul unei judecăți, și nici nu găsim nicăieri la El intenția de provoca la refuz pe cineva care nu era încă destul de matur pentru a lua o decizie. *Evanghelia lui Toma, o culegere apocrifă, foarte completă a vorbelor lui Iisus, merită și ea a fi citită, fie că a fost sau nu scrisă de Toma însuși. Autenticitatea acestui text a fost recunoscută și de creștinii spirituali din Egiptul antic, și nu numai de aceștia.*

Prin urmare, nu „minunile” constituie esența faptelor lui Iisus. Adesea el înfăptuia aceste minuni pentru a ajuta atunci când era rugat, fără a face asta în fața mulțimii adunate, și de multe ori El chiar îi „amenința” pe oameni să nu povestească nimic de cele întâmplate.

Când însă azi anumiți teologi – printre alții cei aparținând curentului „teologiei demitologizante” a lui Bultmann – continuă să pornească de la premisa că pot desființa aceste minuni interpretându-le ca simbolice, ar trebui să li se spună că nu fac altceva decât se conformează concepțiilor mecanistice despre lume și om din secolul al XIX-lea, și că nu au reușit să accepte descoperirile curentelor științifice moderne. Căci aceste tendințe mai noi din fizica cuantică, din biologie și biofizică, din cercetarea în domeniul medicinei naturiste și a parapsihologiei, din astrofizică ș.a.m.d., au ajuns deja la un nivel la care putem găsi în ele măcar mijloace de vizualizare care renunță la convingerea „imposibilității” faptelor biblice. Aceasta nu înseamnă, desigur, căutarea unei „dovezi a existenței lui Dumnezeu”. Această căutare are loc la alt nivel decât cel al științelor naturii.

Singurul aspect corect al acestui curent teologic este acela că nu consideră necesară obiectivizarea științifică ca o condiție necesară a credinței.

Timpul interpretărilor unilaterale ale vechiului Iluminism a trecut. Credința a devenit acceptabilă și pentru spiritele științifice, fără ca ea să fie considerată schizofrenie. Într-o perioadă în care oamenii cred fără ezitare în fenomenele cunoscute din parapsihologie, cum ar fi de exemplu capacitatea unora de a îndoii lingurițe de la distanță – în ciuda anumitor șarlatani rămân multe lucruri credibile –, ar fi pur și simplu absurd să negăm aceste posibilități în cazul lui Iisus. Desigur, Iisus a acționat dintr-un impuls superior simplei plăceri în a îndoii lingurițe, dar, din diversele experiențe devine azi evident că El a putut stăpâni realmente toate puterile naturii, și tocmai în zilele noastre este deosebit de important să ne confruntăm cu acest fenomen, fundamental pentru concepția modernă despre om, pentru o

tămăduire completă, respectiv creștină, ș.a.m.d. O astfel de perspectivă spirituală asupra lui Iisus nu contrazice perceperea Lui ca „Fiu al Omului”, care a dorit să fie un exemplu pentru omul ca individ și pentru societate. Acceptarea însăși a unei astfel de contradicții aparente duce mai degrabă la refuzul „minunilor”, fiindcă cei care gândesc astfel consideră, animați desigur de cele mai bune intenții, că trebuie să se apere de tendințele negative care i-ar abate de la un creștinism uman și social. În realitate însă unificarea acestor două concepții ar putea să dea o imagine apropiată de realitate a radicalității lui Iisus, a legăturii Sale profunde cu voința și prin aceasta și cu puterea Creatorului.

(...) energia nu este în acest caz o forță abstractă; ea este un efect al ființei lui Hristos. De exemplu în yoga orientală este adesea contemplată energia izolată. Azi există exemple de vindecări prin rugăciune (înțeleasă în sensul ei original), care ia în considerare acea latură a ființei umane aflată în legătură cu Hristos, și care tinde spre perfecționarea ființei umane. Așa cum spune și Iisus, ea (rugăciunea) „face și lucrări mai mari decât acestea”. (*Ioan 14, 12:13*) **Vindecarea spirituală în sine precum și progresul spiritual și mental legat de ea, rămân cu toate acestea un har care nu poate fi indus cu forța, orice ar face omul pentru a se pregăti pentru el.**

Pentru „Harurile Duhului Sfânt”, cum este cel al vindecării, al „vorbirii mai multor limbi” și al proorocirii vezi și Corinteni 12, 7:11, Faptele Aposolilor 2, 17:20 și capitolul „Rusalii” în această lucrare.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Învierea lui Lazăr

Până în prezent, toate nivelele ființei umane, la care s-au străduit să ajungă timp de secole vechile orientări mistice, au fost re-modelate de Hristos. Astfel eu-l „supra-conștient” interior al omului se poate manifesta punând stăpânire pe aspectul fizic al vieții, pe cel intelectual și pe cel sufletec. În acest context se va dezvolta capacitatea de explica în mod conștient straturile mai vechi și mai profunde ale subconștientului, de a le integra și extinde.

În misterele vechi egiptene, de exemplu, calea ducea de la nivelul mental-spiritual în jos spre puterile instinctului de supraviețuire.

În învierea lui Lazăr - *Ioan 10:39-11** - se observă o profunzime mai mare. Inițial, detaliile aparent ne semnificative seamănă extraordinar de mult cu amintirile descoperiri din vechiul Egipt. Ea se referă la o experiență în decursul căreia omul petrecea trei zile într-o stare denumită de parapsihologia modernă „Out-Of-Body-Experience”, adică o experiență extra-corporală, asemănătoare zborului în vis, cu diferența că este conștientă. Corpul era în aparență mort. După această experiență omul avea convingerea că va continua să existe și dincolo de moarte ca ființă spirituală și mentală. Hierofanții (preoții inițiatori în vechiul Egipt) trebuiau să aibă grijă ca inițiatul să-și recapete după maximum trei zile conștiința terestră, altfel o revenire la realitate nu ar mai fi fost posibilă, iar corpul ar fi început să se descompună. Însă tocmai aceasta este ceea ce ni se spune despre Lazăr: „miroase greu, căci este mort de patru zile”. **Acea putere care l-a „readus la viață” trebuie să fi acționat, deci, mai profund, până în adâncul substanței fizice/materiale.** Întâmplarea biblică este traversată de o tendință care dorește să demonstreze că, atât la nivel material cât și în cel al faptelor concrete, este vizibilă un mod de gândire creștinesc. Această concepție poate fi asumată abia astăzi, după ce misticismul secolelor anterioare a încercat să explice doar nivelul mental și spiritual.

Ar fi mai potrivit dacă învățăturile tuturor religiilor privind viața de dincolo de moarte s-ar baza pe acest tip de experiență, a percepției proprii ființe din exteriorul corpului, decât să

pornească de la speculații filosofice care nu corespundeau în mod deosebit nivelului conștiinței oamenilor din epocile pre-istorice și antice. O reprezentare mai potrivită găsim în cartea lui Jean Gebser „*Origini și prezent*”. El face diferențierea între o treaptă arhaică, una magică și una mistică a conștiinței anterioare nivelului gândirii abstracte și acelaia al unei conștiințe integratoare. Dacă este într-adevăr nevoie ca între aceste nivele să existe breșe, este o altă problemă; în orice caz azi ele pot fi depășite. Și R. Steiner subliniază faptul că nivelele mai vechi ale conștiinței nu pot fi comparate. Tot ceea ce rămâne din ele sunt ecouri vizibile în diversele etape din viețile indivizilor.

Comparația cu riturile de inițiere antice nu vrea să însemne că învierea lui Lazăr din morți ar fi fost un act ritual dinainte prestabilit de către cei implicați, asemănător celor din Egiptul antic. **Isus a detașat în mare parte faptele Sale de preceptele cultice de natură temporală (de ex. Sabbatul), spațială (de exemplu Templul) sau situațională. Pe baza acestei libertăți El a folosit totuși, uneori, aceste premise într-un mod pozitiv, de ex. Sărbătoarea de Pessah (Paștele evreilor), Templul... E motivul pentru care Isus ar trebui să constituie azi un model pentru relația cu astfel de trenduri, de ex. asimilarea punctelor de vedere ale astrologiei, „puncte energetice”, diferite ritualuri.** (Vezi cărțile lui Marko Pogacnik: „*Căile geomantiei*” „*Sisteme terestre și energia creștină*”).

În contextul învierii lui Lazăr, Isus și cercul său de ucenici pot fi mai ușor văzuți ca un întreg. În aceasta ni se arată și un alt aspect al conștiinței lui Isus, care cuprinde și cercul ucenicilor, și care, în același fel, poate azi influența pozitiv întreaga societate. O extindere a conștiinței, înrudită cu aceasta poate avea loc atunci când activitățile unor grupuri de oameni care urmează calea lui Hristos radiază spre exterior.

Urmează acum calea Patimilor Mântuitorului. Prin vorbele sale, marele preot (Caiafa), stabilește o relație între soarta lui Isus și destinul poporului (*Ioan 11*). În viziunea sa profetică el își dă seama cu adevărat că Isus va muri pentru toți. Dar interpretarea lui, cum că Isus ar face rău poporului dacă ar fi lasat în viață, este greșită. Pentru asta este nevoie de o conștiință care poate percepe simultan procesele și conexiunile care stau în spatele gândurilor, iar aceasta este o capacitate care trebuie mai întâi deprinsă. Conștiința nu este același lucru cu asocierile instinctive. Prin ea se pot releva, destrăma și crea cauzele cele mai profunde. Gândurile negative nu vor mai încărca conștiința, și astfel nu pot deveni structuri negative care să influențeze și nivelele mai profunde, chiar și cele fizice. Problema poate fi rezolvată și retroactiv, în situația în care omul descoperă sursa inițială a acestor legi. Astfel, calea către un viitor liber, plin de energie creatoare devine liberă.

Clement Alexandrinul, unul din Părinții Bisericii, deținea o ediție lărgită „secretă” a Evangheliei lui Marcu. Aceasta era, după părerea lui, „o Evanghelie spirituală pentru uzul acelor care se găseau pe calea perfecțiunii”, slujind „progresul cunoașterii”. Aici erau păstrate fragmente din descrierile lui Marcu și ale lui Petru referitoare la învierea lui Lazăr care au fost omise în edițiile Evangheliilor destinate uzului general. Doar Ioan, respectiv discipolii lui, a(u) redat în mod deschis astfel de întâmplări într-o Evanghelie. Clement îl numește pe Hristos „mistagog”, respectiv „hierofant” – adică acel cineva care, spre deosebire de vechile „culte mistice” inițiază noile Mistere / misterele sacre ale credinței (Cf Prof. Morton Smith, „*Evanghelia secretă...*”, care a tras însă și concluzii dubitabile).

Întrebare:

Pot eu oare să realizez cu adevărat faptul că Dumnezeu ne ajută să trecem peste limitele impuse de viață și de moarte, precum și de conștiința diurnă și somn?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

„Oile”

Cu câțva timp înainte de „spălarea picioarelor” cei din anturajul lui Iisus erau numiți „oi” – *Ioan 10, 11:18* – după cum, într-un alt fragment, Iisus însuși este numit „Miel”. Prin aceasta se accentuează candoarea înăscută sau dobândită a ucenicilor – mai ales pentru ceea ce vine de la Iisus – precum și relația de aceeași natură dintre Hristos și Dumnezeu. Chiar ajuns la maturitate omul se poate simți, la un anumit nivel, din nou ca o pagină nescrisă, ca un copil. Evoluția reală duce – chiar dacă pe parcurs trebuie înlăturat orgoliul – la modestie, la convingerea că toți oamenii au un rol important ce-i drept, dar în fond mărunț față de Dumnezeu. Se poate vorbi aici și de „umilință”, dar într-un sens liber și spiritual, nu în acela al unei atitudini servile față de autorități lumești – confuzie des întâlnită. Nu întâmplător spune Iisus în același capitol: „Adevărat, adevărat, vă spun că Eu sînt ușa oilor”. Pentru cel care își deschide sufletul respectiv inima pentru Hristos, pentru acela El este ca o ușă deschisă care duce spre Dumnezeu, condiția esențială pentru tot restul.

"Oile" sunt opuse „caprelor" (de ex. Matei 25:32-33).

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Hristos și „spălarea picioarelor”, și ungerea cu mir în Betania

Restul relatărilor din Evanghelia prezintă tot mai mult întâmplări simbolice, acolo unde lipsesc învățăturile însoțitoare mai aprofundate. Cel târziu aici se găsește punctul în care putem lăsa deoparte liniștiți poveștile comerciale, „care dezvăluie totul despre Iisus”, distorsionate după bunul plac al autorilor lor, după lectura cărora tot nu aflăm nimic. Chiar dacă și aici anumite dezvăluiri legate de realitatea exterioară pot fi utile, totuși numai contemplarea meditativă poate duce la rezultate decisive. Pentru alții acestea pot fi doar un stimul pentru eforturile proprii de cunoaștere, și nici un preot sau istoric nu ne pot scuti de acest efort.

În textul biblic - *Ioan 13, 1:20* – spălarea picioarelor este descrisă ca purificare. Dat fiind că astfel de pasaje „esoterice” mai târziu nu au fost înțelese aproape deloc, ele au fost cel puțin lăsate necenzurate. Cel vizat este „curat de tot”, deci nu este vorba doar de picioare, ci de sensul lor simbolic în întreaga ființă umană. În cele mai diverse culturi era răspândită gândirea în analogii: aceleași funcții se regăsesc în organismul uman, adică în micro- și mezocosmos, și în natură, adică macrocosmos. Picioarele sunt asociate terestrului, mișcarea lor se supune voinței. Dacă în plan real omul „merge” pe una sau cealaltă din căi, pentru aceasta este nevoie de o decizie conștientă a voinței. O purificare a acestei voințe și a capriciilor sale contradictorii constituie esența „spălării picioarelor”. Cf. și că, în *Matei 25, de la 31*, Iisus acordă faptei bune o valoare mai mare decât devotamentului creștin nesincer.

Cu toate acestea, acest gest nu reprezintă, la fel ca toate întâmplările care-i urmează, o simplă reluare a imboldurilor date cu ani în urmă spre purificare a diferitelor nivele ale ființei omenești. Totul stă sub semnul noii prevestiri că Iisus știe „că i-a sosit ceasul” și că ucenicii săi trebuie să fie pregătiți să ducă singuri mai departe în lume „acel Ceva”. De acum nu doar calitățile lor personale – aici buna lor credință sub oblăduirea eu-lui lor interior – constituie țelul cum a fost cazul până acum, ci **acest Eu mai profund, ne-egoist, reunit cu „persoana” proprie, poate deveni el însuși într-un grad tot mai mare una cu acel „Hristos care s-a întrupat în noi”, ca un „Eu al eului”**.

Această experiență ar putea fi descrisă pentru început ca înțelegere interioară a gestului din care poate rezulta o puritate atât de intensă, încât totul poate fi controlat mult mai direct din însăși sursa cea mai profundă prin cele mai diverse nivele ale ființei. La început este vorba de voință. Simțirea și cunoașterea se dezvoltă abia mai târziu, în așa fel încât omul poate explica mai exact cauza impulsurilor care îl conduc. Și Dumnezeu urmează în noi etapele, pe care la un alt nivel le reprezintă creșterea unui copil. Asta nu înseamnă că această secvență

În evoluție s-ar derula „fără cap”. Dezvoltarea la om a sensului moral și al cunoașterii exacte a fost și înainte puternic impulsivă. Ce mai rămâne de realizat este o perfecționare a acesteia în același spirit al lui Hristos care deja este prezent la nivelul voinței.

O altă modalitate de a trece prin experiența acestor etape greu de descris ar putea fi aceea de a deveni conștienți de propria conștiință, respectiv de acea perspectivă prin care „îngerii”, respectiv acel Eu superior puteau privi viața. Eul superior (angelic) se poate simți mai puternic legat de Hristos, și trece astfel printr-o transformare. Experiențele angelice sunt astăzi un lucru obișnuit în cadrul anumitor mișcări spirituale, în vreme ce mulți creștini, în ciuda Bibliei, au îndoieli cu privire la existența îngerilor, nemaivorbind de întrebarea dacă există un înger „personal”, respectiv „înger de pază”, și cum ar putea arăta o astfel de relație. Totuși Hristos reprezintă ființa intimă, formată a omului, și, totodată, păstrarea realizărilor vieții omenești prin deschiderea sufletului către lumea de energii impersonale a „îngerilor”. De asemenea, nu înseamnă că un om care a avut o astfel de experiență este desăvârșit pentru Hristos. Hristos a lăsat să se înțeleagă acest lucru încă de la început, după cum este menționat și în Ioan 1. Unii oameni cu o orientare spirituală sunt de părere că esențială este experiența angelică, și că după o astfel de trăire se pot retrage din cele lumești; în realitate însă cercetarea în acest domeniu presupune stăpânirea unei stabilități, dacă nu dorim să ne pierdem într-un labirint al iluziilor. Odată cu această fază se conturează, cu siguranță, posibilitatea înțelegerii profunde a vieții pământești prin spirit. Ca reper vom menționa aici că, de exemplu R. Steiner, ca cercetător al spiritului, precum și alte câteva orientări spirituale, prevăd o viață lungă evoluției oamenilor pe pământ. Faptul că alte practici, ca de exemplu necromanția hipnotică și spiritistă nu au nimic de-a face cu experiența arhetipală fundamentală descrisă aici nici nu mai trebuie subliniat. În același timp, însă, există mulți oameni care fac eforturi ce pot fi luate în serios de a intra în contact cu îngerii în viața de zi cu zi. Foarte puțini până acum cunosc faptul că între fragmentul referitor la spălarea picioarelor – de ex. *Ioan 12* – și cel care descrie cum **Maria din Betania îl unge pe Iisus cu mir și îi sterge picioarele cu părul ei**. Este, oare, aici vorba numai de ea ca om, sau ea simbolizează aspectele feminine ale lui Dumnezeu, care pot fi asociate, în alte pasaje, Fecioarei Maria, Mama lui Iisus, și Mariei Magdalena – probabil nu aceeași cu Maria din Betania? De ce aceasta precede scena cunoscută a spălării picioarelor? Pentru abordările – contradictorii totuși – ale teologiei experimentale feministe se găsesc aici resurse neexplorate încă sau doar parțial explorate. "Taina sfântului maslu" (ultima miruire) în religia catolică poate fi interpretată ca un o reflectare a acestei întâmplări.

Un alt aspect remarcabil este acela că spălarea picioarelor nu a rămas un gest izolat, făcut doar de Iisus, ci El îi îndeamnă și pe ucenici să spele picioarele unii altora „și voi sînteți datori să vă spălați picioarele unii altora” (*Ioan 13*), la fel cum și împărtășania este transmisă comunității abia înfiripate – în sensul unui apostolat al tuturor. Voința, respectiv dorința de viață – perfecționată prin spălarea picioarelor, **se va extinde dincolo de propria persoană asupra mediului său**, mai întâi asupra celui care spală picioarele, apoi și asupra responsabilității pentru semenii, și asupra ucenicilor în general.

Spălarea picioarelor poate fi interpretată și ca un serviciu făcut altora. Doar că, în cazul acestei spălări a picioarelor, ei „au parte cu Mine”, cum spune Iisus. Aceasta subliniază sensurile complexe ale gestului. În primul rând ne referim la acel aspect pentru care tinerii folosesc expresia el/ea „umblă cu mine”. Totuși, după aceea nu mai este vorba pur și simplu de a „avea o relație”, ci „a fi într-o relație (plină de viață)”. Spălarea picioarelor are sens numai ca „pas înainte”. Nu detaliile exterioare ale acestui gest contează. Dar, în sensul practicii alchimiste de a utiliza mijloace de vizualizare și pentru atitudini și procese interioare, un astfel de gest își are totuși rostul, desigur numai în prezența unei stări sufletești corespunzătoare. Nici atitudinea probabil potrivită a unui preot nu este de ajuns singură, aici e vorba de atitudinea celui vizat, căci. Aceleși lucru este valabil și pentru împărtășanie – diferitele aspecte ale acesteia constituie un subiect de dispută între teologi; s-ar putea chiar ca fiecare să aibă dreptate în felul lui, însă nici biserica catolică, nici cea evanghelică nu au

apreciat îndeajuns acest aspect al transformării conștiinței a celui implicat, ceea ce constituie de fapt aspectul cel mai important.

Dacă la început au fost 5000 de oameni care au înțeles pildele mai simple ale lui Iisus, pe urmă 500 sau 70, la spălarea picioarelor au participat inițial doar cei unsprezece ucenici, care învățaseră multe de la Iisus și care erau astfel pregătiți să înțeleagă gestul. Poate singurul care nu a putut înțelege încă a fost Iuda. Nici Iisus nu dă toate pildele la fel pentru toți, ci doar pas cu pas. Este posibil însă ca unii să progreseze mai repede, în măsura în care cugetarea lor mai profundă se bazează din start pe evenimentele ce au dus la răstignire. Asta au încercat și cavalerii roscrucieni creștini. Spălarea picioarelor, biciuirea, cununa de spini, răstignirea și punerea în mormânt, învierea și înălțarea la cer au fost numite „inițieri creștine”. Transpuse în profunzimile unei epoci noi, ele au rezultat în viziunile onirice ale celor șapte zile ale „căsătoriei chimice a lui Christian Rosenkreutz”, publicată sub masca unei satire de teologul luteran J.V. Andreea în 1616. Cu siguranță un astfel de pas de cele mai multe ori nu este inclus în prima experiență de acest fel, în realitate, în timpul meditației sau în vis. În cazul multor orientări Eul uman, cu toate calitățile sale, se poate dezvolta, pot urma mereu noi trepte, care se pot suprapune unora din cele anterioare, dar noile calități vor fi în felul lor perfecte în sine abia când bazele de la care se pornește sunt și ele perfecționate.

După ungerea cu mir în Betania, urmează în *Ioan 12* intrarea triumfală a lui Iisus ca Messia în Ierusalim. După spălarea picioarelor sunt descrise, de ex în *Ioan 13-17*, anunțarea trădării de către Iuda Iscarioteanul, cuvintele de despărțire și rugăciunea arhierasca a lui Iisus.

Teologii au văzut adesea în spălarea picioarelor un gest simbolic care indică răstignirea ce urmează; ori un exemplu de smerenie prin dragostea purificatoare a lui Dumnezeu. Aceasta însă este anunțată și ca gest cu efecte imediate.

(...)

Întrebare:

Vreau eu oare să îl rog* pe Dumnezeu - în măsura în care nu am făcut-o deja - ca bunăvoința și mărinimia față de semenii mei să devină parte a ființei mele, chiar dacă acest lucru cere efort ?

* Mai târziu: în loc de a cere (a se ruga) – a crede, adică a avea credință. Și mai târziu: trăirea lucrării lui Dumnezeu (grația divină).

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Cina cea de Taină, intrarea lui Iisus în Ierusalim, prinderea și biciuirea

Iisus a intrat în Ierusalim și a fost primit și sărbătorit ca Messia a cărui venire fusese proorocită – *Ioan 12, 12:19*. Căta preoțească a știut să influențeze masele, acționând asupra psihicului lor, și transformând astfel parțial dispoziția populației într-una negativă. Aceia care observă în sufletul lor trăsături negative și indiferență, și știu să le controleze, vor atinge mai repede acea stabilitate și acea legătură cu Dumnezeu prin care devin mai greu de manipulat prin sugestie în masă – și forțe negative exterioare, a căror existență s-a încercat a fi demonstrată și în fenomene ale secolului XX.

Când Iisus este prins (*Ioan 18*), – la început ostașii cad realmente la pământ – El le arată că ei nu au putere asupra Lui. Cu toate acestea, pe urmă El lasă supus să I se întâmple orice.

„Biciuirea” lui Iisus – *Ioan 19, 1* – loviturile de bici îl ating pe Iisus pe spate. Partea de mijloc al omului, simțurile sale, puterea lui de a înfrunța durerea în plan emoțional, toate acestea

sunt calități care pot apărea în timpul retrăirii prin meditație, și nu doar suferință îndurată pasiv. Cu toate acestea toți misticii creștini care au re-trăit această experiență în plan spiritual, voluntar sau involuntar, relatează despre durerea simțită. Deci nici Hristos nu se sustrage acestei dureri, după cum - la fel ca unui Yogin hindus care stăpânește Pratyahara, adică retragerea simțirilor – i-ar fi fost cu siguranță posibil. Și aici se poate simți o extinderea a conștiinței asupra suferinței altora.

Trebuie subliniat faptul că interpretarea biciuirii lui Iisus ca simbol al unei anumite „trepte de inițiere”, o etapa a dezvoltării omului contemporan pe calea către perfecțiune, așa cum am menționat anterior, nu constituie întregul adevăr. Pasul în sine este făcut de Iisus deja în timpul **împărtășaniei**, care urmează după ungerea cu mir în Betania (*Matei 26, 26:29*). Această împărtășanie este cel mai bun simbol pentru ceea ce oferă Iisus omenirii suferinde. Pâinea simbolizează în primul rând substanța (respectiv sufletul) lui Hristos, a „Cuvântului”. Vinul simbolizează spiritul divin care dă viață cuvântului pentru înfăptuirea operelor altruiste. Biserica catolică a pus accentul pe transformarea materiei pâinii și vinului în trupul și sângele lui Hristos; bisericile evanghelice au pus accentul pe celebrarea memoriei lui Hristos. În acest sens au amândouă dreptate – cercetările științifice chiar au descoperit și la apa sfințită obișnuită schimbări ale unghiurilor moleculelor de apă. Dar punctul cu adevărat esențial ar fi transformarea participanților înșiși, în sensul că fiecare s-ar pregăti prin concentrare pentru a fi transformat cu ajutorul aceluiași mister transformator ce emană din „trupul și sângele lui Hristos” transformate în pâine și vin. Pâinea și vinul sunt, în aceeași măsură mijloacele de vizualizare ale acestui mister. Unii au încercat să se concentreze – în plan pur spiritual, fără a gusta din pâine și vin – asupra „trupului și sângelui lui Hristos”, și au simțit efectul transformator. Totuși acest lucru este ceva mai dificil. Atunci când se încearcă practicarea unui ospăț binecuvântat, fără intervenția unui „sacrament” bisericesc – se poate vorbi mai degrabă de „Agape” (dragoste de Dumnezeu) – numită și „ospățul iubirii”. Biciuirea poate fi văzută ca o reacție exterioară, caricaturală chiar, a unor forțe ignorante, la ceea ce se petrece de fapt, și de aceea nu trebuie să stea atât de mult în centrul meditației. Același lucru este valabil și în cazul încoronării lui Hristos cu o cunună de spini. Accentuarea suferinței suferinței de către vechea esoterică creștină se raportează la aceste noi dezvăluiri cam în același fel în care se raportează pildele ceva mai vechi ale lui Ioan Botezătorul la învățăturile lui Iisus și ale ucenicilor Săi. Fiecare om este liber să aleagă care dintre aceste căi dorește să le urmeze.

Există o dezbateră teologică privind întrebarea dacă oare Cina cea de taină reprezenta o formă individuală a mesei de Pesach (Paștele evreiesc) sau dacă Iisus prezentându-se ca adevăratul Miel al lui Dumnezeu care aduce sacrificiul suprem, a înlocuit vechea sărbătoare. Noul Legământ al lui Dumnezeu cu omenirea (Noul Testament) prin Iisus (*Luca 22:20*) a fost văzut ca aflându-se în legătură cu *2.Exod 24:8; Ieremia 31:31-33; Isaia 53:12*. Pâinea a fost văzută ca fiind mai degrabă persoana lui Iisus, iar sângele ca fiind dăruirea completă, aducătoare de mântuire. Alții au pus la îndoială autenticitatea celor transmise prin tradiție (așa-numitele cuvinte ale Euharistiei) - lucru care nu este tocmai evident, dată fiind apartenența lor la scrierile cele mai timpurii.

Întrebare:

Aș vrea eu oare - în cazul în care aceasta nu este încă parte a experienței mele - să îl rog* pe Dumnezeu să îmi dăruiască abilitatea de a conviețui cu alții, având sufletul plin de dragoste - chiar dacă aceasta implică o schimbare sufletească fundamentală?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Cununa de spini și cuvintele de rămas-bun

Dat fiind că biciuirea era o măsură punitivă minimă obișnuită la romani, interpretarea acestei noțiuni în spiritul cultelor mistice pre-creștine trece în plan secund. În schimb cununa de spini

– Ioan 19, 2:3 –, următoarea noțiune care apare în aceste mistere, nu era o componentă obișnuită a repertoriului de pedepse la romani**. Cu siguranță gestul poate fi recunoscut ca ironic: spini în loc de aur. Cu toate acestea întrebarea rămâne cum au reușit niște simpli soldați să facă niște conexiuni atât de precise cu misterele tradiționale, chiar dacă, probabil, nu erau conștienți de această legătură. Chiar dacă ar fi fost conștienți de analogia exterioară (mulți soldați romani erau membri ai unor astfel de culte mistice), tot nu ar fi putut să-L reducă pe Hristos la nivelul modelului de experiență familiar lor.

În timp ce o coroană de aur ar fi fost simbolul unei domnii reale – nu neapărat interpretată negativ –, cununa de spini pusă pe fruntea lui Iisus a fost simbolul unei supremații care nu se raporta la nimic concret în această lume. Iar spinii Îi înțepau fruntea. Nici aici nu trebuie căutată doar durerea, ci o putere care depășește întreaga disperare de care Hristos nu dă aici, de fapt, nici un semn. Durerea și deznădejdea se regăsesc numai în acel moment în care El se hotărăște definitiv să nu lase „Cupa” să treacă pe la el. Prin biciuire și cununa de spini se sugerează ceva, care în această privință urmează spălării picioarelor – și anume că atât simțurile cât și perceperea – în ciuda oricărei opoziții – sunt oarecum „sfințite”.

Tendința permanentă de depășire a propriei condiții spirituale, tendință abordată deja, prezentă în aceste fapte (spălarea picioarelor, biciuirea, cununa de spini), este, ca energie, legată de noile mișcări, cum sunt mișcarea pentru pace, mișcarea ecologistă, eforturile spirituale de „vindecare ale planetei”. La fel ca în cazul „biciuirii”, și la „cununa de spini” este vorba de o reacție, o reflectare slabă a celor deja întâmplate. Tocmai acest moment, în care este exprimată acea receptivitate spirituală la depășirea propriei condiții, receptivitate izvorâtă din ceea ce este pozitiv în suflet, îl găsim în „**cuvintele de rămas bun**” ale lui Iisus, *vezi de ex. Ioan 13, 31:17*, precum și în confruntările cu Pilat, *de ex. Ioan 19, 5** (“Ecce homo”/“Iată omul”, cuvinte care pot sugera recunoașterea lui Iisus Hristos ca arhetip al omului mântuit). Nu doar spălarea picioarelor și Cina cea de Taină în sine, ci și cuvintele lui Iisus au fost în același timp fapte.

Azi, când se vorbește atât de mult despre „inițieri creștine sau pași în dezvoltarea spirituală”, ar fi oportun, în spiritul acestor dezvoltări, ca fundamentelor pozitive să li se acorde o mai mare importanță.

***) Cu toate acestea, în istoria religiilor a apărut o figură de batjocură sau un împărat în batjocură asupra căruia se revărsa, indirect, furia maselor. În Vechiul Testament exista țapul ispășitor care trebuia să plătească pentru păcatele poporului (*Levitic 16:15*). În ambele cazuri este vorba mai degrabă un ritual simbolic. De aceea, teologia tradițională s-a ostenit să arate că abia Iisus a putut aduce o jertfă cu adevărat valoroasă pentru toți. Anumiți teologi critici au considerat că acest ecou al vechilor culte sacrificiale justifică punerea sub semnul întrebării a ideii de sacrificiu suprem. Această idee poate părea superficială, chiar frivolă, dar - așa cum am arătat mai sus - în această întâmplare se ascunde mai mult decât ideea sacrificiului de sine. Este vorba, în același timp, și de scopul acestui sacrificiu.

Întrebare:

Aș vreau eu oare - dacă încă nu sunt conștient de acest lucru - să îl rog* pe Dumnezeu să îmi dăruiască un comportament plin de înțelepciune în cadrul grupurilor cărora le aparțin - chiar dacă aceasta implică un efort conștient pentru a-mi modifica tiparele de gândire ?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Răstignirea și punerea în mormânt

Punctele de vedere privind răstignirea și moartea lui Iisus sunt chiar mai diverse decât cele privitoare la alte etape ale existenței Sale. Acest fapt își are explicația pe de o parte în

importanța deosebită pe care le-o acordă Biserica, iar pe de altă parte în faptul că exegeții au dorit să le integreze fiecare în sistemele ideologice proprii. (Vezi, de ex, Ioan 19, 12:37).

Astfel încercările gnosticismului apărute în preajma creștinismul timpuriu, erau dispuse să se ocupe de Hristos. Totuși, pe fundalul originii lor în antichitatea greacă, gnosticii nu își puteau imagina că o ființă de strălucirea sublimă a lui Iisus ar putea fi născut de o femeie și ar fi putut muri. Deci trebuie ca El să se fi întrupat ca înger, respectiv într-un trup aparent, asemeni celui atribuit mai târziu unor învățați orientali, trup care la rândul lui nu era muritor, ci s-a destrămat pur și simplu. Dat fiind că, în concepția acestora, lumea pământească și materia era considerată etern damnată, nu le era posibil să creadă că o astfel de ființă ideală ar fi putut traversa toate etapele vieții pământești, sau ar fi putut măcar să o pătrundă cu lumina sa. Termenul „gnosticist” este folosit aici în sens diferit de gnoza (cunoșterea) apostolică, diferență validată și de criticul sectelor F.W. Haack. Totuși, în cadrul acestor orientări au existat cele mai diverse tranziții: spre exemplu mișcarea gnostică „Adevărata Evanghelie” admite că Iisus a fost crucificat. Oamenii cu înclinații materiale sau negative nu fac decât să răspândească povești cum că Iisus ar fi fost fiul nelegitim al unui soldat roman, ceea ce, luând în considerare principiile morale ale acelor vremuri, era ceva absolut condamnat. S-au mai făcut și speculații cum că Iisus nu ar fi murit pe cruce, ci a fost îngrijit și s-a însănătoșit. Până în ziua de azi există astfel de încercări, un exemplu fiind acela de a aduce în relație cu Iisus mormântul unui bărbat în vârstă, pe nume Iisus, mormânt descoperit în Cashmir. În literatura modernă apare cel puțin încă un mormânt european nedescoperit al lui Iisus. La aceasta trebuie spus că numele Iisus, numit și Jehoschua, Jeschua, Jesat, nu era un nume rar. Chiar și în scrierile apocrife (nu în cele preluate de „canonul” biblic) apar mulți alți Iisusi: Iisus fiul lui Sirach, Iisus fiul panterei; nemaivorbind de faptul că, după interpretarea dată de R.Steiner faptului că informațiile legate de descendența lui Iisus nu coincid în Evangheliile lui Luca și cea a lui Matei, chiar și despre Iisus însuși s-a crezut că era vorba de fapt de doi prunci Iisus. Parțial legat de astfel de teorii, au apărut și dezvoltările contradictorii despre Giulgiul din Torino. S-a afirmat uneori că pe giulgiu s-a găsit polen din vremurile și din locurile natale ale lui Iisus, altele s-a susținut că acesta provenea „din Evul Mediu”. Unele teorii afirmă că imaginea de pe giulgiu ar fi putut să apară doar ca urmare a unei iradierii foarte puternice de energie, de exemplu prin descompunerea bruscă a corpului lui Iisus, alții în schimb susțin că urmele de sânge de pe giulgiu sugerează că Iisus ar fi fost încă viu în momentul când a fost dat jos de pe cruce și acoperit cu giulgiul. O evaluare a celor mai recente rezultate ale cercetării științifice sprijină din nou autenticitatea giulgiului, și o cauză neobișnuită a apariției chipului de pe el. Aceste dezvoltări pot fi de ajutor oamenilor în perceperea și înțelegerea veridicității lui Hristos și a vieții Sale (Cf. *observațiile făcute despre calea apostolului/discipolului Toma, în partea a treia, capitoul „Științele naturii și credința în Dumnezeu”*). Lorber consideră doar „Mantia din Trier” ca neautentică, și aceasta însă cu scopul precis de a a-i determina pe oameni să caute credința în suflet, nu să o facă dependentă de un flux continuu de relicve și teorii despre artefacte.

Astfel de cercetări pot însă inspira analiza meditativă. Prin meditație se poate descoperi că există ceva care nu se potrivește în nici una din tiparele cunoscute – Cf. și Grönbold „Iisus în India – sfârșitul unei legende” (în germană „Jesus in Indien- das Ende einer Legende”). După cum s-a stabilit deja, mărturiile misticilor sunt adesea mult mai utile în descoperirea caracterului întâmplărilor trecute, precum și a semnificației acestora pentru dezvoltarea prezentă a oamenilor. Cu cineva are o experiență spirituală mai mare, cu atât va înțelege mai mult. Percepțiile misticilor creștini și a stigmatizaților – cei care poartă pe corp urmele rănilor lui Hristos – deși nu au legătură unele cu altele, sunt asemănătoare în sensul că ele conțin amănunte despre trăirile lui Iisus care nu sunt menționate în Biblie, de la Francisc din Assisi până la părintele Pio și Sfânta Tereza Neumann, fecioara din Konnersreuth. Cu toții sunt de acord că răstignirea și moartea lui Hristos s-au întipărit adânc în realitatea și conștiința acestei lumi care ne lasă să simțim o legătură spirituală nesperată, sau poate chiar conștient indusă, cu această suferință inimaginabilă, dar în același timp și o putere care înalțătoare. Viața unor astfel de oameni deosebiți este cu siguranță mult mai profund legată de caracterul existențial legat de întreaga ființă a ideii de crucificare, decât ar fi o abordare

pur intelectuală. În ceea ce privește tema viață și moarte este vorba aici de mult mai mult decât de laturile izolate ale ființei, legate prin viață și moarte, și chiar de mai mult decât de nivelul „cauzal” al generării principiilor și destinului. Și oamenii care nu au o legătură mistică atât de puternică cu Dumnezeu pot utiliza aceste evenimente (răstignirea și moartea lui Iisus) în meditație ca punți spre realitate, oricât de imperfectă ar fi aceasta. Prin cuvintele adresate celor doi răufăcători „adevărat îți spun că astăzi vei fi cu Mine în Rai” , Hristos vrea să ne spună că și în ultima clipă putem apuca pe calea deschisă de El.

Analizarea conștiință a acestor momente profunde ale existenței umane, care sunt asociate cu deprimarea, suferința și dezintegrarea, poate fi o posibilitate reală prezentă, indiferent în ce măsură s-ar face ea. Deși posibilitatea de a medita la aceste lucruri nu este limitată de spațiul geografic sau de anotimp, de cele mai multe ori Paștele pare să ofere momentul cel mai prielnic pentru această experiență spirituală. **Este ca și cum am îmbogăți cu încă o „octavă” ritmul impus de tradiție și anotimp al trecerii și înnoirii prin Hristos.**

Încă din învierea lui Lazăr se poate observa că Iisus nu se supune convenției conform căreia materia ar constitui o piedică de netrecut în calea spiritului. În concepția Lui nimic, oricât de inert sau de negativ ar fi, nu este etern, totul este în fond supus transformării, totul în afară de Dumnezeu. Cu cât mai profund zace în noi ceea ce trebuie transformat, și cu cât suntem mai puțin conștienți de acel lucru, cu atât mai greu putem fi influențați.

Atât în cazul răstignirii cât și în acela al evenimentelor care o preced se poate observa, pe lângă puterea de a învinge suferința, și o conștiință universală, manifestă de exemplu în cuvintele rostite de Iisus pe cruce, cuvinte care culminează în propoziția: "S-a isprăvit!" „**Dragostea care se jertfește**”, acea dragoste universală, generoasă pe care o simțim în aceste cuvinte, nu este însă destul de sugestiv exprimată în formularea veche, cu rezonanță vag juridică, a „răscumpărării păcatelor omenirii prin sacrificiul lui Iisus”. Aceasta poate fi considerată azi o încercare de a o face mai ușor accesibilă și conștiinței raționale; inițial se poate însă să fi fost o adaptare la percepția israeliților acelor vremuri depre lume, în care esențială era împăciuirea divinității prin ofrande rituale (animale, ș.a.m.d.) - lucru pe care Iisus nu l-a propovăduit niciodată.

Și acele teologii în care accentul este pus pe faptul că Iisus a rămas consecvent fidel principiilor sale până la moarte, reușesc la fel de puțin să ofere o explicație satisfăcătoare pentru experiențele mistice, nici măcar pentru fenomenele fizice care însoțesc aceste trăiri cum sunt stigmatul, postul negru etc. F. de ex, *Thurston „fenomenele corporale/fizice care însoțesc misticismul” și Höcht „de la Francisca Pater Pio și Tereza Neumann”, precum și capitoul care urmează.*

Rupert Sheldrake, un biolog cunoscut între altele și în mișcările spirituale pentru abordările sale integrative, a dezvoltat teoria unui „câmp morfogenetic”. Dacă niște maimuțe care trăiesc pe o insulă (își) dezvoltă o nouă abilitate, maimuțele aparținând aceleiași specii de maimuțe, aflate departe de primele, vor dezvolta cât de curând aceeași abilitate. Trebuie să fi existat o influență ce „plutea în aer”, transmisă printr-un câmp energie (rezonanță psihomentală) care leagă animalele aparținând aceleiași specii. Când autorul prezentului text l-a întrebat pe Rupert Sheldrake dacă își poate imagina că de exemplu evoluția lui Iisus până în momentul răstignirii, respectiv al învierii ar fi putut influența întreaga omenire prin intermediul unui astfel de câmp de energie, acesta a răspuns, după un moment de reflecție uimită: "Da, însă pentru aceasta ar trebui să admitem existența nu a câmpului morfogenetic, ci a unui câmp de energie spirituală".

Desigur nici acest fapt nu constituie o dovadă a existenței lui Dumnezeu, dar realitatea este că anumite orientări științifice au furnizat deja posibilități mai eficiente de abordare a acestor

conexiuni complicate, decât teologiile care, fie se cramponează dogmatic de vechile învățături, fie găsesc explicații simpliste lucrurilor profunde.

Și în cazul răstignirii putem găsi ecouri – dar nici într-un caz o identitate absolută cu – vechile rituri de inițiere. Crucea, respectiv copacul pe care era legat omul, se regăsește, între altele, și în mitologia nordică – cf. mitul lui Odin care a petrecut nouă zile legat de un copac și a avut în acest răstimp trăiri profunde. Motivul mormântului ca loc de inițiere era deosebit de răspândit în perioada megalitică chiar și în perioada celtică, și deosebit de pregnant în cultura piramidelor din Egipt. Piramidele, chiar dacă erau în realitate morminte sau nu – ceea ce nu s-a demonstrat pe deplin, căci un nume săpat în piatră dovedește prea puțin –, au fost folosite, la fel ca și mormintele celtice, în scopuri cultice. Nu vom intra aici în detalii deoarece a contesta aceste lucruri ar însemna să trecem cu vederea prea multe fapte. R. Steiner a sesizat că ambele curente de dezvoltare spirituală – motivul crucii și cel al mormântului – se reîntâlnesc la Iisus.

Re-trăirea răstignirii, respectiv a „Noptii negre a sufletului”, a „morții mistice”, a trecerii printr-o pustietate absolută în care omul nu se poate agăța de nimic – experiență trăită într-o formă sau alta de toți misticii creștini cunoscuți – este într-o oarecare măsură înrudită cu starea supremă a yoginilor: Nirvikalpa Samadhi, respectiv revelația vidului în „Nirvana”. Misticismul creștin a furnizat totuși experiența faptului că dincolo de acest vid există „ceva”, și anume Hristos, respectiv Dumnezeu. Sri Aurobindo (filosof și maestru yoga) a dovedit că și în practica hindusă este posibilă o transcedere a acestei Nirvana și trecerea în ceea ce există dincolo de ea. Pe calea creștină însă poate fi simțit încă de la începutul drumului credinței ceva din această desăvârșire aflată dincolo de toate, deoarece ființa lui Iisus care a trăit pe pământ reprezintă o punte către divinitate. Când cineva ca Aurobindo este confruntat cu puteri care par a avea legătură cu evoluția lui Hristos, fără însă ca persoana respectivă să aibă și fondul creștin necesar, această experiență lasă impresia unei încercări dificile, dacă nu chiar imposibile. Dar imposibilă nu este nici într-un caz; trebuie doar să amintim cazul lui Sadhu Sundar Singh, tânărul hindus care nu știa nimic despre creștinism, dar, în urma căutării intense a lui Dumnezeu, a avut o experiență creștină, pe care apoi a și dezvoltat-o sub forma unei cărți. Și în timpul unor exerciții hinduiste, tantrice, oamenii, care se așteptau mai degrabă la apariția unei zeități hinduse, au avut viziunea lui Hristos. „Duhul zboară încotro dorește”.

Mai puțin valoroasă pentru teologia fixată pe creștinism ca și comunitate religioasă, dar cu atât mai interesantă pentru alte culturi, ar putea fi sugestia lui R. Steiner de a vedea în Hristos a ființă solară, probabil cunoscută unor mari înțelepți din perioada pre-creștină; *vezi capitolul „La început a fost Cuvântul...” în acest text, și în partea a treia capitolul „Vechiul Testament și religiile pre-creștine”.*

Mai târziu, acum 2000 de ani, întruparea lui Hristos pe pământ ca măsură a lucrurilor într-un moment de răscruce al evoluției lumii, **absorbind lumea și omenirea în Sine, retrăind-o în viața Sa**. Vechile religii sunt azi parțial degenerate, după cum și creștinismul a devenit mai târziu superficial, însă o cercetare în această direcție are azi sens. Hristos ni s-ar putea revela ca cineva care nu intră în rolul atribuit uneori Lui, acela de garant al puterii unei anume comunități religioase, o ființă care întruchipează tocmai ceea ce este universal omenesc, „noul Adam” de pe Golgotha.

Teologia vorbește despre iertarea păcatelor (Ioan 1:29). Ceea ce poate fi însă trăit în realitate, este „mântuirea” ca posibilitate incipientă, care cere „experiența retrăirii” (Căii lui Hristos) pentru a se împlini. Ceea ce poate fi simțit cu adevărat este faptul că o viață trăită în spiritul credinței în Dumnezeu poate fi mai deplină decât una dominată de un destin mecanicist sau de legile echilibrului în karma. **Și Hristos vorbește de „re-procesarea” spirituală până în cele mai mici amănunte, dar nu spune nicăieri că aceasta trebuie făcut ca înainte, după principiul „Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte”.** În prim plan stă **noua misiune a omului** – omul trebuie să folosească din plin posibilitățile în privința a ceea ce este bun și util pentru el și pentru mediul său, și să le transpună în fapte. Nu mai este deloc

oportună înfruntarea trecutului ca scop în sine sau ca motiv de evoluție. Se poate observa azi un ajutor „de sus” în interacțiunea diverselor posibilități deschise oamenilor.

Dacă lectura lui R. Steiner despre această temă ar putea crea impresia că Hristos ar fi fost preocupat doar de soarta omenirii în general, iar individul era lăsat să-și făurească singur destinul, trebuie spus că mulți creștini au avut experiența lipsită de ambiguitate și repetabilă a ajutorului nemijlocit al lui Hristos la făurirea propriului destin. El poate transforma destinul, în loc de a lăsa oamenii să trăiască tot ce „le este scris” – desigur luând în considerare și binele celor din jur, și al omenirii. Și **puterea de a ierta** este o experiență reală a oamenilor, care ține de specificul creștin. **Prin această putere ciclurile eterne de ex. de violență și represalii violente ar fi eradicate pentru totdeauna. Învățătura creștină nu înseamnă doar eliberarea de problemele lumesti, respectiv refuzul identificării cu acestea – în acest sens se pot constata asemănări cu învățăturile lui Budha. La o meditație mai profundă vom descoperi că este vorba de o putere care face posibilă rezolvarea problemelor dinspre interior, fără a ne sustrage lor, cum ar fi cel mai simplu, ci având puterea de a „rămâne în lume” ca „lucrători în vie”.**

Chiar și la acest nivel înalt, pretențios, omul nu se destramă ca o picătură în ocean. Descrierea „răstignirii” în sfera teosofiei ca **părăsirea subită a propriei ființe destrămată în mii de particule**, inclusiv a părților fizice și mentale, precum nici descrierea lui *Castaneda* a unor experiențe similare din sfera șamanismului (fără utilizarea termenului de „răstignire” **nu redau suficient de sugestiv această experiență.**

Un singur atom în întreg care păstrează responsabilitatea față de tot ce ține de ansamblul ființei sale, este chiar și în acest stadiu o descriere mai potrivită a unui om „care își poartă crucea”, și ale carui eforturi anterioare se aprofundează în stăpânirea esenței vieții.

În toate eforturile de a reda exhaustiv realitatea și simbolistica răstignirii pentru a sluji țelurile spirituale ale acestor vremuri, nu trebuie totuși uitat că aici este vorba de împletirea strânsă a mai multor factori:

- Iisus a trebuit să treacă prin toate etapele vieții pământești, de la naștere până la moarte, Dându-le un nou înțeles prin atitudinea nouă față de ele;
- răstignirea care – indiferent de toate celelalte semnificații ale crucii – poate fi recunoscută și pur și simplu ca un act de condamnare lumească din acele vremuri, înfăptuită în acest caz prin practici evident înșelătoare, ilegale și materialiste de către dusmanii Lui. Așa a fost să fie, și nu s-a putut să se întâmple altfel, și aceasta nu înseamnă că o fetișizare a simbolului crucii ar fi oportună. Răstignirea nu a fost decât ultima reacție, reacția culminantă a puterilor inconștiente, rigide, devenite negative, ale acelor vremuri, în fapt o caricatură a conștiinței transformatoare a lui Iisus. Efectul în cele din urmă benefic al acestui fapt nu a depins de actul de cruzime săvârșit împotriva lui Iisus, ci trebuie văzut și în corelație cu Învierea. Este lucrarea lui Dumnezeu.
- crucea ca simbol include contextul de atunci, chiar dacă mai târziu s-a generalizat ca simbol al iubirii capabile de cel mai mare sacrificiu – sens în care ea poate fi folosită și azi ca un contrast la indiferență, ură etc.
- o imagine mai neutră a ceea ce se petrecea în sufletul lui Iisus, dincolo de contextul momentului, ar putea să ne-o ofere ultimele Lui cuvinte pe cruce: „în mâinile Tale Îmi încredințez duhul!”; precum și mormântul, care spre deosebire de vechile interpretări nu reprezintă o „treaptă” separată, ci se află în strânsă legătură cu răstignirea. Iar sensul morții lui Iisus nu stă în moartea însăși, ci în transcederea „programelor” morții în oameni.

Faptul că ne-am ocupat în această lucrare atât de amănunțit de „ultimele lucruri din viața lui Iisus” se datorează faptului că ele au fost chiar mai puțin analizate decât evenimentele mai ușor de înțeles ce le-au precedat; iar din această cauză în legătură cu ele au apărut cu atât

mai multe teorii deconcertante, care au nevoie de un efort pe măsură pentru a fi descălcite, pentru a se putea străbate până în miezul acestei experiențe. De asemenea, nu trebuie să facem greșeala de a percepe moartea ca element fundamental al existenței lui Iisus, cum a fost ea considerată de anumite orientări teologice pentru care crucea pare să stea în centrul tuturor lucrurilor.

Teologia tradițională a recunoscut, la fel cum au făcut-o și primii discipoli ai lui Iisus după Răstignire și Înviere, faptul că mai multe texte ale Vechiului Testament, până în detaliu, pot fi interpretate ca aluzii la Patimile (Calvarul) lui Hristos de mai târziu, precum și la valoarea mântuitoare a acestora (*Luca 24:27; Psalmi 22; Psalmi 40:7ff.; Psalmi 69:22; Isaia 52:13-14 und 53; Zaharia 12:10 și 13:1; Proverbe 2:10-20; u.a.*) Și în povestirile despre anii de ucenicie ai lui Iisus au fost găsite mai multe prevestiri ale evenimentelor ulterioare ale Răstignirii și Învierii - care sunt, parțial, greu de identificat și care, tocmai de aceea nu pot fi dezavuate pur și simplu ca fiind inserții ulterioare. În afară de aceasta, chiar și filosoful grec pre-creștin, Platon, a intuit că omul perfect drept în această lume va sfârși crucificat (*în Republica II*). Este evident faptul că această întâmplare trebuie să îi fi impresionat din cale afară și pe romani (de ex. *Marcu 15:38*). În ciuda semnificației evident extraordinare a acestui sacrificiu de sine în contextul biblic, anumiți teologi critici nu au reușit să o pătrundă cu adevărat. Încă din perioada timpurie a creștinismului, diferitele grupări urmau căile indicate de experiențele și trăirile oamenilor din rândurile lor, sau acele căi pe care ei le puteau înțelege - ceea ce a dus la apariția mai multor orientări.

Întrebare:

Aș vrea eu oare să îl rog* pe Dumnezeu, să mă ajute în căutarea de a depăși conceptele spirituale învechite privind bătrânețea, boala și moartea?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Înapoi la cuprinsul acestei pagini Misterul mormântului gol, al „pogorării în lad” și al „urcării în Paradis”

Ar fi posibil să analizăm mai în detaliu și alte aspecte legate de răstignire. În Primul astfel de aspect ar fi misterul mormântului gol – *Ioan 19, 38-Ioan 20, 10*. Am menționat deja că nu este posibil să fi fost vorba doar de îngrijirea obișnuită, cu ajutorul plantelor medicinale, acordată unui om viu. Nicodim a folosit în mod clar substanțe utilizate pentru îmbălsămare și mumificare. În capitolul care urmează vom arăta, cu ajutorul descoperirilor care dovedesc autenticitatea „învierii”, că pentru oamenii cu o mentalitate liberă de limitări materialiste posibilitatea „furtului” corpului neînsuflețit al lui Iisus, și înmormântarea lui altundeva, nici nu intră în discuție. Alte detalii pot fi deduse prin analizarea unor întrebări mai puțin obișnuite:

Astfel, se poate pune întrebarea ce se întâmplă de fapt cu oamenii în momentul morții, și după moarte, și dacă există diferențe de la om la om. Această problemă a fost ridicată adesea în legătură cu revelațiile și tradițiile religioase, precum și cu speculațiile filozofice, dar și cu ajutorul cercetărilor parapsihologice, ale psihologiei umaniste și transpersonale, și ale experiențelor clinice și individuale (*de ex. Elisabeth Kübler-Ross, ...*)

Practic toate religiile pornesc în fond de la premisa că omul nu „trăiește mai departe” numai prin urmași sau prin contribuția sa la cultura societății, ci el continuă să existe inmental și spiritual ca individ. Nici cultul strămoșilor la popoarele „primitive” nu se concentrează doar asupra „vieții duse mai departe” în urmași, ci se bazează pe existența spirituală concretă a strămoșilor și chiar de pe posibilitatea de a simți prezența acestora în ritualurile cultice, sau chiar și în viața de zi cu zi a urmașilor. Și acolo unde au apărut reprezentări ale posibilității trecerii omului în alte forme ale existenței, pietre chiar, sau alte forme de viață, viața după moarte este recunoscută ca existență spirituală. Metareligiile mai noi subliniază și ele existența după moarte; acestea o văd și mai explicit la un nivel al ființei superior celui fizic ba

chiar admit parțial posibilitatea unor contacte între aceste nivele de existență, dar în același timp recunosc și problematica acestora. Pentru ascenderea în sfere superioare au fost create ceremonii sofisticate – cf. „*Cartea tibetană a morților*”, care l-a preocupat de ex. și pe C.G.Jung. Până acum s-au relatat experiențe și reprezentări foarte diverse legate de reîncarnare .

Religia creștină este de acord cu alte religii măcar în ceea ce privește existența vieții după moarte. Dar amănunțele – de exemplu problema „pre-existenței” sufletului înaintea concepției, respectiv a reîncarnării – au fost interpretate în mod diferit încă de pe vremea creștinismului timpuriu. Există astăzi teologi care nu mai cred nici în viața după moarte, respectiv în „viața veșnică” posibilă prin Hristos* . Aceștia par a se fi adaptat unui nivel de progres al cercetărilor științifice tipic secolului al XIX-lea, nivel de mult depășit. Experiențele practice sunt mai degrabă rezultatul întrebării perpetue a oamenilor „ce se ascunde dincolo de (suprafața tangibilă a existenței)?”

*Viața veșnică în sens creștin, ca o promisiune făcută celor „neprihăniți” (de ex. *Matei 25:46*), respectiv celor care Îl urmează pe Isus (de ex. *Luca 18: 29-30*) și celor care cred în Hristos (de ex. *Ioan 3*), nu trebuie înțeleasă neapărat ca viața de „dincolo”. Pornind de la ceea ce în sufletul nostru a devenit datorită lui Hristos asemănător „raiului”, se modifică și viața în „lumea ce va veni”, lume menționată în pasajele corespunzătoare din Biblie.

În domeniul medicinei există nu numai relatările celor aflați sub narcoză, sau în moarte aparentă care și-au revenit și și-au relatat experiențele din alte sfere ale conștiinței. Există și cercetări științifice specifice care descriu cum în momentul morții s-a constatat nu o dată, o pierdere a greutății de 21 de grame.

Antroposofia și teosofia au susținut ideea despărțirii Eu-lui, respectiv a „ființei” spirituale de „trupul astral, respectiv emoțional” cu tot cu „corpul energetic, respectiv eteric”, și a corpului fantomă de corpul fizic, fenomen care este urmat de o retragere a sinelui în sfera emoțională, apoi în sfera Eului în sine, respectiv cea mentală, și apoi în sfera cauzalității – cu păstrarea Sinelui superior.

Mai ales în cazul sinucigașilor au fost descrise experiențe de domeniul științelor paranormale și mediale care relatează cum aceștia au rămas legați mult timp de mediul lor pământesc. Amintirile lor neplăcute nu au dispărut așa cum si-ar fi dorit.

Nivelul de azi al cunoștințelor ar putea să ne ajute enorm să fim preocupați în timpul vieții de valorile perene din noi, ceea ce a sugerat dintotdeauna și Biblia. Cei care au dus o viață predominant distructivă, egoistă și posesivă, vor avea din această cauză probleme și regrete pentru cele pierdute. Cei care însă și-au respectat semenii și au învățat să considere creația ca parte integrantă a ființei lor, precum și să fie generoși, vor avea experiențe bune.

Se mai poate pune și întrebarea mai profundă cum se comportă ființa umană în momentul morții cu diferitele nivele ale ființei sale, inclusiv cu capacitățile, experiențele și substanța dobândită de corpul său în timpul vieții, și dacă există în această privință deosebiri între oameni. Și referitor la această întrebare există relatări în literatură, de ex. cea a *Pastorului Roesermüller*. Acestea descriu o mai mult sau mai puțin accentuată „luare cu sine” a lucrurilor esențiale, precum și avantajele unei înmormântări față de o incinerare. Mai este vorba în această scriere și despre o descompunere subită a materiei în mormânt.

Au existat de-a lungul secolelor și până în prezent relatări verificate de biserică despre „cadavre care nu se descompun”, de exemplu cel al Bernadettei Soubirius din Lourdes. De asemenea există multe relatări referitoare la „morminte goale”. În foarte multe din aceste cazuri s-a constatat că era vorba de oameni care au dus o viață deosebit de pioasă.

La început nu s-a făcut legătura cu mormântul gol al lui Iisus, această idee a apărut abia mai târziu, în scrierile esoterice. Există o serie întreagă de alte evenimente neobișnuite, care nu pot fi verificate, dar care totuși nu trebuie tratate în totalitate ca nefondate. Sigur este în orice caz că materia ascunde încă multe mistere. Cercetările din domeniul chimiei și al fizicii au

zdruncinat și ele imaginea atomilor din corpul omenesc despre care s-a presupus că ar fi relativ netransformabili – dar acesta este un lucru menționat doar marginal aici, deoarece el în sine ar umple un capitol întreg.

În afară de acestea ar trebui luate în considerare și scrierile din perioada creștinismului timpuriu, numite și „apocrife”, care nu au fost incluse în Biblie, deoarece - deși nu sunt considerate „eretice” – Biserica nu recunoaște autenticitatea lor. Un fragment al așa-numitei „Evanghelii a lui Nicodim” descrie „pogorârea în iad a lui Iisus” după moarte și influența Lui asupra ființelor de acolo care treceau printr-o purificare probabil spirituală. În continuare este descrisă întâlnirea Lui cu personaje din Vechiul Testament care trăiesc într-un Paradis – imaginat ca un tărâm spiritual aflat deasupra pământului. Pe de o parte astfel de reprezentări par a fi cel mai la îndemână, dar pe de altă parte se poate ca ele să reprezinte trăiri reale, care la rândul lor pot fi parțial directe, parțial simbolice.

Imaginea mormântului ca stadiu al căii lui Iisus simbolizează, pe de o parte, o ultimă transformare a trupului neînsuflețit – spiritualizat încă din timpul vieții – al lui Iisus, iar pe de altă parte trăirile corespunzătoare ale ființei spirituale desprinse de conștiința trupească. Se profilează aici nașterea/apariția ființei integrale a „**noului Adam**”. Încărcat de simboluri este și faptul că tradițiile susțin cum că „Adam și Eva” ar fi înmormântați pe meleagurile acelea, în apropiere de Golgotha („Locul căpățâni”).

Un alt aspect, care nici el nu a fost cercetat exhaustiv, este semnificația relatării în *Ioan 20, 11:18*, în care Maria din Magdala, numită și Maria Magdalena descoperă prima mormântul și îl găsește pe Hristos într-o „stare de trecere” * [„a văzut pe Iisus stînd acolo în picioare; dar nu știa că este Iisus.”]. În context spiritual ea pare să simbolizeze aici rolul Evei - * „Nu mă ținea”, i-a zis Iisus; căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu.” Aici se observă o diferență față de apariția lui Iisus mai târziu, ca înviat din morți, când nu numai că îi permite lui Toma, de exemplu, să-L atingă, ci chiar îl îndeamnă. Corpul neînsuflețit părea să fi prins o nouă viață prin Duh. Tradițiile nu susțin prin nimic speculațiile care afirmă că Iisus a fost doar rănit și a fost îngrijit până s-a însănătoșit. Înfațișarea Sa era foarte schimbată, iar reacția Mariei Magdalena la vederea Lui nu indică prin nimic că aceste schimbări s-ar fi datorat rănilor care ar fi sărit în ochi. Și amestecurile de plante - „o amestecătură de aproape o sută de litri de smirnă și de aloë” – folosite de Nicodim erau destinate fără echivoc îmbălsămării morților. Ceea ce s-a întâmplat aici nu intră în tiparele clasice ale vieții și morții în înțelesul lor obișnuit, precum nici în tiparele cunoscute deja ale experiențelor extreme între viață și moarte. Toate acestea au un înțeles și pentru viitor, cf. „Apocalipsa după Ioan”.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Învierea

Mormântul gol și învierea lui Hristos reprezintă pentru conștiința multor oameni o provocare maximă – de ex. *Ioan 20, 11 – Ioan 21*. Unele din cauzele principale pentru aceasta sunt: experiența de fundamentală conform căreia oamenii trebuie să moară, precum și tendința ușor de înțeles de a suprima lucrurile care depășesc înțelegerea noastră, dar și concepțiile despre viață, rigide și unilateral materialiste, care încă se învață în școli.

Cu toate acestea există voci, provenind chiar din rândurile exegeților dialectici, cu o gândire uneori de-a dreptul materialistă, care constată că relatările despre înviere sunt cel mai bine susținute prin mărturii dintre toate relatările pre-creștine, mai bine documentate decât alte povestiri despre viața lui Iisus. Este vorba deci de relatări care dovedesc apariția lui Hristos în diferite locuri, sub un chip nou, nu întotdeauna ușor de recunoscut imediat și fără echivoc, prezentând unele însușiri noi, dar totuși vizibil pentru ochiul muritorilor.

De fapt ar trebui să rezulte de aici să ne conformăm prezentării biblice care presupune procese de transformare reale în corpul neînsuflețit –spiritualizat încă din timpul vieții – al lui Iisus și/sau în „trupul” Lui de după moarte (așa-numitele „duhuri” sunt în mod normal invizibile. Stările de conștiință dezintegrate în procesul evoluției umane și-ar putea pierde individualitatea: ruperea este înțelesul literal al cuvântului „păcat”. Aceasta era și o rupere a omului de Dumnezeu Tatăl. Astfel corpul, partea cea mai neînsemnată a omului, a putut fi acceptată între celelalte domenii ale ființei lui Hristos. Cf. în capitolul precedent „și mormântul era gol”.

„Eu voi strica Templul acesta, făcut de mâni omenești, și în trei zile voi ridica un altul, care nu va fi făcut de mâni omenești.’, dar el vorbea de templul trupului Său.”: După înălțarea ființei (înălțare presupusă a avea loc la toți cei care mor) spre alte sfere, respectiv în sferile cele mai profunde ale ființei (vezi și ultimul capitol) ar putea urma – dat fiind că în lipsa însușirilor individualizante totul este supus sufletului – o „re-creere” a tuturor nivelelor/laturilor unei persoane, inclusiv a unui trup concret – fără aspecte „inconștiente”.

Și conform concepției antroposofice (R. Steiner) trupul înviat al lui Hristos este re-creat ca „nou Adam” - 1. *Corinteni. 15:45-47* – și există de atunci în toți oamenii ca posibilitate de dezvoltare (așa-numitul „corp-fantomă”). Învierea este considerată și în cercurile teosofice (A. Bailey) a adevărate re-creere. Oricât de inexactă ar fi uneori concepția teosofică în unele dintre detalii, teologii creștini ar trebui să răspundă la întrebarea de ce atunci nu produc ei înșiși reprezentări de acest fel – sau eventual chiar mai corecte? – care să corespundă nevoilor unei culturi generale cuprinzătoare. Ezitarea unor teologi de a aborda serios sub orice formă subiectul învierii, nu satisface nici măcar acest criteriu al unei culturi generale solide.

Ar mai fi de menționat aici că „trupul înviat”, ca parte reală/concretă a ființei nu poate fi considerat identic cu corpul aparent (Mayavirupa) cunoscut din literatura esoterică, prin care unii maeștrii yoga susțin că se pot face vizibili ca printr-o haină. În orice caz ele au în comun faptul că ambele arată supremația spiritului asupra materiei.

În același context pot fi văzute și teoriile, formulate destul de nebulos de unii, despre „corpurile de luminoase”. În acestea este vorba între altele despre ceea ce ia naștere atunci când nivelele superioare ale ființei umane se oglindesc în cele psihice. Aceasta formează o poartă prin care omul poate pătrunde în realitățile aflate deasupra psihicului, numite în ebraică și „Merkabah” fără a-și părăsi corpul. O contribuție importantă la aceste teorii a adus-o Prof. J. J. Hurtak/ USA: „Cheile lui Enoch” și „Evangheliile sinoptice” de la *Zentrum d. Einheit (Centrul pentru Unitate) Schweibental, CH-3855 Brienz*. A apărut o mișcare, liberă de limite organizatorice și care nu aparține vreunei secte, care urmărește un sprijin pentru oameni în această perioadă de trecere, prin folosirea unor energii spirituale, numită de ei „**energie luminoasă**”. Desigur, tentația e mare să credem că una sau alta din tehnicile noi va aduce, ea singură, în sfârșit rezultatul mult dorit – „**înălțarea**”. În realitate pentru un progres spiritual este întotdeauna nevoie de o dezvoltare integrală, de o maturizare a caracterului. Vezi și capitolul următor.

Reprezentările despre reincarnare întâlnite în cele mai diverse religii, precum și în alte tipuri de formulări, văzută ca re-întruparea sufletului într-un corp nou ar fi o „octavă” mai profundă și mai imperfectă a noii Învieri, și deci nu identice cu aceasta. Teoriile/ Învățăturile despre o pre-existență a sufletului înainte de concepție, precum și teoriile despre re-întrupare erau foarte răspândite, după părerea lui Rufinus chiar generalizate, în perioada creștinismului timpuriu. Este totuși interesant că nu s-a pus în continuare foarte mare accent pe acest aspect. Acest lucru nu se datorează numai faptului că oamenii ar trebui să se concentreze o vreme mai mult asupra vieții pe pământ – cum susține R. Steiner în scrierile sale –, după cum nici doar unor eventuale eforturilor ale unor papi avizi de putere de a-i face pe oameni și mai dependenți de Biserică prin convingerea că au o singură viață, după cum presupun alți autori mistici. Putem găsi și alte fenomene relevante în legătură cu acest lucru. Cel mai important este înrădăcinarea motivului învierii în oameni. Chiar dacă în practică această idee pare a fi

„muzică a viitorului”, prin ea reîncarnarea ar primi caracterul unui fenomen pe care Iisus l-a înfruntat. Hristos cel înviat nu a trebuit să se întrupeze din nou pentru a se putea arăta oamenilor. În ceea ce privește critica multor – nu a tuturor – grupări creștine la adresa învățăturilor despre înviere trebuie admis că presupunerea existenței unor legi rigide „spiritual-mecanice” care guvernează destinul, moartea și reîncarnarea, cel puțin în măsura în care sunt considerate un scop în sine, nu corespunde celor trăite de Hristos. Însă aceasta nu vrea să însemne că nu ar fi existat, sau nu ar exista încă posibilitatea reîncarnării. Multe așa-numite „experiențe ale reîncarnării” trecute sau prezente nu trebuie minimalizate – chiar dacă nu toate aceste experiențe se bazează neapărat pe o reîncarnare reală, ci adesea pe anumite alte elemente. Atâta doar că, în mediul creștin, atunci când ele apar, o fac sub forma unor cazuri izolate/speciale, cum ar fi de exemplu cel al Sfântului Ioan Botezătorul. În loc (ca El) să fi preluat rolul lui Ilie – cum s-a interpretat de cele mai multe ori – Iisus a spus că El este „cine este”. Acesta ar fi însă rolul unei ființe trimise din nou pe pământ pentru a înlăunța o misiune deosebită, pentru a-i ajuta pe oameni, și nu cercul vicios al celor prinși în ciclul nașterii și vieții. De asemenea, în domeniul misticii creștine - chiar și acolo unde reîncarnarea este acceptată ca fapt real (de ex la Lorber) -, este subliniată adesea însemnătatea mai mare a noilor căi de învățare alternative. Într-o viață de om se poate învăța extrem de mult. Reîncarnarea în scopul purificării(catharsis) sau al progresului ființei, eventual cu asumarea unor noi misiuni în societate, ar trebui – după experiențe corespunzătoare – să-și piardă vechiul caracter automatizat – acolo unde ea apare. Astfel de reprezentări perimate trebuie să fi fost motivul pentru care învățăturile despre reîncarnare erau deosebit de suspecte și condamnabile în ochii creștinilor. La aceasta se adaugă și faptul că Dumnezeu și Hristos prezenți în învățăturile de altă origine despre reîncarnare, nu erau luați în considerare. Aceasta însă nu înseamnă că ar fi în mod obiectiv admisibil ca toate fenomenele care provin azi în majoritate din alte religii să fie considerate de la bun ca nerelevante pentru creștini. În primul rând natura fizică, spirituală și mentală a oamenilor este peste tot aceeași, iar de aici se poate – prin comparații – învăța ceva, fără însă a cădea în greșeala egalitarianismului.

Despre efectele concepțiilor rigide despre Karma și reîncarnare am scris în capitolul precedent, „Răstignirea”.

Astăzi se poate observa în multe cazuri cum oameni cu personalități marcante ajunși la maturitate nu seamănă deloc fizic cu părinții lor. Uneori aceștia par a fi imprimat - într-un grad mai mare decât se întâmplă de obicei - corpului lor din prezent aspectul avut într-o viață anterioară, chiar într-o altă cultură. Acest fapt ar putea fi legat de **o intensificare a importanței acordate ființei spiritual-mentale în comparație cu importanța legăturilor de familie și genetice**. În aceasta R. Steiner vede o posibilă conexiune cu opera/influența lui Hristos.

În ciuda acestui fenomen nu există nici un motiv să vedem în influența lui Hristos o accentuare unilaterală a aspectului spiritual-mental, ci pe termen lung **mai degrabă un impuls de a rafina ambele aspecte și a reface armonia între ele. Intellectul/ Spiritul, sufletul și corpul trebuie să se armonizeze (ceea ce azi cu siguranța nu este cazul întotdeauna)**. Tocmai drumul spre Înviere nu trebuie interpretat ori asumat doar prin muncă spirituală așa-zisă „necorporală”, ci prin acceptarea ideii de transformare a corporalului în spiritual și a spiritualului în corporal – drumul începe abia dincolo de interpretările intelectuale unilaterale. Cf., de ex. Luca 24:36-43.

O ideologie a anihilării individualității popoarelor într-o omenire uniformă este tot atât de străină de acest impuls, pe cât de străină este și ideologia unei rase superioare discriminatoare. Există părți și există întregul. Desigur asta poate suna ca ceva de la sine înțeles, dar din păcate azi nimic nu mai este de la sine înțeles, totul trebuie conștient prelucrat.

Motto-ul lui Hristos este: "Iată, Eu fac toate lucrurile noi". Chiar dacă în fond el se adresează miezului individualității, unde omul nu este „nici evreu, nici grec...”, ci om, prin aceasta nu se face referire la vreo supra-conștiință umană generală, ci la ideea că Dumnezeu gândește,

respectiv acționează prin om ca individ. Pornind de la ceea ce este individual în fiecare, omul poate construi/crea noi comunități, care nu își au bazele în vechile legături de familie, de clasă socială, castă etc. Între aceste noi relații bazate pe spirit pot desigur să se păstreze și cele „vechi”, eliberate însă de vechile constângeri și devenite astfel relații liber alese.

În legătură cu observațiile legate de acționarea asupra întregii omeniri prin câmpuri de energie, făcute în capitolul despre răstignire, trebuie subliniat aici că **după ce Hristos a trecut deja prin toate aceste stadii, ele sunt toate „prezente” simultan.** Chiar dacă pașii lui Hristos, și succesiunea lor sunt păstrate, o „re-trăire a răstignirii” este ceva diferit, după ce se prefigurează în ea impulsul învierii. Nu este de la sine înțeles faptul că, inclusiv în cazul unei imitări serioase, trebuie să intervină moartea fizică înainte ca „energia/puterea de înviere” să poată acționa. Experiențele mistice confirmă acest fapt, puterea de înviere poate fi resimțită ca o forță de atracție aflată în spatele tuturor gesturilor, chiar a celor mai simple.

Pe alt plan R. Steiner a considerat că tradiția Paștelui funcționează azi unitar; la aceasta s-au adăugat și alte dezvăluiri, cum ar fi o „eterizare a sângelui”.

În acest context este interesant că există noi tendințe care nu mai împărtășesc presupunerea universală a iminenței morții corpului.

Filosoful și maestrul yoga *Aurobindo*, după trecerea prin experiența Nirvanei, a depus eforturi/ într-o direcție asemănătoare, și a căutat „să aducă în viața pământească energii supramentale”. Tovarășa sa spirituală „Mama” Mira Alfassa reușea prin această energie să străpungă acele straturi ale corpului/materiei fizice care încarcă gândirea și care sunt legate de programele morții. În același timp ea a trăit aceasta ca pe „acționare asupra unui corp al omenirii”.

R. Steiner a vorbit în alt fel despre verigi, respectiv „corpuri/întrupări” superioare, nou apărute ale ființei, aflate deasupra rațiunii și care ar face posibilă apoi re-formarea conștientă a vechilor nivele emoționale, a energiilor vitale eterice și a nivelelor fizice ale ființei. El numește aceste verigi superioare ale ființei „Eu spiritual, spirit vital, om spiritual”. S-ar putea crea impresia că aceasta profeție s-ar putea împlini abia într-un viitor îndepărtat. Dar o comparație cu dezvoltările contemporane arată că aceasta poate fi deja măcar și parțial relevantă.

Și în Budhismul esoteric aceste „întrupări” superioare erau indicate cel puțin ca posibilități pentru Budha - „Dharmakaya, Sambhogyakaya, Nirmanakaya”.

E drept că în cadrul acestor orientări diverse nu se cristalizează scopuri, metode sau rezultate propriuzise. Ceea ce devine însă clar este că diferiți oameni, independent unii de ceilalți, abordează aceleași domenii, astfel că ele pot fi considerate reale.

Descriem aici și o altă experiență din secolul nostru: *Carl Welkisch*, „*Im Geistfeuer Gottes*”. („În focul/flacăra spiritului lui Dumnezeu”). Acesta a fost un mistic creștin, care, fiind fizic extraordinar de sensibil, a simțit că are misiunea, confirmată prin viziuni, de a fi instrumentul folosit de Dumnezeu pentru a transforma corpul omenesc. Dat fiind că adesea oamenii cu „misiuni” neobișnuite „divine” își închipuie că ei sunt singurii aleși, pe când de fapt această „împărțire a misiunilor” de către Dumnezeu este mult mai complicată, ei vor fi ușor calificați drept „nebuni”. Dar cine este familiarizat cu natura experiențelor mistice, poate totuși să își dea seama că aceste trăiri sunt de o reală importanță, în ciuda posibilelor accente subiective, iar acest lucru este valabil și în cazul lui Welkisch.

„Immortality”, imortalitatea, este predicată mai ales în SUA de grupări speciale numite „cercuri vindecarea spirituală”. Se încearcă o terapie care să ne vindece de „închipuirile despre mortalitate”. De asemenea aceste grupări încearcă să contribuie la prelungirea reală a vieții, o viață radiind de pozitivitate. Pentru aceasta se recurge la tehnici respiratorii numite „Rebirthing” (eng. „naștere din nou”) menite să contracareze trauma avută la naștere, precum și la o alimentație sănătoasă.

Chiar dacă în cazul acestor grupări Hristos este mai mult o noțiune marginală, și pentru ei numele unor creștini sunt adevărate definiții, cum ar fi de exemplu cel mormonei *Annalee Skarin* care a scris

despre propriile experiențe privind de- și rematerializarea corpului în contextul relației ei spirituale cu Dumnezeu.

Alții, în domeniul medicinei, cercetează metode hormonale care pot avea ca efect o anume întinerire. Și în acestea se găsesc motive rezonabile, nu toate pot fi puse în seama megalomaniei.

Cu toate acestea trebuie ținut seama de faptul că, în spiritul lui Hristos, ar fi vorba de ființa umană ca întreg, și nici într-un caz de un cult ar corporalului, care are în vedere doar viața trupului ca valoare unică și supremă. El (Hristos) nu urmărește nici simpla re-vitalizare a unor celule, ci o tămăduire integrală a corpului – incluzând celulele, organele etc – și a nivelelor spirituale ale omului. De asemenea ceea ce e important pentru Hristos este libertatea de a trăi și nu o constrângere la viață. Nu trebuie să generalizăm astfel de intenții la toate orientările descrise mai sus, dar ele trebuie menționate ca posibile surse de pericol pe calea aceasta dificilă.

Puterea de a învia, trăită cu Hristos care a folosit această putere în mod vizibil și integral, pare a fi de fapt „fermentul” unei dezvoltări armonioase în această direcție. Multe lucruri pe care El ni le-a dăruit în germene, nu sunt împlinite încă. De aceea este oportun să ne raportăm în mod conștient la El în aceste încercări.

„Învieria” nu mai este între timp doar o experiență pur spirituală. Prin ea se poate reînnoi permanent totul în viață, idee pentru care o grupare neo-apocaliptică mai puțin cunoscută, și anume „*Lichtzentrum Bethanien*” (*Betania Centrul Luminii*) din Sigriswill, Elveția, în revista lor, „*Lichtbote*” („*Solul Luminii*”), au introdus termenul „Viață prin înviere”.

După „poarta îngustă” a crucii, urmează abundența. Iisus a spus în repetate rânduri că abia prin faptă calea Lui va deveni limpede. Doar înaintarea pe calea individuală a „urmării lui Hristos” ne pot ajuta să înțelegem acest pas ce duce mai departe. După cum am văzut acest drum nu este uniform, nici nu progresează uniform pentru a culmina într-un singur punct, ci se arată celor care-l urmează asemenea unei **construirii sub îndrumarea lui Dumnezeu a unei clădiri imense, în care fiecare nouă piatră este clădită pe cea dinainte. Pietrele simbolizează capacitățile/calitățile ființei umane** care supraviețuiesc clădirii. După cum primul om, conform diverselor scrieri sfinte, a fost creat perfect, tot așa el poate prin trăirea comediilor respectiv a dramelor vieții să re-înnoiască această perfecțiune, să devină „desăvârșit precum Tatăl ceresc”, promite Hristos oamenilor. Acest lucru nu este valabil doar pentru pașii cei mai ușori pe această cale, ci și pentru pasul învierii – El nu a pus limite, și nici nu a declarat că puterea de înțelegere a oamenilor din acele vremuri ar fi măsura înțelegerii umane dintotdeauna. El însuși stabilește noi măsuri, cf. expresia „Eu sunt...” în Evanghelii: „Eu sunt pâinea vieții”, „Eu sunt Lumina lumii...”, „Eu sunt ușa”, „Eu sunt Păstorul cel bun” ba chiar „Eu sunt Învierea și Viața”; iar cei ce cred „vor trăi (veșnic), chiar dacă ar muri acum” și nu abia după Judecata de Apoi cum susțin anumite orientări religioase; „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața”, „Eu sunt adevărata viță, și Tatăl Meu este vierul... voi sunteți mlădițele”, „Eu Sunt Impărat. Eu pentru aceasta M-am născut și am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr”. Hristos este acel EU SUNT în oameni, diferit de Eu-l egocentric obișnuit.

În credința iudaică exista o înviere sau o sculare din morți, însă aceasta numai la sfârșitul timpurilor. În teologia tradițională creștină învierea este considerată o nouă posibilitate prin credința în Hristos - fără însă a se prelucra și aprofunda această idee dincolo de Cina cea de Taină. În cadrul considerațiilor teologice moderne, critice se poate considera deja un progres faptul că miracolul Învierii - spre deosebire de o orientare teologică mai degrabă materialistă care dorea să dezavueze tot ceea ce este mai greu de imaginat - este reluat ca "metaforă"= în sens figurativ, alegoric. (*Hans Kessler, antologia "Auferstehung der Toten"/"Învieria morților"*). Este posibil ca unii să aibă nevoie de o astfel de abordare a lucrurilor greu de imaginat; dar nu neapărat aceia care sunt capabili să creadă în Înviere ca realitate interioară și exterioară. Această credință a creștinilor simpli corespunde în anumite aspecte în mai mare măsură stadiului cercetărilor și descoperirilor contemporane din multe domenii, așa cum acesta este abordat în lucrarea de față. Conform cercetărilor noastre, la aceia care văd

totul numai în sens "metaforic", efectul este mai degrabă acela al unei edificări sufletești; efectul mântuitor, leucitor, care poate pătrunde chiar și în zilele noastre până în corpul fizic, va fi astfel întârziat, respectiv redus.

Întrebare:

Încerc eu oare să înțeleg, cu ajutorul lui Dumnezeu, cum poate fi valorificată spiritual puterea Învierii în zilele noastre?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

„Înălțarea la cer”

Mențiune: În limba engleză termenii „înălțare la cer” și „ascensiune” sunt identici: Ascension. Termenul Ascensiune, în sensul dat lui de orientările spirituale moderne, indică mai degrabă relații cu capitolul anterior.

Dacă Iisus Hristos își începe activitatea de Învățător cu cele patruzeci de zile de retragere în pustie, tot așa încheie viața Sa concretă pe pământ la patruzeci de zile după Paște, perioadă în care se arată oamenilor în cele mai diverse și îndepărtate locuri.

După o ultima masă și discuție „El i-a dus afară pînă spre Betania. Și-a ridicat mîinile, și i-a binecuvîntat. Pe cînd îi binecuvînta, S-a despărțit de ei, și a fost înălțat la cer” ,*Luca 24, Marcu 16.* „După ce a spus aceste lucruri, pe cînd se uitau ei la El, S-a înălțat la cer, și un nor L-a ascuns din ochii lor. Și cum stăteau ei cu ochii pironiți spre cer, pe cînd Se suia El, iată că li s-au arătat doi bărbați îmbrăcați în alb, și au zis: ... Acest Isus, care S-a înălțat la cer din mijlocul vostru, va veni în același fel cum L-ați văzut mergînd la cer.” (*Faptele Apostolilor 1*). În mod evident ucenicii fac diferența clară între cele 40 de zile în care Hristos apărea pe neașteptate în mijlocul lor, și apoi dispărea din nou, și timpul care a urmat după aceea, cînd ei s-au simțit uniți în spiritul Lui, fără ca El să mai fie fizic prezent între ei.

Hristos a vestit că se va duce la Tatăl. Abia după Înălțarea la cer va spune că șede „la dreapta Tatălui”, adică împreună cu Dumnezeu la un nivel aflat deasupra chiar de acel „dincolo” al oamenilor. Aici se cristalizează un punct în care **Hristos lucrează împreună cu Dumnezeu. Dumnezeu este:** "Eu sunt Cel care Sunt", El este atotputernic și în același timp generos; este originea vie a tuturor energiilor și ființelor și totuși în Sine și pentru Sine, El se află dincolo de spațiu, și totuși omniprezent; El este veșnic și mereu realitate ascunsă. Asta nu vrea să însemne că Hristos s-a destrămat în neant, ci El este acum pretutindeni. Chiar și acea punte între om și Dumnezeu prin raportarea la Hristos a continuat să fie simțită: „Rugați-vă Tatălui în numele Meu” (*Ioan 15*) și acest lucru este independent de reprezentările privind cele întâmplate acum 2000 de ani într-o realitate unică.

Ucenicii vor fi ridicați acum la rang de apostoli, care sunt în lume pentru Hristos. **În ei și prin ei, Hristos este de acum mai ușor de văzut.** Ar fi greșit să apreciem această stare doar din exterior ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic altceva decât că Învățătorul nu mai era printre ei, și ei trebuiau să îi continue lucrarea. Dacă luăm în considerare în analiza acestui aspect și Înălțarea la cer, atunci această stare poate fi descrisă ca universalizarea faptelor lui Hristos. O imagine potrivită ar fi o hologramă în care fiecare fragment conține și imaginea întregă.

Menționăm că prin această comparație nu se face aluzie la acea concepție holografică în care omul este oricum identic lui Dumnezeu, deci nu trebuie să mai depună vreun efort pentru a-l semăna – concepție înrudită de altfel cu acea reprezentare a mântuirii care uită că mântuirea trebuie obținută prin decizie individuală și urmarea lui Hristos.

Între relațiile individuale ale omului se numără și relația cu Hristos. În fond, ceea ce **s-a arătat ca posibilitate în timpul vieții lui Iisus** – de exemplu în capitolul despre botezul în Iordan, posibilitatea întrupării lui Hristos în oameni – **este pecetluit prin Înălțarea la cer ca impuls pentru ucenici, și în final pentru toți oamenii**. Asta dorește să însemne că ceea ce Hristos ne-a dăruit, respectiv a înfăptuit, are un caracter și mai cuprinzător în ceea ce privește efectul asupra omenirii decât orice ar fi putut făptui un om, pentru că își are originea în Dumnezeu, nu în vreun „câmp morfogenetic” – vezi cap „Răstignirea”. O altă modalitate de a exprima acest fapt ar fi: ”prin aceasta Dumnezeu atrage totul la Sine”.

Pavel este cunoscut astăzi mai mult datorită unor aspecte foarte controversate, rămase în tradiție. Trecând peste faptul că acestea au fost adesea supraapreciate de exegeze unilaterale, trăirile sale vizionare trebuie considerate autentice. El a putut recunoaște în felul lui ceea ce este exprimat și în Evanghelia după Ioan, și anume că semnificația lui Hristos este mai mare decât rolul său în sânul poporului evreu, și că mai degrabă evreii au fost aleși a fi punctul de pornire pentru contribuția adusă omenirii de Hristosul universal. Normal că acesta a fost motivul primei confruntări între discipoli.

Declarațiile bisericești tind să pună semnul egalității între biserică și „Trupul lui Hristos”, în vreme ce, în sens larg, întreaga omenire ar fi îndreptățită la asta. Declarațiile antroposofice văd omenirea mai fără echivoc ca trup al lui Hristos. Orientările teosofice, care nu au apărut pe baze exclusiv creștine, văd și ele în parte o semnificație universală a lui Hristos, chiar dacă de cele mai multe ori văd în El doar un Învățător.

Grupările neo-apocaliptice moderne, mai ales „Viața universală”, văd astăzi un rol al lui Hristos și în existența vietăților ne-umane, până la concluzia că destinul viitor al planetei este luat din mâna oamenilor. Dar aceia care nu sunt în primul rând parte a problemei, ci parte a soluției, își vor avea cu siguranță rolul, așa cum dezvăluie Predica de pe Munte.

Dacă cineva ar face ceva „în numele lui Hristos”, acel lucru ar fi într-adevăr pentru Hristos și pentru lume.

Chiar cineva care s-ar putea lega cu Hristos și cu felul Său de a se manifesta, pe care oamenii nu-l pot schimba după bunul lor plac, nu ar fi în stare să conceapă atâtea teorii, moduri de exprimare și acțiuni pe care le-a conceput biserică în decursul atâtor veacuri. După concepția misticii Iisus nu este „influențabil”, nici conștient, și cu atât mai puțin inconștient, în sensul năzuințelor care-i sunt opuse.

În acest context se pune întrebarea de unde au avut religiile puterea de a porni războaie, prigoane și ură – și încă cu precădere în slujba unor puteri lumești. La asta ar trebui să mediteze ele însele.

E adevărat că lumina poate „naște” și umbre, așa cum se știe și din experiența generală pe care au putut-o acumula cercurilor spiriuale. A se face însă unealta „umbrelor” – așa cum s-a întâmplat de nenumărate ori în trecut -, în loc de a se preocupa de luminarea acestor umbre împreună cu alții, e de-adreptul cinic.

Și totuși, e demn de amintit faptul că există preocupări mai noi în acest sens, cum ar fi *Documentul Final al Adunării Ecumenice Europene din 1989*, intitulat „*Pace în dreptate pentru întreaga creație*”. Traducerea acestui document poate fi obținută la Biserica Evanghelică a Germaniei cu sediul la Hanovra.

„Înălțarea la Cer” poate avea o importanță reală în sensul testamentului lui Hristos. Cavalerii Rosicrucieni, de exemplu, au trăit acea coborâre a norului de la cer peste ei în imagini și în vise. O asemenea experiență, fie ea unică sau multiplă, nu înseamnă însă, că acest om ar fi

pus în practică visul respectiv vreodată în decursul vieții sale, ci înseamnă doar că această calitate a prins rădăcini înlăuntru și începe să rodească.

„Înălțarea la Cer” pentru care, ca să te poți transpune în ea, ai nevoie de o dezvoltare spirituală mai amplă, nu trebuie confundată în nici un caz cu un „transport dincolo de limite cu ajutorul unor nave spațiale” (OZN-uri). De fapt, în scrierile mai vechi rămase nouă prin tradiție, acest lucru nu poate fi spus nici despre „disparația” profeților biblici (vezi „Învierea”). Nu dorim aici să susținem cu tărie că n-ar exista acele OZN-uri ca mod de apariție al unor astronauți extrapământeni, în condițiile în care există multe mijloace de vizualizare internațională. Nu dorim să contrazicem nici ideea unor legende din trecut, care fac referire la fenomene înrudite, pozitive sau negative, și că acestea ar putea juca vreun rol în viitor. Însă încercarea unora de a identifica orice cerc făcut într-un desen spiritual pe piatră cu nave aeronautice, este cu totul exagerat și corespunde unei fantezii orientate spre civilizația noastră tehnico-materialistă.

* Notă: Din partea Bisericii, de ex. teologul Monsignore *Corrado Balducci* (Vatican) a exprimat în repetate rânduri opinia corespunzătoare în legătură cu acest subiect. În rest, reprezentanții ai bisericilor au presupus în aceasta adesea doar un fenomen psihic, respectiv sociologic. Cu toate acestea, în ziarul oficial al Vaticanului "Osservatore Romano" în mai 2008 scria: "Universul este alcătuit din miliarde de galaxii, fiecare dintre acestea compusă, la rândul ei, din sute de miliarde de stele. Cum am putea noi exclude posibilitatea ca viața să se fi dezvoltat și altundeva? Noi nu avem căderea de a stabili limitele libertății creatoare a lui Dumnezeu. Dacă, în spiritul Sfântului Francisc din Assisi, considerăm creaturile Pământului ca fiind frații și surorile noastre, de ce nu am putea vorbi și de un frate extraterestru? Este posibil ca alte ființe inteligente să trăiască încă în deplină armonie cu Creatorul lor."

Dacă umanitatea are nevoie de felurite ajutoare din partea lui Dumnezeu, ea trebuie să treacă singură la acțiuni salvatoare. Făcând progrese în felul de a fi, de a acționa și de a-și educa conștiința, oamenii pământului pot supraviețui și pot sa-și găsească rostul și menirea. **Nimic, nici vreo cucerire exterioară de orice fel ar fi ea, nu pot suplini pătrunderea în alte domenii ale conștiinței.** Acea năzuință în legătură ,de exemplu, cu naveta Challenger, care în final a dus la accidentul cu caracter de avertisment, este, într-o anumită măsură, o distragere nereușită a atenției de la ceea ce ar fi, de fapt, necesar.

Nu trecem cu vederea faptul că sunt necesare **și** cercetările din domeniul tehnicii, cum ar fi, de exemplu, cele de înlocuire a energiei atomice periculoase pentru umanitate, sau a radiațiilor electromagnetice, a tehnicii genetice și a altor asemenea tehnologii. Și în acest caz, însă, nevoie de un alt fel de spirit. Dacă are loc o transpunere într-o conștiință mai amplă în sensul lui Iisus, ar trebui să existe o creștere organică și nu o altă manipulare tehnică. Nu există „tehnica” spirituală care să producă cu orice preț binele. Se poate renunța la exercițiile de tot felul, după ce acestea și-au îndeplinit rolul. Important e ceea ce și-a însușit fiecare. Este cu totul imposibil să-L „consumi” pe Dumnezeu într-un mod pasiv și, în parte inconștient, prin intermediul mijloacelor electronice – „Brain-Machines” -, care în realitate nu sunt altceva decât aparatură de manipulat creierul.

Hristos este, în primul rând, „lăsat” pe pământ în cadrul rolului Său aparte. Trebuie, însă, să ne gândim și la manifestări pe alte planuri și în alte domenii ale cosmosului, „*The Urantia Book*”/SUA. Rolul său inconfundabil pe pământul extrem de dens fizic nu este pus la îndoială. *Mai departe vezi cărțile „Analekta” 1 și 2.* „Analekta” poate fi obținută din ediții-rezervă la: Mag. Alois Thurner, Staudach 103, A-8230 Hartberg, Austria.

Teologii au interpretat înălțarea la cer a lui Iisus într-un "nor" în corelație cu pasaje din Vechiul Testament (2. *Exod 13:21 și 40:34*). Unii dintre aceștia au interpretat bucuria discipolilor în momentul trăirii și percepției clare a prezenței lui Iisus într-o nouă formă ca pe ceva absolut real, iar alții ca pe ceva pur subiectiv.

Întrebare:

Semnificația prezentă sau viitoare a Înălțării la cer reprezintă oare pentru mine un aspect care mă afectează în relația cu Dumnezeu?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Praznicul Rusaliilor

Înainte de crucificare Iisus a vestit că, prin înălțarea la Tatăl Său, Sfântul Duh, „Consolatorul”, „Spiritul Adevărului” va porni de la Tatăl Său – *Ioan, 14, 15-16*.

La aproximativ zece zile de la Înălțarea la Cer comunitatea originară este adunată pentru rugăciune. „Și s-a făcut deodată un vuiet din cer, ca de suflare de vânt ce vine repede și a umplut toată casa (...) Și li s-au aratat lor împărțite limbi ca de foc; și au șezut pe fiecare din ei și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și vorbeau în alte limbi...” (FA 2, 4). Nimeni nu descrie cu asemenea cuvinte o împlinire obișnuită după o rugăciune. În obiceiurile comunităților pentecostale și la quaker-i găsim mai degrabă o acuzare. Primul eveniment al Rusaliilor se alătură ca fenomen perceptibil la ceea ce este descris în acest capitol despre Înălțarea la Cer, la răspândirea influenței lui Iisus asupra ucenicilor și a celor din anturajul lor. Pe drumul **"trimiterii" Spiritului Adevărului** din nou se comunică ceva despre o lucrare comună între Dumnezeu și Iisus. Din orice punct de vedere primul praznic al Rusaliilor poate fi considerat ca primul **semn al "revenirii lui Iisus"**, sau, cel puțin al unei apropieri. Este de așteptat ca "revenirea lui Hristos" de care se vorbește în prorocii să mai aibă și un alt înțeles, anume al unei a doua întrupări ca om.

Notă: „Consolatorul” respectiv „Spiritul Adevărului” nu trebuie considerat ca fiind același lucru cu „Sfântul Duh” respectiv cu „Sfânta Duhă” sau (vezi mai jos) cu „Sophia”.

- „Spiritul Adevărului” apare ca o bucată din însuși Hristos, amintind de comuniunea cu El și de cuvintele sale, și ajutându-i pentru ucenici să-l continue creația pe pământ. De atunci nu mai poate fi considerat fundamentată ideea tratării unor întrebări religioase sau filosofice doar prin prisma unei recepții literare diacronice sau prin deducția mentală. S-a scris mult despre asta. Există însă și alți factori, inclusiv în interiorul omului, și a-i descoperi reprezintă problema principală a scrierii de față.

Moștenirea Dumnezeului Creator, a Tatălui din om, în măsura în care este „născut de Dumnezeu” – *Ioan 1* – este oferită spre interiorizare conștientă în viața lui Iisus; iar acum, începând cu praznicul Rusaliilor, moștenirea lui Hristos este și mai puternică la cei rămași pe pământ care o preiau.

- Sfântul Duh, având calitatea dumnezeiască și energia spiritual-inteligență „feminină, maternă”, poate fi întâlnit în viața pământească a lui Iisus pe diferite planuri și în diverse forme de manifestare, atât în afara omului, cât și în calitatea sa de izvor de inspirație. Există chiar referiri la „Manna cerească” (*Exodul, Deuteronomul, Numeri, Psalmii, Nehemia, Isaia, Ioan, Epistola către Evrei, Apocalipsa*).

Nu este cu totul fals, dacă termenii de „Spiritu al Adevărului” și „Duh Sfânt” se asociază experiențelor practice, așa cum se întâmplă adeseori. Tot mai des puterile lui Dumnezeu cooperează și devin o entitate. Asemenea omului, care inițial a fost creat „după chipul și înfățișarea” Domnului, poate fi trăită experiența despărțirii de conștiință și mai apoi a reintegrării ei în ființă.

Prin aceasta viața oamenilor în comuniune cu pământul va putea prinde contur doar într-o formă pe care în zilele noastre de-abia ne-o putem închipui – cum va fi discutat mai jos în legătură cu Apocalipsa după Ioan -, fără să ne referim prin asta la faptul că viitorul ar putea fi adaptat la stilurile de imaginație de azi.

„Sfântul Duh” nu este pur și simplu Duh, suflu al vieții sau putere vitală. Ar fi necesar să urmărim apariția sa treptată pe parcursul căii lui Hristos. I se pomenește numele în legătură cu zămislirea imaculată, deci în sensul unei contribuții cel puțin într-un singur caz.

El poate fi găsit în descrierea suflării peste ucenici de către Iisus, în care le spune „Veniți de luați duh sfânt” (Ioan 20,22) – aici el acționând prin intermediul Său. O purificare a forței lor de percepție respectiv în sensul aprofundat al conștiinței lor poate fi considerat drept condiție a responsabilității care le-a fost transmisă și conștientizată: „Celor ce le veți ierta păcatele, vor fi iertate; și celor ce le veți ține vor fi ținute”. Această conștiință, considerată și de mistici precum J. Lorber ca lucrare a Sfântului Duh, nu este un amestec imprimat de temeri biografice, adesea confundat în mod greșit cu conștiința, în spatele căreia însă s-ar putea să se afle un fragment autentic de conștiință.

Acest tip de conștiință, recunoscută și de mistici precum J. Lorber ca fiind o lucrare a Sfântului Duh, nu este amestecul de temeri biografice adeseori confundat în mod greșit cu conștiința în sine. În spatele lui însă, s-ar putea afla uneori o frântură a conștiinței adevărate. Conștiința în sensul pur al cuvântului este reprezentată și de o conduită conștientă a fiecărui om în parte.

În primul praznic al Rusaliilor, Sfântul Duh acționează deja impersonal, chiar „cosmic”, însă în feluri diferite, fie conform multiplelor posibilități de înfățișare și felului celor în care se transpune, fie în funcție de premisele celor cărora li se adresează, respectiv ale lumii întregi. Nimerirea exactă a punctelor vulnerabile, vindecarea lor prin acea obligație de a le analiza, recunoașterea tot mai bună a deosebirilor și adevărilor esențiale - iată caracteristicile unei conștiințe impulsionate parcă de Sfântul Duh. Acolo unde e mai puțin vorba de dezlegarea unor confuzii, această putere se dovedește a fi mai mult decât creatoare, conferă un spirit comunitar și împlinește conducând la Dumnezeu .

La fel ca în secolul al 19-lea cu diversele sale mișcări de iluminare și de redeșteptare, și în secolul al 20-lea pot fi regăsite, la o analiză mai atentă, impulsuri, cu tot cu urmările lor, venite de la Sfântul Duh. Se conturează, mai ales, faptul că impulsurile creștine și Sfântul Duh sunt punți de trecere la acel domeniu de care se ocupă Apocalipsa după Ioan care se dedică dezvoltării pe larg.

În fragmentele din Faptele Apostolilor apar mereu Maria și celelalte femei, respectiv uncenice, unite împreună cu ucenicii „în rugăciune și implorare”. Rolul femeilor – care fie vorbesc, fie se află „în tăcere” ca la Paul - trebuie să fi fost, din multiple motive, de neînlocuit. Din punct de vedere sentimental, de exemplu, ele erau mai receptive la influențe sensibile, și aveau capacitatea de a le transmite – verbal sau nonverbal – mediului lor.

Și astăzi se poate observa în cadrul diferitor adunări, inclusiv celor de gen spiritual, o diferență atunci când între participanți sunt și femei. Când la mijloc nu e vreun comportament afectiv tipic masculin, întrunirea devine mai agreabilă și o sursă de inspirație, cu condiția ca ele să se identifice cu tema ei.

În cercurile antropozofice și ale ordinului rosicrucienilor, Maria - Mama lui Iisus - este considerată chiar ca fiind izvorul prin intermediul căruia Sfântul Duh putea exercita vreo influență asupra ucenicilor.

Aici dăm de secretul „Sophiei”, al acelei „înțelepciuni” din Vechiul Testament – o expresie feminină a puterii dumnezeiești. În domeniul bisericii ortodoxe esteuropene, Maria a fost adesea identificată cu Sophia. Sophistul și vizionarul *Solowjoff* a cunoscut-o ca o prezență mai apropiată nouă în dimensiunile ei cosmice abia în zilele noastre (așa cum se presupune și despre Hristos, vezi Steiner „Eterica revenire a lui Iisus” din 1909 ș. a. m. d.). Ca și Iisus și Maria la o scară redusă, așa se presupune că „Cosmicul Hristos” și Sophia ca mamă a cerurilor pot fi mistic simțiți pe scară largă (vezi *Hildegunde Wöller* „*Un vis de la Hristos*”). Această legătură poate fi exprimată astfel: caracteristica “maternă” a lui Dumnezeu contribuie la faptul că, la fel cum și Dumnezeu iese în întâmpinarea Creației sale, aceasta poate “crește” spre Dumnezeu.

Femei-teologi cu înclinații feministe au arătat că Duhul Sfânt, la origine, însemna, de fapt, „Duhul Sfânt de sex feminin”. Pentru o mai mare precizie ar trebui folosite eventual numele de Maria, respectiv Sophia, cu care se contepește Sfântul Duh și ale căror înfățișări le ia, asemeni simbolului porumbelului.

Elemente „sophiste” pot fi întâlnite și la diferite mișcări feministe din Apus și din Est (vezi *Dr. Susanne Schaup* în *procesul verbal al simpozionului „New Age 3: Sophia” ținut la Academia evanghelică Bad Toll*. Putem găsi, la fel, elemente în spiritul lui Hristos, nu doar în năzuințele creștine mondiale în cadrul unor proiecte ca „viața universală” sau în tendințele de înnoire ale religiilor, ci și în alte mișcări laice. Comentariul Noului Testament: „Vantul suflă încotro vrea, și-i auzi vuetul; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. Tot așa este cu oricine este născut din Duhul.” (*Ioan 3*).

Ce urmează are, în orice caz, caracter deopotrivă masculin și feminin, nu mai este patriarhal, dar nici matriarhal.

În timp ce în fiecare om zace ceva din opera lui Hristos, așa cum am explicat în capitolele anterioare, acest lucru poate fi accentuat acum prin Hristos cel exterior și prin Duhul Sfânt, prin vorbele Sale și nu numai.

Cavalerii Sfântului Gral abordau în alt fel ideea conform căreia din opera lui Hristos de 2000 de ani a rămas ceva pe pământ: anume că această operă poate fi căutată și găsită de om. E vorba de „gral”.

Legenda povestește că o parte din sângele lui Iisus ce s-a prelinș pe cruce și a pătruns în pământ, a fost recuperat într-un vas. Iosif din Arimathea și însoțitorii săi l-au salvat atunci, ducându-l în Franța sau în Anglia, unde se adunau în preajma acestui „miraculos gral” în timp ce se rugau și își primeau inspirația.

Vezi, de exemplu, *R. De Boron „Istoria Sfântului Gral”,* scrisă în preajma anului 1200.

Deși la originea legendei se poate afla o realitate exterioară, sare în ochi faptul că vasul din aur al gralului, cu potirul său în partea de sus, rotunjit la mijloc și lățit respectiv deschis înspre partea de jos simbolizează, de fapt, omul,* un om care din mijlocul său, adică de la inimă, e deschis înspre partea de sus pentru Sfântul Duh, înspre partea de jos pentru mântuirea pământului – e un „om mântuit” pe care-l „așteaptă creatura” (*Epistola către romani 8, 18-28*). În mare poate fi privit și ca un simbol al pământului deschis spre Dumnezeu. În jurul acestei idei s-au grupat catharienii, citește ereticii, albigenzii, Minnesänger-ii și trubadurii. Mai multe milioane de asemenea creștini esoterici au fost exterminați de papalitate, acuzați fiind de eretism. Adevărata importanță a gralului nu a fost îndeajuns studiată încă.

Ioan 4: „(...) femeie, crede-Mă că vine ceasul când nu vă veți închina Tatălui, nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim. (...) Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați

se vor închina Tatălui în duh și în adevăr; fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl. Dumnezeu este Duh; și cine se închină Lui, trebuie să l se închine în duh și în adevăr." Instituțiile ar face față unei asemenea ținute sigure de sine și libere a creștinismului spiritual doar dacă ar avea curajul să se reînnoiască cu ajutorul unor creștini liberi. Decimând asemenea orientări creștine spirituale într-un asemenea hal încât până și conținuturile lor sunt azi greu de reconstruit, biserica și-a îngropat singură, în fond, acea substanță a propriei tradiții spirituale, iar azi se vede nevoită să recunoască vacuumul. După ce au existat oferte din partea altor culturi, în parte chiar dubioase, de a umple acest vacuum, religiile caută acum și ele practica spirituală creștină.

Renumitul abate *Giopacchino da Fiore* (aprox. 1100) vorbea de timpul Tatălui – vremea legii religioase a Vechiului Testament -, cât și de timpul Fiului prin mijlocirea bisericii, și prevestea o „a treia eră a Sfântului Duh” -, unde în interiorul omului se dezvoltă legătura sa individuală cu Dumnezeu.

Și din această prevestire, a cărei importanță o putem recunoaște dacă ne ocupăm mai amănunțit de ea, au pătruns elemente – direct sau indirect – în diversele aspirații de la Luther peste Marx și până la Hitler, unde au fost greșit înțelese sau s-a abuzat de ele. De multe ori însă, pe lângă asemenea torsiuni există și un câte un arhetip mai util.

E momentul să facem și o observație în privința deosebirii între o spiritualitate a Sfântului Duh și practicile spiritiste.

A fi copleșit de Sfântul Duh, în caz ideal a-l accepta în mod conștient, depășește cel mai lăuntric domeniu al omului. Hipnoza, respectiv stările de transă și obsesia de duhuri ale celor decedați nu-și au locul aici, și cu atât mai puțin invocarea lor.

Această experiență nu sleiește de puteri nici pe cei în cauză, nici pe alții din anturajul lor, așa cum se întâmplă într-o ședință spiritistă. Nimeni nu strămtorează conștiința, ci, dimpotriva, o lărgește. Așa s-ar putea să aibe loc percepții excepționale, dar în condițiile unei stări de conștientă și fără pierderea memoriei. Modul de acțiune al Sfântului Duh s-ar potrivi atât cu liniștea meditativă – o lipsă aproape totală în religiile apusene –, cât și cu încercările de a comunica mai intens, așa cum s-a întâmplat în America respectiv în Apus.

Dacă s-ar lega liniștea și comunicarea, respectiv conținuturile – șansă a mentalității central-europene -, atunci s-ar putea desluși cu claritate voința lui Hristos respectiv a Sfântului Duh. Și dincolo de extremele estice și vestice El întruchipează trinitatea, cu condiția ca năzuința să nu fie egoistă, adică ne-etică. Hristos este imaginabil doar cu ajutorul unei modestii înțelese corect, al unei etici și al unui sens, pe care le-a dat lumii în contextul unei istorii tămăduitoare.

Sfântul Duh nu poate fi privit cu totul aparte de Hristos, respectiv de neliniștea Sa. Hristos i-a atribuit Sfântului Duh sarcina „de a le aminti” ucenicilor „ce v-am spus.” A mai zis: „Mai am să vă spun multe lucruri, dar acum nu le puteți purta. Când va veni Mângâietorul, Duhul Adevărului, are să vă călăuzească în tot adevărul.”

Orice vine în întâmpinarea adevărului, s-ar putea contopi cu Sfântul Duh într-o entitate a acelor puteri care pot să salveze lumea.

Intr-adevăr în Pildele lui Iisus există omul cu subiectivitatea sa. Dar nu există acea relativare nelimitată propagată de unele concepții filosofice moderne, care nu mai acceptă nici un fel de adevăruri obiective.

*) Schiță: Noile noastre pagini in [germana](#) / [engleza](#).

Întrebare:

Ce s-a dezvoltat deja în mine cu ajutorul lui Dumnezeu, și ce vine către mine azi din partea lui Dumnezeu?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Un chip al lui Iisus

Celui care își dorește o imagine mai aprofundată a chipului lui Iisus aș dori să-i recomand acum, la sfârșitul Evangheliilor, acea sursă, care constituie probabil și cea mai veridică, deși nu există una general recunoscută: singura așa-zis veritabilă „Imagine a Mântuitorului” o puteți obține de la editura Lorber.

Conform scrierilor păstrate, chipul a fost executat din ordinul împăratului Tiberius pe un smaragd, luat din vistieria de la Constantinopole de către Sultanul turc și predat Papei Inocențiu al VIII-lea în schimbul răscumpărării fratelui său. De acest fapt este legată descrierea făpturii lui Hristos de către Publius Lentulus, la acea vreme guvernator în Iudeea, descriere făcută pentru senat și pentru poporul roman: „Zilele acestea a apărut un bărbat virtuos, pe numele său Iisus Hristos, care mai viețuiește printre noi, și care e socotit de păgâni drept profet al adevărului. Ucenicii săi însă îl numesc fiu al Lui Dumnezeu. El învie pe morți și vindecă toate felurile de boli. Un bărbat de statură mijlocie și cu o înfățișare onorabilă, așa încât cei care îl văd, îl iubesc dar se și tem de el. Culoarea părului său e cea a unei alune coapte, până la urechi aproape neted, de aici în jos puțin ondulat, cu plete ce i se revarsă peste umeri într-un fel mai mult oriental, și după tradiția nazarenilor cu cărare pe mijloc. Fruntea sa este înaltă și netedă, fața-i e fără de pete și riduri, frumoasă, de un roșu plăcut. Nasul și gura au o formă de care nu se poate spune nimic rău. Barba îi e puțin tare, de o culoare ce se potrivește cu părul, nu prea lungă. Are ochii de culoare albastru-închis, cu privirea limpede și vioaie. Corpul său e bine făcut și încordat, cu mâini și brațe bine proporționate. La dojană e nemilos, când avertizează e prietenos și îngăduitor, când vorbește e ponderat, înțelept și modest, dar demn. Nimeni nu-și poate aminti să-l fi văzut râzând, dar mulți își amintesc că l-au văzut plângând. Un bărbat ce prin frumusețea sa misterioasă o întrece pe aceea a copiilor.”

* Varianta tipărită în limba germană/ carte.

Referitor la amprentele lăsate de corpul lui Isus pe Giulgiul din Torino consultați și capitolul “Răstignirea și punerea în mormânt”. În afară de acesta mai există și giulgiul din Manopello („Sfânta Față”), relicvă cercetată încă din 1979 de către P. Prof. Dr. Heinrich Pfeiffer și sora Blandina Paschalis Schlömer Spre deosebire de giulgiul din Torino, pe acest vâl se vede doar chipul lui Isus, de data aceasta însă cu ochii deschiși: <http://voltosanto.com>. Și în cazul acestei relicve cauza și modul imprimării chipului pe material sunt științific greu sau imposibil de explicat: mătasea specială din care este țesut vâlul nu poate fi vopsită. Între chipurile de pe cele două giulgiuri suprapunerea este perfectă. Cf. *Ioan 20:5-7*. Aceste imagini au marcat în mod decisiv, încă din primele secole reprezentarea artistică a chipului lui Isus. Pe voalul care fusese făcut să se vede chipul lui Isus din față. Chipul este prelung, încadrat de păr lung; există asemănări și cu imaginea menționată mai sus, care îl reprezintă pe Isus viu, văzut însă din profil.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Partea a 2-a: 12 capitole despre Apocalipsa după Ioan

Apocalipsa după Ioan

La o analiză prin meditație intensă a Evangheliei după Ioan, se poate observa că elementele ei fundamentale își au sursa în retrospectiva meditativă a evanghelistului asupra evenimentelor trăite de el.

În cazul Apocalipsei după Ioan, dimpotrivă, este evident că ea se bazează pe viziuni. Aici nu mai este vorba de extrapolările unor experiențe de viață. Forma în care sunt redată aceste viziuni indică și ea – cu condiția ca cititorul să fie familiarizat cu lupta ce se dă în jurul puterii de discernământ în legătură cu propriile imagini exterioare ș.a.m.d. – că ele vin de la un nivel mai înalt decât cel la care așteptările exterioare pot lua forma unor imagini fantastice. În aceste viziuni nu se găsește nici o influență personală. Și sursa lor este clar indicată, chiar dacă în cazul unor astfel de experiențe aceasta nu constituie o garanție în sine: „Descoperirea lui Iisus Hristos, pe care l-a dat-o Dumnezeu, ca să arate robilor Săi lucrurile cari au să se întâmple în curând. Și le-a făcut-o cunoscut, trimițând prin îngerul Său la robul Său Ioan...”.

Teologia protestantă modernă nu este, în general, deosebit de interesată de această scriere apocaliptică. Această teologie, prin metodele sale exterioare nu a reușit, sau a reușit doar parțial să o descifreze, dat fiind că „modul” de apariție al unor astfel de viziuni, precum și simbolistica legată de ele, sunt străine de experiența acestor teologi. În Biserica catolică există anumite reprezentări legate de Apocalipsă, dar adevărul este că oamenii nu sunt foarte familiarizați cu această scriere; ea pare a fi prea departe de mulțumirea de sine a multor oameni și biserici din zilele noastre. În schimb bisericile libere evanghelice și sectele se inspiră direct din Apocalipsă*. Ele interpretează textul profetic strict rațional, deci tot printr-o metodă insuficientă în sine, în sensul prevestirii unei perioade a dezastrelor ce se vor abate asupra lumii, și se consideră fiecare ca fiind singurii aleși, sau cel puțin cel mai direct aleși. *cuvântul Apocalipsă vine din limba greacă și înseamnă „descoperire”, „revelație”, și nici într-un caz dezastru, catastrofă.

În capitolul despre praznicul Rusaliilor s-au făcut deja câteva referiri la transferul de sensuri de la faptele individuale ale lui Iisus la evenimente desfășurate pe scară largă.

Dacă după Evanghelii vom analiza și Apocalipsa integrativ, cum se sugerează în „Introducere...”, vom descoperi multe aspecte neașteptate, pe care nu le vom găsi sub această formă în literatura scrisă pe marginea Apocalipsei:

Cronologia prezentă în Apocalipsă este similară celei a vieții lui Iisus. Cu toate acestea, este vorba, în mod evident despre un curs al evenimentelor pe pământ, respectiv legate de oameni, și în cosmos; chiar și o interpretare oricât de inițiată, chiar mistică, nu face decât să confirme că nu este vorba de simple imagini menite să sprijine dezvoltarea sau „inițierea” oamenilor ca indivizi, deși în contextul deja menționatei paralele cu Evangheliile, ele pot fi desigur utile și fiecărui individ în parte. **Treapta propriu-zisă a apocalipticii este mai degrabă o înțelegere profundă care extinde semnificația întâmplărilor arhetipale din viața lui Iisus Hristos, de acum două mii de ani, asupra dezvoltării omenirii și a pământului în univers, marcată și ea de stadii arhetipale. În această conștientizare este inclus și aspectul universal al lui Hristos, în contrast cu rolul Său ca fiu al omului la începutul unei noi ere.** Din această perspectivă la rândul ei se pot trage concluzii privind cele întâmplare la scară redusă acum cca. 2000 de ani.

Apocalipsa însă este de o complexitate incomparabil mai mare decât descrierile din Evanghelii. Prin urmare ea nu este o simplă proiectare asupra destinului lumii a celor trăite de Ioan în timpul vieții lui Iisus.

În „elementul” ei specific, Apocalipsa descrie o întâmplare care se desfășoară în mai multe dimensiuni, respectiv nivele ale ființei. O cronologie exactă a acesteia se întâlnește doar în plan secundar. Deja de aici se poate vedea limpede că multe aluzii la evenimente istorice pot

fi considerate în cel mai bun caz ecouri ale acestor viziuni, și pot fi în parte de-a dreptul derutante.

Un alt punct de vedere pertinent este cel al lui R. Steiner care consideră stările de conștientizare ale omenirii vizualizate în Apocalipsă ca fiind parțial posibil de anticipat de către anumiți discipoli spirituali din prezent. *Vezi R. Steiner în „Apocalipsa după Ioan” – ciclul de conferințe, 1908.*

În același fel ca și *Otto Hanish*, întemeietorul „Mazdaznan” – mișcare de reformă a modului de viață, de orientare zarathustriană, și *Oberdörffer* a descoperit în aceste viziuni paralele cu anumite evoluții fiziologice, de ex. în sistemul nervos al omului. *„Die Apokalypse”, Dt. Mazdaznan Bewegung, Gablonzer Str.7, 76185 Karlsruhe. („Apocalipsa”, mișcarea Mazdaznan în Germania, Gablonzer Str.7, 76185 Karlsruhe.)*

O interpretare esoterică pe capitole a încercat de exemplu *Arthur Schult*: *„Apocalipsa după Ioan ca revelație a Hristosului cosmic”, și „Nașterea lumilor și Apocalipsa după Ioan”*. Bineînțeles acestea sunt abordări prin cunoaștere, la care s-ar putea face multe observații.

O adnotare suplimentară în legătură cu profețiile mai vechi: amestecarea interpretărilor Apocalipsei după Ioan cu profeția Vechiului Testament nu ajută mult la clarificarea lor. Chiar dacă în unele locuri apar imagini înrudite, ar trebui mai întâi comparate afirmațiile vechilor profeți cu evenimentele istorice de dinaintea lui Hristos și cu cronologia lor corespunzătoare. Abia atunci se va evidenția faptul că acești profeți vorbeau, aproape fără excepție, despre evenimente care aveau să se întâmple atât în perioada pre-creștină cât și în cea din timpul lui Hristos: de ex. despre prizonieratul babilonian și reîntoarcerea evreilor, cât și despre războaiele care au urmat în țară, despre o victorie în acele vremuri a evreilor etc., precum și despre venirea lui Mesia respectiv a lui Hristos (în privința lui Mesia vezi capitolele despre Vechiul Testament). În extrem de puține locuri transpare câte ceva care poate fi înțeles ca referire la vremurile noastre respectiv la ceea ce este descris în Apocalipsa după Ioan (de ex. Isaia 24; 25; 27; 66:15; Daniel 7:9-28).

Apocalipsa după Ioan 5:6 a fost interpretată în cadrul teologiei tradiționale (creștine) ca viziune fundamentală: Mielul, care *părea junghiat* și care totuși stătea în picioare în fața scaunului de domnie. În perspectiva ecleziastică, Biserica era considerată ca fiind primul loc unde se transpune în faptă noul. În rest, teologii au tratat Apocalipsa lui Ioan în corelație cu o încredere de "sfârșit al lumii" (escatologică) într-o "Împărăție" a lui Dumnezeu ce avea să vină, în special în legătură cu predicile corespunzătoare din anii de învățător ai lui Iisus. Lucrarea lui Dumnezeu, începută cu Iisus, rămasă neisprăvită, continuă să se dezvolte până la împlinire; cf. *Filipeni 1:6*. În acest context s-a întâmplat ca începutul unui "cer nou și al unui pământ nou" (*Apocalipsa lui Ioan 21*) să fi fost presupus deja odată cu răstignirea și învierea lui Iisus - urmat de presupunerea unei dezvoltări continue din acel moment. Însă Apocalipsa lui Ioan vorbește despre o răsturnare, o transformare care - oricât de simbolic interpretată - lasă să se întrevadă o magnitudine nemăiîntâlnită până atunci. Contradicția aparentă între ceva care de fapt există deja și ceva care urmează să devină abia mai târziu realitate, se va rezolva cu adevărat abia atunci când acea conștiință arătată de Iisus atunci când rostește, nu o dată "*Dar vine ceasul, și acum a și venit...*" (*Evanghelia după Ioan 4 și 5*) va fi înțeleasă și interiorizată pe cale meditativă: această contradicție constă în afirmația că ceva este real, existent pe plan spiritual, dar se va împlini și va deveni realitate abia mai târziu și în planul real, perceptibil.

Suplimentar: Noile noastre pagini în [germana](#) / [engleza](#) "Apocalipsa Matei 24-25".

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Cum să abordăm profețiile

În acest punct este oportun să facem câteva observații generale în legătură cu modul de abordare a profețiilor, nu doar a Apocalipsei lui Ioan, ci și a altor „apocalipse”, de cele mai

multe ori mai scurte, din literatura apocrifă a primelor secole, dar și a viziunilor apocaliptice moderne a proorocilor moderni și contemporani, acestea din urmă de multe ori cu un caracter „mixt”. În afară de acestea aici ar intra și diversele „proorocii” individuale. Etapele arhaice propriu-zise ale Apocalipsei lui Ioan sunt tot atât de inevitabile precum diversele stadii de dezvoltare ale unui embrion, respectiv ale unei ființe vii, sau anumite etape în dezvoltarea unui mistic ș.a.m.d. Modul în care sunt traversate aceste etape, dacă se va învăța mult din cel mai mărunț lucru pentru a se evita astfel o anume asprime exterioară, sau trebuie să se aibă loc dezastre mai mari, depinde numai de oameni. La o analiză a evenimentelor concrete, exterioare în lume, se observă aceeași regularitate, indiferent dacă se iau în considerare destinele individuale ale oamenilor sau contextele mai ample.

Detaliile ne-arhetipale și deci mai puțin fundamentale în viziunile despre viitor sunt „programe” mentale, care pe baza trăirilor și evenimentelor ce le preced, se dezvoltă până într-atât încât pare că vor avea drept urmare anumite evenimente viitoare, care pot fi delimitate tot mai clar după natura lor, precum și în timp și spațiu. Dacă însă programele mentale originale individuale sau de grup se schimbă ca efect al eforturilor umane, atunci și detalii privind viitorul se vor modifica, în măsura în care ele depășesc necesitățile imaginilor arhetipale. Acesta este motivul pentru care viziunile se schimbă odată cu trecerea timpului. Acest lucru este valabil mai ales în cazul acelor oameni care nu au perspectivele complexe pe care le are Apostolul Ioan în Apocalipsa sa; viziunile acestora pot fi, în funcție de împrejurări, foarte curând depășite. În orice caz, având în vedere inerția umană, spectrul posibilităților în acest sens este destul de redus.

Vizionarii pot fi percepe vagi impulsuri, acestea fiind, în funcție de împrejurări, cele mai corecte, fie pot vedea posibilități clare în formă simbolică, sau chiar evenimente reale exacte. Detaliile exacte ale acestora din urmă, vag conturate, sunt însă uneori sugerate de subconștient, nemaivorbind de simplele proiectări ale experiențelor trecute asupra viitorului, de percepțiile adesea înșelătoare, sau de interpretări absolut eronate.

Alte contradicții în astfel de „viziuni despre viitor” reflectă în mod evident scenarii prestabilite pentru viitor, în mare parte contradictorii (* vezi și trimiterea de la sfârșitul capitolului despre „Cele șapte urgii”). Acestea constituie la nivelul psihic al omenirii, „posibilități reale, necristalizate încă”, la apariția cărora au contribuit diverse percepții și închipuiri. Fiecare om, conștient sau nu, participă la acest proces decizional în ceea ce privește viitorul.

Lumea este pe de o parte un organism conștient, liber, și nimeni nu are căderea să îi spună lui Dumnezeu cum să trateze această parte a ființei Sale, respectiv a creației Sale. Pe de altă parte, și omul la rândul său este liber să aleagă soluții mereu mai bune, la fel cum, de exemplu, celulele corpului său i se poate atribui o gamă considerabilă de variație a funcțiilor – acestea nefiind dictate de conștiința umană, dar putând fi influențate pozitiv printr-o gândire pozitivă.

Astfel, prin intermediul unor gânduri și rugăciuni cu putere transformatoare, prin dragoste și credință în Dumnezeu, prin fapte generoase și har se poate face și primi în schimb mai mult decât preferă să considere cei cu o atitudine fatalistă.

Atât convingerea anumitor mistici, conform căreia totul există dinainte la un nivel superior, dincolo de timp și spațiu, precum și nivelul percepției umane cum că fiecare decizie corectă implică o luptă, sunt corecte, independent una de cealaltă. A le contrapune într-o analiză filozofică nu ar corespunde caracterului lor total diferit, iar rezultatul obținut ar fi astfel fals.

[Revelațiile](#)

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Despre conținuturile Apocalipsei lui Ioan: Cele șapte Biserici

În primul capitol al Apocalipsei Ioan descrie prima viziune de după Înălțarea la cer. „M-am întors să aud glasul”, sau mai evident în *Capitolul 4* „Suie-te aici...”, „Numaidecât am fost răpit în Duhul” înseamnă că nu Hristos „coboară” la Ioan, ci Ioan poate „urca”, mare parte a timpului conștient, la nivelul celui care îi vorbește. Acesta este un aspect foarte important, și nu unul simbolic. Cel care i se adresează este „Cel dintâi și Cel de pe urmă, Cel viu”, care a „fost mort”, și ține „cheile morții și ale Locuinței morților”, Hristos cel reunit cu Dumnezeu. Prin aceasta el numește și **tema generală, multiplu variată care traversează întreaga Apocalipsă ca un fir călăuzitor: penetrarea diferitelor nivele părăsite, respectiv „întunecate” ale vieții nu de către o lumină oarecare, ci de către „Lumina adevărată” în spiritul Evangheliei lui Ioan, de către Hristos. Inițial, în contextul profeției repetate a revenirii lui Hristos, totul este așezat „pe nori”.**

Hristos se arată în calitatea Sa de nucleu al „celor Șapte Biserici care sunt în Asia”, radiind lumină și aducând cu Sine puterea deciziilor înțelepte. " Îmbrăcat cu o haină lungă până la picioare " –adică spiritul său străbate orice, chiar și voința, care este exprimată prin picioare-; era "încins la piept cu un brâu din aur" –iubirea din inimă este legată și de înțelepciune-. "Capul și părul lui erau albe..." –prin această legătură cu iubirea este și capul la rândul său, scânteietor-; "ochii Lui erau ca para focului" –ochii Lui "învăluie lumea în lumină"-; "picioarele Lui erau ca arama aprinsă" –pașii Lui au și un efect purificator către exterior-; "și glasul Lui era ca vuietul unor ape mari" –Duhul este prezent și în glasul Lui-. "În mâna dreaptă ținea șapte stele" –El atrage cu mâna dreaptă care reprezintă viitorul, toate forțele, toate caracterele, iar acestea îl urmează-; "Din gura Lui ieșea o sabie ascuțită cu două tăișuri" –El aduce în lume adevărata putere de distingere și diferențierea.

Această viziune pare o analogie la viziunea Sfântului Ioan Botezătorul la începutul Evangheliei sale, cu porumbelul adevăratului Duh; cele șapte comunități corespund chemării ucenicilor – *de ex. Ioan 1, Matei 4, 18:22.*

Cele „șapte comunități” - șapte Biserici, *Apocalipsa 2-3* – au existat în realitate. Ele întruchipau diverse probleme, caracteristici și posibilități culturale pe care Hristos îi dă lui Ioan misiunea de a le scrie „Înșelătorilor” acestor Biserici fără menajamente. Termenul „înger” pare a se referi aici și la conducătorii pământești ai acestor comunități, scrisorile adresate lor nefiind o chestiune pur transcendentă. În afară de aceasta, s-a pornit cu certitudine de la premisa că toate aceste biserici erau realmente conduse de îngeri. Dar în același timp termenul „înger” ar putea denota în plus și faptul că aceste comunități creștine din cele șapte orașe erau considerate ca reprezentând acele puteri pe care îngerii le întruchipează, și care apar și în alte părți.

Pornind de la acestea, este posibil să existe o doză de adevăr în presupunerile nu foarte solid fundamentate ale orientărilor rosicruciene, teosofice, antroposofice conform cărora aceste comunități reprezintă culturi succesive. Transformarea în prezent a culturii occidentale într-o cultură mai blândă ce se înalță la orizont este identificată fie cu trecerea de la cea de-a cincea comunitate la cea de-a șasea, fie cu trecerea de la cea de-a șasea la cea de-a șaptea comunitate. Uneori se încearcă stabilirea unei relații cu reprezentările legate de o viitoare eră a „Vărsătorului” care – conform diverselor orientări astrologice și New Age – ar începe cam între 1961 și aproximativ 2000, sau abia în 2242, respectiv după R. Steiner, va înflori abia în jurul anului 3500. În unele dintre aceste calcule se presupune însă și existența unor „sub-ere” de câte 300-400 de ani. Dar, chiar dacă aceste cicluri cosmice sunt bazate pe realități, ceva important este totuși trecut cu vederea aici.

Apocalipsa nu este centrată pe dezvoltarea ciclică prin „revenirea perpetuă a acelorași douăsprezece semne zodiacale”. Mult mai potrivită pentru natura Apocalipsei ar fi imaginea unei spirale în care totul se desfășoară la nivele mereu mai înalte. Totuși, „salturile cuantice” foarte pregnante ale dezvoltării omenirii și a lumii în Apocalipsă nu pot fi văzute doar pe baza

unei mișcări ciclice continue, a mișcării de precesie a axei pământului și a fenomenelor spirituale ce le însoțesc. Dacă se ia în considerare de exemplu istoria contemporană, se observă că au loc evoluții tot mai rapide. Se poate resimți aici intervenția unei forțe superioare. Dacă se caută originea acestor schimbări în cicluri, pentru schimbările apocaliptice trebuie acceptată existența unui ciclu suplimentar, mai mare. Dar poate fi vorba și de acele influențe despre care vorbește Apocalipsa.

Dacă se iau considerare și cercetările până acum prea puțin luate în serios despre transformările cosmice din perioadele preistorice, cum ar calendare, descoperiri arheologice, mărturii scrise, legende ca cele ale lui *H.J. Andersen ș.a.*, mecanica cerească și prin urmare și ritmurile erelor nu se mai prezintă ca fiind mereu constante. Este limpede că acestea pot fi anihilate, respectiv transformate prin influențe radicale. Ciclurile temporale clasice ar fi avut astfel o importanță și mai redusă decât la primele cinci „comunități” – în acestea au văzut orientările teosofice etc, culturile Indiei, Persiei, Egiptului și Caldeei, ale Greciei și Romei ș.a.m.d., precum și culturile occidentale de până acum.

Completare: Cartea „Exegeza Apocalipsei” (din „Scrieri inspirate de către Arhanghelul Gabriel” de Helene Möller – 1884-1969 -, Editura Radona-Verlag Am Buchstein 14/15, D-61250 Usingen - german/ englez) leagă cele „7 comunități” (șapte Biserici, Apocalipsa 2-3) de perioade ale evoluției Bisericii – ignorând, s-ar putea spune, ciclurile cosmice:

1. 33- 333 după Hristos: Conflicte legate de urmarea corectă a învățăturilor lui Hristos... .
2. 333- 633 după Hristos: Dileme și loialitatea Bisericii timpurii... .
3. 633- 933 după Hristos: Iluminare prin Scriptură... .
4. 933- 1233 după Hristos: Primejdii datorate „trufiei, vanității, lăcomiei, desfrânării” în sânul Bisericii.

(Notă: Această perioadă este de asemea marcată de implicarea Bisericii în războaie și Inchiziție.)

5. 1233- 1533 după Hristos: "Impuritate și urmărirea egoistă a propriilor interese în sânul Bisericii", urmate de o masivă "părăsire" a bisericii".

(Cu toate acestea, în cartea menționată, Biserica catolică și cea evanghelică sunt numite în cele ce urmează „cei doi Martori”, la fel ca în Apocalipsa după Ioan, 11, respectiv ele sunt recunoscute ca întovărășite.)

6. 1533- 1833 după Hristos: Creștinism exteriorizat.

(Notă: În această perioadă s-a născut orientarea raționalistă în filosofie, precum și abordarea mai veche, mecanistică a științelor naturii.)

7. 1833- 2000 după Hristos: Indiferența multora față de Biserică și Dumnezeu.

(Cartea menționată abordează apoi marea schimbare provocată de apropiata Înviere a lui Hristos (parousia = venirea în slavă a lui Mesia) descrisă în Apocalipsa după Ioan. Aceasta era prevestită ca un eveniment de proporții cosmice iluminat din mai multe perspective. Deși predomină aici binecunoscutul scenariu al războirii necredincioșilor, dar el este deja confruntat cu alternativa conform căreia „rugăciunea popoarelor la Dumnezeu” poate schimba acest scenariu; și îndeosebi cu faptul că cei cu adevărat credincioși se „alătură” lui Dumnezeu și inspirației divine, astfel putând fi înălțați alături de El.

În raport cu următorii pași ai Apocalipsei, „comunitățile” reprezintă în orice caz un nivel care mai poate fi cuprins cu puterile conștiinței vieții exterioare.

Cele „7 comunități” și bisericile contemporane (în paginile în limbile germană și engleză cu extrase suplimentare din Apocalipsa după Ioan 1-3)

a.) Cele 7 biserici primare în Asia mică

Tabel

Biserică primară	Hristos vorbește ca:	Aprecieri	Avertisment	Țel pentru cei care biruiesc
în Efes	"Cel ce tine cele șapte stele în mâna dreaptă, și Cel ce umblă prin mijlocul celor șapte sfeșnice din aur."	Fapte, osteneală, nu pot suferi pe cei răi, "urăști faptele Nicolaiților pe care și Eu le urăsc."****, au pus la încercare și au recunoscut Apostolii mincinoși, răbdare, au suferit din pricina numelui lui Hristos, și nu au obosit.	Și-a părăsit dragostea dintâi; trebuie să se pocăiască și să se întoarcă la faptele dintâi; de nu, până atunci sfeșnicul va fi luat din locul lui.	"... îi voi da să mănânce din pomul vieții, care este în raiul lui Dumnezeu."
în Smirna	"Cel dintâi și Cel de pe urmă, Cel ce a murit și a înviat."	Necaz și sărăcie – „dar ești bogat” – „batjocurile din partea celor ce zic că Sunt Iudei și nu Sunt, ci Sunt o sinagogă a Satanei"	"Nu te teme nicidecum de ce ai să suferi. Iată că diavolul are să arunce în temniță pe unii din voi, ca să vă încerce. Și veți avea un necaz de zece zile.."	"Fii credincios până la moarte, și-ți voi da cununa vieții..., nicidecum nu va fi vătămat de a doua moarte."
în Pergam	"Cel ce are sabia ascuțită cu două tăișuri "	"Tu ții Numele Meu, și n-ai lepădat credința Mea nici chiar în zilele acelea când Antipa, Martorul Meu credincios, a fost ucis la voi"	Oameni care țin de învățătura lui Balaam: cultul idolilor Balac;- (curvie (în Templu), câțiva Nicolaiți. "Pocăiește-te dar. Altfel, voi veni la tine curând, și Mă voi război cu ei cu sabia gurii Mele"	"Celui ce va birui, îi voi da să mănânce din mâna ascunsă, și-i voi da o piatră albă; și pe piatra aceasta este scris un nume nou pe care nu-l știe nimeni decât acela care-l primește."
în Tiatira	"care are ochii ca para focului, și ale cărui picioare Sunt ca arama aprinsă"	„Știu faptele tale, dragostea ta, credința ta, slujba ta, răbdarea ta și faptele tale de pe urmă, că Sunt mai multe decât cele dintâi."	O rabdă pe falsa profetă lezebel; jertfe oferite idolilor, prostituție în Templu. Amenințare: necaz mare, moartea copiilor; toți vor fi răsplătiți după faptele lor. Ceilalți: „Nu pun peste voi altă greutate. Numai tineți cu tărie ce aveți, până voi veni!	„Celui ce va birui și celui ce va păzi până la sfârșit lucrările Mele, îi voi da stăpânire peste Neamuri. Le va cărmui cu un toiag din fier, și le va zdrobi ca pe niște vase de lut, cum am primit și Eu putere de la Tatăl Meu. Și-i voi da luceafărul de dimineață."

în Sardes	"Cel ce are cele șapte Duhuri ale lui Dumnezeu și cele șapte stele."	"Știu faptele tale." Câteva nume, care nu și-au mânjit hainele.	"Îți merge numele că trăiești, dar ești mort. Veghează, și întărește ce rămâne, care e pe moarte"; faptele nu sunt desăvârșite. Să țină ce au primit și auzit. Să se pocăiască. Altfel "voi veni ca un hoț...".	"Cel ce va birui, va fi îmbrăcat astfel în haine albe. Nu-i voi șterge nicidecum numele din cartea vieții, și voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu și înaintea îngerilor Lui."
în Filadelfia	"Cel Sfânt, Cel Adevărat, Cel ce ține cheia lui David, Cel ce deschide, și nimeni nu va închide, Cel ce închide, și nimeni nu va deschide."	Fapte; are puțină putere și a păzit cuvântul lui Dumnezeu și n-a tăgăduit Numele Lui; "Fiindcă ai păzit cuvântul răbdării Mele, te voi păzi și Eu de ceasul încercării, care are să vină peste lumea întreagă, ca să încerce pe locuitorii pământului..."	"Îți dau din cei ce Sunt în sinagoga Satanei, care zic că Sunt Iudei și nu Sunt, ci mint..."; aceștia trebuie "să se închine la picioarele tale, și să știe că te-am iubit..." "Păstrează ce ai, ca nimeni să nu-ți ia cununa!"	"... îl voi face un stâlp în Templul Dumnezeului Meu, și nu va mai ieși afară din el. Voi scrie pe el Numele Dumnezeului Meu și numele cetății Dumnezeului Meu, noul Ierusalim, care are să se pogoare din cer de la Dumnezeul Meu, și Numele Meu cel nou..."
în Laodicea	"Iată ce zice Cel ce este Amin, Martorul credincios și adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu "	"Știu faptele tale" (dar aici nu există nici o confirmare pozitivă)	"... Dar, fiindcă ești căldicel ***** nici rece, nici în clocot, am să te vărs din gura Mea. ". "... și nu știi că ești ticălos, nenorocit, sărac, orb și gol, te sfătuiesc să cumperi de la Mine aur curățit prin foc...", "și haine albe...", "și doctorie pentru ochi...". "Eu mustru și pedepsesc pe toți aceia, pe care-i iubesc. Fii plin de râvnă, deci, și pocăiește-te!!"	"Dacă aude cineva glasul meu și deschide ușa, voi intra la el, voi cina cu el, și el cu Mine. Celui ce va birui, îi voi da să șadă cu Mine pe scaunul Meu de domnie, după cum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui de domnie..."

****traducerea mai frecventă "urăște" & "urăsc" (Hristos nu urăște pe nimeni!); vezi și Epistola către Efeseni a Sfântului Apostol Pavel 4-6; *****"căldicel" nu vrea să însemne o a treia poziție clar diferențiată, ci doar absența unei atitudini ferme.

Deja simplul fapt că Hristos se adresează fiecărei Biserici în altă calitate, arată că bisericile au de învățat fiecare diferite lucruri pozitive.

b.) Bisericile de azi

Aceste șapte comunități/biserici primare au existat cu adevărat. În textul principal din Căile-lui-Hristos.net se face trimitere la o semnificație mai generală pentru diverse grupuri de oameni/culturi. **Este totuși posibil și să cercetăm dacă în, respectiv în orientările interioare și mișcările creștine bisericile de azi se regăsesc caracteristici înrudite cu cele ale celor „șapte comunități”. Pentru ca această încercare să nu contribuie la o identificare și schematizare precoce, astfel de cunoștințe nu vor fi numite aici, ci în**

cele ce urmează vor fi schițate separat diversele aspecte ale bisericilor contemporane, pentru ca fiecare să își poată forma o părere. Ținem să subliniem că aici nu este condamnată nici o biserică – asta ar putea face doar Hristos însuși. Ce se dorește mai degrabă este revelarea sensului ascuns al „unității în diversitate” în ecumenism, prin sugerarea unor corespondențe cu tipare arhetipale universale, cum ar fi cele „șapte tunete” ș.a.

Tabel

Biserici*/ Orientări contemporane	Calități	La ce trebuie să se aștepte cei interesați în primul rând
<p>Biserica siriană-ortodoxă și anumiți adepți a vechiului creștinism celtic; biserica armeniană; biserica egipteană coptă și etiopiană;</p> <p>Bisericile ortodoxe: grecească, rusească și sârbească;</p> <p>(& ramurile extirpate ale creștinismului lui Arius)</p> <p>"Creștinii Sfântului Toma" în India; biserica nepaleză;...</p>	<p>Adesea credință profundă, parțial aspirații spirituale puternice la călugări etc, perseverență, consecvență.</p> <p>O notă de spontaneitate. Uneori cripte sub biserici ca rămășiță a vechilor tradiții creștin-esoterice. Înțelepciune/filosofie (Maria-Sofia). ...</p>	<p>Ritual religios tradițional frumos, dar strict – de ex. stat în picioare 3 ore – (în afară de Biserica Sf. Toma de ex). Minimă adaptabilitate la diversele căutări ale oamenilor moderni, respectiv ale tinerilor, mai ales a celor aflați într-o perioadă ateistă timpurie, și care de aceea se află degrabă la marginea credinței și au un mod de a gândi mai lumesc. În cazul unora dintre aceste biserici presiunile sistemului comunist ori tendințele naționaliste au condus la limitarea activității, sau au stimulat dușmănia față de alte religii sau popoare...</p>

<p>Bisericile libere protestante, evanghelice, și bisericile penticostale, Quakerii</p> <p>Alte comunități religioase, care sunt, pe baze îndoielnice uneori, calificate drept „secte”: **: adventiști, biserici neo-apostolice, mormoni ș.a.</p>	<p>Simplitate și lipsă compromisuri conform credinței și moralei proprii. Această relație fără complicații cu Iisus Hristos dă, mai ales celor potriviți pentru aceasta, posibilitatea unui acces mai direct la puterea Sa: experiențe religioase intense, cum ar fi ascultarea rugăciunilor, vindecări prin credință ș.a.m.d.; studiu biblic intensiv, fără evitarea părților greu de înțeles prin explicații superficiale; susținere și ajutor reciproc între membrii comunității – nici într-un caz nu găsim aici un creștinism de duminică sau, mai rău, de Crăciun ...</p>	<p>În afară de întărirea pe mai multe planuri a credinței nu există nici o metodă directă de pregătire pentru experiențe spirituale, respectiv religioase. Lipsește, deci, de cele mai multe ori, liniștea și metodele bazate pe aceasta, cum este de ex. meditația creștină (de altfel această lipsă se observă și la alte biserici). Strictețea morală – de fapt bine-intenționată – în relațiile interumane constă adesea în interdicții și este rareori însoțită de explicațiile de rigoare, ca de exemplu în cazul prietenilor, acestea fiind în zilele noastre greu de întreținut.</p> <p>Dorința de a înțelege complexele experiențe creștine care trec dincolo de spectrul oferit de aceste biserici este parțial limitată. Se întâlnește adesea părerea că ceea ce a fost suficient pentru unul, trebuie să fie destul și pentru convertirea tuturor celorlalți. De asemenea o convingere parțial prea intensă că biserica lor este cea aleasă (mai ales bisericile neo-apostolice etc). Uneori, contrar imaginii de imparțialitate pe care doresc să o ofere, se observă aici partinism politic...</p>
<p>Majoritatea în bisericile reformate/evanghelice& biserica progresistă deschisă etc.</p>	<p>Întoarcerea la Biblie ca izvor al credinței (de ex. Luther). Multe servicii în folosul comunității. Dispoziția parțială de a lua în serios credința și în propriile decizii politice, de a reflecta și a avertiza – chiar și dincolo de „subiectele morale”. Deschidere spre relația ecumenică între biserici...</p>	<p>Din păcate, în zilele noastre studiul dialectic al teologiei distruge credința în multe lucruri, apoi pastorii sunt totuși învățați în seminarii cum să predice credincioșilor. Mulți au căutat căi spre aprofundarea credinței, însă acestea sunt rar oferite. Aplatizare și prea multă adaptare la societate, resimțită puternic și în manifestările bisericesti. Uneori bisericile însăși au contribuit la evoluțiile problematice ale societății axate pe performanță (în cazul Calvinismului). ...</p>
<p>Catolicismul de stânga, teologia feministă, teologii eliberatoare din lumea a treia</p>	<p>Foarte apropiată de viața oamenilor, eforturi intense, cu motivație creștinească, pentru drepturi sociale și drepturile omului etc. În acest sens se simte și vigilență în sânul bisericii. Eforturi de a găsi un rol spiritual și social potrivit și pentru femei. De câtăva vreme chiar o anumită deschidere spre căi de experimentare mistică. ...</p>	<p>La unii credință aplatizată. Parțial limitare la standardele oferite de psihologia abisală sau standarde de natură socială (valabilă pentru toți, chiar și în cazul umaniștilor). În cadrul teologiei feministe credință inspirată uneori din rituri străvechi, nu întotdeauna verificate din punctul de vedere al compatibilității lor cu creștinismul. ...</p>

<p>Tradiția bisericească catolică</p> <p>& orientări catolice mai stricte, de ex. privind profeția Fecioarei Maria, și misticism</p>	<p>Păstrarea și perpetuarea credinței și a riturilor date acestei biserici. În cadrul cultului Fecioarei Maria și a altor tradiții se regăsesc și elemente care lipsesc unora din celelalte biserici. Multe activități caritative și vigilență socială și pe plan mondial. Parțial o piedică în calea declinului moral general prezent în societate. Oricum, găsim măcar bazele pentru transmiterea de metode (exerciții, forme simple de meditație) unui număr mic de enoriași.</p> <p>La mistici – mai frecvent întâlniți în cadrul acestei biserici – parțial înțelegerea și capacitatea de a se transpune în misterele legate de răstignirea lui Iisus. (De ex. și cunoscutul teolog Rahner a admis că biserica viitorului trebuie să cultive misticul). ...</p>	<p>În loc de empatie și de păstorie plină de înțelegere a oamenilor independenți de azi, accentul a fost pus pe dogme și pe puterea de a se impune a conducătorilor bisericii chiar și în interiorul acesteia. Din punct de vedere moral, găsim mai ales porunci și interdicții. Prea puțină strădanie de a găsi limbajul însuflețit de care au nevoie bisericile din ziua de azi pentru a reuși să transmită oamenilor de pretutindeni și de toate felurile tezaurul credinței. Rolul de piedică morală nu este suficient pentru o reală transformare și reînnoire. Procesul de clarificare a vechilor practici inchișitoriale și războinice, precum și colaborarea de odinioară cu anumite puteri lumești este un proces dificil.</p> <p>Concepția conform căreia doar propria credință este singura valabilă.</p> <p>Chiar și misticii au fost adeseori în cel mai bun caz tolerați în loc de a li se recunoaște rolul călăuzitor. ...</p>
<p>Comunitatea creștină și cristologia lui Rudolf Steiner; și ordinul rosicrucienilor creștini;</p> <p>Comunități speciale ca mișcările neo-apocaliptice****;</p> <p>Alte orientări, printre altele pe baza învățăturilor Prof. J. Hurtak.</p>	<p>Astfel de căi de apropiere de Hristos sunt înrudite cu multiplele abordări neglijate, adesea prigonite până la exterminare, ale unui creștinism al cunoașterii*** de ex. pe baza Evangheliei după Ioan – dar care nu este identic cu „gnosticismul” – (a cărui absență a dus la multe din manifestările amendabile ale bisericilor din zilele noastre.)</p> <p>Diverse modalități de învățare a deschiderii pe calea spre Dumnezeu. În cazul Hurtak printre altele utilizarea „Numelui biblic al lui Dumnezeu”.</p>	<p>Spre exemplu, în antroposofie întâlnim adesea numai „muncă în spiritul Lui Hristos” în loc de a-L implica direct și prin rugăciune ș.a.m.d. (Comunitatea creștină inspirată și de R. Steiner nu este considerată ca aparținând direct antroposofiei). (Legătura creștină nu este imediat evidentă la toate grupările rosicruciene moderne.) Grupările neo-apocaliptice cum ar fi cele bazate pe scrierile misticele lui Jakob Lorber, includ pe lângă Biblie în special forme ale „profeției”. Cel care dorește să își formeze o părere referitor la sensurile și problematica acestora trebuie mai întâi să își însușească criteriile de diferențiere adecvate. ****</p>

<p>Unele din cercurile ce cu greu pot fi clasificate organizatoric, aflate la marginea creștinismului, de ex. cele apropiate de grupările New Age</p>	<p>Parțial strădania în vederea realizării unei ere noi dincolo de imperfecțiunea societății materia-liste contemporane, prin acestea prezentând o afinitate cu prezicerile Apocalipsei. Analizarea propriilor caracteristici și experiențe în loc de a arunca vina asupra altora. Eforturi susținute pentru un dialog real între foarte multe orientări. ...</p>	<p>În cadrul unora dintre aceste orientări nu întotdeauna este clară diferențierea între Hristos și unii preținși Hristoși, precum și „conștiința identificării cu Hristos”. Dat fiind că diversele religii au atribute comune complexe doar în plan etic și mai puțin în cel al credinței propriu-zise, deosebirile sunt de cele mai multe ori explicate superficial prin diverse artificii.</p> <p>Uneori, faptul că pe pământ este necesar să se facă o alegere între forțe constructive și forțe distructive nu este înțeles deoarece Dumnezeu este mai presus de toate. De aici și o anumită toleranță față de unele manifestări discutabile, și o lipsă a acelei îndurări a greutăților ce caracterizează creștinismul organizat. Ca mișcări le lipsește angajamentul social. ...</p>
---	---	---

* Ar fi de asemenea posibilă analiza legăturii între fiecare dintre aceste biserici și apostolii respectivi. Oameni diferiți găsesc în diferitele biserici acel ceva care le oferă un punct de sprijin.

** Dacă sunteți interesat de una din aceste grupări, și aceasta: a.) vă lasă libertatea personală și contactul cu familia și prietenii; b.) nu vă conduce spre gesturi și acțiuni imorale; c.) nu încearcă să vă ia ceea ce vă aparține (în afară de contribuția, respectiv impozitul bisericesc și prestațiile benevole); d.) se inspiră din și se raportează la Biblie sau Noul Testament, respectiv la Iisus Hristos în adevăratul Său spirit; e.) admite că nu este singura grupare creștină valabilă; - astfel nu se mai aplică termenul, folosit adesea depreciativ, de sectă; oricare ar fi interpretările sale teologice, și oricum ar fi apreciate tradițiile sale suplimentare, care de altfel se regăsesc și la majoritatea celorlalte biserici – cu excepția eventual a bisericilor libere protestante.

*** spre exemplu Sf. Ap. Ioan însuși, Clemens din Alexandria, Origene, Pavelienii, Gioacchino da Fiore, Maestrul Eckehart, Tauler, Seuse, Nicolaus von Kues (Cusanus), Jakob Boehme, Angelus Silesius, Paracelsus, Novalis ș.a. Este foarte probabil că și aceste cercuri au avut propriile limite, la fel ca toate religiile, dar ele constituie totuși o parte componentă a creștinismului. Bogomilii și catharii erau într-o oarecare măsură înrudiți cu aceștia, dar în același timp oarecum marcați de un escapism unilateral.

**** Vezi și capitolul „Cum să abordăm profețiile” – și în general pentru „vorbe profetice” și altele asemenea – în textul principal din Căile-lui-Hristos.net. Nu toate grupările neo-apocaliptice se consideră a fi o concurență la biserici, motiv pentru care ele nu cer adepților părăsirea unei biserici/religii, respectiv intrarea într-o nouă biserică/religie (de ex. Lorber). Alte grupări în schimb sunt extrem de critice în atitudinea față de biserică, deoarece până azi se consideră persecutați de marile religii.

c.) Puncte de pornire în soluționarea conflictelor între Biserici și ecumenism

Toate posibilitățile creștinismului devin vizibile abia la o privire mai atentă a multitudinii ecumenice a bisericilor. Cine acordă valabilitate doar celui mai mic numitor comun al cunoscutelor învățăminte propagate de cele mai mari biserici, îl privează pe om și bisericile tocmai de acele îmbolduri, de care ar avea nevoie pentru avansarea lor pe calea înnoirii atât de necesare a creștinismului aplatizat, în sensul bisericii timpurii. E necesar ca creștinii să învețe unul de la celălalt. Toți își păstrează însă identitatea. O conștiință mai puternică a unității în cadrul diversității bisericilor nu înseamnă că ar trebui să se tindă spre un creștinism unitar. Hristos nici nu s-a referit la un asemenea fapt în scrierile sale către cele șapte biserici din Asia; știa și el că oamenii sunt diferiți. Și previziunile despre o vreme în care va exista un

păstor și o turmă - previziuni făcute cu altă ocazie – nu lasă nicidecum să se înțeleagă că turma nu ar avea o heterogenitate interioară. Cel mai mare „păstor” rămâne, până la urmă, Hristos. El este și singurul care ar putea uni bisericile în modul cel mai potrivit. Cine altul ar fi ascultat? Însă pași în această direcție pot fi făcuți. În cele ce urmează ne vom opri asupra acelor puncte pe care conducătorii bisericilor mari din prezent le consideră barierele principale în această chestiune. (Cei mai mulți oameni din cadrul acestor biserici însă nu au nici un interes în conservarea unor asemenea „bariere”).

0. În 1962, în cadrul celui de-al doilea Conciliu de la Vatican a existat o anumită deschidere către Ecumenism: Biserica Catolică a recunoscut faptul că anumite elemente – vizibile și invizibile -, cum ar fi Cuvântul lui Dumnezeu, Harul divin, Speranța, Iubirea, și Harurile Duhului Sfânt există și în afara Bisericii Catolice, și că o „sanctificare” și mântuire este posibilă și dincolo de ea. Ea a continuat însă să se autoconsidere singura biserică desăvârșită.

1. Neîncetata „succesiune apostolică” prin atingerea cu mâna încă de pe vremea apostolilor și hirotonisirea episcopilor și a preoților este revendicată de biserica catolică în dauna celei evanghelice. De aici ele nu pot fi biserici-surori. Dar unele din bisericile evanghelice au luat ființă cu concursul unor principii, prin convertirea lor parțială, proces prin care trebuie să fi trecut la cealaltă religie și unii preoți catolici sfințiți. Aceștia, la rândul lor, au contribuit la inițierea altor preoți în activități cu caracter de slujbă religioasă. Atingerea cu mâna în diferite ocazii (vindecare, binecuvântare...) este motivată biblic. Chiar și dacă catolicii ar explica gestul ca un lanț neîntrerupt până în ziua de azi – ceea ce Biblia nu precizează însă – ar exista și atunci posibilitatea ca biserica evanghelică să reintroducă această atingere – ceea ce nu le-ar dăra coroana. Dacă în rândurile proprii sau în exterior ea ar găsi pe cineva care să fie parte a acestui „lanț neîntrerupt” – bisericile evanghelice ar considera că li se pătează și mai mult conștiința de sine.

Ar exista însă și posibilitatea recunoașterii reciproce a faptului că relația cu acel Duh Sfânt al lui Hristos, care este mijlocit prin atingerea cu mâna, poate fi obținută prin rugăciune și în mod direct. (E un lucru de care, în fond, e capabil fiecare credincios/-oasă. De aceea există oameni care, se pare, au harul vindecării creștine prin atingerea cu mâna, fără ca ei să fi fost vreodată sfințiți de biserică. Ei sunt chiar și mai plini de har decât cei mai mulți dintre cei sfințiți.) Prin urmare, acest Duh Sfânt ar putea fi dat mai departe de către un pastor și într-un mod clasic. Această variantă însă ar fi străină de conștiința bisericii catolice. (Dar nici religia evanghelică n-a practicat-o, astfel încât nimeni nu ar fi dezavantajat. În sens strict, biserica catolică ar putea-o recunoaște ca posibilitate și ar putea susține doar rezerva, că nu poate fi controlat cu mijloace normale dacă Sfântul Duh acționează în același mod valabil sau nu. Biserica a avut în toate timpurile oameni la dispoziție, care i-ar fi putut spune cât de valabil sau ne-valabil este rezultatul (de exemplu oameni ca Pater Pio etc.) La aceasta se adaugă și faptul, că pentru sfințirea catolică de până acum există limite posibile. Ce se întâmplă cu un sfințit de acest gen, care i s-a substituit prin greșeli drastice Duhului Sfânt? Ar mai fi el apt să dea mai departe Sfântul Duh? Si acestea sunt întrebări, care fără o analiză, respectiv fără oameni ca Pater Pio, nu pot primi un răspuns viabil.

2. Întrebarea privind rolul funcției lui Petru, deci al Papei în relație cu celelalte biserici, este în concepția bisericii catolice legat de conceptul unei unități vizibile și totale a religiilor sub conducerea Papei. Iisus l-a împuternicit pe Petru, să-i „pască” „oile” și „mieii” (Ioan 21). Iisus nu i-a supus pe ceilalți ucenici și cercurile discipolilor acestora lui Petru, ci creștinii de atunci erau îndrumați în locurile unde se aflau (de ex. cele „7 biserici din Asia”) de către Ioan, și nu de către Petru, multe comunități erau îngrijite de Paul etc. Se pune, deci, întrebarea: Ce ar putea însemna acel „păscut” de către un urmaș al lui Petru în împrejurările de azi? Reprezentanții ai bisericilor ortodoxe au semnalat acum câțiva ani, că ar fi de acord cu un „primat de onoare” al Papei, fără funcție de putere față de alte religii, așa cum în biserica timpurie episcopul roman fusese recunoscut unanim ca primul între semeni. Chiar și unii teologi protestanți au reflectat asupra acestui fapt. Vaticanul însă nu a răspuns atunci în nici un fel. Mai târziu, însuși Papa a spus că, în vederea unificării bisericilor, celalte religii să se gândească ce rol să aibe papalitatea într-o asemenea împrejurare. Reflectarea nu face rău nimănui. Dacă bisericile ar fi unite, desigur că ele și-ar alege un vârf comun.

3. Biserica evanghelică reproșează celei catolice neacceptarea hirotonisirii femeilor ca preotese. Dar și bisericile ortodoxe, și părți ale celor anglicane și protestante din unele țări, au reticențe în această privință. Pe de altă parte, în chiar interiorul religiei catolice există „Plebiscitul bisericesc „Noi suntem Biserica”, organizație care, printre altele, ridică și această cerere. Oricât de importantă ar fi o asemenea întrebare, nu vedem de ce ar trebui ea rezolvată în strânsă legătură cu unificarea

bisericilor. Ea este, de fapt, o cerere pe care trebuie s-o rezolve fiecare biserică în parte, în concordanță cu conștiința ei. Vaticanul nu ar trebui atunci să le interzică bisericilor evanghelice să mai continue cu hirotonisirea femeilor în același mod în care au făcut-o, chiar dacă unificarea se apropie. Bineînțeles că această practică exclusivă poate fi și o provocare pozitivă la adresa celorlalte biserici de a începe și ele să lucreze la o asemenea chestiune.

Din punct de vedere biblic (de la Pavel) bărbaților le este avizată o funcție tradițională diferită de cea a femeilor în cadrul unei comunități. Că femeile să aibe în general mai puține drepturi, nu a reprezentat tema unei perioade în care ucenicii au știut și au trăit importanța rolului de ex. al Mariei, respectiv al femeilor în Praznicul Rusaliilor. „Femeia să tacă în comunitate” avusese la origine, desigur, un alt înțeles, decât cel care i-a fost atribuit mai târziu, și el nu are nimic în comun cu problemele discutate azi. Dată fiind îndoiala că această problemă este înțeleasă pretutindeni în mod corect, nu rămâne decât argumentul inoportunității ei, deoarece nefiind o problemă de bază, ea nu poate reprezenta actualmente un obstacol în calea unificării despre care vorbeam. Cine crede că poate lega această problemă a hirotonisirii femeilor în mod direct de disputa unificării, se poate considera dezamăgit. E mai bine ca două teme să fie tratate ca două teme. Dacă unificarea bisericilor se va apropia și mai mult, se va vedea care biserică a progresat mai mult decât celelalte și în ce domenii.

4. **Cultul Fecioarei Maria**, prezent în religiile catolică și ortodoxă, nu se regăsește sub aceeași formă la religiile protestante, dar aparent acest fapt nu este considerat una din piedicile fundamentale în calea unei mai bune armonizări. Cel de-al doilea Conciliu de la Vatican a admis, totodată, că ar putea exista deosebiri în liturghie, în funcție de structura spirituală a credincioșilor, inclusiv deosebiri din care s-ar putea profita reciproc. Cunoaștem câteva încercări izolate în cadrul bisericii evanghelice, ce au avut loc în perioada anilor 50-60, de a reintroduce, într-o formă adecvată, Cultul Fecioarei Maria. În ciuda acestei experiențe eforturile în direcția unei unități concrete rămân în faza de misiune, ele nefiind o antiteză. Este însă necesar ca această armonizare să fie cu adevărat dorită, ca ea să vină din interior, fiindcă o semnătură din exterior nu va rezolva problema.

5. Pe de o parte este de înțeles, că dreptul bisericii (CIC), a căror forme timpurii constituiau prilej de abuzuri, reprezintă pentru toată lumea o problemă spinoasă. Rolul neconstructiv din punct de vedere biblic al dreptului bisericii în cadrul bisericii catolice, nu ar trebui nici el să reprezinte o problemă-barieră în calea unificării, așa cum susținea Biserica Evanghelică din Germania. E o problemă care privește o singură biserică. Fiecare biserică poate dispune de un statut propriu și de un tip de drept bisericesc pe care îl crede de cuviință, e chiar obligat să aibă așa ceva într-o anumită măsură, atâta timp cât ea există ca entitate sau sub-entitate. Transformările unor asemenea norme interne ale unei biserici țin, la fel, numai de competența bisericii respective, atâta timp cât nu se găsește cineva care să ceară preluarea lor de către toți ceilalți fără o analiză prealabilă. Chiar și în acest caz, ar fi evident și pentru biserica catolică faptul că un asemenea caz necesită un nou conciliu comun, care să elaboreze un nou drept bisericesc comun – cum s-a întâmplat în 1983, când și-a adaptat propriul drept noii Teologii a Poporului și a lui Dumnezeu a celui de-al doilea Conciliu de la Vatican din 1962. Este, deci, deplasată prezentarea acestei probleme ca obstacol.

6. O altă dispută ivită, cea a justificării omului în fața lui Dumnezeu prin creațiile sale sau prin opera de mântuire a lui Iisus Hristos, poate fi privită între timp drept îndeajuns explicată prin pozițiile comune adoptate de bisericile catolică și evanghelică.

E foarte posibil ca, în cadrul mișcării ecumenice, religiile să înceapă se apropie una de alta, în loc să continue să-l chinuie pe Hristos.*) Ceea ce putem constata deja astăzi e acea „religie generală” în spiritul lui Iisus Hristos, căreia îi aparțin toți cei care îl urmează pe Hristos în felul lor, și care se străduiesc să „împlinească voia Domnului”, indiferent cărei religii le-ar aparține ei sau chiar și dacă nu aparțin vreunei confesiuni, și fără să afișeze mereu termenul de creștinism. Pe această idee se bazează subiectul Biserici din pagina web „Căile lui Hristos”.

*) Compară "Despre Botezul în Iordan de către Sfântul Ioan Botezătorul": notă de subsol.

Bisericile, cum este cea catolică s-ar putea lăsa inspirate de mesajele lui Hristos pe această temă ale ortodocșilor precum creștina Vassula Ryden („Adevărata Viață în Dumnezeu”, vol 1.). Biserica catolică apreciază astfel de scrieri ca „revelații personale” ([Revelațiile](#)), nu se mai opune publicării acestora, le analizează critic și își rezervă drepturile unui verdict pentru mai târziu. De multe ori însă un asemenea conținut depășește caracterul de inspirații importante doar pentru o anumită persoană. (Trimiterile bibliografice din această pagină web au doar caracter de notă, iar cunoștințele noastre sunt independente de ele.)

Revelațiile și Bisericile

Noul Testament descrie revelațiile directe ale unor credincioși precum și alte Haruri ale Sfântului Duh ca pe ceva important și care, în mod natural, țin de viața unui creștin (cf. de ex., 1 Corintieni 14:26; Marcu 16,17). Se pare însă că drumul până la ele a fost presărat cu piedici.

Asemeni bisercilor pentecostale, religia catolică, deși admite posibilitatea mesajelor rostite, face totuși distincția între o „revelație universală” - pe care o pot avea toți credincioșii prin intermediul Bibliei -, o tradiție și o învățătură creștină pe de o parte, și „revelațiile individuale” pe de altă parte. Acestea din urmă – în măsura în care conțin semnificații pentru cei direct implicați sau pentru cei apropiați lor - sunt acceptate în anumite cazuri, chiar dacă nu sunt încurajate în mod evident. Reacții profund dezaprobatoare din partea acestei religii au apărut mai ales atunci când au fost făcute publice mesaje al căror conținut a depășit sfera privată a cuiva și s-a referit la biserică sau la întreaga omenire, de ex. în mesaje ce proveneau de la Sfânta Fecioară sau de la Hristos. De la pontificatul papei Paul VI încoace tipărirea unor astfel de scrieri nu mai este obstrucționată oficial de către editurile din anturajul bisericii. Totuși astfel de mărturii au fost – și sunt în continuare – în parte reținute, ca de exemplu cel de-al treilea mesaj al Fatimei, nedat publicității timp de decenii. Biserica își rezervă dreptul unei sentințe finale irevocabile. Tuturor, inclusiv congregațiilor religioase, li se pretinde, conform *Can. 844 § 3*, să respecte, în cazul unei eventuale examinări amănunțite, dreptul la opinie și la un tratament corect. *Can 220* interzice de asemenea discreditarea pe nedrept, indiferent din partea oricui ar proveni ea (discreditare ce se poate naște ca urmare a unor dezaprobări publice). În multe alte religii acest subiect nu are o importanță deosebită, respectiv acestea nu au o foarte mare experiență în acest sens. Pe de altă parte există multe fenomene de acest fel și dincolo de sfera religiei. În ansamblu, există impresia că Dumnezeu are interesul ca și pe această cale oamenii să fie mereu stimulați, ba chiar instruiți precum și preveniți. Acesta este însă un proces dificil, unul care durează o viață întreagă; în fapt, premisa pentru propagarea unor astfel de mesaje o constituie o chemare specială, precum și o comuniune deosebită cu divinitatea și o pregătire corespunzătoare.

Primii apostoli – Oameni care, prin harurile lor au putut să-l rămână devotați lui Iisus Hristos – au propovăduit, se spune în *1. Cor 14:26*, revelațiile directe cu interpretările lor în cadrul adunărilor. *1. Cor 12,4-7*: „Și fiecăruia i se dă arătarea Duhului spre folosul altora”. Conform *1 Cor. 12,28* rolul „proorocilor” *) poate fi considerat ca fiind subordonat celui al apostolilor, iar pe locul al treilea urmau învățătorii. În *1 Cor. 14* se face deosebire între harul vorbirii feluritelor limbi (Har dăruit de Duhul Sfânt) folosit spre propria „zidire”, și discursul profetic menit să contribuie la progresul comunității. Cei înzestrați cu darul proorocirii erau deosebit de apreciați, mai ales pentru că ceilalți discipoli nu puteau îndeplini în mod automat această misiune (*de ex. Matei 10:41*).

Criterii de diferențiere:

- Întrebarea care se pune aici nu este atât dacă există de fapt inspirații care să nu fie rezultatul autosugestiei, respectiv al sugestiei în masă, al schizofreniei sau al altor manifestări psihice**. Dacă ne aplecăm fără prejudecăți asupra studiului unor astfel de fenomene în cadrul Creștinismului, vom observa curând că, în cele mai multe cazuri, aceste explicații ale inspirațiilor ca fiind rezultatul unor manifestări de natură pur psihologică sunt reductive și, de cele mai multe ori, insuficiente. Abia după această revelație putem începe să ne punem întrebări cu adevărat incitante:

Este bine să căutăm să aflăm ce provine de la Spiritul Adevărului, și ce nu (cf. 1 Ioan 4:1). Acest lucru însă trebuie făcut cu grija și atenția necesare. Chiar văzut prin prisma Bibliei, nu

Înseamnă în mod automat că preoții s-ar putea pronunța întotdeauna în ceea ce privește revelațiile spirituale numai și numai pe baza judecății lor teologice și pur teoretice. Sunt foarte puțini aceia care pot percepe nemijlocit de la ce fel de spirit provine un mesaj, de aceea darul proorocirii trebuie apreciat, după cum spune și în Matei 7,15:20, în primul rând după „roadele” sale. Trebuie să înțelegem că ar fi extrem de discutabil să le clasăm ca fiind „venite de la Diavol”, atunci când ele conduc spre Hristos – de ex. așa-numitele „experiențe de creștinare” care au ca efect schimbări benefice ale vieții sau vindecare spirituală și trupească, deoarece ele au loc prin grația divină - *Ioan 15:5* „despărțiți de Mine, nu puteți face nimic”. Ele sunt un semn de bun augur și atunci când prin ele se naște, spre exemplu, dragoste mai mare pentru Hristos și pentru semenii. Vezi și avertismentele împotriva (pre)judecăților în *Matei 7:1 și Matei 12: 24-30, precum și în Faptele Apostolilor 5:38-39*. Chiar și din punct de vedere moral-teologic și din cel al principiilor dreptății lumești ar fi greșit ca, aflați în dilemă, să preferăm a le înfieră.

- Un alt criteriu de diferențiere îl poate constitui atitudinea modestă a acestor oameni, căci numai atunci când oamenii sunt „tăcuți”, ei pot auzi Glasul Domnului vorbindu-le. Cunoștințele în materie de teologie nu constituie aici deloc un criteriu; adesea au fost aleși tocmai oameni simpli („harisme laice”). Cei învățați pot avea acest dar numai atunci când nu sunt închipuiți și rigizi, și când se consideră ca aparținând celor numiți în *Matei 5:3* „săraci cu duhul”. (De exemplu nici Saduceii – raționaliști și materialști – precum nici Fariseii – în măsura în care erau în majoritate limitați la conștiința lor religioasă - nu făceau parte dintre cei „săraci cu duhul”).

- "...Să vă trăiți viața în demnitate ca ființe umane și să vă îndepliniți îndatoririle zilnice, da să lăsați lui Dumnezeu, Tatăl Atotputernic locul cuvenit în viața voastră" (din mesajele Fecioarei Maria către vizionarele de la Garabandal și din alte locuri.)

- Un comportament afectuos în conformitate cu etica lui Iisus - vezi spre ex. *Matei 7:12* - este de asemenea o astfel de caracteristică. Prin sinele său aflat în comuniune cu Hristos, omul poate intra mai ușor în contact cu spiritul - aflat deasupra intelectului. Acest lucru se va întâmpla cu atât mai evident, cu cât omul se află într-o armonie mai desăvârșită cu calitățile divine, cum ar fi dragostea. În acest context însă, etica nu înseamnă neapărat adaptarea la concepțiile tradiționale curente privind pioșenia, cum ar fi de exemplu cele privind îmbrăcămintea, mersul la biserică etc.

- De ex., în cazul în care cineva, invocând inspirații de la Hristos, ar răspândi în mod agresiv sentințe difamante despre frații săi creștini, idei asimilate și general acceptate, stârnind astfel discordie, în acest caz ar fi foarte probabil ca aceasta să nu reprezinte o activitate îndreptățită și nici să nu constituie un mesaj al lui Hristos sau al Sfântului Duh.

- Un criteriu suplimentar îl constituie libertatea față de presiuni spirituale externe. Duhul Sfânt nu poate fi supus clasificărilor omenești și are nevoie de libertate pentru a prospera: *Faptele Apostolilor 5:29*: „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni!”. Prin aceasta însă nu se contestă rolul continuu al îndrumării spirituale. Nu este necesar ca fiecare generație să o ia de la început.

- Criterii, cum ar fi "caracterul supranatural" au fost, ce-i drept, adesea cercetate: de ex. manifestările secundare în unele cazuri ale așa-numitului "extaz" (lipsa reflexului de clipire, modificarea frecvenței cardiace, încetinirea pulsului, creșterea tensiunii arteriale - toate acestea fără să intervină manipularea sau drogurile); imposibilitatea ca persoana să fi avut cunoștință anterioară despre lucrurile care i-au fost revelate etc. Acest aspect nu este însă decisiv, deoarece spiritul poate recurge la capacitățile "naturale" ale omului.

Există multe forme prin care un mesaj spiritual să se poată manifesta. Un exemplu este „glasul/ cuvântul interior”, venit din inimă” rostit în mod conștient - deci care nu trebuie confundat cu manifestări schizofrene sau hipnotice. După atingerea unui anumit nivel de experiență va deveni clar faptul că acesta are un alt caracter decât manifestările telepatice. (cf. "Vom Inneren Wort" – "Despre cuvântul interior", selecție din Johannes Tennhardt, et al., editura Lorber). Rareori poate fi luată în considerare chiar o stare asemănătoare cu transa, în timpul căreia ființa umană trece în mare măsură în planul secundar. Dar chiar și în această situație ar trebui făcută distincția, în funcție de circumstanțe (de ex. gradul de

comuniune cu, respectiv apropiere de Dumnezeu), între felul de transă. În cazul unei transe normale, adică al unei simple pierderi a cunoștinței, s-ar putea să aibă loc chiar revelații foarte problematice de natură spiritistă, care ar avea efecte negative asupra celor de față. Se mai poate întâmpla ca cineva să aibă o trăire interioară, resimțită ca viziune, lumină sau idee, pe care o poate transpune ulterior în vorbe și în scris. Uneori are loc o transcriere imediată a celor trăite, totuși în mod cu totul conștient – diferit deci de scrisul automat întâlnit în spiritism, și care are loc în transă. Contribuția posibilă a Sfântului Duh în cadrul unei revelații nu se manifestă doar prin adresări directe prin intermediul unei surse divine (:,...") Chiar și un simplu gând, o discuție între oameni, un eseu sau o carte pot avea, în fond, aceeași sursă de inspirație, deoarece ea este capabilă să stimuleze creativitatea umană după cum dorește. Despre Sfântul Duh în general cf. *Ioan 3:8; Ioan 14:26 și textul principal din Căile lui Hristos.net**, *Partea 1, Capitolul „Primul Praznic al Rusaliilor/Prima Minune a Rusaliilor”*.

Pentru profeții, în sensul strict de viziuni asupra viitorului, vezi capitolele corespunzătoare în *textul principal din Căile lui Hristos, Partea 2, de ex. Capitolul „Despre experiența cu proorociile”*.

Aici se mai face referire la unele pasaje din Vechiul Testament – cu rezerva că, de atunci s-au putut schimba condițiile pentru acestea (vechea formă a proorocirii fusese practic uitată până la epoca Lui Iisus, și a fost reînviată: *Ioel 3: 1-2, Amos 3: 7-8*).

**) În unele cazuri chiar și oamenii cu aptitudini inspiraționale veritabile pot intra temporar în stări asemănătoare stărilor prezente în cadrul unor tulburări psihice cunoscute – spre exemplu printr-un flux al dialogurilor interioare continuat în mod compulsiv ori prin incapacitatea de a face față exigențelor existenței lumești. Pentru evitarea pe cât posibil a unor astfel de excese se poate acorda atenție, în plus față de punctele menționate mai sus, de următoarelor condiții exterioare: suficient somn; alimentație bogată în vitamina B – însemnând un control atent al perioadelor de post în acest context, mai ales când nu există suficientă experiență în acest sens; menținerea unei orientări clare spre sursa dorită, mai precis a concentrării asupra lui Hristos; limitarea duratei ședințelor, acestea neavând voie să fie prea lungi pentru a nu oferi ocazii de digresiune și „răstălmăcirii”; suficiente eforturi pentru a reveni, după trăiri și experiențe interioare intense, în realitatea prezentă; prelucrare a celor auzite cu păstrarea conștiinței de sine; prelucrare a celor auzite menținând însă permanent legătura cu sinele. Adesea asistenții, însoțitorii spirituali, terapeuții și alții asemenea pot fi cu adevărat de ajutor în astfel de cazuri numai atunci când au experiențe/ cunoștințe specifice și sunt capabili să ia pe deplin în serios nu doar starea momentan deranjată, ci și fenomenul fundamental în starea sa obișnuită, netulburată.

[Inapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

De ce am nevoie de o religie sau de o comunitate

Pe de o parte mi se oferă posibilitatea găsirii unei legături individuale, interioare cu Iisus Hristos și cu Dumnezeu. Aceasta este esența. Cineva poate chiar primi imbolduri din afară, de la Dumnezeu, într-un mod direct, și le poate recunoaște ca atare, dacă e atent la semne.

Există însă și o altă dimensiune a acestei legături ce se desăvășește de-abia în comunitate cu alții. „Căci acolo unde sunt doi sau trei adunați în Numele Meu, Sunt și Eu în mijlocul lor” (Matei 18:20). Acest citat trebuie luat cuvânt de cuvânt. Mai puțin ușor de trăit, dar în principiu posibil, ar fi și în cazul înțelegerii a doi oameni care se află la depărtare unul de celălalt. Un mistic poate trăi o asemenea legătură și fără să se înțeleagă cu altcineva, adică de unul singur. Pentru cei mai mulți oameni însă, o astfel de dimensiune ar reprezenta o suprasolicitare, deoarece omul nu este născut să fie pustnic.

Forma comunității întru rugăciune poate duce la formarea unui cerc de întâlniri regulate în casa cuiva. Sau poate fi trăită în cadrul comunității unei biserici sau al oricărui alt fel de comunități de credință.

Chiar dacă o religie dorește să-și supraestimeze rolul și importanța asupra credincioșilor ei, lucru pe care l-a moștenit prin tradiție, valabilitatea afirmației noastre rămâne aceeași.

[Inapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Cele șapte peceti

Viziunea următoare se referă pentru început la adorarea lui Dumnezeu de către cei „24 de bătrâni”, de cele „Șapte Duhuri înaintea scaunului de domnie” și de către cele „patru făpturi vii” – prin care se exprimă diversele calități originale -, precum și la Geneză. Vom povesti apoi cum doar „Mielul” – cu calitățile lui Hristos – a reușit să deschidă cartea cu cele șapte peceti – Apocalipsa 4 – 8:1. Viziunea are loc în „cer” – în contextul de față în sfera dumnezeiască. Conținuturile pecetilor sunt descrise mai întâi pe un plan în care puterea lor e redată de simboluri: cei patru cai de culori diferite, respectiv călăreți. Schimbările ce au loc pe acest plan, comparabile cu o revelație pe tărâmul viselor, influențează întâmplările de pe pământ doar în mod indirect.

În ciuda caracterului general al referirilor la dezvoltarea acestui plan psihic se spune la început: „vreau să-ți arăt, ce trebuie să se întâmple după aceasta”, adică după cele șapte comunități. În legătură cu asta R. Steiner și Arthur Schult au încercat să identifice alte șapte „culturi ale pecetilor” pe pământ, care au legătură cu acea purificare a respectivului plan al conștiinței. Cartea izvorăște din inspirațiile lui Hristos „Cartea adevăratei vieți”, apărută în Mexic, vede prin prisma celor șapte peceti întreaga istorie de pe vremea lui „Cain și Abel” și până în vremea împlinirii.

În orice caz acest text permite o identificare clară cu pământul fizic din prezent. Dacă cineva ar medita în stilul unor biserici libere protestante, atunci ar putea să descopere unele mici influențe ale primelor patru peceti în cele două Războaie Mondiale, urmate de echilibrul în temeri dintre Europa de Est și cea de Vest, ca și în foamete și epidemii. Acestea li s-ar adăuga și prigoanele religioase și catastrofele de natură cosmică, apoi, eventual și meteorii, cutremurele, deplasarea polilor pământului (dar pentru aprofundare vezi capitolul „Ultimele șapte urgii”).

De pildă, deja acea scenă din Evanghelia lui Ioan 2 – nunta din Canaa și alungarea negustorilor din Templu de către Iisus – vezi și capitolul respectiv din prezentul tratat – amintesc prin caracterul lor comunitar și combativ de aceste fragmente.

Dacă în capitolul 5 al Evangheliei lui Ioan Iisus a proorocit despărțirea duhurilor între cele ce au făcut bine și cele ce au făcut rău, atunci descrierea dintre cea de-a 6-a și cea de-a 7-a pecete trece în „sigilarea” spirituală a celor „aleși din cele douăsprezece seminții”, ajungând la „triumful aleșilor în cer.”

[Inapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Cele șapte trâmbițe

Viziunea îngerilor cu cele șapte trâmbițe este și ea proiectată în „cer”. – *Apocalipsa 8:2 – 11:19*. Înălțatele „Rugăciuni ale sfinților” și „focul” coborât „de la Altar”, ca și trâmbițele ca instrumente folosite mai ales imaginar, relevă toate un plan mai mult spiritual, așa cum ar fi în unele vise cu simboluri asemănătoare. Aici acesta este punctul de pornire al schimbărilor care au loc, în parte, până în sfera pământeană, unde se învolbură tot felul de umbre.

În ciuda caracterului cu precădere spiritual și ne-fizic, s-a încercat, temporar, și în acest domeniu o încadrare în funcție de peceti, de exemplu în forma unor „culturi ale trâmbițelor”. E destul de dificil să identifici ecouri asemănătoare în istoria contemporană. N-ar fi exclus să identificăm vreo legătură între moartea pădurilor și noxele pe de o parte, și prima sau a doua trâmbiță pe de alta. În fragmentul despre cea de-a treia trâmbiță s-a interpretat altceva, anume că acea făclie, care a căzut pe a treia parte din ape și se numea Pelin, ar fi Cernobîlul. A patra trâmbiță ar putea fi o constelație stelară, așa cum exista ea la mijlocul lui august 1987 într-un triunghi cosmic al tuturor planetelor. Părți ale cercurilor New Age meditaseră pe atunci, fără să invoce Apocalipsa, dar făcând o legătură cu numărul apocaliptic de 144.000 – vorba fiind de oameni, pe indiană „războinici ai curcubeului” – despre pretinsul eveniment ca fiind un început, o etapă a unui nou ev. A cincea trâmbiță – fum din fântâna abisală, lăcuste de fier, cincisprezece luni de chinuri – ar putea lăsa impresia că războiul din Golf (1991) este cel puțin o imagine exterioară a puterii acestei trâmbițe și continuarea ei în cea de șasea trâmbiță. A șaptea trâmbiță duce în „Templul lui Dumnezeu”, însoțită de fulgere și de voci și de tunete etc., cu înțelesuri tot interioare, mistice.

Și la cea de șaptea trâmbiță există voci, conform cărora, în acest stadiu „sferele pământului Domnului nostru și a lui Hristos al Său” sunt deja prezente. Cel puțin pe plan spiritual ceva a fost decis, ce pe pământ încă nu e cercetat îndeajuns. Forța trâmbițelor este comparabilă cu cea a „Schimbării la Față” (*Matei 17 și capitolul nostru*), cu învățăturile din sfera ei precum și cu „Predica de pe Muntele Tabor” (*Matei 5:7*).

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Cele șapte tunete și cei doi profeți

După cea de-a șasea trâmbiță au „vorbit șapte tunete”, vorbe ale căror conținut Ioan trebuia să le „sigileze” și să nu le scrie. Urmează „măsurarea templului din cer”. Doi profeți sunt omorâți și apoi înviați. *Apoc. 10 – Apoc. 11:14*. Aici se poate constata o similaritate cu învierea lui Lazăr din Evanghelia – *capitolul nostru și Ioan 11*.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Femeia și balaurul

În toate fazele întâmplărilor participă forțe de importanță spirituală și din cele care repugnă. În text se descrie când una dintre părți, când cealaltă. Semnul din cer, unde „o femeie învăluită în soare, cu luna sub picioare, și cu o cunună de douăsprezece stele pe cap” (*Apocalipsa 12*) arată fără îndoială pe „Sophia”, mama cerului și a lumii, mai puțin sub aspect de mamă pământească – *vezi în capitolul „Primul praznic al Rusaliilor” din lucrarea de față*. Am amintit mai sus de presupusa ei legătură cu Maria. Ca pentru a aduce noutate, la bătrânețe Maria locuia într-o peșteră, în care înainte fusese adorată zeița-mamă Kybele. „Pruncul” său în Apocalipsă – copil al unei ființe cerești, prin urmare tot ființă cerească și el, venit ca mai târziu să conducă pe om cu „sceptru de fier”, ceea ce înseamnă, între altele, atenționându-l neîncetat asupra esenței sincere și individuale a faptelor sale -, va fi pus în legătură cu un anumit mod de acțiune al lui Hristos cel cosmic. „Sceptrul de fier” poate fi tradus și cu baston de fier, și este, astfel, nu doar un simbol regal, ci și un simbol al „sfințitorului”, și poate avea legătură și cu „cetele de îngeri”. Mai pe larg în capitolul „Ultimele șapte urgii (valuri de mânie)”.

În parte se face referire la spălarea picioarelor și a ungerii cu mir de către Maria din Betania – vezi capitolul nostru „*Hristos și spălarea picioarelor*”, precum și la *Evanghelia după Ioan 12:13*. Și reluarea motivului renașterii pe planuri tot mai înalte ale dezvoltării sunt incluse aici.

„Balaurul” cu îngerii săi malefici sunt opusul. Prin „Mihail și îngerii săi” ei sunt învinși în cosmos și aruncați pe pământ. Acum pământul și cerul apără femeia de ei.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Fiara cu șapte capete din mare

În această viziune apar și celelalte două forțe negative, prima oară cele înclinate mai mult spre dorințe și frivolitate – *Apoc. 13:1 – 10*, vezi și capitolele noastre „Ispita” și *Ioan 13:1-10* sau *Matei 4:5 – 11*. Cele șapte capete sunt asociate mai târziu cu „șapte munți, pe care stă curva Babilon”, iar munții reprezintă „șapte regi”. Cele zece coarne sunt reprezentate în Apocalipsă ca cei „zece regi” care sunt de aceeași părere și-și oferă puterea acestui animal.

Între altele din cauza celor „șapte munți” – care amintesc de cetatea cu cele șapte dealuri: Roma – există biserici liber protestante, care văd în „curva Babilon” papalitatea. Asta sună a exagerare, și, în ciuda problematicii istorice a bisericii catolice, fără o acoperire clară. În Apocalipsa 18:11-23 este relevată în mod evident o corespondență cu comerțul global. (Vezi capitolul „*Ultimele șapte urgii și căderea Babilonului...*”). „Icoana” fiarei cf. capitolului 14 al Apocalipsei poate fi interpretată ca o referire imaginile (concepțiile) false legate de Iisus. Poate fi și în legătură cu o dependență de natură patologică sau de natura unui cult de aparate multimedia.

Forțele seducătoare ale acestei „fiare” pot fi transformate prin forțele descrise în capitolul nostru „*Biciuirea*” – *Ioan 19:1*.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Fiara cu două coarne de pe pământ

Aici apare acea forță negativă orientată înspre necesitățile materiale – *Apocalipsa 13:11-18*, vezi capitolul nostru „*Ispitele*” și *Matei 4: 1-4*.

Contextul însemnării frunților și a mâinii la oameni precum și numărul 666 din prezentul capitol, care reprezintă o condiție pentru a putea vinde și cumpăra, se regăsesc oglindite cu claritate și în ceea ce se întâmplă în lume. Dezvoltarea rețelei de computere, a cărților de credit, codurile de scanat de pe prețurile mărfurilor delimitate de trei dungi duble = 666 din acest cod, aparatura inventată în Canada, cea testată în Malaezia pe scară mare pentru identificarea persoanelor după frunte sau mână, termenul de „la bête” = bestia, animalul de pe sigla centralei de decontări de la Bruxelles, un cod internațional bancar 666 etc. denotă cât de conștient sau inconștient, eventual chiar hazliu, s-au putut naște asemenea denumiri. „Animalul” biblic „de pe pământ” este identic zeul Mamon.

O altă problemă nerezolvată și care persistă, este aceea a intensificării dramei în problemele de mediu înconjurător, în rezolvarea căreia s-a plecat mai întâi de la cosmetizări de natură tehnică, după care s-a trecut la o dictatură ecologistă a tehnocraților, mai mult amăgitoare, în loc de a se lăsa loc masivelor impulsuri pentru schimbări de natură democratică și pe care să

le susțină și populația. Mecanismele posibile de manipulare sunt însă posibil de dejucat prin recunoașterea caracterului lor. Acest proces are legătură cu forța de care am amintit în „*Cununa de spini*”, *vezi și capitolul nostru și Ioan 2 – 3*.

Și în capitolele despre balaur și cele două fiare ar putea exista legături cu prezentul. Intreaga întâmplare are loc, după cum am amintit, nu pe pământul fizic. În noua viziune ce urmează, aceea a numărului 144.000 (Apocalipsa 14) apar din nou mai multe vietăți respectiv îngeri, care „recoltează” două grupuri diferite de oameni. Cei asociați cu fiara sunt aruncați în „teasca mîniei lui Dumnezeu”, ceea ce înseamnă că sunt lăsați în seama efectelor legilor naturii. Dorim însă să precizăm că, în realitate Apocalipsa nu cunoaște adevărata „osândă veșnică”, ci toți își pot găsi calea spre Dumnezeu și totul este învelit de El. *Vezi Apocalipsa 22 și cap. Despre „Noul pământ” din prezenta lucrare.*

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

„Ultimele zece urgii” și sfârșitul „Babilonului”; ...Revenirea lui Hristos

Aceia care rezistă fiarei și imaginii sale apar în următoarea viziune, pe un plan descris ca o mare de sticlă amestecată cu foc”. Din „Templul din cer” vin iar alți șapte îngeri cu „ultimele șapte urgii”, pe care le varsă din „potire pline de mînie” peste pământ, „mare”, „ape”, soare, peste scaunul „fiarei”, în „Euftrat” și în „aer” (*Apocalipsa 15:5-21*).

Pe de o parte asistăm aici la un plan al conștiinței și mai amplu, pe de altă parte aceasta poate determina o răscolire și mai mare - și mai existențială - a tuturor elementelor pământului și a părții vizibile a cosmosului: abcese, otrăvuri, suferință, foc, întuneric, „spirite” negative și o catastrofă planetară cu deplasarea sau afundarea continentelor, cu inundații, căderi de meteoriți, inclusiv cu o împărțire în trei, respectiv o distrugere a civilizației materialiste a „Babilonului” – Apocalipsa 17 –18:24. O posibilitate, respectiv o „fereastră temporală” pentru ca așa ceva să se întâmple apăruse deja la cea de-a șasea „pecete”.

În fond, și aici este posibil să se plece de la perioade de timp lungi. Însă atât în *Cuvintele de rămas-bun ale lui Iisus (de ex. Marcu 13)* cât și în multe din proorocirile care au luat naștere după Apocalipsa lui Ioan este unanim schițată o schimbare centrală în anii 2000, schimbare ce va determina noi direcții (vezi mai sus: Cum să abordăm profețiile?). Descoperiri științifice, încă nerecunoscute pe deplin în însemnătatea lor, arată în aceeași direcție. Masiva reducere a câmpului magnetic al pământului și mai nou acumularea de cutremure și de activități vulcanice, „deschiderea la culoare” a soarelui independent de ciclurile clasice ale activităților solare precum și concentrarea unui număr maxim de activități solare pe anii 2000... arată oamenilor luminați că se pregătește ceva ieșit din comun.

În cazul în care polii magnetici s-ar strămuta sau dacă practic s-ar prăbuși sistemul magnetic pentru a se reface în direcție opusă, așa cum s-a întâmplat de mai multe ori în istoria pământului, atunci acest fenomen ar duce la răsturnări geologice masive. Aceasta n-ar însemna doar o situație nouă pentru umanitate, ci ar introduce și o eră nouă în istoria pământului. Dacă „centura magnetică Van-Allen” din jurul pământului și-ar pierde temporar presupusa funcție de protecție împotriva particulelor și a „prafului cosmic”, atunci și proorocitele căderi de meteoriți ar putea deveni cu ușurință pură realitate.

Constatări proprii și de altă natură ne indică faptul că teama unor autori în ce privește distrugerea amplă este nefondată, fiindcă ele nu – sau nu mai – trebuie neapărat să aibe loc, nici în forma unui al treilea Război Mondial și nici în cea a unui dezastru ecologic, nici în sensul unei teorii a deplasării polilor axei de rotație de orice fel ar fi ea în cosmos. Baza unor asemenea viziuni s-a schimbat.

Deoarece pe de o parte în realitate se desfășoară procese apocaliptice în sens dumnezeiesc, iar pe de altă parte manipulări ale multor procese naturale prin intermediul unor părți ale oamenilor și a „elitelor” lor rămase egoiste, pe lângă unele influențe umane pozitive, **s-ar putea ca, pe lângă schimbările în omenire și în conștiința ei, să fie inevitabile și unele schimbări limitate ale pământului ducând până la reajustări astronomice.**

Adesea aspirațiile „anticriste” dictatoriale ale unora care țineau să-și păstreze puterea, precum și scurtarea, respectiv sfârșitul acestor vremuri vechi, au fost prezise prin acea răsturnare cu până la trei zile de întuneric. O asemenea schimbare nu poate fi, deci, calificată drept prostie.

În acest context, din **viziunea Mariei din Garabandal se prevestește un „mare avertisment” care arată în mod neîndurător tuturor oamenilor, fără deosebire, în sufletul lor, ce trebuie (lăsat) schimbat la ei înșiși – cf. Ioan 16:8; Apocalipsa 14:6-20 -, cum trebuie să se depășească pe sine, dacă vor să ajungă la lumină (cf. Ioan 16:13). Toate acestea ar fi, chipurile, legate de o aparție vizibilă pe firmament. În decursul unui an după aceasta urmează să se petreacă o „mare minune (vindecătoare), iar în Garabandal să rămână un semn. Doar în cazul în care omenirea nu se convertește la acest semn, urmează ca mai târziu să aibă loc “Judecata” cea mare, (dezlănțuirea mâniei) atât de des invocată, prin “foc din Cer” (vezi și Matei 24:28). (Franz Speckbacher, "Garabandal" - în limba germană - pag.120... Comentariile cel mai adesea întâlnite în literatură la viziunile Mariei din Garabandal, comentarii care reprezintă un punct de vedere strict catolic, nu trebuie să înșele în privința faptului incontestabil, cum că vestirile profetice privesc întreaga omenire.)**

Una din modalitățile posibile de a fi pregătit ar putea fi, - pe lângă purificarea propriei vieți – să ne rugăm încă de pe acum pentru o influență (purificatoare și lămuritoare) mai intensă a Duhului Sfânt.).

[O rugăciune.](#)

În „transmiteri” etc. mai noi se vorbește despre o „zonă zero”, în spatele căreia, cei ce posedă maturitatea necesară, vor pătrunde pe pământ într-un centru de putere – adesea inexact numit „inel de fotoni” – în care vor trăi cu o capacitate a „corpurilor de lumină” de dimensiuni mai înalte în sens fizic (vezi capitolele „Învieerea” și „Împărăția Păcii”).

Se prevăd și acțiuni de ajutorare ca „strămutări” prin Hristos sau prin intermediul îngerilor care îi previn pe oameni, ori evacuări temporare prin intermediul unor alți extraterestri. De unde speră fiecare că-și va primi în final ajutorul, depinde de religia sau de concepția sa despre lume și viață. Deoarece există și în cosmos lumini și umbre, e bine să ceri ajutorul lui Hristos - în contextul în unei probabilități destul de mari ca evenimentele să fie complicate -, și să-ți folosești propria capacitate de diferențiere – iată o cale specific pământeană a unității dintre oameni în ceea ce privește împrejurarea în care un ajutor vine de sus.

În această evoluție a evenimentelor este vorba în esență despre ultimele șanse, chiar și ale fiecărui individ în parte, pentru a lua în suflet decizia de a rămâne pe calea ce duce spre „Împărăția păcii” prevăzute de Dumnezeu pentru Pământ. **La sfârșitul acestei întâmplări va avea loc, în cele din urmă, revenirea lui Hristos (Apocalipsa 19, cf. Apocalipsa 12, Matei 24:30; Viețile Apostolilor 1:6-8):** Hristos nu se va întoarce pur și simplu ca pământean, ci ca esența unui eveniment mai cuprinzător al apropierii dintre „Raiul” (și „Lumea de dincolo”) a lui Dumnezeu și Pământ; precum și dintre spirit (și suflet) și corp. Cu toate acestea este descrisă cu adevărat și o revenire a lui Hristos ca ființă reală, nu doar schimbarea produsă de el în oameni așa cum presupun unele grupări moderne. Acest eveniment are, în mod direct ori indirect, o semnificație pentru întreaga omenire, nu doar pentru creștini. Și în Coran este recunoscută revenirea lui Iisus ca martor în Judecata Divină asupra adepților Săi. De

asemenea, analiza profețiilor prezente în alte religii, relevă faptul că și profeții acestora vor reveni pentru a depune mărturie în favoarea adepților lor.

Nici pentru această etapă a Apocalipsei nu se potrivește ideea unei pedepsiri. Apare mai degrabă ca o parte a unui concept logic întreg, orientat spre o treaptă superioară a evoluției vieții pe pământ. A o trăi, oriunde în lume, ca o trecere comună spre sfere mai înalte ale dezvoltării, pe care mai devreme sau mai târziu toți le vor atinge în funcție de aspirațiile lor – iată adevărata provocare.

Cine preia de bună voie forțele novatoare necesare pentru acest proces și le pune în practică, poate mai curând decât alții să se bucure de partea lor pozitivă, dar, în același timp este și apt să perceapă durerea lumii. Cine, dimpotrivă, nu lasă noul să pătrundă în el, îl va percepe ca pe o lovitură venită din exterior. Acesta este caracterul „Judecății”, respectiv al „zilei de apoi” în sensul Apocalipsei. Omul are o mare libertate de decizie, dar, așa cum se întâmplă adesea în viață, trebuie să se fi decis la un anumit moment, altfel, cum spune un proverb: și lipsa luării unei decizii e o decizie – cei „nedeciși” nu sunt prea agreeți în contextul Apocalipsei (vezi în „Cele 7 biserici” cu completările de rigoare). Despărțirea spiritelor ține și ea, pe calea spre unitate, de miezul întâmplării.

Cele „șapte Urgii” – a șaptea se încheie cu o voce din cer „S-a întâmplat” – corespund crucificării și a ceea ce se spune la final „S-a isprăvit”, vezi, *printre altele, și Ioan 19 și capitolul nostru corespunzător.*

Intr-un mod msitic/prin transpunere putem percepe deja astăzi suferința pământului, strigătul său după ajutor, modul în care se pregătește pentru acea „naștere grea”. Crucificarea, respectiv „mormântul” ca trecere spre înviere, se referă aici la întregul pământ, și, prin efectele sale chiar la ce este dincolo de el. Si aici se poate presupune, așa cum am amintit în etapele Evangheliilor, că trecerea de la crucificare spre înviere, trecere percepută ca stare de dincolo de viață și de moarte, unește cele două momente într-o unitate, așa încât si din acest punct de vedere etapele „ultimelor urgii” s-ar putea derula fără o catastrofă de genul „sfârșitul lumii”.

Dat fiind că Apocalipsa atrage atenția nu asupra unei desfășurări superficiale a evenimentelor ce se derulează mecanic, asemenea unui film, ci asupra unei dezvoltări profunde, de mare complexitate (vezi. capitolul introductiv „Apocalipsa după Ioan”), s-ar putea ca evenimentul exterior real să fie mult mai avansat decât ar putea să pară unora care se concentrează asupra unui detaliu care (încă) nu ar fi avut loc. În alte domenii există deja un număr mare de urgii, care nici măcar nu au fost prevăzute sub această formă în Apocalipsă.

O completare: Inclusiv *cărțile cele noi ale lui Wladimir Megre despre înțeleapta femeie Anastasia (editura Wega, Neufeldstr. nr. 1, 67468 Frankeneck, Germania)* vorbesc despre știința interioară, anume că vechile programe ale catastrofei terestre sunt pasibile de transformări, și că totul se poate optimiza cu ajutorul omului și în concordanță cu Dumnezeu. Acesta este țelul.

Întrebare:

Doresc eu ca Iisus Hristos să se arate din nou, așa cum spune profeția, transformând viața oamenilor și lumea?

* Scenarii (doar în germană sau engleză)

[Inapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

(Adevărata) „Impărăție a păcii de 1000 de ani”

După parcurgerea perioadei celor „șapte urgii” urmează viziunea cosmică a revenirii din cer a lui Hristos – „numit Cel credincios și Cel adevărat” – cu „oastea” lui îmbrăcată în alb. Aici nu e vorba de pseudo-Hristoșii umani de azi. „Profetul mincinos” (cu reprezentări false ale lui Iisus ...) este răsturnat. Se instaurează „Impărăția păcii de 1000 de ani” – *Apocalipsa 20: 1 – 6*, care tocmai că nu este un imperiu. „Marea mașinărie” socială, forțele exterioare negative și manifestările lor sunt alungate.

Aici găsim și Judecata spirituală. În acest loc trebuie corectată și o traducere greșită, foarte răspândită: *Apocalipsa 20:4*: „Și am văzut sufletele celor ce li se tăiasă capul din pricina mărturiei lui Iisus și din pricina Cuvântului lui Dumnezeu, și ale celor ce nu se închinaseră fiarei și icoanei ei și nu primiseră semnul ei pe frunte și pe mână. Ei au înviat și au împărțit cu Hristos o mie de ani.”

În realitate, sensul literal este „au trăit” în loc de „au înviat” (cf. de ex., notele de subsol ale traducerii germane a Bibliei - Biblia Elberfeld). Aceasta poate însemna ce-i drept - în cazul „sufletelor...” – o re-întoarcere în viață, dar în cazul acelor care „nu se închinaseră fiarei” poate însemna și continuarea vieții pe pământ. Aceasta înseamnă că dintre aceștia din urmă nu toți trebuie mai întâi neapărat să moară.

Acest stadiu este înrudit cu Invierea lui Hristos (*Ioan 20 – 21 și capitolul nostru respectiv*). Și în text este numit „prima Inviere”

Forțele negative nu s-au dizolvat însă cu totul. Și imperfecțiunile indivizilor trebuie prelucrate pe mai departe, procedeu care de pe acum este mai ușor.

După „1000 de ani” resturile forțelor negative se unesc strâns, pentru a fi apoi dizolvate (*Apocalipsa 20: 7 – 10*). Vezi și capitolul următor.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

„Noua împărăție a cerurilor, noul pământ și ,noul Ierusalim’ ”

După „împărăția de 1000 de ani” urmează ultima „Judecată” – judecarea celor morți: „Niște cărți au fost deschise” – însemnări divine despre tot ce s-a întâmplat într-o viață, – „Și a fost deschisă o altă carte, ... cartea vieții”, singurele care ne dau cu adevărat măsura lucrurilor în evaluarea vieții, respectiv a stadiului de evoluție sunt fundamentele. Abia după focul nemilos aruncat asupra oștirii formate din Neamurile înșelate din nou, și aruncarea lui Satana în „iazul de foc și de pucioasă” – cf. *Apocalipsa 19, 19 – Apocalipsa 20, 3, acum și în Apocalipsa 20:11-15* – se apropie noua împărăție a cerurilor și noul pământ – *Apocalipsa 21-22*. Rămâne însă neclar despre ce intervale de timp este vorba.

Motto-ul lui Hristos este „Iată, eu fac toate lucrurile noi” – fără excepție – Apoc. 21:5 – Și această „creare din nou” seamănă cu ceea ce s-a desfășurat anterior în detaliu sau în mare în sensul valorilor perene. De aceea fapta de azi își păstrează importanța și pentru aceia care încă mai așteaptă întâmplări apocaliptice.

În Noul Cer – amintit în text încă înainte de noul pământ și de noul Ierusalim – se face referire la ceva asemănător cu înălțarea cosmică la cer (vezi Înălțarea la Cer în Evangheliile, *Luca 24, Marcu 16, precum și capitolele noastre respective*). Dacă până acum accentul a fost pus pe descrierea pământului, de-acum sensul întâmplărilor vizibile și invizibile din cer primesc întâietate. Nu e vorba aici de cerul veșnic al lui Dumnezeu, acela de dincolo de spațiu și timp – fiindcă acela rămâne neschimbat – ci de lumi create. S-ar putea să reiasă că mica planetă „Pământ” nu este doar o „țară în curs de dezvoltare”, nici măcar privită prin prisma unor dimensiuni cosmice, ci ceva care, fiind implicat în rezolvarea problemelor

generale, are o sarcină vastă și cu totul specifică. Această problemă generală bazată pe marile libertăți și a implicațiilor în material ale oamenilor, nu ar exista, în viziunea lui Lorber și a altor afirmații, în toate eventualele lumi „locuite”, așa cum nici forțele negative ce, în viziunea lui Ioan „au fost aruncate pe pământ”, și, mai nou în „Iazul cu foc” nu există acolo. La fel cum Iisus a influențat oamenii, tot așa ar putea influența o nouă trecere alături de Hristos întreaga omenire, respectiv pământul.

În acest caz „pământul reînnoit” împreună cu evenimentele legate de acest proces, referitoare la coborârea „noului Ierusalim ceresc” pe pământ, sunt legate de evenimentele de Rusalii (*Istoria Apocalipsei*), și aceasta însă pe plan cosmic. Iarăși, nu e vorba de Ierusalimul geografic. Pământul se află într-un schimb permanent și pe multiple planuri cu cosmosul ce-l înconjoară.

„Nu va mai fi nimic vrednic de blestem acolo. Scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului vor fi în ea.” – *Apocalipsa după Ioan 22:3*. În consecință, **aici sunt mântuite inclusiv forțele negative și aducătoare de moarte, împărțirea lumii a luat sfârșit. Lumea de-abia aici apare ca întreg conștient**, o stare 'aproape de Dumnezeu' previzibilă în viziuni, dar imposibil de descris. O copie slabă a acestei stări ar reprezenta-o, **dacă din oricare punct din interior s-ar putea însufleți toate celelalte puncte, o experiență ce poate apărea pe parcurs**. În Dumnezeu există deja unitatea superioară a întregului“.

Modelul dumnezeiesc al creării – Alfa – și noua creație cu ființele conștient legate întru totul de Dumnezeu – Omega – sunt congruente, și totuși Alfa și Omega rămân individualizate. „Sfârșitul” reprezintă, deci, mai mult decât începutul, deși începutul conține deja totul. O tendință generală spre congruență în cele mai mici amănunte, de ex. în cazul oamenilor, este perceptibilă chiar și în această direcție.

E cazul să amintim că, de exemplu, în concepția lui R. Steiner, întâmplările de pe „noul pământ” se referă la una din cele trei „incarnări pământești” ce se succed în perioade de timp îndelungate. Fără a dori să luăm poziție față de o asemenea afirmație, dorim să amintim în legătură cu caracterul „noului pământ”, după cum am mai spus, că el rezultă și dintr-un alt proces decât dintr-un ritm de întrupare, așa cum a fost calculat de exemplu în cosmologia hindusă pentru planete și pentru întregul cosmos. Dacă e luat în serios o dată, el depășește până acum cunoscutele moduri de devenire și de trecere în neființă, ajungând în „octave” și în „spirale” tot mai mari.

Experiențele posibile în zilele noastre pălesc cu totul în comparație cu unele păreri ale unor teologi, conform cărora Apocalipsa ar fi doar o alegorie cu caracter de avertisment.

Alegoriile lui Iisus din Evanghelia au fost inspirate din viața reală a oamenilor. Prin asta se puteau vizualiza unele puncte de vedere. Mai târziu, încă în decursul vieții sale pământești, Iisus accentuează în fața ucenicilor Săi, că nu le mai vorbește în alegorii ci în mod deschis. Apocalipsa nu e inspirată din viața umană; pretutindeni în text, unde există exegeze, este vorba de „corespondențe”, adică pe respectivul plan al conștiinței ceea ce se vede acolo este ceva „existent în mod real”, ca în cercetarea spirituală din zilele noastre, de ex. a lui Steiner. **Însă Apocalipsa și avertizează, anume în privința trecerii de la teo-logie la o „teo-practică”, a privirii la ceea ce plutește în aer, și a lăsării „lui Dumnezeu în prezentul respectiv să apară”. Dumnezeu acționează și prin intermediul oamenilor - ceea ce însă nu are nimic de-a face cu acțiunile umane arbitrare: omul nu trebuie să se joace de-a Dumnezeu sau de-a Apocalipsa. Dezvoltarea umană se poate armoniza tot mai mult cu planul lui Dumnezeu în ansamblu (proiectul creației).**

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Capitol de încheiere: Creștinescul

Creștinescul în fapt este reprezentat de Iisus Hristos în sine și de căutarea independentă în interiorul fiecăruia a Hristosului din prezent – „Căutați și veți găsi”. Calea cea mai directă de a-L înțelege este reprezentată de luarea în serios a dialogului cu El și de punerea în practică a impulsurilor ce decurg din acest dialog. Scopul acestui articol este încurajarea celor interesați în această direcție.

O altă cale - de altfel compatibilă cu prima și cea mai directă – o reprezintă identificarea și introducerea treptată în viață personală a acelor calități specifice pe care le-a avut Iisus Hristos. Acesta este scopul urmărit de pasajele cu litere îngroșate din prezentul articol.

Aceste caracteristici diverse, care ar fi posibil de lărgit, au în comun faptul că Hristos se află dincolo de polurile opuse (dihotomii) ale acestei lumi. El nici nu amestecă cele două părți diferite între ele, ci pozițiile pe care dorește să le transmită reprezintă „o a treia cale”, în stare să includă ceea ce este fructuos, nepătat, transformând ceea ce s-a închistat. *Vezi tabelul de la sfârșit.*

Din fiecare caracteristică analizată ar putea rezulta și alte consecințe pentru actualele dispute sociale în cadrul tendințelor mai vechi sau mai noi. Multe dintre aceste grupări declară, cel puțin dintr-un punct de vedere, ceva necesar, ceea ce la alte grupări trece neobservat, ele fiind prinse în antagonisme de stânga-dreapta. Ele prevăd că disputele dintre vechi și nou nu vor dispărea, cel puțin nu într-un viitor previzibil. Sigur e, că în locul fronturilor închistate ale aparentelor antagonisme va apărea dialogul, iar liniile disputelor vor fi trasate acolo unde trebuie; de ex. o persoană îl poate sluji pe Dumnezeu sau poate idolatriza banii. Și oamenii potriviți se vor găsi mai ușor, ca împreună să poată pune pe picioare proiecte noi, care să nu mai sfârșească în monotonie. Componentele care nu se potrivesc vor trebui să se regrupeze.

Și toate celelalte puncte de vedere ale articolelor de față pot primi - dincolo de simplul lor studiu, corespunzător intensității cu care sunt analizate și dezvoltării intelectuale a cititorului - caracter practic, chiar dacă unele puncte de vedere sunt împrăștiate și nu sunt reluate în fiecare capitol.

Acest tip de cercetare este diferit de obișnuitele direcții de cercetare teologice, în care Iisus este „folosit” pentru teoriile lor bine intenționate însă unilaterale. Ele au accentuat acele părți care se potriveau concepțiilor lor, și, fie au lăsat afară, fie au rescris sau au ignorat restul. Deja autorii Evangheliilor din primele secole și-au dat în parte seama, că multilateralitatea lui Iisus se putea prezenta mai bine dacă foloseau surse diferite. Nu erau pe atât de proști încât să nu realizeze diferența dintre concepții. Și totuși unii teologi moderni au considerat faptul că folosesc și ei diferitele concepții din Evangheliile transmise drept o mare descoperire. De pildă, așa-numita „sursă Q”, direct legată de pripita întrebare și decizie în privința autorului care avusese sau nu „dreptate”. Azi se poate observa, că aproape toți avuseseră dreptate în felul lor, dacă nu luăm în calcul unilateralitatea fiecăruia. Acest lucru ar putea da noi impulsuri mișcării „ecumenice”.

Oamenii care se simt legați de o altă formă religioasă sau care au o altă concepție despre lume, dar care, în același timp, se arată interesați de cunoașterea altor tratări neînchistate pe o anumită direcție religioasă și neaplatizate, pot recunoaște în ele ceva util, și au posibilitatea de a învăța ceva din ele - așa cum și autorul capitolului de față a învățat să se documenteze și să aprecieze cele mai diverse orientări. Unii reprezentanți ai altor religii recunosc azi deja ceva mai mult din părțile material mai dificil de explicat ale lui Iisus Hristos decât o fac unii teologi creștini de orientare dialectică. Acest lucru ar trebui să le dea de gândit acestora din urmă.

În afară de aceasta, **Hristos nu poate fi închiriat exclusiv de către comunitățile religioase ale creștinismului**. Felul în care El se apropie de noi poate conferi omului puterea de unitate în diversitate: dragoste și voință de a lua ceva în serios în profunzime – iată forța armonizantă. Ea însă nu nivelează toate diferențele, ci menține cu drag compatibilitățile una lângă cealaltă și face vizibile, în schimb, incompatibilitățile. Creștinii au frustrat lumea pe nedrept și în diferite ocazii de această forță a lui Hristos ce contribuie la convergența/apropierea diferitelor orientări. Și în interesul salvării pământului e timpul pentru o dezmeticire și o concentrare a creștinilor asupra rolului lor în fapt – bineînțeles cu condiția ca ei să se perceapă ca atare.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Tabel : o atitudine creștină - "În lume" dar „nu din lume”*, o a treia cale

Acela care caută să progreseze și să își depășească propria imperfecțiune, avându-l pe Iisus drept **măsură a tuturor lucrurilor** și sprijin, tinzând spre calități cu semnificații mai profunde în viitor (vezi paginile "Tămăduirea" și "... Etica"), ar putea în primul rând:

- să fie mai sincer cu sine în loc să proiecteze totul asupra altora (cf. *Matei 5:3*; "O cale creștină pentru prelucrarea evenimentelor vieții");
- să urmeze imboldurile propriei conștiințe în loc de a le reprima (cf. *Matei 5:5 și 5:9*);
- să conștientizeze faptul că el/ea ar trebui să acorde sprijin spiritual altora, în loc să se preocupe doar de propria bunăstare materială (cf. *Matei 5:7*);
- să se implice activ în căutarea spiritului lui Dumnezeu în loc de a se mărgini mereu la forme exterioare (cf. *Matei 6:5-8... și Ioan 4:21-24*);
- să se străduiască să fie mai mult decât să pară mai mult (cf. *Matei 5:8*);
- să aibă curajul de a trăi conform noilor descoperiri spirituale, chiar dacă acestea nu sunt recunoscute în prezent de toată lumea (cf. *Matei 5:15*);
- să nu devină arogant și să-și păstreze modestia rămânând în slujba comunității, chiar dacă face anumite descoperiri (cf. *Matei 5:19 și Luca 9:48*)...

Acela care, datorită orientării sale pline de înțelegere și înțelepciune, nu-și mai stă în drum, va descoperi creștinismul ca fiind nu un simplu mod de viață, ci o adevărată cale spirituală. Pe această cale el/ea va putea vedea în Iisus și o busolă, ce îi va ajuta să descopere un echilibru nou dincolo de căile rătăcitoare unilaterale:

Tabel

A nu fi nici deschis în exterior ci activ în exterior	- nici oscilant în interior, - și echilibrat în interior
În locul unei gândiri sterpe să ne dedicăm semnificațiilor, problemelor, lucrurilor neclarificate	- sau a unei meditații neproductive - într-o liniște conștientă și meditativă.
a accepta existența lui „Dumnezeu exterior în ceruri”	- și a-l lăsa să ia ființă în suflet;
a recunoaște urmele creatorului etern	- în viața în transformare (liberă);
a studia legile care guvernează viața exterioară	- și a descoperi ordinea creației pe care se bazează;

a nu se lăsa pradă impulsurilor ci a le integra	- dar nici a le suprima, - și transforma.
A folosi spațiul, timpul, circumstanțele și a tinde spre armonizarea lor,	- în ciuda detașării față de ele
A-și clădi viața exterioară pe muncă	- și cea interioară pe rugăciune (<i>Preceptele Ordinului Benedictinilor: "ora et labora"</i>).
A fi dispus la înțelegerea contribuției pozitive a altora (la toleranță activă),	- și a se dezvolta pornind de la bazele propriei credințe;
a-și utiliza atât jumătatea rațional-analitică a creierului	- cât și cea "mistic"- sintetică, precum și a acorda importanța necesară legăturii dintre ele.
A-și recunoaste percepția subiectivă	- și, totuși , a căuta adevărul dincolo de concepțiile subiective.
A învăța din tradiții (constructive)	- și a se (lăsa) trezit în interior la o viață spirituală proprie.
A face exerciții pregătitoare	- și a accepta Harul divin (<i>misticismul creștin, exercițiile spirituale, ...</i>).
A se adresa nemijlocit lui Dumnezeu	- și puterii Lui.
A-și iubi aproapele	- ca pe sine însuși.
A-și păstra latura rațională	- și o depăși.
A nu se destrăma în neant ci în acest întreg	- nici a-și aspri ego-ul, - a fi asemenea unei celule conștiente.
A considera trupul, materia ca instrumente	- și a crește în plan spiritual și sufletesc.
A-și asuma răspunderea, a se împlini	- după „poarta îngustă”;
A lupta pentru decizii corecte în conștiința pământească	- și a bănuși/simți la alt nivel planul divin.
A da mai departe cunoștințele asimilate	- și a fi în armonie cu ceea ce este adecvat.
A acționa pentru a transpune în mediu/societate	- ceea ce a devenit mai bun în interior.
A simți compasiune cu suferința existentă în lume	- și a se bucura de voința lui Dumnezeu.
A căuta apartenența la o comunitate spirituală	- și a aspira la Dumnezeu în plan individual.
A respecta multitudinea națiunilor, a culturilor	- și a lăsa să rodească fructul general uman în toate.

... astfel se arată calea lui Hristos ca o a treia cale, dincolo de contradicțiile aparente ale lumii – un drum care conduce spre o viață deplină și spre libertate spirituală reală. În acest context vezi și pasajele scrise bold (cu litere îngroșate) în acest text * și de ex. *Ioan 17*, precum și "*Evangeliiile Apocrife din Nag Hammadi*": *Evangelia după Toma 22*. Acela care trece cu bine încercările dure ale vieții poate pătrunde mai bine și cu mai mult folos sensul pașilor lui Iisus descriși în continuare în *Evangelii*, respectiv în *Patimile Mântuitorului și Viețile Apostolilor (Rusaliile)*. Acestea constituie atât punctul de pornire, cât și țelul acestui drum presărat cu încercări. (vezi și textul principal, Partea întâi)

Există o legătură între ceea ce este descris în Evangheliile și ceea ce este exprimat într-o măsură mai mare în Apocalipsa după Ioan, *vezi textul principal, Partea a doua.*

[Inapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Partea a 3-a: alte teme

O rugăciune pentru pace, viață și pământ

Lucrarea de față este astfel concepută, încât atitudinea potrivită pentru rugăciune să rezulte din primul capitol, fără să fie nevoie de prea multe explicații. Ideile pot fi astfel adaptate, încât să corespundă sentimentelor proprii ale fiecăruia. În locul celui de-al treilea capitol, pot fi lăsate în seama lui Dumnezeu și alte probleme. Se recomandă ca rugăciunea să se desfășoare încet și cu implicarea puterii imaginației:

Dumnezeule, Tu cel care ești originea, sprijinul și speranța mea!
Unit cu Iisus Hristos îți mulțumesc pentru tot ce vine de la Tine;
Iartă-mi ceea ce m-a despărțit de Tine.

Te rog, îngăduie-mi, ca în această liniște, să devin, prin Duhul Tău, creativ.
Călăuzește-mă astfel, încât să nu păgubesc pe alții pe drumul lor spre Tine;
Condu-mă astfel, încât să pot ajuta pe alții în spiritul Tău;
Păzește-mă pe drumul meu.*

Inspiră-i pe oameni să lase deciziile în privința vieții și a morții în seama Ta**.
Ajută-i pe cei care lucrează pentru binele creației Tale***.
Condu Tu această lume spre răzbatere înspre noua și de Tine prezisa eră****

*) Aici pot fi enumerați și alții.

***) *aici pot fi incluse și detalii, sau ele pot fi prelucrate ulterior, într-o analiză meditativă, detalii de genul opririi, dezamorsării violenței și a contra-violenței, 'sustragerii sursei violenței prin oferirea de soluții', 'adoptării unor de măsuri de siguranță care să confere drepturi ale omului doar cetățenilor pașnici', 'încurajării dialogului pașnic între cei bine-intenționați aparținând diferitelor religii' etc. Matei 5:9; 26:52. ["Churches' declarations", englez.](#)*

****) Natura chinuită strigă după ajutor. A venit vremea să ne rugăm lui Dumnezeu, respectiv lui Hristos, să ne ocrotească de forțele dezlănțuite ale naturii. Aceasta însă nu este o compensare suficientă pentru schimbarea necesară în atitudinea omului față de Creație.

*****) Luca 11:2; 21:31. Apocalipsa 11:16, vezi și *Tatăl nostru*, Matei 6, 7:15.

La origine sfintele scrieri ale religiilor – atât Biblia cât și Coranul, Zend Avesta sau Bhagavadgita - au accentuat lupta omului cu propriile sale părți negative și nu lupta exterioară de genul unui război. Mai târziu acest fapt a fost adesea fie trecut cu vederea, fie interpretat în mod greșit. Astăzi însă există strădanii, în sensul contrapunerii asemănărilor etice dintre religii decăderii valorilor acestei civilizații egoiste, fără ca religiile să-și piardă identitatea.

*Vezi și Marcu 12:30 " ... Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu tot cugetul tău și cu toată puterea ta ", cf. 5. Moise 6,4.5). Rugăciunea implică nu doar credința profund simțită în împlinirea după voia lui Dumnezeu, ci și recunoștința. Ioan 16:23 "orice veți cere de la Tatăl, în Numele Meu, vă va da" cuprindea, la origine, și "... lăsați răspunsul să vă învăluie" (cf. Neil Douglas-Klotz: *Prayers of the Cosmos. Meditations**

on the Aramaic Words of Jesus.). Rugăciunea ca și viața și modul de acțiune în același spirit țin una de alta și se sprijină reciproc. (Sugestiile, parțial noi, oferite aici nu reprezintă o antiteză la variatele practici ale rugăciunii în biserici ș.a.m.d.) Dumnezeu poate împărtăși și dărui dragostea ce i se oferă, în sânul oricărei biserici sau credințe.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Principiile valorilor morale

Pentru Iisus Hristos era important ca normele atitudinii etice să fie interiorizate de către fiecare om în parte, și nu ca acestea să acționeze doar pe baza unor legi, reguli sau tradiții impuse din exterior. Nimeni nu va reuși să ajungă la această interiorizare a normelor morale prin simpla intervenție a unui factor exterior care să „i le bage în cap”; ea se poate atinge doar printr-o viață în care se afirmă principiul „iubește pe Dumnezeu și pe aproapele tău ca pe tine însuși”. „Să vă iubiți unii pe alții” (Ioan 13,34) este imboldul care dă oamenilor posibilitatea de a acționa în spiritul adevăratei conștiințe. Iubirea de Dumnezeu ne permite să întrezărim țelurile Sale mai înalte. Atunci când în dragostea indivizilor, sau în cea dintre membri unui cuplu, al unui anumit grup este inclusă și această iubire universală, diferența este imediat vizibilă. Cu cât dragostea aceasta este mai prezentă în tot și în toate, cu atât poruncile concrete, impuse din exterior își pierd din importanță.

Cu toate acestea, principiile, așa cum sunt ele formulate și date în cele „10 porunci” străvechi, nu își pierd prin aceasta valabilitatea, ci sunt, dimpotrivă, re-afirmate. Esența lor nu este supusă transformărilor socio-culturale, în schimb detaliile lor sunt influențate de aceste transformări. Acest fapt este confirmat de însăși relatarea lui Moise, căruia, foarte probabil i s-a transmis inițial o formă mult mai înaltă a principiilor morale, dar care, conștient de faptul că poporul nu era încă pregătit pentru aceasta, a adus oamenilor o variantă simplificată. Aceste principii morale sunt fundamentale identice în creștinism, iudaism și islam, și practic în toate religiile se regăsesc elemente înrudite, după cum se arată și în „Declarația Parlamentului Mondial al Religiilor despre etica universală” (vezi și pagina cu link-uri: [Noile noastre pagini în germana / engleza](#)). Chiar și o etică ce se percepe ca "nereligioasă" sau umanistă prezintă legături cu valori ale culturilor religioase. Esența eticii este aceea de a-i trata pe ceilalți oameni la fel de uman cum dorește fiecare la rândul său să fie tratat; de a nu face rău nimănui, ci de a încerca să ajutăm cât putem. Acesta este un aspect intrinsec esențial al existenței, deoarece „cine samănă puțin, puțin va secera; iar cine samănă mult, mult va secera” (*Galateni 6,7; Corinteni 9,6*). Acesta este în fond și criteriul pentru intrarea în acea eră nouă, care este invocată în **rugăciunea „Tatăl nostru”**: „Vie împărăția Ta!” (Matei 6), și în care, se spune în Predica de pe Muntele Tabor, va fi „Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!”.

În sens mai larg decurg de aici aspecte de importanță vitală pentru diferite nivele ale existenței umane. Etica Predicii de pe Munte este azi în mod fals etichetată chiar de către anumite cercuri creștine drept „etică de principii” abstracte, imposibil de transpus nemijlocit în fapte. Este adevărat că din această etică nu decurge în mod automat un îndrumar practic de acțiune pentru toate deciziile politice dificile, spre exemplu, dar în fond ea poate constitui chiar și pentru acestea un punct de pornire orientativ. Acolo unde o așa-numită „etică a responsabilității” bazată pe cumpănirea umană conduce în sfera societății la decizii opuse celor pe care scontează acea „etică a principiilor” individuale în viața privată a fiecăruia, nu este de la sine înțeles că și Iisus ar face aceeași alegere.

Omul ca individ este răspunzător pentru partea sa la tot ceea ce se întâmplă, și nu poate compensa această responsabilitate prin greșelile altora. O astfel de „împărțire” unilaterală a vinovăției nu este întotdeauna echitabilă, așa cum se întâmplă adesea în cazul litigiilor. Orice grupare, prin constrângerile pe care le exercită, respectiv prin „câmpul de influență formativă” pozitivă sau negativă pe care îl reprezintă, este părtașă la această responsabilitate. Astfel ar

fi nevoie de un codex etic (de care anumite profesii, de exemplu, dispun deja). Ca atare, dincolo de morala individuală, ar fi nevoie de o „morală structurală” a societății, respectiv a unor părți a acesteia. Legile singure, arbitrare fiind, nu pot înlocui această etică.

Tabel

<u>Poruncile mozaice (2.Moise = Exod 20)</u>	<u>Etica în Coran</u>	<u>"Ethos universal"</u>
1. Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău...Să nu ai alți dumnezei în afară de Mine. (Să nu îți faci chip cioplit...) 2. Să nu iei în deșert Numele Domnului, Dumnezeului tău (căci Domnul nu va lăsa nepedepsit pe cel ce va lua în deșert Numele Lui...)	„Nu alătura alt Dumnezeu lui Dumnezeu...” (Sura 17,22*)	Acordul asupra unui „ethos universal” nu s-a referit la noțiunea de Dumnezeu a diverselor religii. Budhiștilor se datorează de ex. faptul că singurul lucru comun este faptul că toate religiile admit existența unui „Adevăr Suprem” – adică ceva aflat dincolo de realitatea materială.)
3. Adu-ți aminte de ziua de odihnă / Sabat, ca s-o sfințești...	„...când sunteți chemați la Rugăciune ... grăbiți-vă la pomenirea lui Dumnezeu ...” (Sura 62,9*)	
4. Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta (ca să ți se lungească zilele în țara pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeul tău.)	„ să vă purtați frumos cu părinții voștri ..., spune-le vorbe cuviincioase ...; și dă-i celui care ți-e rudă ceea ce i se cuvine ... (Sura 17,23-26*).	
5. Să nu ucizi.	„Nu ucideți omul, căci Dumnezeu v-a oprit aceasta”...(Surele 17,33 și 5,32*).	Obligativitatea unei culturi ce nu cunoaște violența, și respectă orice formă de viață...
6. Să nu preacurvești.**	„Nu vă apropiați de curvie!” (Sura 17,32)	Obligativitatea unei culturi a egalității în drepturi și a unui parteneriat real între bărbat și femeie, (împotriva unei abordări destructive a sexualității...)
7. Să nu furi. 9. Să nu poftești casa aproapelui tău. 10. Să nu poftești nevasta aproapelui tău, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici vreun alt lucru care este al aproapelui tău...	„Tăiați mâinile hoțului și ale hoatei... Către cel care se căiește după păcat și se îndreaptă, Dumnezeu se întoarce...”(Sura 5,38-41*)	Obligativitatea unei culturi a solidarității și a unei ordini economice echitabile...
8. Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău/ să nu minți.	„Fiți întotdeauna drepti, mărturisind drept înaintea lui Dumnezeu chiar și asupra voastră, a părinților voștri, a rudelor voastre...” Sura 4,135* (ref. la înșelăciune v. Sura 2,188*)	Obligativitatea unei culturi a toleranței și a sincerității...

*) De această poruncă au fost legate extrem de multe detalii diferite în diversele religii. Acest aspect ar putea contribui la înțelegerea faptului că aceleași detalii trebuie să rămână valabile pentru toți. De asemenea, din punct de vedere al omului modern, înainte adesea nu se făcea destul de mare diferență între principiile religioase și legile detaliate omenești; aceasta însă nu înseamnă că ar fi dorit ca credința și legile să prezinte contradicții de conținut mereu mai mari.

Deja după Potop - deci înainte de cele 10 Porunci menționate mai sus – existau, conform tradiției biblice, unele exigențe etice fundamentale cărora li se supunea întreaga nouă omenire în interesul perpetuării umanității, și anume dincolo de israeliții de mai târziu:

- să respecte viața, respectiv să nuucidă („căci Dumnezeu a făcut pe om după chipul Lui ": Gen 9:6) și să nu mănânce carnea animalelor vii. În iudaismul rabinic au fost mai târziu derivate 7 „**porunci noahidice**” pentru ne-evrei, existând modalități diferite de interpretare:
- interdicția de a ucide;
- interdicția de a arăta cruzime față de animale;
- interdicția de a fura;
- interdicția de a comite adulter, respectiv preacurvie;
- interdicția idolatriei (și anume, conform acestei concepții, ne-evreii nu trebuiau să Îl adore pe Dumnezeu ca evreii, dar nici nu aveau voie să adore divinități concurente);
- interdicția de a comite blasfemie;
- porunca de a avea un sistem de legi și tribunale.

Ar putea fi util dacă fiecare din noi ar încerca să își conștientizeze atât propriile imperfecțiuni, cât și propriile calități, să aibă o vedere de ansamblu a acestora pentru a-și putea astfel urmări în mod conștient dezvoltarea personală. Există mai multe posibilități de acțiune în acest sens:

1. Acționarea nemijlocită asupra propriilor trăsături de caracter problematice în baza întâmplărilor și evenimentelor vieții. Bune intenții etc. Acest lucru este important și pentru Iisus: „întâi bârna din propriul ochi...”. Și în Coran acționarea asupra propriei persoane este văzută ca „Marele Jihad”, „Marele Război”, adică ceva de o importanță crucială, mai mare decât aceea acordată oricărui conflict exterior.
2. Îndreptarea imediată a greșelilor și 3. iertarea reciprocă imediată – în măsura în care acestea mai sunt posibile. Dacă nu, rămâne apelarea prin rugăciune la Dumnezeu, pentru ca El să ofere o soluție, și iertarea interioară. Și acest lucru este important pentru Iisus – și El vorbește de lămurirea până în cel mai mic detaliu (*vezi Luca 12,59: „Îți spun că nu vei ieși de acolo, până nu vei plăti și cel mai de pe urmă bănuț”, vezi însă și 5.*)
4. Atunci când nu există altă posibilitate de răscumpărare a greșelilor, rămâne totuși aceea de a face fapte bune pentru alți oameni decât cei cărora le-am greșit. Multe din greșeli vor fi, chiar și indirect, reparate de Dumnezeu atunci când cineva preia de ex. munci în folosul obștesc. (Există aici și o trecere fluentă de la simpla prelucrare a celor petrecute, la fapte libere și folositoare, și astfel "Unul semena, iar altul secera" devine ceva relativ. Cf. de ex. Ioan 4, 37.) În acest context este valabil, conform Matei 7, 20:21: „...după roadele lor îi veți cunoaște. Nu orișicine-Mi zice: "Doamne, Doamne!" va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu care este în ceruri”.
5. "Rugați-vă Domnului în numele Meu” , în acest caz pentru iertare și grație divină în evoluția ulterioară a vieții. Acesta este ajutorul fundamental pe care o etică pur umanistă nu îl poate oferi. Soarta fiecăruia nu mai trebuie deci să se desfășoare mecanic, ci omul se simte condus de Dumnezeu, totul va fi în așa fel prelucrat și dezvoltat prin înțelepciunea Sa divină înât să fie bine pentru individ și pentru mediul său.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

**Completare: Scurtă rectificare la recentele povești de genul
„Dezvăluiri: Totul despre Iisus”**

În textul acestei pagini web au fost deja corectate, direct sau indirect, unele dintre cele mai grave exemple de îngustime spirituală ale anumitor orientări teologice – prin recurgerea la metode și informații recente. Aici ne vom apleca asupra unui nou produs absurd al « literaturii de senzațional » moderne. Dorința noastră nu este aceea de a încuraja și mai mult publicitatea acestor best-seller, ci această contribuție se adresează acelor care sunt familiarizați cu acest fel de literatură și se simt iritați de ea.

1. În ceea ce privește rolele de pergament de la Qumran, acești scriitori au încercat să demonstreze că majoritatea descrierilor lui Iisus în Noul Testament ar fi nefondate. Iisus și discipolii Săi ar fi fost, chipurile, simpli rebeli militanți împotriva regimului roman.*

Pentru a obține o mai mare credibilitate, această interpretare este învăluită într-un soi de teorie a conspirației: se susține cum că 75% din conținutul rolurilor provenite de la comunitatea din Qumran, descoperite între 1947-1956, ar fi fost ținut secret și că în special învățați ai bisericii catolice ar fi deținut controlul asupra lor. Deja această teorie este pur și simplu falsă – ceea ce va fi stabilit aici, deși această pagină web nu este în situația de a trebui să justifice vreo religie, și în primul rând nu acceptă păstrarea în secret a oricăror scrieri creștine. Este mult mai probabil că echipa de cercetători a constatat din învățați catolici, protestanți, anglicani, evrei sau chiar atei. Datorită diversității părerilor în legătură cu multitudinea de bucățele deteriorate, a durat într-adevăr mult timp până când totul a fost dat publicității. Cu toate acestea, la apariția ediției originale în limba engleză a literaturii despre „documentele confidențiale”, 80% din textele Qumran era deja publicat. În 1992, cu un an înaintea apariției unui volum de buzunar de literatură de senzațional, care, la fel ca și în trecut, susținea în textul de prezentare de pe copertă faptul că 75% din texte rămăsese nepublicat, restul textelor, în măsura în care putuseră fi descifrate, erau deja publicate.

Pentru interpretarea conținutului autorii trebuie că au elaborat o serie întreagă de teorii, una mai îndrăzneată ca alta, pentru ca la unificarea lor să ajungă la concluzia menționată mai sus. Conform uneia din teorii, scrierile nu ar fi fost pre-creștine, ci din perioada vieții lui Iisus.** Aceste scrieri însă aparțin în mod evident unor epoci diferite, și nu sunt unitare în afirmațiile lor. Comunitatea din Qumran s-a păstrat pe o perioadă relativ lungă. Din acest punct de vedere ea nu poate fi pusă pe picior de egalitate nici cu esenienii, nici cu zeloții militanți care au ridicat ceva mai târziu în apropiere de teritoriile comunității din Qumran fortăreața Masada. Qumran ar putea fi comparată eventual cu o comunitate sat ecologic-spirituală a zilelor noastre. Cu certitudine locuitorii din Qumran au avut contacte cu toți aceștia; de la esenieni au preluat cu siguranță anumite obiceiuri într-o formă modificată, învățații din templul din Ierusalim le-au încredințat cronici și schițe ale comorilor din templu – ceea ce dovedește că aceștia erau considerați depozitari siguri, neimplicați direct în conflictele cu romanii -; și de asemenea este posibil ca această comunitate să fi întreținut legături cu unii dintre zeloți.

De asemenea, autorii menționați au susținut și faptul că esenienii ar fi fost nu monahi ducând un mod de viață ascetic, ci luptători de rezistență activi. Tot ce ni s-a transmis despre esenieni indică însă un mod de viață pacifist, vegetarian, cu o credință strict ebraic-esoterică, și care, din cauza preceptelor de curățenie și puritate ce duc cu gândul la credința zarathustriană, căutau izolarea de restul lumii, mai mult poate chiar și decât asceții din zilele noastre. În această apreciere a esenienilor ca militanți rebeli, esenienii sunt în mod neîngăduit azvârliți în aceeași oală cu zeloții, fără ca măcar acest fapt să fie suficient fundamentat.

Ioan Botezătorul, Iisus și Iacob, fratele(vitreg) al lui Iisus ar fi avut aceleași motive de rebeliune "ca și esenienii". Nici această apreciere –care pe deasupra derivă din presupunerile anterioare, și care este prezentată ca un fapt, nu este demonstrabilă prin scrierile de la Qumran. Iisus, Iacob și Ioan nu sunt, practic, identificabili aici sub această formă. Probabil că, spre exemplu, „învățătorul dreptății”, evident o personalitate de frunte a

acestei comunități, a fost identificat lui Iacob, ceea ce este o teorie nedemonstrabilă. Chiar și ideea că acest „învățător al dreptății” ar fi fost un zelot radical, este nedovedită și improbabilă; se poate însă ca el să fi fost recunoscut de comunitate ca autoritate superioară – spirituală – vis-à-vis de preoții decadenți ai templului. Chiar și faptele care ne-au fost transmise despre Iacob nu corespund acestei imagini militante. Iacob – nu discipolul Iacob, ci fratele lui Iisus menționat mai sus, care, după răstignirea acestuia a condus comunitatea creștină primordială din Ierusalim – era după toate aparențele o persoană cu un caracter pronunțat tolerant și echilibrat. Acesta a trebuit, să spunem așa, să se interpună între Petru și Pavel, să medieze între cei doi discipoli aflați în dispută, pentru a menține unitatea comunității.

Pentru a putea susține în continuare că Pavel ar fi fost un agent al romanilor, care a falsificat totul, ar trebui ca o altă structură teoretică artificială, prin nimic demonstrabilă, să reziste analizei, și anume aceea conform căreia romanii ar fi înscenat doar arestarea lui Pavel ca o manevră de mistificare. (În textul nostru „Căile lui Hristos... Pavel, între mulți alții, va fi analizat mai detaliat. Unul din aspectele analizate este acela că - indiferent cum se raportează cineva la tradiționalele „umbre și lumini” ale personalității acestuia, de ex. atitudinea sa față de femei – în orice caz experiențele și revelațiile sale vizionare trebuie recunoscute ca atare. Toate acestea sunt posibile doar atunci când cineva își dă cu adevărat osteneala de a se ocupa în mod aprofundat și practic cu o diversitate de trăiri mistice, lucru pe care, evident, autorii de senzațional, nu l-au făcut.)

Manuscrisele de la Qumran nu sunt altceva decât unele dintre multele manuscrise ale acelor vremuri, care, asemenea unor bucățele de mozaic așezate una lângă alta ne dau informații despre anumite tradiții și obiceiuri ale acelei epoci. Alte scrieri ale acelor secole sunt deja de mult timp cunoscute ca scrieri apocrife, altele au fost descoperite de-abia mai recent (cum ar fi descoperirile arheologice de la Naq Hammadi, care ne dezvăluie multe despre credința întâilor creștini din Egipt.) Ceea ce se poate afirma cu certitudine este că oamenii din Qumran erau credincioși, și că, cel puțin în anumite concepții și obiceiuri, aveau afinități cu preceptele propovăduite de Iisus – cu acelea care se regăsesc și în Biblie și nicidecum cu acele doctrine pretins militante ale lui Iisus cum este el prezentat de autorii de senzațional. Este fără doar și poate posibil că Ioan Botezătorul își avea originile în interrelațiile extrem de devotate ale esenienilor, respectiv ale comunității din Qumran, sau că el era, cel puțin, un oaspete binevenit și unanim respectat în aceste comunități. Este în aceeași măsură imaginabil ca însuși Iisus să îi fi cunoscut pe acești oameni. (În pagina noastră web, "Căile lui Hristos" este argumentată și ideea că Iisus a întâlnit și cunoscut multe și diverse grupări, dar aceasta nu înseamnă automat că El ar aparține în mod necesar școlii ai cărei membri i-a întâlnit.)

2. Și alți autori au adoptat speculațiile menționate, legate de Iisus, cu multe detalii despre istoria evreilor, dar fără a putea destrăma contradicțiile în cauză. Prin aceea că într-o parte a acestei literaturi chiar și învierea lui Iisus a fost redusă la un ritual pur exterior de înviere, detectabil istoric, specific culturii egiptene târzii și eventual esenienilor și tradițiilor ce decurg din acestea, cititorii sunt privați tocmai de elementul înnoitor adus de Iisus în acest context. Și chiar nu ar fi fost nicio pierdere pentru raporturile prezentate în această literatură între grupările istorice precum cea a esenienilor și cavalerii templieri dacă s-ar fi renunțat la această dogmă anti-înviere. Partea care poate fi pătrunsă doar pe cale mistică a ceea ce a realizat Iisus, depășea chiar și în perioada creștinismului timpuriu înțelegerea unor comunități iudeo-creștine și gnostice, de aceea este inutil să încercăm să dovedim prin concepțiile și interpretările lor că ceea ce ei au reușit să înțeleagă reprezintă adevărul întreg. Alții au înțeles alte elemente ale adevărului, lucru arătat atât de mulții creștini timpurii care credeau într-o semnificație mai cuprinzătoare a Învierii, precum și de aceia care au recurs la scrierea polemică din Evanghelia după Filip. Pavel, cel atât de potrivit ca țap ispășitor, nu reprezenta în niciun caz singura sursă a acelor tradiții care au aderat la Învierea aducătoare de schimbare atât spirituală, cât și materială. Acei oameni care respectă încă, măcar într-o anumită măsură, tradiția larg acceptată, transmisă de-a lungul istoriei bisericii, se pot apropia

mai mult de adevăr decât aceia care cu mare ușurință desființează prin explicații simpliste tot ce nu le convine.

Atunci când astfel de activități degenerază într-o denigrare permanentă a lui Iisus Christos, urmările spirituale pot depăși aspectul pur omenesc.

3. Au circulat speculații și depre mai multe pretinse „morminte cu moaștele lui Iisus“, multe dintre ele în Israel și nu numai. Într-un loc în Orientul Apropiat, unde sunt implicați hoți de morminte – a „dispărut“ de ex. unul dintre recipientele pentru păstrarea osemintelor găsite într-un astfel de mormânt -; iar acolo unde mii de astfel de recipiente sunt depozitate în muzee și unde e posibil ca unele oase să fie luate și date mai departe pentru a fi din nou înmormântate, etc., este aproape imposibil să mai fie dezvăluite informații autentice, demne de încredere depre persoanele cărora le aparțin osemintele. În astfel de situații nici măcar numele frecvent gravate în oase nu au nicio relevanță. Nici calculul probabilităților nu poate exclude similitudinile între numele din diferite familii.

O cercetare istorică holistică nu ar porni de la premisa că Învierea în sensul transmis prin tradiție nu ar fi putut exista. De asemenea, ar corespunde mai degrabă stadiului prezent al cunoașterii, înțelegerea profeției care poate face referire la Iisus nu doar ca sursă a unor speranțe subiective, vechi de peste 2000 de ani, ci luarea în considerare a posibilității că aceasta ar putea face referire la ceva absolut real, un adevăr absolut care așteaptă să fie dezvăluit până când se va fi împlinit.

Informații suplimentare (în engleză): <http://dukereligion.blogspot.com/2008/01/talpiot-tomb-controversy-revisited.html>

* 4. Există încă o serie de astfel de speculații referitoare la Iisus, care au dus fiecare, la rezultate diferite. De ex. o teză conform căreia Iisus ar fi fost discipol al școlii cinice, o școală filosofică greacă... În afară de aceasta, alții au dorit să îl pună pe Iisus la același nivel cu Moise, cu un faraon egiptean, cu Iuliu Cezar sau cu un împărat bizantin militant.

** Ceea ce sare în ochi este și faptul că în astfel de cărți nu este menționat niciodată faptul că la Qumran au fost găsite în special texte de Evanghelii din secolul I, a căror comparare cu originalul dovedește că ele au fost transmise peste generații sub o formă foarte fidelă originalului.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini.](#)

Științele naturii și credința în Dumnezeu

Spre justificarea unor contribuții ale științelor naturale

Faptul că există oameni care și în problemele privind credința au nevoie de sprijinul oferit de observarea și analiza exterioară, de fapte, măsurători și cântărire, este recunoscut de Iisus însuși în cazul lui Toma Necredinciosul, care poate fi văzut ca reprezentând tipul omului de știință între ucenici, constituind astfel un model pentru foarte mulți oameni ai timpurilor noastre. Atunci când acesta a avut ocazia de a verifica pe viu dacă într-adevăr cel care se afla în fața lui era Iisus Hristos, Iisus i-a spus: „nu fi necredincios, ci credincios“, această nouă experiență urmând a-l transforma pe Toma, prin contemplare și meditație sinceră și profundă, astfel încât rădăcina îndoielii lui să dispară, iar lui să „îi sară în ochi“: -că, dacă mai e nevoie ca Iisus să spună aceste vorbe, după ce i-a dat lui Toma ocazia să „vadă cu ochii lui“, înseamnă că acesta nu era un sceptic, „învins“ de dovezile realității exterioare, și „constrâns să creadă“, de teama unei eventuale pedepse, ci că el și-a păstrat și ulterior capacitatea interioară de a adopta sau a refuza noi convingeri. Cu toate acestea, trebuie să își fi dat seama că există și alte căi de auto-convingere decât cea a observației exterioare. Iisus știa ce era potrivit pentru Toma. El nu a dorit să oblige pe nimeni – ceea ce ar fi avut

caracterul unei sentințe; de asemenea nu întâlnim la El nicăieri intenția de a provoca refuzul cuiva nepregătit încă pentru o decizie.

O știință cum este empirismul care atunci când un element, sau o serie de experiențe și trăiri nu se potriveau teoriilor, lăsa acestea la o parte, nu este demnă de numele de știință. Adevăratele genii, cum a fost Einstein, nu au practicat o astfel de „administrare” a științei, ci, din contră, au continuat și aprofundat cercetările tocmai acolo unde exista ceva nelămurit. Și această căutare poate constitui una din multele căi ce duc la Dumnezeu – atâta vreme cât motivația este sinceră și onestă, iar știința nu este coruptă de interese de natură economică sau alt fel de interese negative.

În cazul științelor umaniste însă, precum și în cel al problemelor privind credința, de cele mai multe ori nu este suficientă simpla muncă științifică exterioară – cu observații, emiterea de ipoteze și în final elaborarea unor teorii și verificarea acestora. Nu întotdeauna avem la îndemână o ființă care să reprezinte pentru noi – într-un mod ce nu lasă loc îndoielii, și este, pe cât posibil, reproductibil – modelul unui adevăr suprem (așa cum a făcut-o Iisus pentru ucenici), sau care să facă posibilă perceperea acestui adevăr (cum se arată în Ioan 1,51). Cu toate acestea, multe semne arată că în ființa umană spre exemplu, și chiar dincolo de aceasta, există nenumărate nivele care nu își au originea în spectrul cunoscut de forțe și substanțe fizice, ci ele se manifestă doar în acestea: forțe vitale, imbolduri sufletești, gândire, conștiință... (unele exemplificări găsiți în diverse pasaje ale textului principal din Căile-lui-Hristos.net). De multe ori, vechile tradiții „pre-științifice” legate de credință și societate ale celor mai diverse culturi se dovedesc a fi o mai veche formă de învățare, experiență și știință. Chiar și în zilele noastre este posibilă dezvoltarea unor procedee de percepție și evaluare specifice acestor domenii, așa cum ne arată exemplul observațiilor de domeniul științelor naturale ale lui Goethe, sau lucrările bazate pe teoria cunoașterii ale lui Rudolf Steiner inspirate din acestea. De asemenea și noile abordări științifice, de la teoria cuantică până la acei oameni de știință care cercetează o nouă biologie, o nouă geo- sau astrofizică etc., culminând cu crearea unei noi „paradigme” științifice, respectiv a unei noi imagini a universului, merg în aceeași direcție; de cele mai multe ori însă fără a căuta o nouă metodică potrivită noilor teorii și conținuturi, cum a făcut-o Steiner.

Concluzia inițială este astfel aceea că toate cunoștințele științifice dobândite până în prezent:

a.) dezvăluie doar o parțială neînsemnată a realității;

b.) fundamentele științelor naturii devin tot mai relative: materia se dovedește a fi energie concentrată, sau chiar spirit concentrat; iar formele de energie la rândul lor se pot deplasa cu o viteză superioară vitezei luminii (tahioni...); și pot în acest timp „întineri”, timpul devenind mai relativ decât în teoria relativității, ele pot de asemenea dispărea din spațiul nostru și pot reapărea dintr-un fel de „dincolo”/transcendență – astfel încât însuși spațiul este chiar mai puțin absolut decât părea a fi deja în așa-numita teorie a „curburii” spațiului. Mai rămâne „informația” intangibilă a ciberneticii – lipsită de materie și energie, și astfel imposibil de descris prin mijloacele obișnuite. S-ar putea vorbi aici de „conștiință”.

c.) Strict vorbind, această destrămare a vechii imagini despre lume nu este în sine o „dovadă a existenței lui Dumnezeu”, dar este totuși o pregătire. Pentru unii ea este însă suficientă, deoarece aceștia înainte au fost pur și simplu blocați de imaginea depășită, materialistă despre lume, iar acum au găsit căi mai directe de a se apropia de Dumnezeu. Dar asta nu e destul: ce este, deci această „informație”, sau, dacă tot e vorba de ele, și celelalte procese, menționate anterior, imposibil de neînțeles din Univers? Ce/Cine creează neîncetat materie și energie nouă, și le anihilează apoi? Ce/Cine este cel/cea care aici, la fel ca în viață, stabilește limitele vieții și ale morții, după cum stabilește și starea de veghe și somnul, și permite depășirea lor? Ce/Cine este cel/cea a cărui/cărei prezență se face permanent simțită în Univers, dincolo de timp și spațiu? Omul, care poate avea în conștiința sa experiența energiei, a timpului și a spațiului „dinspre exterior”, este oare într-adevăr o „copie” în germene a cuiva care poate face acest lucru pe scară mare (cf. Geneza 1, 26)?

d.) La acestea se adaugă și faptul că hazardul și haosul nu constituie cu adevărat răspunsuri. Căci această lume, aceste ființe, și acest univers al particulelor, precum și procesele vieții prezintă o ordine în haos, o tenacitate și un discernământ în tot ce există,

asemănător unui mecanism de ceas universal, într-un grad imposibil de atins din întâmplare; precum și lipsa unor articulații intermediare care ar fi necesare în cazul unei evoluții accidentale și haotice. Deja din acest pas al progresului cunoașterii este evident că a refuza să credem a devenit azi un lucru mai greu decât a crede într-o inteligență primordială care stabilește începutul și țelurile unui „program al creației”, și care făurește calea acestui proces prin legi în continuă transformare. Astfel s-a conturat posibilitatea de a ajunge prin rațiune la aceeași concluzie, într-un mod similar conștiinței mistice a popoarelor antice, care percepeau cu ajutorul „emisferei drepte, mistice a creierului” prezența și influența lui Dumnezeu în lumea inconjurătoare. („Zei” altor popoare au fost la origine doar denumiri pentru anumite caracteristici ale unui Dumnezeu unic; abia după ce această sapiență s-a pierdut cu timpul, aceștia au fost considerați „Dumnezei” de sine stătători, și chiar asimilați cu ființe umane superioare. *Oameni de știință care nu au crezut inițial în Dumnezeu, cum au fost Max Thürkau, Georg Todoroff și mulți alții, au ajuns, pe căi asemănătoare la credința în Dumnezeu.*

e.) Credința în sensul convingerii profunde este mai mult decât atitudinea pur intelectuală de a crede că ceva este adevărat.

f.) La toate acestea se adaugă și acei oameni care, ca mistici sau simpli credincioși mărturisesc că au avut experiențe mai directe și cu o mare putere transformatoare cu Dumnezeu și cu Hristos; și care, prin acest contact, au avut experiența profund reală a spiritului divin creator din ei înșiși. Aceste căi pot conduce și într-un mod perfect independent mai devreme sau mai târziu la o asimilare și conștientizare a naturii acestor experiențe și trăiri.

În biserica catolică există enciclica papală "Fides et Ratio" (Credință și rațiune) din 1998, iar Papa Benedict XVI a reluat subiectul în discursul său de la Regensburg în 2006: credința fără rațiune și rațiunea fără credință sunt fiecare în sine lipsite de valoare, deoarece ele singure nu pot cuprinde omul în complexitatea sa. Într-un articol publicat în ianuarie 2007 în revista germană "Spektrum der Wissenschaft", Michael Springer opune acestei idei contra-argumentul conform căruia nu fiecare lacună în cunoaștere trebuie neapărat să indice ceva ce nu poate fi explicat rațional, respectiv pe Dumnezeu - aspect care de altfel pentru noi, de ex., nu este de mare interes, este vorba de concluzii absolute concrete, vezi mai sus. El recunoaște însă că credința conform căreia într-o bună zi știința va reuși să clarifice și să umple marile lacune, nu este la rândul ei mai mult decât o simplă credință. Situația actuală este aceea că aici a trebuit în prezent să se depună un efort notabil pentru a se ține deschisă posibilitatea pentru cercetătorul individual de a nu fi încă obligat să creadă în Dumnezeu (ceea ce nu înseamnă neapărat că acesta trebuie să fie ateu, ci poate fi agnostic, adică să îi lipsească credința, fără a avea însă convingerea definitivă că Dumnezeu nu există). O altă nouă opinie, care recunoaște credința în Dumnezeu doar ca o contribuție la protecția etică a culturii materiale, nu corespunde în sine punctelor de vedere menționate mai sus.

[Update English/ Deutsch](#)

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Conștiința, cercetarea creierului uman și liberul arbitru.

Cu mult timp înainte de apariția științei și cercetării moderne, oamenii ingenioși din toate culturile și timpurile*), înforturile lor de a lua deciziile corecte, au adunat o experiență substanțială în ceea ce privește originea diverselor lor emoții. Căile spirituale, respectiv emoționale ale dezvoltării constituie o mărturie a capacității oamenilor de a continua să se dezvolte cu adevărat - chiar și prinși fiind în această străduință de a lua decizii morale - și de a nu considera totul ca fiind prestabilit. Cu toate acestea, au existat și în domeniul religios unii înclinați spre fatalism, adică spre convingerea că destinul este, într-o mai mică sau mai mare măsură - predeterminat.

Chiar și capacitatea modernă de gândire este în cea mai mare parte doar parțial conștientă. Dacă cineva dorește să devină - și să rămână - conștient de sentimentele care influențează gândirea, acesta/aceasta trebuie, în mod normal să se concentreze intens asupra lor timp îndelungat pentru a deveni mai sensibil față de ele. La un nivel chiar mai puțin conștient au loc impulsurile voinței și sunt necesare eforturi și mai mari pentru a le conștientiza pe deplin sau pentru a le structura complet liber. Spre exemplu, deja Rudolf Steiner a știut - independent de cercetarea modernă a creierului -că voința este ceva neconștient. Însă el a știut și că controlul asupra propriei voințe poate fi antrenat, lucru care încă nu a fost cercetat de știința modernă. Mulți creștini au experiența foarte concretă a faptului că e posibil chiar mai mult decât atât, și anume, e posibilă punerea voinței umane tot mai mult "în mâinile lui Dumnezeu". Acest lucru este posibil într-o anumită măsură în fiecare etapă a propriei dezvoltări, adică chiar și atunci când ființa umană nu pătrunde deosebit de adânc în profunzimile propriului spirit. Cu siguranță este implicată o instanță care ne însoțește, netezind drumul. Mai devreme sau mai târziu acest drum duce la un mod de viață tot mai conștient. (Această practică nu are nicio legătură cu cerința de supunere a unei biserici față de enoriașii ei.)

În acest context, descoperirile unor neurologi moderni permit tragerea unor concluzii care diferă de cele prezentate în anumite reviste de știință. Aceștia au descoperit prin măsurători efectuate în cadrul unor experiențe că pentru mișcarea mâinii, disponibilitatea de mișcare a apărut deja în sistemul nervos în timp ce la nivel subiectiv abia se forma intenția conștientă de mișcare. Persoana asupra căreia a fost efectuat experimentul a crezut că gestul, care de fapt a început cu 1/100 milisecunde mai târziu - fusese inițiat deja. **)

Pentru început, aceasta confirmă doar faptul - menționat mai sus - că gândirea conștientă a omului nu este în mod normal singura bază a acțiunilor acestuia, ci complexitatea ființei sale este integrată în deciziile sale. În schimb, "potențialul de disponibilitate" stabilit nu confirmă în niciun fel faptul că ființa umană ar fi în mod automat predestinată să și urmeze fiecare astfel de impuls al voinței. Această idee ar reprezenta de fapt o concluzie inversă. Astfel, liberul arbitru nu este defel negat, așa cum au considerat unii, ci dimpotrivă. Este însă corectă presupunerea bazată pe experiențele umane descrise mai sus ("cercetare în teren" de secole) că intelectul în sine nu este suficient pentru exercitarea "liberului arbitru". Gândirea și bunele intenții pot reprezenta doar primul pas către un rol mai responsabil al sinelui; la aceasta trebuie să se adauge însă și disponibilitatea de a analiza în profunzime sentimentele subconștiente și impulsurile obișnuite, neconștiente. "Potențialul neural de disponibilitate" va fi astfel mai repede conștientizat. Este deci pe deplin posibilă străduința spre o viață dusă într-un mai mare spirit de responsabilitate.

În afară de aceasta trebuie luat în considerare faptul că atunci când sunt măsurate, de exemplu, potențialele electrice ale terminațiilor nervoase, se poate vorbi de "cauze" numai din punct de vedere al științelor clasice ale naturii. Considerate din punct de vedere al științelor umaniste, este foarte posibil să vedem în acestea un "efect", un exemplu grăitor fiind pianul la care cântă o ființă înzestrată cu gândire, spirit și voință. Acest lucru nu poate fi determinat la un nivel pur științific, biologic. Tot așa, biologia nu poate decide dacă și cum se manifestă divinitatea în acest organism uman complex ***). Cu toate acestea, biologia poate aborda și astfel de întrebări sub aspect științific. Spre exemplu, se pot efectua măsurători pentru a determina ce procese diferite au loc în corpul unui om atunci când acesta luptă prin rugăciune împotriva unui impuls nedorit al voinței ****). Doar că biologia singură nu poate stabili doar prin experimente ce "este" cu adevărat rugăciunea pentru un credincios.

*) Vezi însă și diferențele în etapele de dezvoltare arhaică, magică, mitică și intelectuală ale conștiinței umane - așa cum sunt acestea prezentate în capitolele noastre Puncte de vedere generale privind religiile naturale & Religia ca mod de reconectare cu Dumnezeu... Originile impulsurilor umane au fost în anumite perioade percepute ca fiind în mai mare măsură exterioare acestuia, iar în altele ca fiind în mai mare măsură interioare. Posibilitățile contemporane de dezvoltare a conștiinței au fost elaborate în baza etapelor din viața lui Iisus,

așa cum sunt ele descrise în Partea 1 a Textului principal al lucrării noastre. În zilele noastre omul poate în mod conștient - spre deosebire de modul mai degrabă instinctual din alte vremuri - să învețe din nou, de ex., cum să recunoască mai intens conexiunile cu ambientul său, cu mediul înconjurător, precum și cu Pământul. Astfel iau naștere pentru societate, pe lângă descoperirile sociale și ecologice, șipuncte de vedere generale etice și de filozofie a religiei.

***) De ex. în revista "Spektrum der Wissenschaft", aprilie 2005.

***) Vezi și pagina noastră "Științele naturii și credința în Dumnezeu".

****) Vezi și pagina noastră referitoare la "Prelucrarea vieții de zi cu zi".

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini.](#)

Informații despre: Iisus Hristos și întrebările privind alimentația

Preambul: În *Cartea întâi a lui Moise (Geneza) 1:29*, scrie: Și Dumnezeu a zis: "Iată că v-am dat orice iarbă care face sămânță și care este pe fața întregului pământ, și orice pom care are în el rod cu sămânță: aceasta să fie hrana voastră." Aceasta ar corespunde unor dovezi conform cărora omul ar avea primordial organele masticatoare și digestive ale unui fructivor (care se hrănește cu fructe), și nu cele ale unui omnivor cum s-ar putea crede luând în considerare și numai categoriile în care pot fi împărțite majoritatea animalelor: animale de pradă, omnivore și ierbivore. În schimb, după Potop, (atestat arheologic în Asia de sud-vest) Dumnezeu îi spune lui Noe (*Geneza 9:3,4*) „Tot ce se mișcă și are viață, să vă slujească de hrană;... Numai carne cu viața ei, adică sângele ei, să nu mâncați”. Până aici se face referire la o perioadă anterioară apariției popoarelor de azi, deci, dacă textele au fost transmise corect peste generații și ere, conținutul lor nu se aplică numai poporului evreu de mai târziu. După leșirea din Egipt acest fapt a fost confirmat în *Cartea a cincea a lui Moise (Deuteronom), 14,3-21*, adăugându-i-se noi detalii. Aparent e vorba despre faptul că după Potop circumstanțele cereau ca, în principiu, orice fel de hrană să fie permisă, evitându-se doar acele lucruri care erau absolut nepotrivite ca alimente. În anumite cazuri s-au găsit dovezi pentru aceasta susținute de știința modernă a alimentației. Cu toate acestea au continuat să existe ocazii în care s-a subliniat impozanța deosebită a unei alimentații vegetariene, fără însă ca aceasta să fie obligatorie pentru toți, vezi *Daniel 1,8*.

De multe ori părea să existe o conexiune cu prevederile mult mai extensive, azi greu de reprodus, legate de jertfele animale, și de consumul cărnii animalelor jertfite. Deja *profetul Osea (6.6)* a transmis oamenilor dorința divină: "Căci bunătate voiesc, nu jertfe, și cunoștința de Dumnezeu mai mult decât arderi de tot!". Preluând aceasta, Iisus a spus: "Duceți-vă de învățați ce înseamnă: "Milă voiesc, iar nu jertfă!" (Matei 9,13 și 12,7). Legat de cele scrise în *Evangelia lui Luca 22,11*, unde Iisus întreabă unde poate mânca mielul Paște – care în final nu mai apare la Cina cea de Taină –, există texte „apocrife” din perioada creștinismului timpuriu (care nu au fost acceptate și preluate în canonul biblic din anul 400), cum este de exemplu „*Evangelia Ebioniților*”. Acolo se poate citi: "Doresc Eu oare să manânc carne de miel cu voi de Paște?". În limba aramaică era frecventă utilizarea unui număr mai mic de cuvinte în acest tip de propoziții, dându-se astfel posibilitatea citirii lor în mai multe feluri când nu mai era prezentă intonația, deci textul era citit, și nu ascultat. Acest fapt a condus la interpretări și traduceri diferite, deosebit de potrivite pentru a constitui reproșuri reciproce. (Comunitățile iudeo-creștine practic dispărute – anume islamizate mai târziu în cea mai mare parte – constituiau o componentă veritabilă și importantă a creștinismului timpuriu, chiar dacă în unele dintre concepțiile lor, ca în exemplul de mai sus, ele se deosebeau de celelalte biserici în devenire.)

Faptele Apostolilor 15,19 relatează vorbele lui Iacov, conducătorul comunității primare, conform cărora : „să nu se pună greutate (*neobișnuite*) aceloră dintre Neamuri (*păgânii convertiți de Pavel*) care se întorc la Dumnezeu; ci să li se scrie doar să se ferească de pângăririle idolilor, de curvie, de dobitoace zugrumate și de sânge”. În schimb, istoricul Eusebiu, în scrieri apocrife despre faptele Apostolilor (vezi mai sus) și în alte scrieri, lasă impresia că Iisus, Ioan, Petru, Iacov și alții nu mâncau de obicei carne.

Matei 15,11-20 / Marcu.7, 17-21 arată că, în orice caz, Iisus punea mai mult preț pe „ce iese din gură”, și nu pe „ce intră în gură” („Nu ce intră în gură spurcă pe om; ci ce iese din gură, aceea spurcă pe om.”); deși aceste vorbe se refereau la întrebările fariseilor despre spălarea pe mâini înainte de mâncare. Este vorba aici de aceeași ierarhie a valorilor ca în fraza despre bârna din propriul ochi și așchia din ochiul altuia. Ceea ce contează, deci, este a începe cu propria persoană, în loc de teama de influențele exterioare. În schimb nu este vorba aici de interdicția de a consuma carne.

Conform *Luca. 10,8* Iisus le-a recomandat ucenicilor ca în călătoriile lor să mănânce tot ceea ce le oferă gazdele. Asta nu înseamnă automat că acest aspect ar fi absolut irelevant. Dar, chiar și în zilele noastre, spre exemplu în anumite țări arabe, refuzul unui fel de mâncare sau băutură, oferite cu cele mai bune intenții, poate provoca cele mai neașteptate reacții, dacă refuzul nu este formulat cu deosebită atenție. În afară de asta ucenicii lui Iisus au primit de la acesta darul de a nu fi vătămați nici măcar de cele mai toxice substanțe (*Marcu 16,18.*). Deci este absolut inoportună scoaterea cuvintelor biblice din context și generalizarea lor nelimitată.

Într-o măsură chiar mai mare decât punctele de vedere biblice referitoare la alimentație, postul religios își găsește rațiunea în purificarea trupului, exercițiu prin care sporește deschiderea spre experiențe sufletești, spirituale mai profunde. Acest aspect era ancorat ce-i drept mai ales în biserica catolică – în zilele de vineri, în relație cu Vinerea Patimilor, și în perioada de post dintre Lăsata Secului și Paște. Dar, după o perioadă în care postul nu a mai fost respectat atât de strict, acesta a câștigat din nou în importanță și semnificație chiar și în afara Bisericii. Dincolo de alimentație, în cadrul postului se exersează și capacitatea de renunțare benevolă și în alte domenii. De asemenea, în această perioadă oamenii se gândesc mai mult la semenii lor în întreaga lume care suferă de foame. Cât de profundă poate fi această experiență, mergând cu mult dincolo de postul de câteva săptămâni, ne arată “inedia” – renunțarea la hrană, fenomen observat deja de misticii medievali și până în vremurile moderne. Acest fenomen este prezent atât în mediul creștin, cât și în alte medii – denumit în zilele noastre de către unii “hrănire cu lumină” – și ne arată că spiritul poate domina asupra materiei într-o măsură mult mai mare decât a putut fi până acum științific înțeles. Premisa acestui fenomen este că persoana în chestiune se știe “condusă” de Dumnezeu, respectiv este asistată în mod corespunzător pentru a evita pericolele. (Prezenta descriere nu trebuie înțeleasă ca recomandare de a porni pe acest drum.)

Corpul omenesc este un instrument, și ca atare are nevoie să fie tratat cu simțul răspunderii.

De altfel, din punct de vedere biblic, și animalele sunt ființe vii create de Dumnezeu, semenii noștri în Creație; ele nu sunt „obiecte” pe care le putem trata după bunul nostru plac, așa cum se întâmplă încă în lume (tot mai puțin, grație legilor pentru protecția animalelor).

Care este alimentația potrivită pentru fiecare din noi, este o decizie care trebuie să rămână la latitudinea fiecăruia.

Cine dorește informații despre formele de alimentație vegetariană moderne, le găsește de ex.la adresa: <http://www.ivu.org> (Această pagină web nu este răspunzătoare pentru conținuturile altor pagini web, și nu susține automat schimbările intervenite în acestea).

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Iisus Hristos și tămăduirile – și în zilele noastre

Mulți au cunoscut pe Iisus, pe discipolii săi și pe alți însoțitori ca pe o mișcare a tămăduirii corpului și sufletului lor. Deoarece acest lucru azi nu mai e de la sine înțeles, oamenii trebuie să se implice mai mult.

Voința de însănătoșire

Iisus i-a pus unui om nepregătit următoarea întrebare importantă: „Vrei să te faci sănătos?” (Ioan 5: 6). Iisus i se adresează, de fapt, sufletului. Bolnavul își descrie piedicile exterioare pe drumul căutării tămăduirii sale. Întrebarea însă îl determină și să se întrebe, dacă dorește **cu adevărat** să se însănătoșească. Aceasta este prima condiție pentru o tămăduire înțeleasă corect. Atâta timp cât subconștientul blochează drumul spre tămăduire și spre căutarea unui ajutor, indiferent din ce motiv, acceptarea acestui ajutor din afară este îngreunată. În acest caz ar fi eventual posibil – indeferent pe ce cale – să se recurgă la măsuri de prim-ajutor medical sau să se influențeze unul dintre simptome. Dar tămăduirea cere mai mult decât atât; ea are loc dacă bolnavul și-o însușește în mod conștient, deci dacă o asociază cu puterile sale de autoînsănătoșire. De-abia din acest punct își încep activitatea nu doar cei care aparțin profesiilor cu scop de vindecare și consilierii pe probleme de viață pregătiți pentru a conlucra cu pacientul, ci și vindecătorii „serioși” precum și acei oameni, care sprijină tămăduirea prin intermediul credinței respectiv al rugăciunii pentru tămăduirea semenilor lor.

Puterea credinței

Matei 9:22: O femeie căutătoare de vindecare atinge doar veșmintele lui Iisus și este vindecată. Iisus: „**Credința ta te-a tămăduit**”. Cine are experiența credinței va înțelege prin această forță a credinței ceva extraordinar de real în relația sa cu Dumnezeu, ceva ce înlesnește procesul vindecării. E adevărat că așa-numitul efect placebo din medicină relevă și el ceva din puterea credinței omului în propria vindecare (vezi exemplul cu zahărul considerat medicament). Nu au loc însă turnuri de o asemenea anvergură a proceselor bolilor, așa cum au ele loc în vindecările prin credință. Iisus reprezintă și icoana unui om sănătos fizic, spiritual și sufletesc, în cel mai amplu sens.

Extrase din capitolul „Problema miracolelor” din textul nostru principal*): Iisus Hristos face trimitere nu doar la „energia cosmică” – așa cum procedează unii tămăduitori din zilele noastre – pe care o simt „curgând prin ei”, ci El face referire la credință, la credința într-o posibilitate de vindecare prin El, în fond prin Dumnezeu, concretizat în persoana lui Iisus. Mai există și azi vindecări înfăptuite, ca la ucenici, prin rugăciune; și în relație cu nivelele cele mai profunde ale ființei umane, apropiate lui Hristos care dorește vindecarea și desăvârșirea omului și care, așa cum spune Iisus, poate face „altele și mai mari decât acestea” (Ioan 14, 12-13).

Vindecarea spirituală însă, precum și progresul spiritual și mental legat de aceasta, rămân totuși un har ce nu poate fi obținut cu forța, oricâte eforturi ar face un om pentru a se pregăti pentru ele. Vindecările erau adesea „semne”, fapte la scară redusă, care simbolizau ceva mai mare, de o importanță fundamentală. Când l-a vindecat pe cel orb din naștere într-o zi de Sabbat, Iisus a răspuns că ceea ce contează nu este a vedea cauza bolii în păcat, ci „să se arate în el lucrările lui Dumnezeu”. Cf. Ioan 5, 6-9; Ioan 6; Ioan 9, 3 ș.a.

Având în vedere multiplele experiențe acumulate până în prezent, precum și descoperirile din domeniul științelor-limită, azi nu mai este de neînchipuit că Iisus realmente avea puterea de a influența puterile naturale. Acceptarea acestui fenomen poate fi deosebit de important pentru imaginea de azi despre om, pentru o vindecare holistică, respectiv creștină, ș.a.m.d. **Așezarea mâinii asupra celor aflați în suferință** Nu întotdeauna, dar adeseori Iisus și ucenicii își puneau mâinile peste cei bolnavi, pentru a-i tămădui. Izolat, e drept, dar această practică s-a păstrat până azi. Persoana care își pune mâinile pe capul sau umerii celui bolnav rostește în acest timp o rugăciune, dacă este posibil împreună cu alți membri ai comunității. Aceasta stimulează empatia și conștiința de a fi un intermediar pentru ajutorul divin. Gestului acestuia i se poate desigur găsi o interpretare magică. Dar, în baza descoperirilor din domeniul vindecării

spirituale moderne – între practicanții căreia se găsesc și creștini convinși – știm că este vorba despre o realitate. În creștinismul timpuriu se vorbea în acest context de „Pneuma”, suflul vieții sau Duhul Sfânt *), care era astfel transmis. Practica aceasta se utilizează atât în rugăciunile prin care se cere vindecarea, cât și pentru binecuvântare, combinată și cu alte eforturi. *Vezi de ex. Matei 19, 13; Marcu. 8, 23; Marcu. 10, 16 (binecuvântarea copiilor); Luca. 4, 40-41 (tămăduire & și alungarea spiritelor); Luca. 24, 50 (binecuvântarea ucenicilor); Faptele Apostolilor 6, 6 și 19, 12 precum și 28, 8.*

O rugăciune pentru vindecare nu este însă neapărat dependentă de atingerea cu mâna a celui pentru vindecarea căruia se spune rugăciunea. De fapt aceasta se poate face și de la distanță – ceea ce poate fi perceput ca fiind ceva mai dificil.

Suferințe sufletești

Însănătoșirea psihicului, recăpătarea energiei vitale, respectiv întremarea corpului sunt strâns legate între ele. De aceea chiar și o bună consiliere duhovnicească sau în probleme de viață poate influența suferințele psihosomatice – cu condiția ca sfaturile de înțelepte să fie transpuse în practică, și să se renunțe la ducerea unui mod de viață greșit.

Extrase din capitolul „Mânia divină și ... sentimente” în textul principal*): Iisus a trăit permanent cu „frică de Dumnezeu” și compasiune față de oameni... La oamenii de rând aproape toate sentimentele sunt inițial combinate cu procese subconștiente de reacție la stimuli – care se manifestă diferit de la om la om, dar care sunt în fond foarte asemănătoare ca structură fundamentală. A descoperi mereu noi astfel de procese prin propriile noastre puteri, a medita asupra lor în loc de a le împinge la o parte, pentru ca în final să le putem controla, respectiv pune în slujba lui Dumnezeu, este un proces de învățare de durată. În acest context încercarea de a prelucra dintr-o dată complexe întregi de probleme prin metodele obișnuite este de cele mai multe ori lipsită de eficiență. Mult mai eficace ar fi căutarea mai întâi a unor tipuri specifice de experiențe în acest sens, și în același timp diferențierea clară, conștientă, din start între o „bârnă în ochiul propriu” și o „așchie în ochiul altuia” (*Matei 7, 1:5*), precum și găsirea celui responsabil. Anumite școli creștine ar pune accent pe primul aspect, deoarece contemplarea propriilor fapte negative este un lucru mai greu, și care necesită învățare, și în același timp este mai ușor ca propriile fapte să fie corectate. În practica psihologică adeseori accentul cade pe perspectiva cealaltă, aceea a victimei. Dar în final se poate observa că ambele aspecte își au rolul și rostul lor.

O altă posibilitate ar mai fi: 1. contemplarea interioară a stimulului recepționat ca negativ, așa cum s-a manifestat acesta concret (de ex. teamă, ură și furie, indiferență și aroganță, îndoială exagerată,...). 2. în loc să ne batem capul, să așteptăm liniștiți un moment, pentru a conștientiza pe cât posibil despre ce este vorba de fapt. Apoi 3. să încredințăm prin rugăciune**), lui Dumnezeu această problemă care poate fi experimentată, ba chiar percepută ca ceva fizic. 4. să așteptăm liniștiți apariția unui sentiment de ușurare. Acesta se poate resimți în cadrul unor exerciții meditative***) de ex. ca un curent care se scurge în sus și în anumite împrejurări ca un curent de energii înnoitoare care după aceea se revarsă de sus. Este de asemenea posibilă și „expirarea”, odată cu aerul, a sentimentelor și experiențelor negative (în cadrul unor exerciții de respirație), și încredințarea lor lui Dumnezeu prin adoptarea unei anumite poziții a corpului; iar prin „inspirarea” aerului să lăsăm lucrurile pozitive, izvorâte din milostenia lui Dumnezeu să pătrundă în sufletul nostru (*o posibilă variantă la rugăciunile neîntrerupte ale călugărilor creștini de pe muntele Athos, menționat în capitolul „Liniștea din pustie” al textului principal.*)

Probleme mentale

Extras din capitolul "Schimbarea la față" în textul principal *): Există „Gândire pozitivă” și „afirmații” pozitive (principii, axiome). Atunci când aceasta nu este egocentrică și megalomană, și este practică fără manipulare tehnică, ar putea, ce-i drept transpune gândurile într-o stare mai apropiată de cea care ar putea proveni de la Dumnezeu; ar putea, deci, deschide spiritul. Însă în literatura acestei orientări lipsește în mare parte atenția pentru acest aspect, de aceea efectul obținut poate fi adesea auto-mistificarea.

"Loviturile sortii"

S-a constatat, spre exemplu în încercările moderne de tămăduire spirituală, că există cazuri în care poate apărea sentimentul că o vindecare nu este (încă) posibilă, respectiv „permisă”. Aceasta este ceva similar nivelelor „programelor”. S-ar putea, de exemplu, ca bolnavul să „dorească”, sau chiar să fie necesar pentru el, să mai învețe ceva din boala sa. Dar chiar și această problemă este perfect soluționabilă prin și cu ajutorul lui Dumnezeu. Referitor la acest aspect vezi și paragraful de mai sus, despre „Voința de însănătoșire”.

Aspecte juridice

Practicarea vindecărilor pur creștinești, inclusiv prin așezarea mâinilor asupra celor în suferință, este protejată în Germania prin libertatea constituțională a practicării religiei. Cei care însă doresc să presteze acest serviciu în afara sferei private, domestice sau bisericești, trebuie mai întâi să se informeze cu privire la prevederile legii în acest sens. Dacă în cadrul acestor practici au loc activități care pot fi interpretate ca diagnosticare sau terapie directă – chiar dacă se desfășoară gratuit, sau pe bază de donații – în Germania este necesar un examen pentru practicarea terapiei sau o licență de medic („tămăduitorii spirituali” de ex. – ale căror practici diferă în cele mai multe cazuri de tehnicile de tămăduire clasice ale creștinismului, dar au totuși elemente comune cu acestea – pot adesea să descopere bolile cu ajutorul mâinilor). Chiar dacă ar fi de dorit ca legile să sprijine caracterul special al acestor activități în mod nebirocratic, și „Federația tămăduitorilor spirituali”****) recomandă, în condițiile date, absolvirea unor examene pentru a primi dreptul la practicarea terapiei. Teoretic este permisă o formă simplificată a acesteia cu condiția să se ofere doar consiliere psihologică sau tămăduire spirituală. Dacă această formă simplificată poate fi pusă în practică în toate cazurile, este o altă problemă. În Anglia de exemplu, „tămăduitorii spirituali” sunt deja general acceptați, și li se permite chiar accesul la bolnavii din spitale.

Indiferent de aspectele legale, este indicat ca persoana ce caută vindecare să aducă în plus și propria contribuție la acest proces - de pildă printr-un mod de viață sănătos, cu respectarea unui regim alimentar sănătos, respectiv a unei diete, mișcare sau gimnastică medicală, și, pe cât posibil, suficientă odihnă; prin rugăciune.

*) „Textul principal” tratează aceste puncte, precum și altele dintr-un unghi de vedere mai larg, și anume acela referitor la posibilitățile evoluției umane în general; deci și dincolo de „vindecare” în sens strict.

**) Pentru o ținută interioară adecvată în timpul rugăciunii cf. și pagina noastră „*O rugăciune pentru pace...*”

***) Vezi și pagina "*Meditația creștină*".

****) World Federation of Healing –(Federația Internațională pentru Tămăduire) multiple grupări diferite pe plan mondial. <http://www.wfh.org.uk>

Între grupările individuale nu cunoaștem până în prezent nici una care să fie formată din tămăduitori exclusiv creștini. Acest fapt părea ceva de înțeles atâta timp cât tradiția creștină a fost în mare parte destrămată. Astăzi însă începe, cu încetul, să devină o bizarene. Cu toate acestea ici-colo, în cadrul bisericilor libere evangheliste cum sunt cele baptiste și adventiste, se întâlnește deja o practică biblică simplă și eficace a rugăciunii intense pentru vindecare; de asemenea în anumite locuri de pelerinaj catolice cum este Lourdes se petrec vindecări neobișnuite prin rugăciune și credință.

(Pagina noastră web nu este răspunzătoare pentru conținuturile altor pagini web, și nu susține automat schimbările intervenite în acestea).

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Despre binecuvântarea creștină.

În calitate de creștin credincios puteți binecuvânta totul și pe oricine, în măsura în care simțiți că acest gest este în armonie cu credința și pentru a-l săvârși v-ați sintonizat cu Dumnezeu. Există nu doar binecuvântarea tradițională sacerdotală prezentată în *Cartea a patra a lui Moise (Numeri) 6:23 - 7:1*.

DUMNEAVOASTRĂ puteți – și ca laic – să împărțiți binecuvântări. Pentru aceasta nu aveți nevoie de vreo formulă anume și nu trebuie să pronunțați vorbele cu glas tare; ceea ce e necesar este atitudinea interioară, în acest sens: "Binecuvântarea Domnului fie cu voi, după dorința Lui". Dumnezeu va ști ce să facă cu binecuvântarea Dvs. Acest obicei a devenit tot mai rar, dar el ar putea fi cu adevărat folositor.

Există multe pasaje în Biblie pe tema binecuvântării. Unele elemente tipice diferitelor aspecte ale binecuvântării: *Zaharia 8:13; Faptele apostolilor 3:26; Efeseni 1:3; 1 Petre 3:9-12; Evrei 6:7*. Alte pasaje biblice pe aceeași temă: *Matei 5,44 respectiv Luca 6:28; Romani 12:14; 1. Moise (Geneza) 9:1; 5. Moise (Deuteronom) 11:26; Psalmi 115:13; Proverbe 11:25*.

*) Este de la sine înțeles că acolo unde sunt binecuvântate de ex. arme, îngerii vor avea probleme cu astfel de „binecuvântări” ....

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Plângerea ca posibilă componentă a practicii creștine

Anumite cercuri creștine, tocmai cele strict ortodoxe, crează impresia unilaterală conform căreia creștinii trebuie să se supună sorții și să nu se angajeze prea militant în critica diverselor evenimente contemporane: firește, ei se pot ruga pentru o lume mai bună sau pot încerca să facă ceva pentru asta. Dar în zilele noastre se întâmplă extrem de rar ca credincioșii să se poată „plânge amarnic” la Dumnezeu - vezi *Plângerile* în Vechiul Testament – eventual doar în texte literare ('Don Camillo și Peppone'). În orice caz acest lucru face rareori parte din învățăturile Bisericii, ci apare mai degrabă în rugăciunea privată. Dacă facem o comparație cu practica iudaică a pelerinajului la Zidul Plângerii în Ierusalim cu această situație – fără a dori să recomandăm ceva similar creștinilor – devine definitiv clar că aici este vorba de o posibilă componentă extrem de importantă a credinței.

Tocmai atunci când valorile și făgăduielile tipic creștine – cf. de ex. Predica de pe Munte *Matei 5:5* „*Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!*” sunt puse față în față cu direcția de dezvoltare care predomină încă în lumea zilelor noastre, s-ar putea naște ideea că o anumită relevanță ar avea-o faptul că poate creștinii nu sunt capabili să se confrunte cu asemenea făgăduieli. Făgăduielile nu constituie posibilități cu caracter neobligatoriu ale îndurării divine, care există și ele, și care se pot împlini sau nu. Nu, acestea sunt promisiuni. Când vor fi ele onorate poate depinde și de maturitatea în gândire a fiecăruia, respectiv de faptul dacă ele sunt pur și simplu „îndrugate” în timpul rugăciunii. (*„Împărăția cerurilor se ia cu năvală”. Matei 11:12.*)

Devenise neclar despre ce sau despre cine ar trebui să ne plângem aici. Despre ceilalți oameni? Sau despre acele forțe diabolice – risipite de unii teologi prin explicații științifice – ce ar fi contribuit la ispitirea oamenilor? Toți își au, probabil, partea lor de răspundere. Adesea însă apare presimțirea că „s-a îngăduit ca aceasta să se întâmple” (la care se adaugă în gând atât de omenescul „pentru că...”). Este oare însă această „regie” care poate „îngădui” ceva sau nu, și care lărgeste astfel regulile jocului stabilite de Domnul, chiar Preaînaltul? Ar fi o concluzie extrem de pripită a-L face pe Dumnezeu însuși răspunzător pentru răul din lume sau pentru că ar fi „îngăduit” ceva. În primele secole părinții bisericii, aflați și azi la mare respect în unele religii, vorbeau și scriau despre ierarhiile îngerești aflate între Dumnezeu și

oameni, ierarhii cunoscute din vremuri imemorabile și transmise prin tradiție peste generații. În afară de aceasta gnosticii vorbesc despre așa-numiții „arhonți” care au adesea caracteristici malefice. Și alte culturi au receptat în felul lor astfel de experiențe: de ex. Cartea Tibetană a Morților este plină de recomandări despre cum trebuie oamenii să se poarte după moarte cu astfel de ființe. Tocmai în ceea ce privește aspectele fundamentale, care trec de reproșurile reciproce meschine ale oamenilor, s-ar putea într-o bună zi confirma faptul că aici intervine în mod considerabil o „regie” nu tocmai desăvârșită, aflată undeva mai jos de cel Preaînalt, mai jos și de Hristos – care însă, în comparație cu oamenii, sau chiar cu forțele de-a dreptul negative, se află situată deosebit de „sus”. Această abordare este și o contribuție la vechea întrebare a filosofilor privind „teodiceea”, respectiv relația lui Dumnezeu cu răul din lume („justificarea” sa).

Concluzie: Există într-adevăr posibilitatea să ne plângem la Dumnezeu, căci El este persoana potrivită căreia să ne adresăm; este însă absolut lipsit de sens să ne plângem despre El. Această plângere poate implica să îi predăm lui Dumnezeu percepții împreună cu sentimentele unui suflet tulburat, chiar dacă aceste sentimente cuprind, în loc de mâhnire, de exemplu mânie provocată de o nedreptate (*Matei 5:6*). Deoarece soluția este apoi lăsată în seama înțelepciunii lui Dumnezeu, această plângere reprezintă în fond o formă specială de rugăciune intensă. Dragostea și respectul față de Dumnezeu, respectiv Hristos sunt o componentă esențială; aceasta ne protejează și de căderea în negativism pur, care nu ar mai putea duce la găsirea căii spre Dumnezeu, ci mai degrabă în direcția opusă.

O altă cale este aceea de a lăsa mai întâi aceste sentimente să se domolească, astfel făcând posibilă rugăciunea clasică, pură, în care tot ce este în sufletul nostru îi este prezentat lui Dumnezeu sub formă de mulțumire și rugăminți. A ne ruga astfel este cu siguranță modul cel mai potrivit de a ne adresa lui Dumnezeu. Este însă permis și să ne plângem în sensul descris mai sus, atunci când acest lucru apare drept necesar și este sincer (autentic).

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini.](#)

O cale creștină pentru pentru prelucrarea evenimentelor vieții.

- Cel care - avându-l pe Iisus ca **măsură a lucrurilor** și ajutor – caută să se desprindă de propriile imperfecțiuni și să evolueze spre însușiri primenitoare (cf. pagina "...Etica": nu să dăuneze, ci să ajute...), ar trebui înainte de toate **să conștientizeze propriile defecte de caracter, greșelile și păcatele comise, în loc să arunce asupra altora vina pentru orice schimbare de dispoziție, problemă sau neajuns** (cf. *Matei 7:1 Nu judecați, ca să nu fiți judecați. 2 Căci cu ce judecați judecați, veți fi judecați; și cu ce măsură măsurați, vi se va măsura. 3 De ce vezi tu paiul din ochiul fratelui tău, și nu te uiți cu băgare de seamă la bârna din ochiul tău? ...*).

Astfel de experiențe vor fi, de îndată ce este posibil, într-o liniște interioară cât mai mare cu putință (cf. *Capitolul nostru din textul principal "Liniștea din pustie"*) și cu meticulozitatea cerută de făurirea unui „produs”, interiorizate sau notate pe hârtie și apoi analizate în căutarea unor posibilități de îmbunătățire, urmărindu-se permanent progresul făcut, realizările atinse. Toate acestea implică efort propriu: **se poate recurge la rugăciuni în acest sens, și, în funcție de puterea credinței, se poate întâmpla să vină ajutor; cu toate acestea – în cazul practicării temeinice și conștincioase și, prin aceasta holistice, – ele vor merge mână în mână cu îndreptarea atitudinii și a gândirii, cu o mai mare vigilență față de sentimentele negative, și, în cele din urmă chiar cu schimbări în comportament.** Totul va merge cu atât mai ușor cu cât mai multe detalii subtile ale celor observate zi de zi vor fi contemplate în acest fel și apoi transmise una câte una prin rugăciune lui Dumnezeu... (cf. *Capitolul "Zelul sfânt și Puncte de vedere privind sentimentele"*.)

Tocmai deprinderile adânc înrădăcinate sunt greu de schimbat deoarece ele sunt ancorate la un nivel profund al personalității. Pentru aceasta este necesară o experiență considerabilă în recunoșterea naturii originii acestor deprinderi: sub- respectiv inconștientă. (cu toate acestea există șansa unei reușite nemijlocite, la fel ca în cazul unui fumător care, de la un moment la altul, renunță pentru

totdeauna la fumat ca urmare a unei decizii ferme. Cf. capitolul „Transfigurarea lui Iisus”). Această "contemplare și prelucrare conștientă cu ajutorul rugăciunii" ar fi deja în sine o cale spirituală care poate conduce foarte departe și care ne poate însoți pe parcursul întregii vieți; care însă, printr-o practicare intensivă adecvată, poate aduce încă de timpuriu schimbări importante. "Nivelurile mai profunde" ale aspectelor care trebuie purificate s-ar putea să trebuiască să mai aștepte, chiar dacă ele s-au ameliorat deja în mare parte.

Se vor face resimțite și impulsuri ale **conștiinței** ... (cf. *Matei 5,5 și 5,9* ...).

(Această practică este în primul rând aplicabilă atunci când se urmărește îndreptarea unor manifestări comportamentale care, din punct de vedere psihologic se află oricum în cadrul „normalului”. Atunci când este, în schimb, vorba despre îndreptarea unor stări care în prezent sunt considerate într-o anumită măsură ca patologice, ar fi cu atât mai mult necesară intervenția activă și asistența unei persoane cu experiență, și – dacă e necesar – cu pregătire psihologică profesională, dat fiind că independența în raportarea la propriile probleme este în astfel de cazuri chiar mai limitată decât este ea oricum la toți oamenii atunci trebuie să își analizeze propriile slăbiciuni. Chiar dacă cineva ar fi într-atât de restrâns în această independență încât nici sprijinul profesionist nu ar fi de ajutor, tot ar mai exista posibilitatea ca o persoană dornică să ajute, să se roage pentru cel în cauză, rugăciunea venind în completarea unei terapii potrivite. Condiția este însă să se caute ajutor, căci de la însuși Iisus ne este binecunoscută întrebarea extrem de importantă „Vrei să te faci sănătos?” Cf. pagina „...tămăduirile”.)

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini.](#)

Puncte de vedere creștine privind problemelor economice și sociale

Pentru început dorim să remarcăm, că nici în cele mai noi cercetări din domeniul economic *) omul nu reprezintă acea ființă pur egoistă, pe care l-a presupus teoria economică liberală. Doar o minoritate a acționat călăuzită în exclusivitate de interese proprii. Pentru majoritatea oamenilor, un rol determinant sau cel puțin la fel de mare îl joacă valorile de genul unei colaborări benevole și bazate pe reciprocitate. Acest „altruism reciproc” a condus însă, la fel de puțin ca și egoismul, în mod automat spre binele absolut al întregii societăți, ci el poate avea un efect asemănător cu cel de clică. Doar deciziile conștiente și consecvent etice pot ajuta într-o asemenea împrejurare.

Aici pot fi incluse și puncte de vedere psihologice sau etico-religioase. Omul este prin natura sa o ființă în egală măsură individuală și socială. Atât o minte sănătoasă și lipsită de insolență cât și o poziție solidară cu alți oameni pot fi antrenate, dacă există voința necesară. Acolo unde pare să existe doar o latură egoistă, latura altruistă fie nu a fost dezvoltată, fie a fost prăpădită de „școala dură” a vieții în Apus. Societățile socialiste au accentuat unilateral solidaritatea și au lăsat să se prăpădească, pe de altă parte, latura umană individualistă și însetată de libertate, așa încât nu au corespuns nici ei naturii umane. Acolo unde oamenii nu găsesc relații echilibrate, vor apărea, mai devreme sau mai târziu, criticile. Atunci, fie societățile învață în timp util cum își pot remedia greșelile, fie încep să apună. Este un lucru valabil și pentru forma economică dominantă astăzi, caracterizată prin corporații cu activitate globală. Iisus avertizează însă asupra rezolvării mai întâi a problemelor interne (*Matei, 7*).

Valorile Predicii de pe Munte (*Matei 5:7*) ** etc. nu pot fi traduse nemijlocit în îndrumări privind moduri de acțiune socială. Și totuși, sciziunea conștiinței nu ar corespunde spiritului lui Iisus, dacă, de exemplu, în viața privată s-ar acționa conform poruncii privind dragostea față de aproape, iar în funcțiile sociale și profesionale ar predomina tocmai principii opuse. O etică serioasă *** trebuie să-și arate eficiența pe toate planurile. De exemplu valoarea carității și faptul că Iisus s-a îndreptat mai ales spre cei săraci, este fără îndoială o problemă relevantă din punct de vedere social - chiar mai relevantă decât serviciile sociale bisericesti – inclusiv pentru interacțiunile umane în cadrul unei instituții. Și *Matei 22:21* are importanță

practică, prin însăși faptul că, pe lângă caritate, acolo Iisus vorbește și de „zeciuala din izmă, din mărar și din chimen”, aici fiind vorba, pe lângă impozitul roman existent, de o donație de 10% în scopuri religioase și de binefacere. Înclinația spre ajutorarea semenilor în spiritul lui Iisus se bazează însă pe decizii voluntare; nu este posibil să deducem de aici nemijlocit concepte de redistribuire forțată. Sunt dintotdeauna valabile Porunca a 9-a și a 10-a "Să nu poftești ... niciun lucru care este al aproapelui tău." Cu toate eforturile de a ameliora situația socială a multora, destinele fiecăruia rămân în mâinile lui Dumnezeu.

Parabola din *Matei 25: 14-30 / Luca 19* se referă la situații materiale cunoscute. Legătura dintre ele (în Luca e vorba de concepția etică a unui vameș, în Matei - în parabola ce-i precede - despre puterea credinței fecioarelor) relevă însă, că este necesar să se arate lucruri mai cuprinzătoare decât înmulțirea bunurilor materiale respectiv financiare. Acest lucru devine și mai evident, de ex. în *Luca 12 / 33*, acolo unde valorile spirituale sunt așezate pe un plan superior celor pământești. Totuși, relația responsabilă față de bunurile încredințate se referă și la partea materială. Și acolo unde, de exemplu, se recomandă sprijinirea celor săraci și dezavantajați, i se conferă sprijinului material sau financiar o valoare, în loc ca el să fie considerat cu totul și cu totul irelevant. În acest caz depinde, dacă banii sau posesia sunt un scop în sine sau sunt investite în ceva important – *Matei 6:24*: imposibilitatea de *a-i sluji* în același timp și pe Dumnezeu și pe Mamona. De exemplu a minți și a înșela, a face mobbing și a pune în practică proiecte a căror lipsă de pericolozitate pentru oameni și ființe nevinovate (și necriminale) nu a fost îndeajuns analizată, nu corespund spiritului unei relații responsabile între oameni, așa cum a dovedit-o Iisus pas cu pas. Nici Iisus nu a propovăduit să fie mereu puse în prim plan așa-numitele „necesități inerente”.

Din Islam este cunoscută interdicția de a lua dobândă. Dar și evreii și creștinii pot găsi în Biblie sfaturi asemănătoare (în Vechiul Testament însuși se găsesc interdicții):

Ezechiel 18:8 și 9: "Care nu împrumută cu dobândă și nu ia camătă (în altă traducere: prea mare), care își abate mâna de la nelegiuire și judecă după adevăr între un om și altul, care urmează legile Mele și păzește poruncile Mele, lucrând cu credincioșie, omul acela este drept, și va trăi negresit, zice DOMNUL, DUMNEZEU".

S.a. *Ezra 7:24* (Interdicții de bir, dare și vamă pentru anumite meserii);

Proverbe 28:8 a fost uneori interpretată în mod confortabil de așa manieră încât contactul cu bani obținuți din dobânzi ar fi în fond indiferent, deoarece, prin intermediul bogaților, banii ar fi investiți tot în folosul celor săraci. În situația în care în zilele noastre banii sunt investiți de multe ori împotriva intereselor celor săraci, respectiv ale comunității, condițiile acestui verset nu sunt îndeplinite. Pentru a satisface ordinea valorică din acest verset, este relevant tocmai scopul în care sunt folosiți banii. În Noul Testament vezi referitor la dobândă și *Matei. 23:23 și Matei. 17:24*.

Pentru această interpretare un interes deosebit îl reprezintă ceea ce pare un subiect demn de reflectare chiar după ce este părăsit contextul Vechiului Testament. De aceea nu vom aprofunda analiza *Deuteronomului 23,20*.

Biblia recomandă să nu facem datorii inutile (*Proverbe 22:7*), să plănuim cu înțelepciune (*Proverbe 21:5*), de asemenea să ne îmbogățim mereu înțelepciunea și priceperea (*de ex. Proverbe 4:5-8*). Se recomandă să se facă economii, și „zeciuala” menționată ar trebui pusă deoparte an de an pentru a putea călători la sărbătorile religioase și a avea pregătite daruri pentru aceste ocazii (*5. Moise 14:22-27*). Pavel le-a cerut credincioșilor să pună în fiecare săptămână ceva deoparte, pentru ca la nevoie a putea să-și ajute semenii aflați la strâmtoare (*1. Corinteni 16:1,2*), și le-a recomandat o atitudine moderată în mănuierea bunurilor pământești (*1. Timotei 6:8*). Iisus pornește de la ideea că trebuie mai întâi socotit dacă există destui bani înainte de a începe un proiect de construcție (*Luca 14:28*). O gospodărire prevăzătoare ar fi absolut necesară și în zilele noastre, ca terapie și profilaxă: supraîndatorarea în sfera privată, economică și publică constituie cauza instabilității financiare mondiale. Pagina web Căile lui Hristos nu urmărește niciun fel de scopuri politice, de aceea aici sunt prezentate doar puncte de vedere generale.

*) Citat din Ernst Fehr, directorul Institutului de Cercetare Empirică a Economiei de pe lângă Universitatea din Zürich, într-un interviu din revista „Spectrul Științei”, martie 2002, „Altruismul reciproc...”

**) Aceste valori sunt tratate dintr-un punct de vedere mai spiritual în *capitolul despre Predica de pe Munte în textul principal, partea 1*

***) Vezi capitolul 1 "*Principiile valorilor morale*".

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Puncte de vedere generale creștine privitoare la societate și politică *)

Matei 22:21; Marcu 12: 13-17; Luca 20: 20-26: „Dați, deci, Cezarului ce este al Cezarului, și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu!” arată o poziție realistă privind plata impozitului către stăpânirea romană. În acest citat se evidențiază și diferențierea clară între funcțiile religioase și cele statale. Pe de altă parte nu este vorba în nici un fel de supunerea principială față de stăpânire. În Faptele Apostolilor 5:29 citim: „(...) Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni!” Corespunzător acestui fapt, Iisus nu justifică în mod automat fiecare eșec cu „necesități inerente“.

Pe de o parte scala valorilor generale din Predica pe Munte (*Matei 5:7*) etc. nu trebuie tradusă nemijlocit prin recomandări pentru un comportament social. Desigur însă că n-ar fi în spiritul lui Iisus, dacă cineva s-ar comporta în viața personală conform spiritului dragostei față de aproapele său, iar în cadrul unor uniuni sau în limita unei funcții politice pe care ar deține-o, ar adopta măsuri ce contravin acestui principiu. O etică fundamentată **) trebuie să-și dovedească utilitatea pe toate planurile și în lume în general. Fiindcă n-ar fi, de pildă, în spiritul adevărului și al responsabilității de care dă dovadă Iisus, dacă cineva s-ar impune față de concurenții săi prin metode dezonorante, de rea credință, prin înșelarea opiniei publice și prin punerea în practică, peste capul celor în cauză, oameni inocenți, proiecte ale căror lipsă de pericolozitate nu ar fi îndeajuns verificată. Astfel, dedicarea creștină poate necesita și gândirea independentă, dincolo de modul unilateral de gândire dat de tiparul "stânga /dreapta".

Matei 7:3-5 "... scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea deslușit să scoți paiul din ochiul fratelui tău" în mod evident nu constituie o indicație de a limita individul în întregime la concentrarea subiectivă asupra propriilor slăbiciuni - impresie ce ar putea-o da anumite cercuri creștine. Sensul este mai degrabă acela că ar fi de dorit să devină un mod de viață ca fiecare să înceapă procesul de purificare cu sine - pentru ca apoi, liber și fără a pune propriile probleme în seama altora, să-i poată avertiza, respectiv critica pe alții acolo unde este cazul. Acest aspect la rândul său poate fi aplicabil atât asupra mediului personal, cât și asupra politicienilor.

În *Ieremia 29:7* găsim un sfat profetic: „Urmăriți binele cetății, în care v-am dus în robie, și rugați-vă Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atârnă de fericirea ei!" E o recomandare insistentă în sprijinul spiritului comunității în sensul cel mai larg. Creștinilor li se mai recomandă în *Matei 5:13*, *Matei 13:33* etc. și să se intereseze de societate și să fie „sarea pământului”. Dar și creștinii pot întâlni situații în care sunt nevoiți să se distanțeze de unele anomalii sociale. În *Apocalipsa lui Ioan 18:4* se spune: „Apoi am auzit din cer un alt glas, care zicea: ,leșiți din mijlocul ei’ – aici fiind vorba de cetatea Babilon - ,poporul Meu, ca să nu fiți părtași la păcatele ei, și să nu fiți loviți cu urgiile ei!”

*) Această pagină web nu urmărește scopuri politice. În lucrarea de față se dau doar impulsuri generale.

**) Vezi și capitolul „*Principiile valorilor morale*”

Vezi și capitolul nostru „*Puncte de vedere creștine în privința problemelor economice și sociale*”.

Creștinism și filosofie: Comentariu la discursul lui Habermas „Credință și cunoaștere” *)

Filosoful Prof. Dr. Jürgen Habermas ***), considerat până nu demult ca nereligios, a recunoscut importanța concepțiilor religioase și ca rădăcini ale valorilor și ale coeziunii sociale în societate. Imaginea omului după chipul și înfățișarea lui Dumnezeu, având capacitatea și dreptul la libertate, poate spune ceva și celor „fără ureche muzicală în domeniul religios” – după cum se autodefinește Habermas. Lumea rămâne dependentă de împăcare și iertare – deci de valori care provin din religie. Aici el se referă la „suferința celor maltratați, dezonozați și omorâți pe nedrept, gesturi care depășesc orice încercare de îndreptare a unei asemenea greșeli”. „Speranța pierdută a învierii lasă în urma ei un gol perceptibil” (în societatea seculară).

Habermas găsește la creștinii luminați realizări premergătoare importante, pe care de-acum ar trebui să le poată consemna și gânditorii laici vis-a-vis de creștini, în sensul necesității unei prelucrări a întâlnirilor „disonante” cu alte confesiuni și religii de către conștiința religioasă. Notă: Oricum, în Apus poate fi consemnată o anumită civilizare a tratării acestei teme, deși încă într-un mod destul de limitat. În interiorul textului nostru principal, precum și pe unele pagini adiționale, se vor regăsi puncte de vedere care ar putea fi determinante pentru un dialog ecumenic sau interreligios. Vezi, de ex., cele referitoare la *biserici* și cele referitoare la *etică*. Această conștiință trebuie să se adapteze de aci înainte și față de „autoritățile” științifice. Notă: În ce privește pagina web de față, firul științific fie nu poate fi mereu sincronizat cu ultimele cuceriri în domeniul respectiv, fie a fost intenționat neluat în seamă, din motive, printre altele, economice. În multe probleme, această formă a autorității a devenit îndoielnică. Ei îi lipsește deschiderea interdisciplinară și pluralismul necesar și în domeniul științific, un fapt ce s-a evidențiat tocmai în ce privește răspunsurile la întrebările principale cu referire la imaginea omului, cum ar fi în domeniul geneticii (lucru de care amintește și Habermas), dar și în cadrul celorlalte științe ale naturii. Ne vom mai referi la această fațetă în mai multe locuri în interiorul textului nostru principal, acolo unde ne vom ocupa de pașii Evangheliilor. Este însă adevărat că dialogul dintre religie și știință trebuie să aibă loc. Dar atunci, experiența noastră arată că e necesar să se aibă în vedere și curentele mai noi ale științelor naturii **), ceea ce implică și „cercetarea outsider-ilor” etc. În afară de aceasta, religia trebuie să aibă în vedere și constatările provenite din prelucrarea conștiinței a experiențelor interioare religioase, și nu doar cele provenite din templele de gândire teologică. Doar astfel adevăratul dialog va fi posibil și o discuție în paralel va putea fi evitată. Dialogurile de până acum, bazate pe paradigme științifice învechite (principii de bază, imagini despre lume), respectiv pe concepții unilaterale despre creștinism, nu au avut efectul scontat. De un asemenea proces - în care omul devine din nou om, în care sufletul său devine iar suflet și nu o oarecare funcție chimică a creierului - ar putea profita și științele umaniste.

Deci, în timp ce cercurile religioase respectiv creștine s-au adaptat din punct de vedere al limbajului lor celui al instituțiilor laice, acum, spune Habermas, este rândul cercurilor cu o gândire și un limbaj pur laice să se adapteze, în dialogul lor cu creștinii și cu cei aparținând altor religii, gândirii acestora, în loc de a „elimina” doar ceea ce „odată fusese gândit”.

Majoritățile seculare nu au avut voie să impună decizii majoritare în probleme fundamentale, fără să fi verificat în prealabil, ce pot învăța ei înșiși din contestarea venită din această parte. Notă: Apăi dacă într-adevăr cei aparținând științelor naturii ori politicienii vor trebui să se adapteze aceluși „ceva”, în care curg termeni de genul „păstrarea creației”, „făptură”, chiar

„om” etc., spre deosebire de termeni precum cosmos, biosferă, ecologie, vietate, homo sapiens...

Habermas pune accent pe o „a treia parte”, cu rol de moderator, între religie și știință: anume pe un „common sense (=gândire rezonabilă) democratic și luminat”, și aceasta într-o societate „post-seculară”, care se adaptează continuității grupurilor religioase. Notă: În Germania, de pildă, acest lucru funcționează doar în mică măsură, sau doar în măsura în care bisericile mari sunt poftite să ia parte mai mult sau mai puțin la discuții. În SUA, de exemplu, activitatea religioasă individuală se bucură de o mai mare apreciere, însă valorile religioase pătrund în societate într-o formă în care de-abia mai sunt recunoscute ca atare.

*) *Frankfurter Allgemeine Zeitung/ Süddeutsche Zeitung din 15.10.2001 sau textul german din Internet,*

**) vezi și pagina noastră "*Științele naturii și credința în Dumnezeu*"

***) **Mențiuni: Habermas și alte orientări filosofice:**

Jürgen Habermas a aparținut, împreună cu Theodor W. Adorno și Herbert Marcuse "Școlii de la Frankfurt", care, cu a ei „teorie critică” a influențat în mare măsură mișcarea studentescă din 1968 și a inclus concepțiile neomarxiste, iluministe și ateiste transformate și adaptate în acea perioadă. Dintr-un punct de vedere filosofic și teologic conservator, Günter Rohrmoser a fost cel care, după 1969, a criticat teoria și practicile mișcării de la 1968. El considera „utopia” acestora un substitut al religiei (și astfel o concurență la 'teologia / escatologia' bisericească), și a încercat să salveze în fața acesteia de ex. vechile învățături ale Fericitului Augustin despre cele „două împărății (dorite de Dumnezeu) – religia și statul.

Atât reprezentanții Școlii de la Frankfurt cât și opozanții conservativ-creștini și economico-liberali ai acestora, se străduiesc încă și în zilele noastre să enumere unilateral toate argumentele care par să vorbească împotriva argumentelor părții opuse, respectiv să prezinte „partea opusă” în mod fals drept bloc unitar. Astfel unii dintre ei au ratat șansa de a căuta în mod diferențiat ceea ce este demn de a fi păstrat din scala de valori tradițională, iar ceilalți au ratat ocazia de a analiza care anume elemente ale noii mișcări sociale, dincolo de deformările ideologice, constituiau motivul „emancipator” justificat. Cu toate acestea mulți oameni în Germania și altundeva în lume au făcut anumite progrese în această discuție, deoarece mulți nu mai erau dispuși să se lase presați în vechile „linii de front” din 1968. În domeniul cercetării însă acest progres nu s-a instaurat pe deplin – continuă să apară cărți în care opozantul este făcut responsabil pentru tot răul din lume, și unde faptele aliaților sunt prezentate ca imaculate.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Puncte de vedere creștine generale cu privire la probleme ecologice *)

Geneza 1:26-28 "Apoi Dumnezeu a zis: Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră;** el să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târâtoarele care se mișcă pe pământ", ceea nu înseamnă în nici un caz, - așa cum a fost transpus în practică - că omul își poate permite să trateze mediul înconjurător cu lipsă de responsabilitate. Mai mult: aici se face referire la viziunea originală a unei omeniri ca vârf de lance a creației ce are calități asemănătoare zeității. Era vorba, deci, de autoritatea naturală a omului care putea "denumi" celelalte ființe și le putea trata foarte bine cu responsabilitate. Geneza 2:15 denumeste această responsabilitate după cum urmează: "Domnul Dumnezeu a luat pe om și l-a așezat în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o păzească/păstreze" Această "păstrare" se referă la o creație vie care se dezvoltă continuu. Mai târziu omul (vezi istoria Paradisului) a dispărut din această unitate cu Dumnezeu și cu creația acestuia, devenind un egoist. Deoarece de acum baza nu mai există, omul trebuie să-și identifice și să-și dezvolte din nou toate bazele psihice în loc să insiste cu tărie asupra înputernicirilor sale paradiziace. Creația a fost socotită ca fiind importantă și în Noul Testament. În Romani 1:20 se spune, că "In adevăr, însușirile nevăzute ale Lui, puterea Lui vesnică și dumnezeirea Lui, se văd lămurit, de la facerea lumii, când te

uiți cu băgare de seamă la ele în lucrurile făcute de El." Romani 8:19 "firea așteaptă cu o dorință înfocată descoperirea fiilor lui Dumnezeu." (într-o altă traducere "a oamenilor mântuiți", adică a oamenilor ajunși mai aproape de desăvârșire.) Romani 8:22 "Dar știm că până în ziua de azi, toată firea suspină și suferă durerile nașterii." Marcu 16:15 "Apoi le-a zis: "Duceți-vă în toată lumea, și propovăduiți Evanghelia la orice făptură." (vezi și Coloseni 1:23).

Aici intervine ajutorul lui Iisus Hristos. Dar nici El nu ridică de pe umerii oamenilor povara răspunderii față de semeni și față de celelalte creaturi ale firii; ci doar îi ajută pe oameni să devină "desăvârșiți, după cum și Tatăl ... cel ceresc este desăvârșit." (Matei 5:48), adică așa cum a fost menirea inițială a oamenilor - capabili să își asume răspunderea faptelor lor. Abia astfel creația va fi unitară. Doar că acest lucru presupune ca oamenii să fie în stare să accepte acest ajutor. În Romani 1:20 se spune chiar că oamenii care duc o viață fără Dumnezeu "nu se pot desvinovăți". Este adevărat că în Apocalipsa după Ioan (despre caracterul acesteia găsiți informații în partea a doua a textului nostru principal) sunt descrise, între altele, deznodăminte catastrofale care pot afecta omenirea, respectiv părți ale acesteia precum și restul naturii, dar aceste fenomene secundare ale unei perioade de schimbări divine nu sunt prezentate ca fiind pozitive sau reprezentând un scop dumnezeiesc în sine, după cum nicăieri în Apocalipsă oamenii care contribuie la extincția unor specii sau la alte dezastre nu sunt iertați, și nu sunt, în nici un caz, chemați să contribuie la acestea.***) Dimpotrivă, această civilizație ușuratică este văzută în Apocalipsă mai degrabă în mod extrem de critic. Apocalipsa nu schimbă percepția pozitivă prezentă în celelalte părți ale Noului Testament, cum ar fi Predica de pe Munte (Matei 5 "Ferice de cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul!")

În ceea ce privește „creaționismul“, concepție răspândită în special în spațiul anglofon: pagina noastră nu se dorește reprezentantul nici unui fel de „-ism“. De fapt, crearea lumii și a omului ne face să credem în înțelepciunea divină mai degrabă decât într-un principiu pur aleatoriu. Vezi și pagina noastră „Științele naturii și credința în Dumnezeu“. Îndoiala față de anumite specificații temporale istorice, respectiv arheologice neverificate este absolut admisibilă. Însă aceia care pe deasupra au înțeles „cele 7 zile ale creației“ în Geneză ca 7 zile în sensul cunoscut nouă azi, de zile cu 24 de ore, ar trebui să realizeze că este vorba aici de o interpretare: nu de aceasta ar trebui să atârne credința. Determinarea zilelor, așa cum sunt ele cunoscute în calendarul nostru, implică existența Pământului gata format, respectiv creat și a rotației sale, lucruri care nu au existat inițial. Chiar și în Biblie este menționat că „pentru Dumnezeu o mie de ani sunt cât o zi“. Cele 7 zile pot într-adevăr reprezenta ceva real, însă „spații temporale“, „cicluri de creație“ cu o durată nedefinită exact. În lumina celor mai recente descoperiri ideea considerării tocmai a proceselor de creație celor mai complexe ca fiind cele mai scurte își va pierde în curând valabilitatea asemenea multora dintre concepțiile și interpretările arheologice de până acum. În Biblie este arătat clar faptul că Dumnezeu s-a putut arăta unor oameni ca Enoh sau Noe, mult înaintea lui Moise. Povestea modernă a creației s-ar putea baza pe o tradiție străveche - provenită din astfel de surse veritabile - , transmisă întâi pe cale orală, mai apoi în scris, tradiție a căror elemente s-au păstrat și se regăsesc și în alte culturi. Cercetările au dezvăluit spre exemplu unele similarități frapante cu epopeea sumeriană a lui Ghilgameș. Aceasta nu înseamnă că Geneza este copiată de aici; nu face decât să ne amintească de faptul că Avraam era originar din Mesopotamia.

*) Acest site web nu este implicat politic. De aceea veți găsi doar comentarii generale și nu îndrumări pentru acțiuni în sensul problemelor politice actuale.

***) Aceasta ar putea fi considerată ca o formă specială a unei abordări pan-en-teiste („Dumnezeu este prezent și în creația Sa“) – a nu se confunda cu panteismul („Dumnezeu este în toate“). Însă aici relația cea mai directă a lui Dumnezeu cu Creația se realizează cu ajutorul oamenilor (cf. și Ioan 14:2, 14:23, 15). Dar chiar și această relație se manifestă practic doar în măsura în care omul este tot mai conștient de ea, și se apropie tot mai mult de Hristos. Și bucuria oferită de creație poate conduce la

Dumnezeu; dar în cazul unei asemenea mistici a creației sunt posibile devieri considerabile, în care Dumnezeu ar deveni doar o expresie pentru propriile griji și dorințe de natură materială.

***) în Statele Unite, de exemplu, acest lucru nu le este clar tuturor.

****) Posibilitățile menționate de dezvoltare a conștiinței sunt elaborate în baza etapelor vieții lui Iisus în Partea 1 a textului nostru principal. În zilele noastre - spre deosebire de modalitățile mai instinctuale, oferite de posibilitățile epocilor anterioare - omul poate să descopere și să recunoască într-un mod mult mai conștient corelațiile cu contextul social, cu mediul și cu lumea în care trăiește. El poate găsi calea spre o "gândire interconectată" (termen folosit, pe o altă bază, de către *Frederic Vester*), respectiv un model de "gândire multifactorială" (termen utilizat de *Dörner* pentru studiul corespondențelor ecologice complicate în locul modelului de gândire "lineară", respectiv "monocauzală" = "1 cauză → 1 efect", model de gândire depășit, devenit inutil pentru astfel de cercetări). Vezi și pagina noastră "Bewusstsein, Gehirnforschung und freier Wille"/ Conștiința, cercetarea creierului uman și liberul arbitru", netradusă încă în limba română; precum și paginile "Principiile valorilor morale", "Puncte de vedere creștine privind problemele economice și sociale", "Puncte de vedere generale creștine privitoare la societate și politică", "Creștinism și filosofie..."

Vezi și pagina noastră "Bazele principiilor morale".

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Viață nenăscută *

Inceputul vieții umane:

În viziunea lor despre om atât creștinii conservatori, cât și cei cu o atitudine critică concordă în mare măsură asupra faptului că viața umană începe odată cu concepția. Biblia prezintă în multiple feluri viața umană ca unitate; de la originea sa divină – trecând prin transmiterea vieții din generație în generație – până la diferitele etape de vârstă și dezvoltare ale individului. Nicăieri în Biblie nu se vorbește despre „viață fără valoare, respectiv lipsită de demnitate umană“, fie că este vorba de perioada care precede nașterea, fie de oameni de vârstă înaintată sau bolnavi.

Prof. Böckle numește în cartea sa „Manual de etică creștină“ câțiva teologi din trecut care, în locul momentului concepției, au adoptat ca moment esențial al vieții momentul care urmează la scurt timp după aceasta, și anume nidația – în textele originale ale acestora neregăsindu-se însă întotdeauna această idee. Științele moderne ale naturii se doresc cel mai adesea scutite de judecări valorice. Însă și descoperirile științifice arată numai treceri nedefinibile exact între stadiul de celulă-ou fecundată și omul adult. Deci, dacă în societate pot fi stabilite eventuale granițe de unde ar începe viața umană, acestea sunt arbitrare. Astfel, embriologul *Erich Blechschmidt*, de exemplu, susține că „legea biogenetică fundamentală“ adoptată cândva de *Haeckel*, conform căreia embrionul uman ar repeta în evoluția sa diverse stadii parcurse de strămoșii săi animalii, este depășită și că: fiecare organ se dezvoltă conform unui plan prestabilit până când ajunge să corespundă funcției sale în organismul uman.

În zilele noastre reacțiile embrionului pot fi înregistrate cu ajutorul undelor sonore (echograf). De asemenea, *specialistul în genetică umană Prof. L. Lejeune* a evidențiat faptul că genele celulei-ou fecundate conțin deja planul organismului uman adult; am putea spune că ele sunt complementul fizic al acestui plan. Descoperiri similare s-au făcut și în domeniile cercetării neurologice, ale medicinei dezvoltării și neurologiei pediatrice, precum și ale psihologiei. Prin intermediul analizei și cercetării holistice, lipsite de prejudecăți și imparțiale, se pot dezvălui procese ale conștiinței și ale memoriei în cele mai timpurii stadii ale dezvoltării umane. Astfel acest concept moral are semnificație și în afara cercurilor religioase.

Un alt aspect îl reprezintă însă abordarea practică a unor asemenea concepții. Porunca „Să nu ucizi” – *Exod 20* – era interpretată pe vremea Vechiului Testament cu sensul de „Să nu omori”; în vreme ce conceptele de „crimă”/„omucidere” și ucidere s-au modificat abia mai târziu. În sens mai larg, norma cuprinsă în această poruncă este aplicabilă fiecărei și oricărei vieți umane, iar în cazul vegetarienilor ea include și întregul regn animal. Abordarea modernă a unui „ethos mondial” ** inter-religios implică drept model „o cultură a respectului și evlaviei în fața tuturor formelor de viață”.

În orice caz, ceea ce trebuie luat în considerare este – așa cum se și întâmplă în cazul fiecărei consilieri serioase a femeii însărcinate, chiar dacă tendința este de a oferi ajutor și a le încuraja pe mame să poarte sarcina până la capăt și să aducă pe lume copilul – situația individuală a femeii în cauză, cu greutatea, temerile și problemele ei de conștiință, și nici într-un caz nu trebuie condamnate fără deosebire toate acelea care se gândesc să avorteze. În majoritatea cazurilor femeile nu iau deloc cu ușurință o astfel de decizie. De asemenea, în loc de a pune întreaga responsabilitate exclusiv în seama femeii, trebuie ținut cont și de partea de răspundere pe care o au bărbații și societatea.

Dacă important este ca în timp să se ajungă la o reducere cât se poate de semnificativă a întreruperilor de sarcină și în cele din urmă la dispariția lor totală, atunci este, dincolo de eforturile individuale, în primul rând necesar ca societatea să ușureze viața celor care au copii; adică este vorba să se abordeze anumite probleme care azi constituie motive pentru o parte a avorturilor – de ex. în loc de a se întrece în a cere poveri pentru cei mai amărâți din punct de vedere social

Problemele juridice *:

Iisus Hristos a oferit oamenilor posibilitatea unei decizii conștiente pentru un comportament etic și moral, decizie personală care înlocuiește presiunea impusă de o normă legală sau de tradiție specifică vremurilor Vechiului Testament. Cu toate acestea, normele legale pot oferi un sprijin în problemele morale, așa cum se încearcă în aproape toate sferile vieții.

Reglementările penale (cum ar fi § 218 al Codului Penal german), fie ele stricte sau liberale, văzute în context internațional, au aparent doar un efect minimal asupra numărului de avorturi în lume. În consecință este nevoie, după cum s-a menționat deja, de mai mari eforturi în alte direcții pentru soluționarea acestei probleme.

Legătura cu tehnica genetică și medicina reproducerii:

Atât în cadrul cercetărilor științifice, cât și în cel al inseminării artificiale există pe plan internațional un „consum de embrioni” a cărui limitare se încearcă de ex. prin legea germană de protejare a vieții embrionale. În prezent diagnosticul genetic de preimplantare (PID) reprezintă o nouă tentație de a crea motive suplimentare pentru avort.

Consecințe în alte domenii:

Acolo unde accentul se pune pe protejarea vieții, ar trebui de asemenea să se acorde importanța necesară pericolelor la care sunt expuși cei născuți deja – dar mai ales ar trebui conștientizate acele pericole care amenință atât viața născută cât și viața nenăscută. Pericolele ecologice afectează atât mama cât și fătul, embrionul sensibil fiind chiar mai expus decât un adult. Acest lucru a fost adesea ignorat de militanții pentru protecția vieții, la fel cum și situația inversă este valabilă, și anume foarte mulți dintre aceia care s-au implicat în lupta pentru protecția mediului nu erau preocupați de problematica avorturilor, problematică ce l-a preocupat pe *Franz Alt* încă din 1985.

*) "Căile lui Hristos" nu este un site web cu orientare politică. Ceea ce este scris aici nu este îndreptat împotriva nimănui, nu sunt ridicate pretenții politice, ci se urmărește doar informarea despre norme generale.

**) vezi între altele pagina noastră suplimentară "Principiile valorilor morale".

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Partea a 4-a: Despre Vechiul Testament; și contribuții la dialogul cu alte religii

Despre Vechiul Testament și religia evreilor (Iudaismul)

Această pagină suplimentară este o contribuție la o mai bună înțelegere a Vechiului Testament, precum și la un mai bun dialog interreligios. Nu avem pretenția în cadrul acestui proiect să analizăm textele Vechiului Testament la fel de detaliat cum am procedat cu Evangheliile și Viețile Apostolilor (praznicul Rusaliilor).

Iisus Hristos și ucenicii Săi au făcut adesea referiri la Sfintele Scripturi, familiare ascultătorilor lor. Este vorba în primul rând aici de **Vechiul Testament**. Acesta conține o povestire a Genezei, Cărți despre istoria evreilor, texte de legi, texte profetice, psalmi, scrieri apocrife etc. Iisus și ucenicii au arătat că faptele lor nu anulează, ce-i drept, revelațiile din vechile scrieri, dar că ei nu intenționau să fie în primul rând tălmăcitori ai Sfintei Scripturi, ci este vorba de viața trăită în contact nemijlocit cu Dumnezeu și Hristos. (Vezi și „Principiile valorilor morale” precum și textul principal). Prin aceasta rezultă noi orizonturi în comparație cu Vechiul Testament.

Cu toate acestea în Noul Testament se găsesc și numeroase referiri la alte orientări religioase ale acelor vremuri. Spre exemplu, Evanghelia după Ioan se adresează adeseori în mod evident acelor care erau familiarizați cu învățăturile gnostice, cu scopul de a le clarifica – pornind de la propriile lor cunoștințe - tocmai ceea ce era diferit în Creștinism și specific lui. Un exemplu la îndemână este expresia „El este lumina cea adevărată” în *Ioan 1*. De asemenea, unele dintre Epistolele pauline precum și alte scrieri de acest fel iau în considerare și nivelul de cunoștințe al adeptilor vechilor credințe mistice într-o mai mare măsură decât scrierile iudaice. Cineva nefamiliarizat cu aceste tradiții nu va observa acest fapt. În astfel de pasaje ale Noului Testament nu vom găsi sentințe care să condamne fără deosebire toate scrierile vechi ne-iudaice. Acest fel de condamnare poate fi regăsit numai în acele pasaje care menționează concret abuzurile unor anume culte degenerate, cu scopul de a avertiza oamenii asupra pericolelor ce le implică alegerea unor asemenea căi. Călea originară, genuină a Misiunii era aceea de a-i lua pe oameni de la nivelul la care se află, în loc de a le pretinde să își uite pur și simplu întregul trecut – ceea ce le-ar putea provoca crize de conștiință suplimentare mai degrabă decât să le aducă mântuirea sufletului. Celor de altă origine nu li se pretindea să asimileze mai întâi întreaga tradiție iudaică. Din acest punct de vedere ei aveau aceleași drepturi ca și evreii. Totuși acest fapt a generat controverse, care mai apar și astăzi, între adepți.

Ce-i drept, în vremurile acelea lucrarea lui Iisus era posibilă sub această formă numai în contextul credinței în Dumnezeu și a speranței într-o schimbare fundamentală care să afecteze întreaga lume, așa cum a fost ea pre-conturată de profeți în Israel. Cu toate acestea, în vremurile noastre ar trebui să fie posibilă elaborarea creștinismului și în baza altor tradiții religioase, nu doar a Vechiului Testament. Este ceea ce a încercat Mani, părintele maniheiștilor prezenți la început în număr mare în Asia și mai apoi persecutați de biserică, în zilele noastre ei fiind practic exterminați. Punctul de la care a pornit Mani l-a constituit religia tot monoteistă a lui Zoroastru în Persia. În ce măsură a reușit el să evidențieze astfel rolul lui Iisus, și în ce măsură acest lucru eventual nu i-a reușit (de ex. datorită unilateralității escapismului prezent în învățăturile sale) – în ciuda nivelului lor înalt – este o problemă asupra căreia nu dorim să ne oprim aici.

După Biblia ebraică, religia evreilor (Iudaismul) a generat alte câteva scrieri, cum ar fi codificarea legii (*Mishna*) sau comentariile (*Gemara*) la **Talmud** – *edițiile din Babilon și Ierusalim* -, precum și operele de bază ale anumitor orientări, cu precădere scrierile mistic-esoterice ale **cabalisticii: Zohar-ul (Sohar) / Sepher Jezirah**. Acestea din urmă sunt

atribuite secolului al 13-lea, deși probabil sunt inspirate din scrieri mai vechi. Părți din ele amintesc chiar și de Egiptul antic. Și în zilele noastre există o mistică iudaică (Hasidism).

Despre conceptele și imaginile asociate lui Dumnezeu

"Dumnezeul lui Avraam" era perceput atât ca divinitate personală a familiei, a seminției și a norodului, cât și, pe de altă parte, ca Dumnezeu al întregului univers. Această credință a luat abia în timp forma strict monoteistică la care chemau profeții.* Dumnezeu este numit în Vechiul Testament inițial „Elohim” – care înseamnă „spirite (creatoare) divine” și nici într-un caz făpturi extraterestre care ar fi creat specia umană prin manipulare genetică, cum speculează mai nou anumiți autori - ; dacă au existat anumite influențe negative asupra dezvoltării planetei, acestea sunt ulterioare și fără legătură cu geneza. Cuvintele semitice „Elohim” și „Allah” (numele islamic al divinității) au cu siguranță aceeași origine, de asemenea și cuvântul "El" al canaanitilor.

Numele **Jahweh/ Iahve/ Jehovah/ JHWH** apare abia mai târziu în Vechiul Testament. Surse mistice și din sfera științelor sociale, cum sunt *Lorber sau Steiner*, susțin că odată cu apropierea de Dumnezeu a apărut între altele și perceperea Lui ca Iehova. Numai că, din păcate, traducerile folosesc mereu aceleași denumiri, chiar și acolo unde în original apar multe nume diferite ale lui Dumnezeu. Din această cauză se pierd trăirile și experiențele oamenilor, diferite de la o epocă la alta. Experiența, la origine veritabilă, a lui Dumnezeu ca Iehova a fost probabil abia mai târziu afectată negativ prin influențe umane. În acest context, ființe malefice au reușit chiar să inducă în eroare oamenii a caror credință și spiritualitate erau aplatizate, și care erau plini de ură. Astfel, nu toate textele din Vechiul Testament se referă neapărat la adevăratul „Jahweh” („Iahve”) și la „JHWH” așa cum este descris și explicat de *Prof. J. J. Hurtak/ SUA*. Aceasta nu înseamnă însă că fiecare fapt și întâmplare din Vechiul Testament poate fi evaluat pe baza normelor logicii umane a societății contemporane nouă. Dumnezeu știe mai bine decât noi motivele faptelor Sale, El știe ce cere oamenilor, și de ce.

Hristos și credința în Mesia

Deja în Septuaginta, traducere a bibliei ebraice în limba greacă făcută de evrei pentru evrei și datând din sec. al 3-lea/al 2-lea înainte de Hristos, "Christos" este cuvântul folosit pentru „Meschiach”, adică pentru **Mesia** cel proorocit. Rezultă de aici că el nu este o scornire a lui Paul, așa cum au crezut unii scriitori moderni. Manuscrisele descoperite în peșterile din apropierea Mării Moarte arată că evreii profund credincioși așteptau tocmai în deceniile/secolele precedente nașterii lui Hristos o împărăție a păcii mesianică, așa cum este descrisă în Isaia 11. Însă încă de pe atunci existau interpretări diferite în ce privește esența lui Mesia – la fel ca și în cazul ucenicilor lui Iisus, cărora nu le era ușor să interiorizeze faptul că prin noua "împărăție" proorocită nu se prevedea o revoltă națională împotriva romanilor, ci era vorba de o dezvoltare spirituală, atottransformatoare, o "împărăție a cerurilor".

Comunitatea de la **Qumran** este adesea considerată ca aparținând comunității extrem de credincioase, cu înclinații spirituale, a esenienilor, care, pe lângă farisei și saducei, constituiau cea de-a treia școală fundamentală a iudaismului din acele vremuri. La o privire mai atentă ne vom da seama că avem de a face cu o comunitate independentă, apropiată esenienilor, care păstra contacte bune cu diferitele orientări ale iudaismului acelor vremuri, nu numai cu esenienii pașnici, ci și cu "Zeloții" militanți și ei independenți, precum și cu fariseii din Ierusalim (aceștia din urmă, ajunși la strâmtoare, au încredințat celor din Qumran însemnările lor despre comorile din Templu, aceștia fiind evident considerați, în ciuda opiniilor divergente, ca fiind absolut demni de încredere). "Codurile de reguli interioare" 1QS conțin informații privitoare la așteptarea lui Mesia. Erau menționați chiar doi Mesia, respectiv două linii de descendență ale lui Mesia cel așteptat, descendență care, conform legislației de atunci, se poate referi la Iisus: prin Iosif din neamul lui David și prin Maria din linia preoților

urmași ai lui Aaron (acest lucru fiind menționat, spre exemplu, și de către *Carsten Peter Thiede* care, din însărcinarea oficiului israelian pentru antichități, se ocupă de studiul manuscriselor de la Qumran).

Profeția din 5:1, conform căreia Mesia ar proveni din Bethlehem, nu părea să fi avut vreo semnificație în acele cercuri care cultivau ideea așteptării lui Mesia. Cu toate acestea, Evanghelistul Matei, de exemplu, face referire la această profeție. Unii o consideră de aceea, cu prea mare ușurință, o invenție a lui, dat fiind că Iisus este originar din Nazareth. *

Intr-un fragment din Profețiile lui Daniel 9:25 se face referire la Iisus: se spune că de la porunca de a înălța cel de-al doilea Ierusalim (vezi Neemia 2:18; cca. 445 înaintea lui Hristos) și până la moartea celui (de-al doilea) Uns vor trece în total 69 „de săptămâni”. Dacă prin aceasta ar trebui să se înțeleagă „săptămâni-an” compuse din câte 7 ani (vezi semnificația „anilor sabatici” etc.), atunci într-adevăr se face referire la răstignire.

O teorie mai puțin utilă unei teologii bazate pe creștinism ca formă a comunității religioase, dar cu atât mai interesantă pentru alte sfere culturale, poate fi aceea a lui R. Steiner, care vedea în Iisus o ființă care a fost cu siguranță cunoscută unora dintre marii înțelepți din erele pre-creștine, și care s-a afirmat și în Vishva Karman (Creatorul universului) la hinduși, în Ahura Mazda la parși, în făptura luminoasă a lui Osiris la vechii egipteni, și în Belemis=Baldur la celți, în Apollo. *Vezi și capitolul „La început a fost Cuvântul...” în acest text.*

De ex. pentru Cristologie vezi între altele și culegerile de conferințe ale lui R. Steiner: „Die Geistigen Wesenheiten in den Himmelskörpern” („Făpturile spirituale în corpurile cerești”), 1912; „Vorstufen zum Mysterium von Golgotha” („Stadii preliminare ale misterului de pe Golgotha”), 1913, 1914; „Von Iisus zu Hristos” („De la Iisus la Hristos”); „Christologie” („Cristologie”).

Mai târziu, acum 2000 de ani, vedem întruparea lui Hristos pe pământ, ca măsură a lucrurilor într-un moment de răscruce al evoluției lumii, absorbind lumea și omenirea în Sine, retrăind-o în viața Sa. Vechile culte sunt azi parțial degenerate, după cum și creștinismul a devenit mai târziu superficial, însă o cercetare în această direcție are totuși azi sens. Hristos ni s-ar putea revela ca cineva care nu intră în rolul atribuit uneori Lui, acela de garant al puterii unei anume comunități religioase, ci este o ființă care întruchipează tocmai ceea ce este universal omenesc, „noul Adam” de pe Golgotha.

Se face referire la vremurile „de dinainte de Potop” și la cele cuprinse în Noul Testament, de exemplu în scrierile lui Jakob Lorber inspirate de „Cuvântul din interior” [www.lorber-verlag.de], precum și ale lui Rudolf Steiner. Descoperirile misticismului susțin ideea că tezele unora, conform cărora Iisus nu ar fi existat niciodată ca persoană istorică, sau ar fi fost pur și simplu un predicator nomad, pot fi date cu totul uitării.

[Updates English/ Deutsch](#)

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Zarathustra

Învățăturile originare ale lui Zoroastru se regăsesc și în zilele noastre în credința parșilor precum și în cartea lor sfântă Zend Avesta. În India, cercetători aparținând acestei religii au descoperit că ea are origini mai îndepărtate decât presupun cercetătorii din Apus, așa încât se poate spune că istoricii din antichitate au avut dreptate. De asemenea a mai reieșit faptul că, în cazul acestei religii, nu era vorba la origine numai de luptele cosmice între întuneric și

lumină care mai târziu au influențat învățăturile gnostice, ci de un zeu personificat numit Ahura Mazda. El era „Suprabinile”, mai presus de aceste forțe aflate în conflict. Termenul pentru latura impersonală a zeului era „Ahu”. (O adresă pentru cele mai bune tratate despre această religie: Mazdayasnie Monasterie, Mustafa Bldg., Sir Pherozeshah Mehta Rd., Bombay 400001, Indien). Pe de altă parte s-a descoperit că în tradițiile iraniene există mențiuni despre Noe/Nuakh, concordante cu relatările biblice. Impresia noastră este că cel puțin Zend Avesta are încă foarte multe în comun cu o anumită revelație primordială a omenirii, anterioară potopului din Asia de sud-est – e vorba aici de cea mai veche credință în Dumnezeu căreia Noe i-a rămas fidel chiar și în această cultură degenerată. Avraam nu a fost primul care a L-a adorat pe Dumnezeul unic. Există indicații conform cărora și varianta originală a acestei religii a existat în formă scrisă înainte de Potopul din cca. 3500 î. H., și este foarte mare probabilitatea ca scrieri din acele timpuri străvechi să fie cândva găsite. Lorber numește una din aceste scrieri dispărute "Seanthiast Elli"; se presupune că Dumnezeul s-a arătat oamenilor înainte de Potop ca „Abedam”, după cum mai târziu a acționat prin personajul biblic Melchisedec.

De altfel parșii au fost considerați de către mulți preoți musulmani din Iran ca făcând parte dintre „Cei din Cartea” Coranului, la fel ca și creștinii și evreii, deci nu dintre necredincioși, ci dintre aceia care cred în unul și același Dumnezeu, și ai căror profeți le amintesc permanent de El. Desigur și în această religie, la fel ca și în toate celelalte religii, s-au pierdut multe din elementele originale profund spirituale care trebuie astăzi regăsite și revalorificate.

Mani (216 –276) a încercat să stabilească o legătură între învățăturile creștine și religia străveche a lui Zoroastru. (...) Nu vom încerca aici o evaluare a acestor străduințe; cf. textului mai detaliat în [engleză](#) sau germană).

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Informații despre: Iisus Hristos și Islam

Dialogul interreligios

Aceasta este o contribuție la o mai bună înțelegere între diversele religii, precum și la un „dialog interreligios” pașnic, așa cum acesta are deja loc de mulți ani. Aceste adnotări nu au pretenția de a caracteriza Islamul în profunzime; mai ales pentru că există și în cadrul Islamului diverse școli teologice.

Coranul*) și celelalte religii cuprinse în texte sacre

Islam înseamnă "supunere a se supune voinței lui Dumnezeu (Allah)", precum și "dăruire (lui Dumnezeu)".

Despre cartea sfântă a Islamului, Coranul, tradiția spune că aceasta a fost revelată prin inspirație divină Profetului Muhammad de către Arhanghelul Gibril – care poate fi identificat cu Arhanghelul Gabriel, cunoscut și în religia creștină. Ceea ce este sigur este că importanța centrală revine Coranului. În afară de aceasta, există și alte tradiții (*Sunna*, în traducere literală „cutumă”) transmise de pe timpurile Profetului (cuprinse în *Hadith*-uri) care au un rol în interpretare. Dar chiar și un profet este în comportamentul său personal un om, nu o divinitate. Trebuie de asemenea ținut cont de faptul că, la fel ca între creștini, și între musulmani există mulți care nu cunosc bine cartea sfântă a credinței lor.

Coranul li se adresează creștinilor, respectiv evreilor, uneori chiar direct cu „voi, oamenii Cărții” (de ex. *Sura 4:171**) și cu „voi, fiii ai Israelului”. Astfel, aceștia se pot apleca și asupra scrierilor Coranului* - chiar dacă de cele mai multe ori nu o fac. Teologia, în orice caz, se ocupă de scrierile sacre ale tuturor religiilor și cercetează, între altele, evoluția istorică a

interpretării acestora. Scrierile religioase trebuie însă studiate cu respect. O parte a exegeților musulmani ai Coranului susține că există o formă arhetipală a Coranului – păstrată în ceruri de Dumnezeu – care este accesibilă numai îngerilor puri și trimișilor imaculați ai oamenilor; conform interpretării unei alte părți a acestora, cititorul Coranului existent pe pământ trebuie să se afle într-o stare de curățenie.

Profetul este considerat a fi fost un Trimis pentru un "timp" (sau perioadă de trecere; altă traducere: după o perioadă intermediară, Sura 5, 19*) de lipsă a trimișilor. Coranul face distincție între credincioși în spiritul învățăturilor profetului Muhammad, „oameni ai Cărții” (oameni ai Scripturii), și „necredincioși”. Prin „oameni ai Cărții” se înțeleg, în afara musulmanilor, mai ales evreii și creștinii, a căror credință se bazează pe aceleași tradiții; și uneori chiar și zoroastrianii (Sura 22, 17*). Apoi Coranul mai recunoaște și o serie de profeti, care au dăruit popoarelor lor învățături identice despre un Dumnezeu unic, despre Judecata de Apoi și despre rugăciune (de ex. Sura 6, 83-92; Sura 7, Sura 4, 136*). În măsura în care oamenii aparținând acestor religii cred în elementele fundamentale comune, ei nu vor fi socotiți drept necredincioși de către Coran (Sura 5, 48* ș.a.). În primele secole ale Islamului, asupra creștinilor și evreilor nu a fost exercitată nicio presiune pentru a se converti la Islam (conform învățaturii din Coran „Nu există forță în numele credinței”, v. Sura 2, 256*). Avraam este considerat drept unul dintre „Hanefiți”, singurii care au găsit imediat calea sper adevărată credință într-un singur Dumnezeu.

Allah - în araba veche, pre-islamică, al-ilah – are, ca și cuvânt semitic, cu siguranță aceeași origine ca și „Elohim”, unul din numele lui Dumnezeu în cărțile ebraice ale lui Moise.

Pe vremea Profetului Muhammad, drept „necredincioși” în sensul strict al cuvântului - în traducere literală aproximativ „tăinuitori” - erau considerați politeiștii, respectiv închinătorii la idoli, împotriva cărora Profetul a luptat în Arabia și asupra cărora avertizase deja atât scrierea sacră a evreilor, cât și Biblia creștină. În zilele noastre, necredincioși, în sensul mai larg al cuvântului, sunt considerați aceia care nu cred într-un singur Dumnezeu și într-o zi a Judecății. În prezent, acest termen este aplicat uneori în mod fals, generalizant, asupra tuturor nemusulmanilor; iar câteodată chiar și musulmanilor aparținând unei alte orientări.

Iisus Hristos în Coran

În afară de Biblie, Iisus este menționat și în Coran (secolul al 7-lea după Hristos). Găsim aici atât similitudini, cât și deosebiri. Trebuie menționat că în mai multe locuri Coranul îl recunoaște pe Iisus Hristos ca profet, ca trimis al lui Dumnezeu, precum și ca și „Cuvânt” al lui Dumnezeu, fără a explica însă însemnătatea Lui, dar și ca un spirit al lui Dumnezeu (Sura 4, 171), creat „asemenea lui Adam” (Sura 2, 3, 5...). Într-un Islam înțeles în profunzime, Iisus reprezintă în orice caz mai mult decât în acele teologii creștine moderne în care nu a rămas din El altceva decât reformatorul social. Singura învățătură pe care Coranul nu o acceptă este aceea despre Iisus ca fiu al lui Dumnezeu, dezvoltată mai târziu în credința în Sfânta Treime – învățătură interpretată foarte concret deja de către creștinii din timpurile lui Muhammad. Iar creștinii care să fi putut explica într-un mod autentic ce se înțelegea inițial prin această învățătură, astfel încât ea să poată fi înțeleasă de oameni aparținând altor credințe, abia dacă mai existau. (de ex. Sura 6, 101*). În *Scrisoarea către Romani 1.4* se spune că Iisus a fost „rânduit Fiu al lui Dumnezeu într-o putere, după Duhul sfințeniei” – deci nu a fost născut.

Credința musulmană în sine, conform căreia Dumnezeu este ne-născut, iar pe Iisus nu l-a născut, ci l-a creat ar putea găsi, de fapt, acceptare și la creștinii. Termenul (grecesc) „logos” – care în Biblie reprezintă tocmai originea divină a lui Iisus Hristos, respectiv faptul că El a fost trimis pe pământ – a fost tradus în Evanghelii și prin „Cuvântul” (vezi mai sus), care în Coran este folosit pentru a-L numi pe Iisus. Există oare în sursele de inspirație ale Coranului – ca și ale Bibliei – mistere nedezvăluite, pe care până acum nici musulmanii, nici creștinii nu le-au pătruns pe deplin, astfel încât aceștia poartă dispute inutile asupra unor termeni? Chiar

și acolo unde creștinii prezintă aceste învățături într-un mod care le face interpretabile ca „învățături politeiste“, acesta nu este modul în care Iisus i-a învățat pe oameni: „orice veți cere de la Tatăl (Dumnezeu), în numele Meu“ (adică într-o comuniune interioară cu Iisus) - *Biblia, Evanghelia după Ioan 15:16*. În viața lui Iisus totul are legătură cu Dumnezeu unic cu care Iisus era într-o strânsă comuniune, și la care tocmai El poate conduce omenirea.

În traducerea germană a Coranului făcută de R. Paret, termenul "Logos" (din greacă, în *Evanghelia după Ioan 1* „Cuvântul lui Dumnezeu“, o denumire care aici este pusă în relație cu Hristos) apare independent de Iisus, în alte ediții ale Coranului el fiind însă interpretat ca „preocupare“, respectiv „poruncă“ a lui Dumnezeu (*Sura 13,2 și 13,11**).

Coranul îl vede pe Iisus "asemenea lui Adam", pe care Dumnezeu l-a plămădit din țărână (*Sura 3,59*) și vorbește despre un „trimis al lui Dumnezeu“, din spiritul lui Dumnezeu, care a intermediat nașterea neprihănită a lui Iisus din Miriam (fecioara Maria) (*Sura 19,17-22**). În varianta creștină îngerul Domnului vestește nașterea lui Iisus din Duhul Sfânt. În Coran se mai spune și că Iisus este „întărit prin“ Duhul Sfânt / „duhul sfințeniei“ (*Sura 5,110**).

Conform Coranului, tânărul Iisus și-a anunțat învierea (*Sura 19,33*), deși este posibil ca aici să se facă de fapt referire și la revenirea Sa în „Ziua Judecății de Apoi“ (vezi mai jos), adesea menționată în Coran, vezi *Sura 4,159**. Coranul menționează că Iisus a fost înălțat la cer în viață fiind (*Sura 4,157 -159**, *Sura 3,55**).

Musulmanii și creștinii nu împărtășesc aceleași convingeri în ceea ce privește câteva fapte: dacă Iisus, înainte de înălțarea Sa la cer, a fost crucificat, a murit și a învins moartea prin Dumnezeu – cum pretind creștinii - sau dacă a fost înălțat viu la cer, fără a fi crucificat – cum susține credința musulmană. Comună celor două religii este însă credința că Iisus, atunci când a fost înălțat la cer, nu era nici într-un caz „mort“, ci era între cei vii, împărtășind învățături oamenilor.

Chiar în *Sura 3,55**, respectiv *5,48** se spune: „... îl voi purifica“ și „... la Mine va fi întoarcerea voastră, și atunci iar eu (Dumnezeu) voi judeca asupra acelor lucruri asupra cărora voi (în viața pământească) vă învrăjbeați.“ Astfel, creștinii și musulmanii, în loc să se contrazică, ar trebui să aștepte în pace soluționarea unora din misterele rămase.

În același fel, Coranul menționează învierea credincioșilor în Ziua Judecății (*Sura 36, 77-83*, *Sura 69, 13-37*, *Sura 75, 99* ș.a.*). Atunci Iisus se va întoarce și va fi martor asupra credincioșilor dintre oamenii Cărții (*Sura 4,159*; cf. *Sura 16,89**). Conform Coranului, aceia, chiar și nemusulmani, care cred în Dumnezeu și în Ziua Judecății de pe urmă, și fac ceea ce este bine, nu au a se teme de judecată (*Sura 2, 62*, *Sura 4,123-124*; *Sura 7,170**). În Coran Judecata, la fel ca și în Biblie, este în mod explicit o faptă a lui Dumnezeu, și nu una a oamenilor, indiferent dacă sunt creștini, musulmani sau evrei.

(astfel de comparații între religii nu servesc aici scopului de a pune la îndoială independența Coranului.)

Despre principiile morale ale Islamului și Creștinismului

Și principiile morale fundamentale ale celor trei „religii avraamice“ sunt strâns înrudite. Chiar dacă ele nu sunt adunate într-o listă, poruncile apar și în Islam, între altele în *Sura 17,22-39*; *Sura 5,38-40*; *Sura 2,188*; *Sura 4,135*; *Sura 2,195*; și *Sura 17,70** (*demnitatea umană*). Spre exemplu Coranul interzice strict și fără excepție, uciderea nevinovaților (*Sura 5,27-32**). Termenul „**Jihad**“ (**Dschihad**), înseamnă numai „luptă“; sensul de „Război Sfânt“ nu își are originea în Coran, ci în dicțioanele ale lui Muhammad și în orientările legislației islamice***): Procesul interior continuu, intelectual și moral, de controlare a propriilor dorințe și intenții rele, pentru atingerea perfecțiunii individuale este „Marele Jihad“, proces căruia i se acordă o importanță mult mai mare decât tuturor conflictelor exterioare. (Cf. *mesajul lui Iisus, „a scoate întâi bârna din propriul ochi...“* – multe conflicte exterioare și-ar pierde astfel bazele.) "Jihadul Cuvântului" este reprezentarea pașnică a credinței. "Jihadul cu mâna" este exemplul activ,

edificator dat de credincioși. "Jihadul cu sabia" este numit și "Micul Jihad"; el este permis numai pentru apărarea credinței, și a credincioșilor atacați (cf. *Coran Sura 2,190**). Coranul menționează însă „duritatea” relației cu credincioșii aparținând altor religii (*Sura 48, 29**, *Sura 47, 4**); astfel de pasaje "vehemente" pot fi comparate cu alte pasaje, în care își găsesc limita (cum ar fi "Nu este silire la credință!", *sura 2,256*).

Există în Islam numeroase legi tradiționale care reglementează relația între sexe, incluzând interdicția căsătoriei cu o persoană aparținând altei religii etc.

Practicarea Islamului presupune: „Mărturisirea existenței unui singur Dumnezeu (Allah), și a faptului că Profetul Muhammad este Trimisul lui Dumnezeu; împlinirea rugăciunilor zilnice (*Sura 2,177**); respectarea postului anual în luna Ramadan (*Sura 2,185**); împlinirea, dacă este posibil, cel puțin o dată în viață a pelerinajului (*Sura 2,196**); plata Daniei [Az-Zakat] (contribuție în scopuri de binefacere) (*Sura 2,177**)"

În Islamul zilelor noastre nu există o autoritate centrală care decide asupra întrebărilor de natură etică-religioasă. Cu toate acestea, pozițiile împărțite de o majoritate covârșitoare a prestigioșilor învățați ai legilor, vor fi probabil în mare măsură acceptate.

*) Surse: (pentru varianta originală, în limba germană): între altele „*Coranul – în traducerea lui Rudi Paret*”, Editura Kohlhammer-Verlag, tălmăcire care satisface cerințele științifice și face diferențierea limpede între traducerile literale și inserțiile făcute în scopul unei mai bune înțelegeri. A fost utilizată varianta egipteană de numărare a versetelor Coranului, cea mai răspândită astăzi în spațiul islamic.

Alte traduceri ale Coranului pot folosi una din celelalte două modalități de numerotare a versetelor (surelor); în acest caz în care se întâmplă să nu găsiți în ediția dvs. ideea la care facem referire exact în locul menționat, o veți găsi, cu siguranță, în sura respectivă câteva versuri mai sus sau mai jos de numărul la care facem trimitere. Dificultatea traducerii Coranului nu se aplică într-o măsură chiar atât de mare în cazul fragmentelor menționate. Conformitatea semnificației citatelor din Coran a fost confirmată și prin comparația cu "*Der Koran, übersetzt und kommentiert von Adel Theodor Khoury, 2007 (în germană)*" [„Coranul, tradus și comentat” de Adel Theodor Khoury, 2007, în limba germană], tălmăcire care a fost recunoscută și de învățați musulmani (de ex. Dr. Inamullah Khan, fost secretar general al Congresului Mondial Musulman) și comentarii care țin seama de interpretarea tradițională a școlilor islamice.

***) Nici măcar „cruciadele creștine” nu au avut o justificare biblică, ci au fost fapte umane, iar în zilele noastre ele sunt dezavuate de mulți creștini europeni spre exemplu.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Informații despre: Iisus Hristos și Buddhism

În prezentul capitol se face analiza asemănărilor și deosebirilor între orientările buddhiste și un creștinism care (re-)conștientizează propriile profunzimi spirituale. Această analiză nu are pretenția de a fi o redare cuprinzătoare a vieții și învățăturilor lui Buddha (500 î.H.) *, ci se încearcă mai degrabă o abordare precisă și detaliată a aspectelor fundamentale a acestora.

"Nimicul" și "Eu-I"

Nucleul învățăturilor originale ale lui Buddha, care formează și fundamentul căii buddhiste a „Hinayana”, îl constituie eliberarea într-o măsură mereu mai mare a omului de tot ceea ce nu aparține miezului ființei sale. Este nevoie ca omul să recunoască acele dorințe ale simțurilor exterioare și interioare care conduc la suferință, și să conștientizeze faptul că acestea „nu aparțin Sinelui” (anatta), și – printr-un mod de viață și un proces de învățare corespunzător, care include între altele meditația – să le ajute să dispară în cele din urmă pentru ca sinele să poată intra în starea de Nirvana. Acesta aspect a fost de cele mai multe ori greșit

interpretat, mai ales de către orientarea, apărută mai târziu, aceea a Buddhismului „Mahayana” care a adus de altfel și multe progrese, cum ar fi de ex., o mai profundă comuniune cu toate ființele vii, în locul refugiului de lume. Interpretarea pe care aceasta a dat-o noțiunii deja menționate, permanent prezente, de ne-sine a fost aceea că în realitate nu există un Eu care să rămână după purificarea de trăsăturile egoiste inferioare. În consecință această orientare a buddhismului are tendința de a vedea Nirvana ca „Nimic”. Însă Buddha însuși a spus în descrierea experiențelor sale celor mai profunde: "Iar eu... cu timpul mi-am dat seama (și) de neajunsurile dimensiunii în care nu există nici percepție, nici non-percepție, și le-am înțeles pe deplin, și am pătruns în starea fericită în care și percepția și non-percepția sunt anulate, și am savurat această stare ... Astfel din acel moment eu am cucerit – după eliminarea totală atât a percepției cât și a non-percepției – anularea percepției și a simțirii și zăbovesc în această stare, iar după ce plin de înțelepciune am recunoscut toate acestea, influențele dispar.” (*Sutta Tapussa din Anguttara Nikaya IX, 41 ...*) În această privință se poate observa că și Iisus Hristos îndeamnă la purificarea diverselor trăsături omenești, și îi îmboldește pe oameni ca în acest proces fiecare să înceapă cu propria persoană în loc de a critica imediat pe alții (*în acest sens vezi textul principal din Căile-lui-Hristos.net*). În afară de aceasta El nici nu se identifică pe sine și pe ucenicii lui cu lumea sau cu vreun fel de activități lumești, ci se descrie ca fiind nu din lume, însă – mai pregnant decât în Buddhismul original – trăind și acționând în lume (*Ioan 17*), modelând-o ca o plămădă. În orice caz, în cuvintele lui Iisus și ale lui Buddha privind marile întrebări ale existenței se pot observa atât de multe concordante înât, acum câteva decenii unii au presupus că Iisus ar fi propovăduit buddhismul. Pentru explicarea acestor similarități nu avem nevoie de mărturii palpabile așa cum și le imaginează anumiți cercetători moderni, - chiar dacă este posibil să fi existat un contact de un fel sau altul.

Totuși, acest lucru nu este adevărat. La fel de bine s-ar putea afirma că El ar fi propovăduit oricare altă religie. În textul principal al acestui tratat este explicat între altele că astfel de elemente comune parțiale își au fundamentele în realități spirituale care, logic gândind, pot fi percepute în mod identic de toți cei care au acces la ele, fără a fi nevoie ca acetia să le copieze unii de la alții. Aceasta este în cele din urmă inspirație și, în măsura în care este autentică, provine din izvorul etern fără de care nu ar exista nici „ceva”, nici „nimic”, nici „ne-nimic” ș.a.m.d., sau eliberarea de acestea, mai ales că această eliberare însăși nu ar avea nici un sens fără aceasta. Izvorul este acel/aceea ceva sau cineva care se află dincolo de toate, și este ascuns în toate, și în același timp se află cu totul în afara a tot; care este ne-manifestat, și totuși cuprinde dintotdeauna totul, și care cu toate acestea va fi, la sfârșitul Creației, mai mult decât la început – adică ceva care este în sens pamântesc cel puțin la fel de contradictoriu ca un koan (o expresie paradoxală pentru meditații în Buddhismul Zen). Ceva care nu poate fi înțeles pe cale teoretică, chiar dacă spiritul uman poate fi cu încetul făcut destul de flexibil pentru a putea face cel puțin încercări indirecte de apropiere sau pentru a putea prelucra lucrurile analizate în interiorul său.*****

Tocmai în aceasta stă puterea comună pe care o au religiile în fața unei societăți orientate materialist-egocentric – numai că ele nu o folosesc îndeajuns. Nici chiar asemănările și contactele între diferitele religii nu au schimbat cu nimic faptul că fiecare din ele a urmat calea aleasă, adeseori diferită de a altora.

Printre **misticii creștini**, Meister Eckehard este cel mai aproape de modul de gândire impersonal, oriental. Între orientările buddhiste, învățăturile lui Nichiren s-ar putea revela ca o punte. Între **filosofii indieni**, Sri Aurobindo – împreună cu partenera sa, "Mama" – este cel mai apropiat de modul de gândire personal sau imanent, european: el a trecut prin Nirvana și a recunoscut – aparent într-un mod similar unor misticreștini – că dincolo de experiența Nirvana se află cu totul altceva decât "nimicul". El vorbește de lucrul "suprem" și dorește să aducă anumite aspecte ale acestui lucru "suprem" pe Pământ. Există oameni pentru care tocmai Sri Aurobindo a constituit puntea pentru regăsirea căii spre creștinism - însă spre esența acestuia, esență în care "discipolii adevărați ai lui Hristos" merg până la acea putere care a fost exprimată de Iisus prin Învierea Sa.

"Realitatea supremă" și căutarea lui Dumnezeu

Ce-i drept, trăsăturile umane care trebuie purificate sunt în plus asociate, în sfera iudaică, respectiv cea creștină, cu noțiunea de păcat față de Dumnezeu. Ar fi vorba aici în primul rând de respectarea unor norme morale bazate pe fundamente religioase; la o analiză mai atentă este vorba de eliberarea de toate acele trăsături care ne despart de Dumnezeu. De obicei predomină convingerea – chiar și la majoritatea buddhiștilor înșiși – că în Buddhism nu ar exista nici un Dumnezeu. Din acest motiv, în luările de poziție comune ale diverselor religii privind problemele etice se face referire la un „Adevăr Suprem” dincolo de existența materială, oricare ar fi acesta în cadrul fiecăreia dintre religii. Această presupunere nu este însă corectă, nu în întregime cel puțin. Buddha nu a afirmat niciodată că nu ar exista un Dumnezeu, ci el s-a limitat pur și simplu în împrejurările date la transmiterea unor revelații privind existența umană. Întrebat fiind de preoți hinduiști despre Brahma, Buddha a răspuns: „Pe Brahma îl cunosc, desigur, la fel și lumea brahmană, și calea ce duce spre lumea brahmană, și știu și cum a ajuns Brahma în lumea brahmană”. (*Digha Nikaya*, 13. *Discurs* – referitor la experiențe spirituale, nu doar la cunoștințe de literatură hinduistă.) Brahma al hindușilor nu poate fi identificat fără rețineri cu „Dumnezeu Tatăl” al lui Iisus Hristos; este vorba aici mai degrabă de personificarea anumitor trăsături divine materializate cu timpul în cele mai diferite culturi. În orice caz, Brahma nu este o denumire pentru puteri negative. Despre ce vorbește oare în cele din urmă acela care cu toate acestea vorbește de o origine mai înaltă a zeilor adorați pe atunci, în loc de a-i adora el însuși ca pe ființe supreme? În mod evident pentru Buddha originea și țelul se regăseau în absolutul nemanifestat. Această nemanifestată – realitate absolută – nu este însă „Nimic”. Ea se află pur și simplu în afara tuturor lucrurilor și fenomenelor despre care omul, cu ajutorul facultăților sale pământești, psihice sau mintale, își poate face o imagine. Și aici avem deodată o paralelă pe care *Creștinismul, Mozaismul și Islamul* nu au identificat-o în mod conștient. Căci în toate religiile există percepția că nu are nici un sens, sau este chiar interzis ca oamenii să își creeze o imagine despre Dumnezeu – chiar dacă motivul pentru acest lucru a fost uitat. În Mozaism era interzisă chiar și pronunțarea directă a numelui lui Dumnezeu. În schimb *Evangeliiile, respectiv Apocalipsa*, îl descriu pe „Tatăl” ca fiind cel în care creația își are începutul, și în a cărui perfecțiune stă și sfârșitul ei (Alfa și Omega), cineva aflat, deci, mai presus de aceasta și de caracteristicile ei, perfecțiune care a fost imposibil de atins definitiv înaintea Lui. Mistici creștini ca Jakob Böhme au arătat clar, pe baza experiențelor și trăirilor lor autentice, că acest Dumnezeu este mai presus nu numai de creația pământească, ci și mai presus de lumile de dincolo și cele cerești.***) Compararea religiilor în literatura științifică nu poate fi relevantă fără includerea acelor care au experiențe religioase profunde. Fără aceasta nici nu este posibilă de fapt găsirea unui limbaj accesibil atât științei cât și religiei.***)

Calea buddhistă conduce la intrarea în „Nirvana”, acel dincolo de dincolo – ceva aflat, firește, pentru majoritatea buddhiștilor la fel de departe cum este pentru majoritatea creștinilor uniunea mistică cu Dumnezeu.****) Cu toate acestea Buddha a vorbit în învățăturile sale despre posibilitatea venirii de bună voie pe pământ a unui Bodhisattva „eliberat de reîncarnări” pentru a-i ajuta pe oameni.

Hristos s-a înălțat la Tatăl ceresc („și mormântul era gol”, Învierea și Înălțarea la cer), pentru a se întoarce apoi pe pământ. Hristos ne oferă azi posibilitatea de a pătrunde atât sferile divine cele mai înalte cât și de a coborî la cele pământești.

În acest context merită menționat Rudolf Steiner care a afirmat că Buddha a adus omenirii filosofia dragostei în vreme ce Hristos a adus lumii puterea dragostei care, în cele din urmă, aduce totul înapoi - sau mai bine zis propulsează totul - spre perfecțiunea divină. "Rugați-l pe Tatăl în numele meu" - ceea ce înseamnă că drumul creștin, în armonie cu învățăturile Lui, prin El, duce la Dumnezeu. Aici Buddha este considerat într-un fel un deschizător de drumuri.

Cei care doresc să descopere care este realitatea, trebuie să meargă înainte pe drumul lor și să se adreseze lui Hristos, respectiv lui Buddha!

Buddha în "Kalama Sutta": "Nu vă luați după vorbe, ... după legende,... după tradiții, ... după scripturi, ... după conexiunile logice, ... după deducție, ... după analogii, ... după înțelegerea apărută prin cântărirea vederilor, ... după probabilități sau după autoritatea unui învățător. Doar când știți prin voi înșivă, prin proprie... (Cunoașterea și credința adevărată au în comun cu credința mult mai mult decât are convingerea pur intelectuală că "ceva este adevărat".)

*) *Învățăturile rămase de la Buddha sunt de găsit în traducerile cuprinzătoare ale lui K.E. Neumann, "Die Reden des Buddha: mittlere Sammlung" (în lb. germană) [„Cuvintele lui Buddha: culegere prescurtată”, precum și în „colecția lărgită”].*

***) Pentru aceia cărora le este familiar limbajul teosofic menționăm că în sens teosofic Nirvana, respectiv Atman se află la un nivel inferior nivelelor divine ale „paranirvanicului” și „logosului”.

****) În special misticul creștin Master Ekkehart și-a descris experiențele astfel, încât chiar fără utilizarea termenului de Nirvana, înrudirea cu experiența Nirvana poate fi recunoscută, dar în același timp sunt evidente și diferențele prin simplul fapt că pentru el această experiență este legată de o întâlnire cu Dumnezeu.

*****) Reîntoarcerea la Dumnezeu, purtând cu sine esența experiențelor căpătate prin trecerea prin lume și viață este pe de o parte o întoarcere la origini, la ceea ce a existat dintotdeauna; dar, în același timp este și ceva în plus, ceva ce nu a mai existat, cum ar fi, spre exemplu, două triunghiuri care se acoperă perfect. Acest paradox poate fi înțeles doar prin adâncirea într-o experiență mistică.

*****) Există și aspecte filosofice. În cadrul budhismului Mahajana, *Nagarjuna* descrie în *Comentarii generale privind Prajnaparamita*, cum ceva poate fi considerat ca fiind adevărat, neadevărat, adevărat și neadevărat, nici adevărat, nici neadevărat, fiind deci vorba de o posibilitate cuadruplă în locul unui *fie / fie* pur dual. Dat fiind că rațiunea, înțeleasă în sens clasic, nu este suficientă pentru a înțelege pe deplin acest lucru, consecința ar putea fi, la fel ca în cazul enunțurilor paradoxale ale budhismului zen (vezi mai sus), ca omul să depășească această rațiune duală (o formă a "iluminării"), putând astfel obține o vedere de ansamblu de la un nivel de înțelegere mai înalt. În filosofia europeană există o altă cale spre extinderea granițelor gândirii dincolo de dualismul implicat de acel *fie / fie* depășit: Dialectica hegeliană a tezei și antitezei include noțiunea de sinteză câștigată din această dihotomie. Astfel, ea poate facilita minții posibilitatea atingerii unei viziuni aflate deasupra contrastelor sau a contrastelor aparente, pentru a se deschide către adevărul sublim al spiritului divin. Proiectul nostru creștin a dezvoltat, în mod independent de aceasta, o idee înrudită: din diversele puncte de vedere diferite se pot extrage acele elemente care sunt comprehensibile și compatibile dintr-o perspectivă holistică, (depășindu-se astfel contrastele aparente).

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Informații privitoare la: Iisus Hristos și hinduism

Paginile complementare ale proiectului online "Căile lui Hristos" referitor la diferitele religii constituie o încercare de a contribui, pe de o parte la o mai bună înțelegere a lor, pe de altă parte la instituirea unui dialog interreligios. Aici sunt prezentate asemănări și deosebiri între diferite orientări hinduiste și o creștinătate care este (din nou) conștientă de propriile sale slăbiciuni. Nu avem pretenția de a descrie religia hindusă în toate amănunțele ei, ci vrem doar să evidențiem aspectele ei principale.

Iisus Hristos

În învățămintele de sorginte hindusă există termenul „avataruri” ale diferitelor stadii. Prin acesta înțelegem oameni al căror țel pe pământ nu este auto-propășirea, ci care se dedică benevol propășirii unui popor sau a omenirii, asemeni unei picături din “perfectiunea dumnezeiască”. Deosebirile dintre astfel de “avataruri” succesive și religii se dizolvă adesea în asemenea concepții, în timp ce concepțiile iudaice și creștine accentuează “Dumnezeul istoriei”, aspectul dezvoltării în continuare și rolul deosebit al lui Mesia (*Extras din capitolul "La început a fost cuvântul..." din textul principal**).

Cu toate acestea, privită prin prisma gândirii indice, aceasta este o abordare acceptabilă a înțelegerii misiunii lui Iisus Hristos. De aceea, chiar și maeștrii Yoga hinduși îi atribuie lui Iisus un rol adesea mai important decât o fac acei teologi creștini moderni care văd în Iisus doar ființa umană obișnuită, respectiv reformatorul social. Există însă și hinduși care îl consideră pe Iisus un simplu maestru, respectiv învățător. Atunci când facem aceste considerații trebuie să ținem seama de faptul că profunzimile spirituale ale creștinismului au dispărut în mare parte, și ele trebuie înainte de toate redescoperite și explicate pentru a face cât de cât posibil un dialog rezonabil cu alte religii. *(Aceasta constituie unul dintre țelurile principale ale acestei pagini web prin textele cuprinzătoare incluse *.)*

Căile Yoga ** și Creștinismul

Conform vorbelor lui Iisus "Voi fiți, deci, desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit" (*Matei.5:48*), aspectul cel mai interesant al fiecărei religii este pentru noi discuția despre finalitatea căilor spirituale ale fiecăreia. În cazul hinduismului aceste căi spirituale sunt căile extrem de complexe ale Yoga. Ele încearcă să readucă 'spiritul la desăvârșirea sa divină prin înfrânarea pornirilor naturii interioare și exterioare a omului'.

În acest context există căi de învățare europene (...) care pot include, sub alte denumiri, elemente precum centri – Chakre – ai nervilor, ai conștiinței, cunoscute și utilizate în Yoga. Astfel de abordări nu sunt în mod automat „ne-creștinești”, cum s-a presupus de către biserică, ci dimpotrivă, acești centri aflați în corpul omenesc erau cunoscuți deja de către teosofii creștini din Evul Mediu (*Johann Georg Gichtel*), iar de atunci existența lor ca structuri vitale reale, ce se regăsesc în fiecare ființă umană, a fost recunoscută și admisă – analog cunoștințelor privitoare la punctele de acupunctură, descoperite originar în China, dar care nu sunt din acest motiv automat „taoiste” – existența acestor puncte fiind de multă vreme deja dovedită cu ajutorul instrumentelor de măsură, iar mai recent confirmată prin analiza histologică a țesuturilor umane. *(Extras din „Zelul sfânt” din textul principal). Cf. și Albrecht Frenz "Christlicher Yoga - Christliche Begründung einer indischen Meditationsweise" [Yoga creștină – Fundamentarea creștină a unui mod de meditație indică], lucrare în care se pornește de la premisa conform căreia creștinismul este compatibil cu metodele practice ale Yoga.*

Decisivă pentru creștini, este însă ținuta spirituală, care se referă la o anumită atitudine față de exercițiile de meditație: sunt ele oare văzute ca o pregătire, o deschidere a propriei ființe pentru lucrarea lui Dumnezeu, sau se consideră în mod eronat că prin aplicarea unor tehnici (exerciții fizice și de respirație, incantații mantra, concentrare, meditație, contemplare...) se va obține în mod obligatoriu perfecțiunea divină?

O altă astfel de diferențiere pentru creștini: dacă, spre exemplu în sfera Yoga, descoperim noțiuni cum ar fi "energia Hristos", vom observa oare faptul că puterea tămăduitoare a lui Hristos este o componentă a ființei Sale, care acționează asupra întregii ființe umane, sau o vom percepe doar ca energie cosmică izolată? Atunci când atenția nu este concentrată direct asupra lui Hristos, de unde putem ști că trăirile noastre au realmente legătură cu El? *(parțial legat de capitolul „Misterul semnelor/minunilor” din textul principal) **

În orice caz, pe lângă astfel de metode provenite din alte surse și parțial adaptate creștinismului, există și căi creștine originare; atâta doar că acestea sunt abia pe punctul de a fi redescoperite și redactate contemporaneității în deplina lor fertilitate. Un exemplu sugestiv este practica străveche a călugărilor de pe muntele Athos ("kyrie-eleison", "Doamne miluiește"), care, în terminologia indică ar fi un exercițiu creștin de respirație combinat cu recitarea unei Mantre. (Cf. cap. "Liniștea din pustie" din textul principal) *. În afară de aceasta există de exemplu și meditația evanghelică specifică creștinismului, care stă la baza textului principal și care este descrisă în pagina extra *Meditația creștină **.

**Sensul literal al cuvântului hindus Yoga, este "conectare", sugerând și aspirația către o comuniune a omului cu originile sale, într-un mod similar sensului literal al cuvântului latinesc re-ligio (religie).
Practici de sorginte hinduistă cuprinzând exerciții pentru corp, spirit și suflet.

Variante creștine și indice ale misticii

Re-trăirea răstignirii, respectiv a „noptii sufletului“, a „mortii mistice“, a trecerii printr-o pustietate absolută unde nu există nimic de care omul se poate agăța, experimentată într-un fel sau altul de către toți misticii creștini cunoscuți (de ex. Meister Eckehart), este oarecum înrudită cu starea supremă a Yoga: Nirvikalpa Samadhi (conștiința fără îndoială), respectiv trăirea repaosului absolut, al neființei „Nirvanei“. Însă misticismul creștin a dezvăluit existența a „ceva“ dincolo de această „neființă“ – acest „ceva“ fiind însuși Hristos, respectiv Dumnezeu. Cel care a demonstrat că transcenderea acestei Nirvana către ceva aflat dincolo de ea este posibilă inclusiv folosind căile și metodele indice a fost Aurobindo. În cazul căii creștine, însă, o parte din această profunzime aflată dincolo de tot ce există poate fi permanent prezentă și percepută, încă din primul moment în care pornim pe calea religiei, a credinței, deoarece ființa lui Hristos care a trecut pe acest pământ, constituie o punte spre divinitate.

Atunci când cineva cum a fost Aurobindo este confruntat cu forțe care sugerează conexiunea cu evoluția lui Hristos – dar îi lipsește substratul necesar -, impresia este aceea a cuiva care umblă pe marginea unei prăpăstii. Dar imposibil nu este nici într-un caz; trebuie doar să amintim cazul lui Sadhu Sundar Singh, tânărul hindus care nu știa nimic despre creștinism, însă, în urma căutării intense a lui Dumnezeu, a avut o experiență de natură creștină, pe care apoi a și dezvoltat-o sub forma unei cărți (ed. Friso Melzer, *"Sadhu Sundar Singh"*). Și în timpul unor exerciții hinduiste, tantrice, oamenii, care se așteptau mai degrabă la apariția unei zeități hinduse, au avut viziunea lui Hristos. „Duhul zboară încotro dorește“.

Mai puțin valoroasă pentru teologia fixată pe creștinism ca și comunitate religioasă, dar cu atât mai interesantă pentru alte culturi, ar putea fi sugestia lui R. Steiner de a vedea în Hristos o ființă solară, probabil cunoscută unor mari înțelepți din perioada pre-creștină. (*Extras din capitolul „Răstignirea“ al textului principal **) R. Steiner a făcut referire, în legătură cu India, la "Vishwas Karman", un „creator de lumi“, a cărui prezență putea fi percepută de vechii Rishi (înțelepți hinduși) dincolo de nivelele la care ei aveau acces direct.

Referitor la multitudinea de zeități hinduse nu trebuie să se piardă din vedere faptul că acestea, conform recentelor descoperiri legate de divinitățile multor altor culturi – în măsura în care nu este vorba de pure zeități tribale, sau chiar de ființe umane divinizate – reprezentau aspecte ale divinității unice, ajunse mai târziu să fie adorate ca zeități independente. Termeni teoretici, izolați și scoși din context, cum ar fi politeismul, înseamnă foarte puțin. Și evreii au – în textul original în limba ebraică – mai multe nume diferite pentru Dumnezeu și calitățile Lui. Însă ei nu au ales calea de a le adora ca divinități separate. Un alt exemplu este acela al zoroastrienilor (parși) care au rămas de asemenea la o credință monoteistă (într-un Dumnezeu unic). În cadrul hinduismului școala modernă a hinduismului lui Vishnu poate fi considerată ca fiind monoteistă.

În acest context este interesant faptul că există noi orientări care, asemenea lui Hristos prin actul Învierii, refuză să accepte ideea caracterului muritor al ființei ca fiind ceva necesar, de la sine înțeles: (...) de ex. filosoful și yoghinul indian *Aurobindo*, împreună cu urmașa sa spirituală Mira Alfassa numită „La MÉR?“, s-au orientat în această direcție. (...) (*parțial extrase din capitolul „Învierea“ din textul principal*) *.

Învățăături despre “Karma” și Dumnezeu

O mare parte din căile creștine ale acțiunilor filantropice și ale milosteniei ar corespunde în India conceptelor de “Karma Yoga” (Yoga Destinului) respectiv “Bhakti Yoga” (Yoga Dragostei), în vreme ce o cale cognitivă ar putea fi comparată cu „Inana-Yoga“.

Ceea ce poate fi trăit în plan real este faptul că, în cazul alegerii unei conduite de viață care să stea sub semnul credinței în Dumnezeu adus oamenilor aproape de către Hristos, această viață poate

decurge mai organic decât în cazul unei supunerii fataliste față de un destin orb, similar legilor compensatoare ale Karma. Hristos însuși vorbește despre înfruntarea destinului până la ultima picătură, dar el nu spune că aceasta trebuie să ia forma „dinte pentru dinte, ochi pentru ochi” (Vechiul Testament). Noua menire a omului stă în prim-plan – ceea ce îi este folositor sieși și mediului propriu va fi preluat și transpus în faptă, după propriile posibilități. Nici o altă confruntare a trecutului ca scop în sine sau ca motiv de dezvoltare nu este mai actuală. În zilele noastre se poate constata un ajutor venit “de sus”, atunci când e vorba de armonizarea diverselor posibilități ale oamenilor. (*Extras din capitolul "Răstignirea" al textului principal; există și o pagină separată despre Karma și reîncarnare.*)*

Valori etice

Etica este acel aspect al diferitelor religii care le este comun și în cadrul căruia dialogul este cel mai avansat. De exemplu, conform Patanjali, la începutul căii clasice Yoga, premisa unei reușite o constituie "Yama": nu nedreptăți nici o ființă vie prin gânduri, vorbe sau fapte; nu fi lacom; iubește adevărul și puritatea sexuală; nu accepta ușor cadouri (rămâi independent). Al doilea stadiu este "Niyama": purificarea fizică și spirituală, modestia și asceza, generozitatea, sacrificiul, studierea și adorarea divinității, fervoarea și credința. Yoghinii ne învață că însuși “câmpul de luptă” în Bhagavadgita trebuie înțeles în sensul unui câmp de luptă interioară, menit să servească purificării. Este evident faptul că există aici paralele cu poruncile și învățămintele lui Iisus. Atât hindușii cât și creștinii, precum și multe alte religii, au adoptat proiectul “Ethosului Mondial”.

Scieri sfinte

Cel mai vechi fundament religios îl constituie Vedele, care provin de la "rishi" din "era de aur". La aceasta s-a adăugat, mai târziu, epopeea Mahabharata, care a ilustrat evenimente de la începutul vremurilor, considerate adesea drept mituri, evenimente cum ar fi războaie – deci mai puțin aparținând unei astfel de ere “de aur”. A urmat literatura filosofică a Upanishadelor. *Bhagavad Gita* este unul dintre cele mai importante texte sacre ale hinduismului care, combinând tradițiile și legendele transmise de Vedecă filosofia Upanishadelor și filosofia Yoga, se află în legătură și cu Mahabharata. Krishna, eroul acestui poem didactic, este considerat o formă de apariție umană - un avatar, vezi mai sus - al divinității supreme.

[Homepage cu trimeri la texte mai cuprinzătoare în alte limbi...](#)

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini.](#)

Informații: Iisus Hristos și taoismul & confucianismul

Paginile suplimentare ale proiectului nostru în Internet "Căile lui Hristos" referitoare la diverse alte religii se consideră o contribuție la mai bună înțelegere a acestora, precum și la dialogul interreligios. În această pagină suplimentară vom analiza similaritățile și deosebirile dintre taoism/confucianism și creștinism - un creștinism care a (re)devenit conștient de propriile profunzimi spirituale. Nu avem, desigur, pretenția de a reda în mod comprehensiv viața și patrimoniul spiritual al lui Lao-zi sau Kong-Fu-zi. Aici vor fi tratate punctele cheie.

Spiritualitatea tradițională chineză reprezintă o confluență a mai multor izvoare înrudite:

1. Învățătura originară a principiului suprem.

Învățătura originară a principiului suprem, Tao / Tai-ji, "despre care nimic nu poate fi spus", reprezintă și unitatea originară aflată la originea tuturor lucrurilor, înainte de scindarea în polaritățile Yin și Yang*) și apoi în cele "5 elemente"*. Această unitate originară stă în

prezent în spatele formelor de manifestare ale universului.

Misionarii creștini, spre exemplu iezuiții, au găsit în acest principiu ceva care corespunde lui Dumnezeu; în timp ce călugării franciscani și benedictini, și în cele din urmă și Papa au refuzat această opinie. Pe de o parte "Tao" nu corespunde modului de percepție a lui Dumnezeu ca "Tată" căruia omul se poate adresa personal, așa cum a predicat Iisus. Pe de altă parte nu este exclus că aici este vorba despre o modalitate de percepție străveche, respectiv o căutare a divinității așa cum era ea posibilă în China antică.

*) Yin este un principiu expansiv, "feminin" - de ex. în nervul simpatic; Yang un principiu constrictiv, "masculin" - de ex. în nervul parasimpatic, iar ambele interacționează. Cele "5 elemente: pământ, apă, lemn, foc și metal" corespund împărțirii similare în cele 4 forme de manifestare, respectiv calități: "pământ", "apă", "aer", "foc" = "căldură", așa cum sunt ele considerate de vechea alchimie și hermetismul occidental, precum și în multe alte culturi (au existat și alchimiști creștini). Cel de-al 5-lea element chinezesc, așa-numitul "metal" a fost denumit în Europa uneori "prima Materia" ("materie originară", vezi și teoria modernă a particulelor elementare), sau "eter". Unele surse vechi indică și antropozofice atribuie acestui element, eterul, mai multe astfel de nivele, astfel că ar exista în total 7 astfel de stări de agregare. Astfel de descoperiri străvechi nu ar fi astăzi atribuite religiei în sens strict; ele nu constituie însă doar filosofie pur speculativă, ci reprezintă o cosmologie străveche - avansată în felul ei - cu un caracter științific, chiar dacă metodele de cercetare de atunci diferă de cele contemporane.

Acest aspect nu schimbă cu nimic faptul că practicile măștrilor din China antică, iar mai târziu acelea ale măștrilor taoiștici au un caracter spiritual. Căci rezultatele studiilor din acele timpuri privind rolul "elementelor", respectiv al forțelor din oameni au fost luate în considerare pentru că imperfecțiunile pământești sunt greu de ignorat atunci când este vorba de perfecționarea spirituală / sufletească. Aceasta ar fi o spiritualitate care nu încearcă să evadeze din sfera terestrului, spre deosebire de alte tradiții spirituale. Aspirația spre perfecțiune în sine nu constituie o contradicție a învățăturii creștine despre mântuirea omului. Adesea este uitat faptul că Iisus a spus "Voi fiți, dar, desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit" (*Matei, 5,48*). Metodele sunt însă diferite. Pentru creștinii timpurii era absolut limpede faptul că omul se poate pregăti activ și se poate deschide pentru lucrarea lui Dumnezeu; dar în creștinism a fost dintotdeauna limpede și faptul că nu este posibil să forțezi mila lui Dumnezeu prin astfel de activități. Și Dumnezeu e liber.

Între cer, în limba chineză "T'ien", Pământ și oameni - cu toții avându-și originea în aceeași unitate primordială - au fost în permanență văzute conexiuni (în mod similar cu cele "7 arte libere" ale universităților occidentale din Evul Mediu. **Astfel, întreaga aspirație era îndreptată spre armonia vieții umane cu "Cerul" - ca putere supremă - și Pământul.** Aceasta arată, pe lângă caracterul spiritual al aspirației, și caracterul religios al acesteia. Cuvântul religie (provenind din limba latină) înseamnă "reconectare", "legare din nou", și anume reconectarea cu cauza originară a tuturor lucrurilor. Din punct de vedere creștin, Dumnezeu creator, căruia omul se poate adresa, este cauza originară a lucrurilor, începutul și sfârșitul; iar Iisus Hristos este ca un element de legătură care ne ajută să găsim legătura cu Dumnezeu.

În decursul timpurilor oamenii în China antică au venerat diferite zeități: zeități ale cerului, zeități ale pământului, spirite și sfinți locali. Termenul consacrat pentru acest fel de religii, "politeism", nu este aici de mare ajutor, deoarece la origine toți acești zei nu erau decât emanații, respectiv caracteristici ale aceluiași principiu, la fel ca și în anumite alte religii, (abstracție făcând de adorația sfinților, de ex. - care însă este familiară multor biserici creștine).

Pe această cale, divizarea tuturor manifestărilor terestre în Yin și Yang poate constrânge rațiunea umană în această polaritate; însă ea poate conduce și dincolo de această polaritate spre o stare mistică a conștiinței.

2. Taoism.

Cele descrise mai sus constituie baza comună a celor două școli apărute mai târziu: a lui Lao-zi și respectiv a lui Kong-Fu-zi (plasate de către istorici aproximativ în secolul 5 î.C.) Taoismul (*Lao-zi: printre altele cartea "Tao-Te-Ching"*) se orientează spre acțiune izvorâtă din atitudinea meditativă a "nonacțiunii" (wu-wei). Acesta înseamnă că acțiunea nu își are originea în stratul superficial, egoist și intelectual al omului, ci în instinctele naturale aflate în miezul bun al ființei umane - care trăiește în armonie cu natura. Această atitudine ar avea drept rezultat un fel de etică naturală a altruismului și a modestiei. Miezul bun în acest sens nu este însă în mod automat identic cu Iisus care, așa cum spune profetul Ioan, se poate întrupa în om având o influență binefăcătoare ("Rămâneți în Mine, și Eu voi rămâne în voi"). Dar teologii de azi nu ar mai putea nega un miez de bunătate aflat în cei de altă religie - în special din cauza faptului că etica strâns înrudită a majorității religiilor arată că "binele" a prins rădăcini mai mult sau mai puțin peste tot. Însuși "Vântul suflă încotro vrea și-i auzi vuietul; dar nu știi de unde vine, nici încotro merge. Tot așa este cu oricine este născut din Duhul." (Ioan 3).

Taoiștii au fost dintotdeauna practici și nu teoreticieni. Taoismul se bazează pe:

- asceză. Aceasta este prezentă în toate religiile. Există însă și practici pentru a atinge sublimarea, respectiv transformarea sexualității (*de ex. Mantak Chia, "Tao Yoga" și "Tao Yoga dragostei"*). Vechile căi orientale încep adesea "de jos în sus", în timp ce căile europene moderne au tendința de a începe "de sus în jos", adică pornind de la conștiință)
- exerciții pentru corp, respirație și concentrație cu scopul de a trezi și conduce energia vitală "qi". Existența acestei energii vitale se poate considera ca fiind dovedită prin cercetarea acupuncturii și a electro-acupuncturii, chiar dacă natura ei nu a fost definitiv clarificată științific. S-a dovedit că "meridianele" de acupunctură există, chiar în țesuturi, sub forma unor canale "goale". Această energie vitală nu este, deci, "taoistă" cum au crezut unii creștini, ci este ceva general uman. În antichitatea greacă / perioada creștinismului timpuriu aceasta a fost denumită "pneuma" - un cuvânt grecesc folosit pentru a semnifica atât respirația, cât și energia vitală - suflul vieții, însoțit de Dumnezeu și simbolizat prin Duhul Sfânt. Noțiunea de "Duh Sfânt" însă se află în relație cu Iisus Hristos. Deci, cum poate cineva care nu îl acceptă pe Iisus Hristos să știe că experiența pe care o trăiește este experiența Duhului Sfânt anunțată de Iisus?

- În afară de acestea, din repertoriul taoismului face parte, la fel ca în Yoga indiană, adâncirea în meditație pentru descoperirea cauzei originare a lucrurilor, pentru depășirea limitelor impuse vieții. În mod similar, căutarea nemuririi de către alchimisti a jucat un rol important.

3. Confucianism.

La fel și Kong-Fu-zi (Confucius) recomandă oamenilor să se ajusteze la "legea etică a universului". Dar, în loc să recurgă la calea mai degrabă individualistă a taoiștilor, el a căutat mai degrabă un sistem moral pentru educarea întregii societăți. Adepții confucianismului se străduiesc să cultive și să perfecționeze esența a ceea ce este bun în om, prin obișnuință și prin modele de comportament:

Dacă în familie este învățată dragostea și respectul și alte valori similare, rezultatul va fi o societate cu valori morale.

- Încă din cele mai vechi timpuri în China omorul, furtul, prostituția și adorarea imaginilor erau interzise.

- La fel ca în aproape toate religiile lumii, Kong-Fu-zi a propovăduit dragostea de aproape ("Ce ție nu-ți place, altuia nu face").

- Aici aparține controlul de sine, umanitatea, compasiunea și bunătatea;

- respectiv virtuțile morale: buna voință, simțul dreptății, comportamentul plin de respect (și față de strămoși), generozitatea, înțelepciunea, sinceritatea;

- virtuți duble conform cărții *Shi jing*: amabil și demn, blând și ferm, corect și politicos, ordonat și respectuos, docil și îndrăzneț, onest și blajin, indulgent și moderat, puternic și demn de

Încredere, curajos și drept.

- Țelul este o atitudine de mulțumire, dincolo de mânie, durere sau veselie.

În vechile învățături sunt cuprinse atât valori eterne, cât și valori relevante pentru imperiul antic chinez.

4. Astfel, între aceste două școli au existat anumite puncte comune, dar și câteva dezacorduri. Cu toate acestea, încă de timpuriu ele au fost resimțite mai degrabă ca idei venind una în completarea celeilalte decât ca idei aflate în absolută opoziție. Acest lucru este valabil chiar și pentru Buddhismul apărut mai târziu în India, cu învățătura sa îndreptată spre depășirea patimilor pământești.

Templele chineze contemporane, de ex. în Hong Kong, dau adeseori impresia de a se afla în căutarea relativ simplă a unor oracole, respectiv ritualuri care să aducă noroc în viață. Mai mult sau mai puțin la fel cu toate religiile contemporane, profunzimea spirituală originară nu se mai regăsește peste tot. Dintre lucrurile transmise prin tradiția chineză merită menționate și anumite proceduri, nu direct religioase, cum ar fi Cartea de oracole I Ging, horoscopul chinezesc, varianta chinezească a geomanteiei, respectiv "Feng Shui", precum și medicina alternativă chineză tradițională.

O mărturie interesantă a unei întâlniri timpurii între creștini și taoiști o găsim în cartea lui Martin Palmer, "*Die Jesus Sutras*", Ansata: o biserică creștină în China, astăzi dispărută, a introdus într-un mediu taoist ideile și conținuturile principale ale creștinismului. (Atunci când aici sunt menționate cărți ale altor autori, aceasta nu înseamnă neapărat că toate ideile din ele ar fi susținute de noi.)

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini.](#)

Puncte de vedere generale referitoare la religiile naturale

Paginile suplimentare ale proiectului „Căile lui Hristos” referitoare la diverse alte religii sunt o contribuție la o mai bună înțelegere a acestora și la dialogul inter-religios. Din punct de vedere creștin, la baza acestor texte stau cercetări independente care re-dezvăluie profunziile spirituale ale creștinismului, precum și analiza modernă a conștiinței. În ceea ce privește religiile naturale nu vom oferi o descriere comprehensivă, ci doar anumite puncte de vedere relevante pentru acest proiect.

Și de ex. cultul Shinto japonez este la origini una dintre **religiile naturale** înrudite din lumea întreagă, care sunt mai vechi decât religiile mondiale cunoscute cum ar fi budhismul și creștinismul.

Religiile naturale își au originile în vremuri în care conștiința umană era în mare măsură diferită de conștiința intelectuală predominantă în zilele noastre. *Jean Gebser, autor al cărții "Ursprung und Gegenwart" („Origine și prezent") (germană)* ar numi această treaptă a conștiinței "conștiința mitologică". Cercetătorul *Julian Jaynes, autor al cărții "Der Ursprung des Bewusstseins" „Originea conștiinței" (germană, engleză)* ar numi aceasta o conștiință în care ambele emisfere cerebrale comunicau una cu cealaltă mai direct și mai intens decât în zilele noastre. *) Emisfera cerebrală dreaptă permitea perceperea tuturor aparițiilor, de ex. a celor din natură, în mod holistic ca „ființe", iar emisfera cerebrală stângă putea prelucra aceasta astfel încât omul auzea „voci". Aici își au sursa toate tradițiile orale, inclusiv cele europene, despre ființe elementare, creaturi de basm ș.a.m.d. – ele nu sunt, deci, un simplu produs al fanteziei. În corelație cu răspândirea tot mai puternică a scrisului și cititului în locul transmițerii doar pe cale orală, această modalitate de percepție a dispărut în cea mai mare parte ca fenomen cu relevanță socială în antichitatea europeană și a orientului apropiat până la cca. 500 înainte de Hristos. Dat fiind că în epoca mistică erau adorate în mare parte și ființe, strămoși sau divinități legate de un anumit loc sau trib, contopirea de culturi a contribuit și ea la faptul că mai vechea formă de conștiință nu mai funcționa ireproșabil. Lipsurile

făceau utilitatea acestei percepții tot mai contestabilă și de aceea au accelerat procesul. Nu ar fi ireproșabil să evaluăm aceste trepte în sensul că noua conștiință rațională ar fi mai valoroasă, iar produsele vechii forme de conștiință ar fi asztăzi lipsite de orice valoare. Conștiința rațională ne-a dăruit, e drept, aptitudini noi, dar în același timp s-au pierdut altele, pe care intelectul nu le poate înlocui. Este totuși posibil ca, odată cu păstrarea cuceririlor gândirii analitice, să re-dezvoltăm în mod conștient vechile abilități pierdute ale sinopsisului și sintezei simbolice; de ex. prin meditație. Astfel poate apărea o conștiință integrativă, care stimulează ambele emisfere ale creierului. Conștiința pur intelectuală a atins în zilele noastre în mare parte hotarele capacității sale. Evident este imposibil ca numai prin aceasta să recunoaștem din timp în întreaga lor complexitate și să soluționăm de ex. problemele ecologice: Dörner vorbea de o „conștiință multifactorială“, care este necesară pentru înțelegerea fenomenelor și proceselor ecologice, dar de care studenții săi, la o analiză adecvată, nu dispuneau aproape deloc. Omenirea din zilele noastre se poate lăsa stimulată și de tradiții provenite din percepții pre-raționale – fără a fi însă capabilă să își însușească pur și simplu forma timpurie a acestei conștiințe. Acesta este motivul pentru care basmele sunt chiar și în zilele noastre prețioase pentru copii. Acestea contribuie la păstrarea intactă o vreme mai îndelungată a emisferei drepte a creierului.

În **creștinismul** original „darurile spirituale ale Sfântului Duh“ au jucat un rol important (*între altele Ioan: 16; Corinteni: 12, 7-11; Faptele Apostolilor: 2, 17-20*). *Vezi și capitolul nostru „Rusalii“ din textul principal de pe [website-ul nostru în limba engleză precum și în celelalte limbi](#)*. Duhul Sfânt este o forță Dumnezeiască ce lasă creativitatea omului să-și depășească propria condiție. Creativitatea nu este o simplă activitate a emisferei drepte a creierului, deși se folosește de aceasta. Dar: Sfântul Duh are legătură cu Iisus Hristos. Chiar dacă Iisus le-a spus discipolilor: „Duhul zboară încotro dorește“ – cum poate cineva să-și dea seama că experiențele sale din prezent provin de la Sfântul Duh în sensul lui Hristos, dacă nu s-a sintonizat cu Hristos?

Spre deosebire de ceea ce am putut găsi la alte religii aparent politeiste – la baza cărora a stat o singură divinitate cu "virtuți" și care, ulterior, s-a transformat în mai mulți zei -, la o serie de religii naturale nu se poate întâlni un asemenea fenomen unitar. În timp ce **miturile creației** unor alte popoare încep cu crearea cerului și a pământului (și a Infernului), vechiul mit al creației japoneze pleacă de la premisa că cerul și pământul au existat deja. În această imagine zeii apar spontan și sălășluiesc în 3 lumi, în timp ce pe pământ locuiesc și oameni, în Infern și mulți morți și demoni. Chiar și înaintași demni de slavă au fost atribuiți panteonului zeilor.

Preaslăvirea are loc în feluri diferite, prin rugăciuni convenite (mulțumiri și rugăminți) și prin sacrificare de produse ale naturii sau simboluri. (...)

În timp ce în religiile naturale un rol central îl joacă **șamanii** – vraci cu cunoștințe deosebite și capacități mediale – cultul șintoismului este condus de către călugări.

Învățămintele etice: De ex. în șintoism există un registru al păcatelor; în contact cu alte religii au fost dezvoltate principii morale, așa cum pot fi întâlnite practic în toate religiile mari.

(...)

*) În engl. "Bicameral mind". Chiar și Jaynes a lăsat impresia că însăși aceste vechi moduri de funcționare a creierului ar constitui explicația experiențelor cu forțele divine și naturale. Conform rezultatelor cercetării noastre acest lucru este cu totul fals. Cercetările sale nu ne spun nimic despre ceea ce "sunt" aceste ființe. În creier nu pot fi găsiți nici „zei“ și nici Dumnezeu. Aici e mai degrabă vorba de un nivel al realității aparte, iar creierul nu le poate interpreta decât într-un anume fel sau altul. Chiar forma descrisă mai veche a percepției nu este în măsură să producă asemenea "ființe" artificiale cu mare ușurință, așa cum ar putea-o face conștiința modernă. Într-un mod asemănător visele

spirituale sau experiențele meditațiilor oglindesc, parțial, ceva total diferit decât niște procese prelucrate ale experiențelor psihice din timpul unei zile.

***) In Europa, de ex. perioada creării epopeelor homerice aparținea încă vremii mitice, în timp ce perioada de mai târziu a filosofiei grecești vechi aparținea deja conștiinței raționale.

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Noile noastre pagini tematice in [germana](#) / [engleza](#):

Vechile religii americane: Calenadrul maiiaș

Analiza religiei Greciei

Observații referitoare la religia Romei antice

Religia germanică veche

Religia celtică

Religia slavică timpurie

Religia baltică timpurie

Religia bască timpurie

Religiafinză timpurie

Religia¹⁾ ca "reînnoțare a legăturii" oamenilor cu Dumnezeu – urmând căile lui Iisus Hristos

¹⁾ Cuvântul „religie” provine din latinescul re-ligio = re-legare; cu Dumnezeu, care ia ființă și în profunzimea spiritului nostru. Similar unei holograme se întâmplă același lucru și în plan general.

Recunoașterea problemelor profunde ale existenței umane

La fel ca atunci când se dorește vindecarea prin rugăciune, și pentru a ajunge la transformări spirituale mai profunde trebuie să ne punem, înainte de toate, întrebarea – pusă și de Iisus - "Vrei să te faci sănătos?" (Ioan 5:6), respectiv „ești conștient de restul imperfecțiunilor tale, asupra cărora trebuie să mai acționezi pentru a le corecta **dacă dorești într-adevăr să înaintezi pe calea spre Dumnezeu?**" Un „fir călăuzitor“ poate fi descoperit dincolo de fapte în aparență extrem de simple și arareori socotite ca fiind de natură religioasă. În decursul copilăriei, al adolescenței și mai apoi al maturității, omul asimilează mereu deprinderi noi, care „se depun” peste capacitatea sa înăscută de percepere a unor trăiri. Mai târziu el va putea încerca să redescopere această capacitate naturală „ascunsă” cu ajutorul amintirilor și al rugăciunii. El va păstra deprinderile asimilate, în timp ce asperitățile ființei se vor atenua sau vor dispărea cu totul. Divizarea ființei - adâncită în cursul vieții prin „chinuri” sufletești ori spirituale, sau pricinuite de factori din exterior – în intelect pe de o parte și o viață desprinsă de acesta și trăită după porniri de natură instinctuală pe de altă parte, între care sălășluiește un miez prea puțin integrat, cel al „inimii”, poate fi înlăturată astfel pe diverse căi. Se poate susține ideea că „fructul din pomul cunoașterii” prezent în mitul paradisului se referă tocmai la această divizare, iar cuvintele „Adevărat vă spun că, dacă nu vă veți întoarce la Dumnezeu și nu vă veți face ca niște copilași, cu nici un chip nu veți intra în Împărățacia cerurilor.” se bazează pe o cunoaștere mai profundă a posibilităților de re-întoarcere la credință - *Iisus în Matei 18:1-3; Marcu. 10:15; Luca. 18:17*. Nu este vorba aici doar de candoarea copilăriei, ci mai degrabă de fundamentele primordiale ale dezvoltării, care sunt în mod evident „arhetipale”²⁾, așadar tipare originale care constituie un fragment pierdut al unui „manual de utilizare” a omului. Această cale poate duce mult peste astăzi încă limitata conștiință a intelectului.

²⁾ Arhetipal: un termen provenit din psihologia analitică a lui C.G.Jung etc.; modele de bază ale existenței umane, perceptibile ca făpturi diverse.

Asta nu înseamnă că omul e capabil de această izbândă doar prin propriile puteri. Iisus îi oferă o cale reală, puterea și harul necesare reușitei. Căutătorii adevărului, misticii și alchimiștii creștini au parcurs în mod evident astfel de căi ale perfecționării spirituale (cf. de ex. Matei. 5:48; Ioan. 10:34;...). De asemenea mulți creștini simpli au avut experiențe mai mult sau mai puțin conștiente în acest sens. Acest fapt nu este direct legat de calea aleasă de fiecare, fie aceasta o cale mai degrabă interioară, ori o transpunere mai intensă a credinței în plan social, sau chiar o îmbinare a celor două în spiritul a ceea ce numim un "creștinism complet". În multe culturi căutarea de căi pentru depășirea divizării interioare a început cu multe mii de ani în urmă, mărturie stând și aspirațiile alchimiștilor taoiști, a diverselor forme ale Yoga etc. ³⁾.

³⁾ Cuvântul hindus Yoga, în sens literal = "conectare", semnifică și aspirația către o comuniune a omului cu originile sale.

"Dumnezeu Omul" sau omul Iisus Hristos trimis de Dumnezeu, "noul Adam" simbolizează încă de pe atunci posibilitatea omului de a-și recâștiga calitățile inițiale rătăcite cu timpul; precum și faptul că a sosit vremea ca oamenii să își îndrepte comportamentul depravat devenit deja periculos. El a reușit – spre "norocul" lumii – să reunească în ființa Sa comuniunea cu sursa primordială a sensului vieții, Dumnezeu, și conștiința umană cea mai dezvoltată. El a fost capabil să înfrângă forțele degenerării. Chiar dacă s-a deosebit de ceilalți oameni, El a fost totuși și omul în stare să înfăptuiască așa ceva. Astfel oamenii pot realiza și ei mai ușor acest drum, mai ales dacă o fac în mod conștient. Chiar și pentru aceia care nu au cunoștință despre istoria lui Iisus, viața Lui, inclusiv Învierea, nu rămân fără efecte – într-un mod similar celui în care, spre exemplu, animale trăind izolate pe o insulă învață ceva nou, iar animale ale aceleiași specii trăind pe insule aflate la mare distanță reușesc dintr-o dată să dezvolte chiar mai repede deprinderea respectivă, deoarece ele au un „câmp morfogenetic” comun, cum a observat, de ex. R. *Sheldrake*.

O comuniune interioară a omului cu Hristos este inițial posibilă chiar și fără mijlocirea Bisericii, chiar dacă apartenența la o comunitate creștină adecvată este de cele mai multe ori de ajutor. Teologiile contradictorii care au scindat ființa unitară a lui Hristos în aceea a unui duhovnic și a aceea a unui reformator social nu mai pot constitui limanul ultim al înțelepciunii (soluția ideală); cu toate acestea ele pot constitui un punct de pornire și un imbold pentru unii oameni, mai ales dacă acestora le sunt cunoscute mai multe dintre aceste teorii teologice. Fiecare individ se poate concentra direct asupra lui Dumnezeu, și poate încerca să se apropie de El spre ex. într-o "odaie liniștită" – reală sau a sufletului -, dar în fond chiar și în mijlocul unei mulțimi zgomotoase. Aceasta se poate realiza pe de o parte cu ajutorul caracteristicilor transmise peste generații și aflate în memorie (*Evangheliile*). Însă cine are spiritul receptiv la posibilitatea că Hristos a putut fi văzut chiar și după moartea Sa (după cum, într-un mod diferit – între altele fără posibilitatea de a fi văzut – fiecare om „trăiește” momentul propriei morți ca ființă conștientă, după cum confirmă multe mărturii în acest sens), acela este capabil să îl perceapă pe Hristos ca o permanentă prezență vie. Această percepere va fi posibilă „în numele Lui”, respectiv prin rugăciunea adresată împreună cu el ca „frate mai mare” lui Dumnezeu atotcuprinzătorul (cf. *Ioan. 15:16; Matei. 6: 7-15; Matei. 18:19-20*). De exemplu:

Dumnezeule, Tu Părinte al meu, ajutorul meu, speranța mea! Unit cu Iisus Hristos * îți mulțumesc pentru tot ce vine de la Tine; Iartă-mă pentru tot ceea ce m-a îndepărtat de Tine**;

Fă ca în liniștea aceasta Spiritul Tău să îmi dăruiască inspirație***;
învață-mă să Te însoțesc pe calea Ta.

*) Cine consideră oportun, o poate include și pe Fecioara Maria în rugăciune. Astfel, atât trăsăturile masculine, cât și cele feminine vor fi incluse în rugăciunea înălțată la Dumnezeu.

***) În continuare fiecare trăire resimțită ca negativă poate fi, așa cum a apărut ea concret, 1. contemplată în interior

(de ex. teamă, rea-voință; indiferență și aroganță; îndoială exagerată, ... sau o problemă; chiar dacă ele s-au manifestat doar în gânduri sau vorbe, cf. de ex.. *Matei 5:22*). 2. în loc să ne frământăm, e mai bine să așteptăm liniștiți un moment pentru a deveni pe cât posibil conștienți de ce este vorba. Apoi 3. să punem în mâna lui Dumnezeu, prin rugăciune, acest lucru care ne apasă atât de mult încât îl resimțim aproape ca pe o durere fizică (de altfel este posibil să punem în mâna lui Dumnezeu, respectiv a lui Hristos, întreaga noastră viață viitoare) 4. să așteptăm liniștiți până când eventual simțim aceasta, respectiv se instalează în sufletul nostru o undă de ușurare - sau poate chiar primim un „răspuns”.

***) În liniștea aceasta întâmplările de peste zi au posibilitatea să „se așeze” devenind mai ușor de prelucrat și mai accesibile rugăciunii. Astfel sufletul nostru este din nou mai receptiv pentru nou.

Importanța eticii pentru cei ce aleg această cale

Unul dintre nivelele acestei căi este „**iubirea de Dumnezeu**”, care este mai presus de orice, precum și conceptul „**iubește-ți aproapele ca pe tine însuși**” (*Matei 19: 19*), ceea ce vrea să însemne că iubirea de sine poate fi și parte a străduinței de a-și recunoaște propria menire în relație cu cei din jur. Iubirea poate constitui o legătură cu Hristos, fiindcă ea este caracteristica Lui principală, **împreună cu înțelepciunea**. La fel, calea faptelor bune în spiritul lui Hristos oglindește adesea efectele interioare și exterioare ale căii creștine și le fac perceptibile. Iisus și-a însușit principiile fundamentale tradiționale ale eticii, fiindcă, de cele mai multe ori, omul „ce seamănă, aceea va și secera” (*Galateni, 6:7*); El însă a ales să lase **răspunderea** în seama fiecăruia, mai degrabă decât să sublinieze importanța legilor exterioare. Pornind de aici se poate constata că în viața interioară a omului există ceva ce ne leagă de Hristos, chiar dacă acel ceva poate fi perceput doar ca și conștiință. Din ea rezultă un fel de „re-naștere” interioară (*Ioan 3*). Aceasta înseamnă că în decursul timpului omul ca entitate ajunge tot mai mult la armonie cu Spiritul după exemplul lui Hristos. Acest punct de plecare poate fi resimțit în interior, adică în inimă și suflet, respectiv spirit, modul de a resimți fiind unul individual. Oricare ar fi modul de percepere individuală a lui Hristos, respectiv a forțelor asociate Lui, e important să conștientizăm ceea ce ar trebui să fie deja cunoscut pentru a putea înfiripa o legătură mai directă, chiar dacă nu se pot constata efecte majore de la bun început.

Astfel, de forța care se dezvoltă în interiorul omului ca har se poate lega chiar și o putere tămăduitoare universală venită de la Hristos cel „exterior”, respectiv Dumnezeu. Și aici modul individual de percepere poate fi foarte diferit, de data aceasta însă va fi evident și va exercita influențe pe măsură asupra celor din jur. În vreme ce astfel de experiențe cuprinzătoare le-au fost rezervate până acum doar unora, considerați din această cauză „mistici”, „sfinți” etc., în vremurile noastre „apocaliptice” ele devin tot mai mult accesibile oamenilor simpli, fapt a cărui importanță probabil că nu este întotdeauna realizată. Este motivul pentru care îl amintim în lucrarea de față. Acest efect universal venit „din afară” va fi ori asimilat, ori, în anumite condiții, se va izbi dur de rigiditatea acelor care nu au reușit să dezvolte capacități similare în interiorul lor – astfel că îl vor resimți ca pe o „judecată”.

Îndrumă-mă, ca să nu greșesc altora pe calea lor spre Tine;
condu-mă, ca să pot ajuta pe alții în spiritul Tău;
ocrotește-mă pe calea mea; *
ajută-mă să mă pot armoniza cu dragostea Ta.

*) Aici pot fi incluși și alții.

O evoluție în ansamblu înrudită a diferitelor culturi de la începuturi

Comparabil cu etapele dezvoltării omului din copilărie până la maturitate (vezi mai sus), și culturile umane au cunoscut evoluții asemănătoare ale conștiinței. Acestea au adus cu sine, pe de o parte, deprinderi noi (o voință, o simțire și o gândire mai libere). Pe de altă parte însă, ele au dus la reducerea apropierii inițiale a oamenilor de întreaga „creație” și, astfel, la acumularea de probleme. (Cf. de ex. Jean Gebser, „Origini și prezent”: apariția consecutivă a conștiinței arhaice, magice, mistice, raționale; în afară de aceasta e posibil să se dezvolte o conștiință mai profund integrativă, care poate fi denumită, de exemplu, o conștiință rezonabilă.) La înflorirea în ansamblu, pregnantă cel puțin din punct de vedere cultural, a unor etape ale dezvoltării, au contribuit și unele personalități remarcabile, care au recunoscut posibilitățile acestora aflate încă în germene. Aceasta s-a întâmplat în ciuda tuturor impedimentelor, dar, după cum am mai spus, cu mari pierderi. În timpuri mai noi se poate deja observa că umanitatea în ansamblu, cu popoarele, națiunile ei ș.a., se află în fața unei provocări a sortii, prin faptul că e nevoită să facă „salturi cuantice” sau pași în evoluție mai mari sau mai mici, dacă dorește să supraviețuiască.⁴⁾

Aceste etape au fost începute acum 2000 de ani. Acum, nu mai e nevoie ca evoluția să continue în detrimentul deprinderilor câștigate, cum ar fi cea a rațiunii. Când un număr suficient de indivizi vor dezvolta o conștiință a rațiunii tot mai cuprinzătoare, refăcând legăturile cu originea lor divină¹⁾, există posibilitatea câștigării cursei cu catastrofele apocaliptice cu ajutor „de sus”. Pentru aceasta e nevoie și de o relație cu mișcări ale unor activiști, ca de exemplu Mișcarea pentru Pace etc., fiindcă toți oamenii de bine își au locul „necesar” în acest „joc”. Mulți oameni – nonconformiști în relația cu orientările religioase instituite – par să caute asemenea căi; ei sunt avangarda viitorului și își aduc contribuția la prelucrarea trecutului, chiar dacă se afirmă că în multe aspecte predomină „mediocritatea”. În analogie la întrebarea referitoare la cine a apărut întâi - oul sau găina -, ne întrebăm dacă „salvarea” exterioară e scopul principal sau progresul pe planul conștiinței existențiale și în cel al evoluției omului. Scările de valori de până acum trebuie transformate fără întârziere, fiindcă omul e capabil să-și închipuie destul de exact unde poate duce continuarea programului de acum deja învechit. Fiindcă totul este parte dintr-un întreg, fiecare faptă bună se va integra în acest întreg.

⁴⁾ Nu putem susține punctul de vedere pesimist prezent în cartea cea mai nouă a lui Herbert Gruhl "Himmelfahrt ins Nichts" (Înălțarea în neant), pe motiv că unul din izvoarele dezvoltării și energiei - pe care el îl omite - este efectiv palpabil, - și în același timp reprezintă o singură șansă: Dumnezeu.

Inspiră-i pe oameni, ca să lase în seama Ta deciziile privind viața și moartea *;
Ajută-i pe acei care lucrează pentru creația Ta;
Condu Tu această lume spre reușita Impărăției Tale făgăduite.**

*) Aici pot fi incluse și amănunte, sau ele pot fi prelucrate ulterior într-o analiză mediativă; de ex. 'dezamorsarea violenței și a contravolenței', 'soluționarea problemelor pentru a contracara violența', 'purtarea unui dialog pașnic între oamenii de bine ai diferitelor religii', ...

**) Luca 11:2; 21:31. Apocalipsa 11:16. Dumnezeu poate împărți dragostea pe care o primește.

Urmează o "întoarcere" la Dumnezeu pe plan general și individual

Primordiale în acest context nu sunt "Reprezentările despre credință", și anume concepțiile umane privind religia, ci definitorie este legătura real trăită și resimțită a omului cu Dumnezeu.

Ioan 16,12-13: „Mai am să vă spun multe lucruri, dar acum nu le puteți purta. Când va veni mângâietorul, Duhul adevărului, are să vă călăuzească în tot adevărul; căci El nu va vorbi de la El, ci va vorbi tot ce va fi auzit, și vă va descoperi lucrurile viitoare.”

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

Ajutor pentru o cercetare a sinelui în cadrul lucrului cu textele principale ale "Căilor lui Hristos"

- în adâncul propriei conștiințe - și pentru transpunerea în viața de zi cu zi.

În general:

Am citit "Introducerea în sensurile și modul de utilizare ale acestui text"? (dacă nu: în special dacă există multe neclarități generale, citați acum introducerea).

Am studiat capitolele acestui comentariu în ordine? (dacă nu - și dacă sunteți interesat în a porni pe calea oferită de Hristos: pe cât posibil prelucrați acum și capitolele anterioare).

Dacă nu cunoșteam acele capitole ale Bibliei la care se face referire, mi-am luat osteneala să le citesc?

Am studiat până acum fără a avea sentimentul neplăcut că am trecut de un pasaj anterior fără a-l fi aprofundat suficient? (În caz contrar, reluați pasajul respectiv și studiați-l în liniște și, pe cât posibil, fără prejucii).

Am citit "indicațiile metodice, meditația creștină..." și am încercat să le utilizez pentru a ajunge la o înțelegere mai aprofundată, la o trăire și o pătrundere a sensurilor?

Am o vedere de ansamblu clară asupra abilităților, a trăsăturilor mele de caracter, precum și asupra obiceiurilor mele prezente? (Dacă nu: gândiți-vă la acestea și faceți notițe).

Dacă răspunsul e da: există - în lumina celor citite aici - vreo trăsătură de caracterpe care aș dori foarte mult să o amelioresz și aș fi gata să mă rog intens și să depun toate eforturile pentru a reuși?

Mi-am propus să transpun în practică revelațiile avute?

Mă las, deja de pe acum, condus de conștiință?

M-am străduit sau am reușit să mă las condus pe calea vieții într-un mod mai direct de către Dumnezeu prin Iisus Hristos?

Care este legătura mea cu Dumnezeu?

[Înapoi la cuprinsul acestei pagini](#)

E-mail: ways-of-christ.com Vă rugăm scrieți pe cât posibil în limba germană sau engleză. Dacă acest lucru nu este posibil, vă rugăm să menționați în ce limbă ați scris.

[spre Homepage](#)

Observații privind editia în alte limbi și drepturile de autor, E-mail:

Aveți dreptul de a lista această pagină de internet și de a distribui copii fără a modifica conținutul acestora; Dreptul de autor (Copyright) rămâne al nostru.

Sunt cca. ... pagini în funcție de setările browserului, respectiv ale imprimantei Dvs. ([.pdf 696 kB, 122 pagini](#))

Produs sub această formă 1991 - 2015; publicat pentru prima dată în Internet la data de 30.01.2001; aceasta este versiunea nouă în limba română din *august 2002*, revăzută și adăugită ulterior.

Autor: Proiect Căile lui Hristos (Christuswege/ Ways of Christ™).

Editor: Helmut Ziegler.

Situl web „Căile lui Hristos“ constituie un proiect de cercetare și informare. Orientarea sa este de natură ecumenică, și este independent de biserici, confesiuni sau comunități religioase de orice altă natură - în același timp acest proiect nu este îndreptat împotriva nici uneia dintre acestea. Substanța credinței rămâne neschimbată - fără o abordare dogmatică ori fundamentalistă. Intenția nu este nici de misionariat, nici de convertire. Scopul nostru nu este acela de a obține vreun fel de câștiguri, sau de a dobândi influență politică.

Sfera de interes o constituie toate temele legate de creștinism, precum și subiectele dialogului interreligios cu alte credințe. Unul din punctele de interes principale îl constituie descrierea mai aprofundată a aspectului spiritual, până acum în mare parte neglijat, al creștinismului. Și celelalte aspecte ale creștinismului, cele referitoare la problemele sociale, vor fi însă considerate la fel de semnificative în perspectiva diferențiată pe care acest proiect a adoptat-o. (Vezi și introducerea la textul principal, precum și indicațiile metodice.)

Reprezentative sunt paginile web; în fișierul pdf nu au fost întotdeauna luate în considerare toate corecturile minore.

Traducerea în diferite limbi nu implică neapărat o luare de poziție față de situația din anumite țări.

În măsura în care sunt menționate situri web sau cărți ale altor autori, acest lucru nu înseamnă că situl nostru, „Căile lui Hristos“ susține în mod automat toate ideile și punctele de vedere prezente în acestea.

Adresa de [E-mail pentru "Căile lui Hristos" / ways-of-christ.com](mailto:ways-of-christ.com): vezi formularul de la sfârșitul paginii. Vă rugăm scrieți pe cât posibil în limba germană sau engleză.

O versiune tipărită în limba germană poate fi comandată la: Boehm, "Bewusst", Im Dorfe 21F, D-24146 Kiel, la prețul de € 3,50. Editor și deținător al dreptului de autor al versiunii tipărite este O.Boehm. Publicat în iulie 2001.